

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

4 grudnia 1998 r., nr 49 (400)

Cena 1 zł

„Nie wszystko złoto, co się świeci”

REKLAMA I DZIECI

W telewizyjnej reklamie ciasteczek Prince, firmy Danone, widzimy, jak matka wsuwa do szkolnego tornistra małego chłopczyka paczkę ciasteczek tej firmy. Zdaniem przedstawicieli Stowarzyszenia Konsumentów Polskich jest to niedwuznaczna sugestia, że ciasteczka stanowią idealne drugie śniadanie dla uczniów, co – w świetle wytycznych żywieniowców – jest sugestią nie do przyjęcia.

Drugie śniadanie ucznia – jak wiadomo – powinno składać się z owoców lub warzyw, pełnoziarnistego pieczywa i produktów mlecznych, a nie ze słodczy. Tymczasem na podstawie zapamiętanej reklamy dziecko może nabrać przeświadczenia, że jedzenie ciasteczek jest korzystne dla organizmu, zdrowe i pożywne.

(CIĄG DALSZY NA STR. 10)

WYSOKIEJ JAKOŚCI PALIWA
EUROSUPER P6 95 1,81 zł/l
E-94 1,84 zł/l ON 1,37 zł/l
gaz 0,69 zł/l
str. 18
„SPAC-TANK” al. Jana Pawła II 37
obok Politechniki, tel. 648-62-96

OLEJ OPAŁOWY
z dostawą do klienta
75 gr/l netto
dla firm ceny do negocjacji
i odroczone płatność

MCP
PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLOWO -
INFORMATYCZNE
31-831 KRAKÓW
ul. Fatimska 41 A
(os. Złota Jesień)
tel./fax (012) 647-53-65,
647-68-37
http://www.mcp.pl/
e-mail: mcp@mcp.pl

System Komputerowy dla Przedsiębiorstw
PRONET
FK finanse-księgowość,
kadry,
płace,
GM gospodarka materiałowa,
ST środki trwałe.
Zapraszamy
na bezpłatne prezentacje !!!
Sprzedaż sprzętu komputerowego,
instalacje sieci NOVELL

425-57-57
radio KRAKÓW
TAXI KIM
425-57-57
TV KOLOROWY - NAGRODA MIESIĄCA
BONY PRZEJAZDOWE
- NAGRODA TYGODNIA
96-68
0-602-53-96-68
0-501-17-96-68

MICRO ART
Kupując zestaw komputerowy
dostaniesz AKCELERATOR
VOODOO - GRATIS!!!
Szczegóły w informatorze na str. 13

**WESELNE
PRZYJĘCIA**
TEL. 648-36-04

Narodził się w Myrze, prawdopodobnie w III w. n.e. Nadano mu imię Mikołaj. Został biskupem. Zmarł 6 grudnia. To jedyne fakty, jakie naukowcy przyjęli za wiarygodne. Nie wiadomo, czy życie Mikołaja, okrzykniętego na długie wieki świętym,

KOCHANY ŚW. MIKOŁAJ

było tak niezwykle i malownicze, że dało początek legendom i podaniom, czy też odwrotnie – to im zawdzięczamy żywą po dziś dzień pamięć.

Ten jedyny syn bogatej i świętobliwej rodziny od najmłodszych lat odznaczał się niezwykłą pobożnością, przestrzegając postów i modląc się żarliwie. Miłość, dobroć i sprawiedliwość były jego przymiotami umożliwiającymi mu czynienie cudów.

(CIĄG DALSZY NA STR. 9)

inEa
Najstarsze w Krakowie
Przedsiębiorstwo
Usług Reklamowych
LINEA
31-957 Kraków,
os. Sieneczne 11
tel./fax (012) 644-34-64
425-95-25
e-mail: linea@kr.onet.pl
http://www.linea.com.pl

UPOMINKI
i ARTYKUŁY
REKLAMOWE
KALENDARZE
FIRMOWE 1999
USŁUGI
REKLAMOWE
i POLIGRAFICZNE

DELIKATESY
ZIKO
✓ Kurczak świeży 1-kg – 4,69
✓ Coca-cola 2l – 2,99
✓ Ser Gouda 1 kg – 8,99
✓ Mąka Luksusowa – 1,05
✓ Olej Kujawski 1l – 4,80
os. Piastów 60

os. Szklane Domy 1,
tel./fax 644 17 26

BAJMOT
największy sklep
w Krakowie

oblachowanie,
części, akcesoria
do samochodów
zachodnich

Raty!

części zamienne:
ŁADA, ŁADA SAMARA,
TAVRIA, WOŁGA,
SKODA FAVORIT,
ZAPOROŻEC,
UAZ, FIAT 126p,
CINQUECENTO,
POLONEZ, ŻUK,
FSO 1500, NIVA

TEMPERATURA ROŚNIE

Mimo chłodnej jesieni wzrasta temperatura w nowych obiektach Zakładu Koksochemicznego. Pod koniec września rozpalił palniki w komorach baterii wielkokomorowej. Po stu dniach i osiągnięciu temperatury 1250°C komory zostaną napełnione węglem, a następnego dnia spodziewane jest wypchnięcie pierwszego koksu z nowej baterii WK-1. Czytaj na str. 5.

KIESZONKI

Zdarza się, że zawstydzeni swoją niefrasobliwością nawet nie zgłaszamy policji, że nas okradziono. Bo i co da takie zgłoszenie, gdy fakt stwierdzamy w domu. Możemy tylko w przybliżeniu powiedzieć policjantowi, o której i gdzie pozbawiono nas portfela. Rysopisu złodzieja nie znamy. I tak np. w miejscu przecięcia torebki wszywamy zamek i to właśnie przypomina nam, że gdzieś obok nas grasują żyjący z naszej pracy złodzieje. Stratę przebolewamy. Stajemy się nieco uważniejsi. Gorzej, gdy wraz z kluczykami beztrudno włożonymi do zewnętrznych kieszeni ubrań tracimy auto. Takie straty wszyscy pokrzywdzeni zgłaszają policji. Niestety wiedzą tyle samo co ci, którzy stracili tylko portfel. I szukaj wiatru w polu. Choć auto to nie portfel, jego marka i cechy szczególne są jakimś wskazaniem dla ścigających złodziei, to na pewno czas pracuje na niekorzyść pokrzywdzonych.

(CIĄG DALSZY NA STR. 12)

FIRMA PRYWATNA
Aksman
OFERUJE
PEŁNY WACHLARZ
USŁUG W ZAKRESIE
BIUROSERWISU
i
POLIGRAFII
ATRAKCYJNE RABATY, BEZPŁATNY TRANSPORT

akcesoria komputerowe
papier komputerowy
galanteria biurowa
art. pismienne
art. papiernicze
papier ksero
tonery
segregatory
teczki
skład komputerowy
druki akcydensowe
papiery firmowe
zaproszenia
wizytówki
pieczątki
reklamy
ulotki

SKLEP FIRMOWY: os. Oświecenia 21, 31-635 Kraków, tel./fax 648 77 52
STOISKO FIRMOWE: Centrum Kryształowe, Kraków, ul. Na Kozłowiec 25, tel. 0501 434 223

TAXI BARBAKAN
423-80-00, 96-61,
0602-238-000,
0501-13-96-61
NAJTANIEJ!
ŚW. MIKOŁAJ
W TAKSÓWCE – MIŁA
NIESPODZIANKA!
TYLKO U NAS 6 GRUDNIA

KOMPUTERY OPTIMUS

F.H. SKRZAT (Świat Dziecka)
os. Zgody 7. Tel. 644-39-53.
* gry komputerowe * drukarki * akcesoria
STOLIKI KOMPUTEROWE

CENTRUM I OKOLICE

KRÓTKO O DZIELNICY

• W Nowohuckim Centrum Kultury w dniach 1 i 2 grudnia br. odbyła się konferencja „Ubezpieczenia wzajemne w przededniu wielkich reform w Polsce”. Zprezentowane na niej duże możliwości niekomercyjnego ubezpieczenia się w zakresie usług zdrowotnych, ubezpieczeń emerytalnych i majątkowych. Szerzej do tej problematyki wrócimy w odrębnej publikacji. (P)

Na Czytelników „Głosu” czekają zaproszenia

KRAKOWSKIE SPOTKANIA BALETOWE

W dniach 9 do 13 grudnia w Nowohuckim Centrum Kultury odbywają się Krakowskie Spotkania Baletowe '98. Program jest bardzo bogaty. Wystąpią znakomite zespoły baletowe z całej Polski. Dla naszych Czytelników, dzięki organizatorom, mamy miłą niespodziankę. Od piątku 4 bm. w redakcji można odbierać podwójne zaproszenia w każdym dniu występów. Ich ilość jest ograniczona decyduje kolejność zgłoszeń. Bilety w cenie 7 zł można nabyć w kasach NCK i FilMOTECHNICE. (sp)

OSTATNI KARNAWAŁ XX WIEKU

Zbliżający się karnawał będzie ostatnim w XX wieku, zatem warto się do niego starannie przygotować. Nowohuckie Centrum Kultury zaprasza na pokaz mody wieczorowej, makijażu i fryzur karnawałowych. Impreza na którą wstęp będzie bezpłatny odbędzie się 11 grudnia o godz. 18.00 w sali 203. Kreacje wieczorowe przygotowują uczennice Zespołu Szkół Odzieżowych. Pokaz modnego makijażu wykona Małgorzata MIKOŁAJCZYK absolwentka Francuskiej Szkoły Makijażu Profesjonalnego Sophie Lecomte. Fryzury karnawałowe zaprezentują fryzjerzy Maria i Jacek SROKA z salonu „BLACK JACK” w „Forum”. Prelekcje o pielęgnacji twarzy i ciała i poprowadzi Ewa KO-CZYŃSKA, kosmetyczka z gabinetu NEREIS. (p)

ZMARLI KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce zamieszczamy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin, zamieścimy dodatkowe informacje.

★★★
Adela SZEŁOWSKA, lat 64

OSTROŻNIE Z „SANNA”

Ledwo spadło trochę śniegu, a już na górkach przy blokach pojawili się pierwsi saneczkarze. Te dzieciaki spotkał nasz reporter w os. Krakowaków. Na szczęście dzieci zjeżdżały z górki tuż przy bloku i nie dojeżdżały do jezdni. Jednak ślady „sanny” były widoczne na skarpie prowadzącej wprost na ulicę Bulwarową i Kocmyrzowską. Przestrzegamy przed zjeżdżaniem z górki prowadzących na jezdnię i prosimy dorosłych, aby na to zwracali uwagę.

(SP) Fot. Autor

PRAKTYKANT

23 listopada, o godz. 20.30 do sklepu ogólnospożywczego w os. Kazimierzowskim wszedł młody, zamaskowany mężczyzna. Twarz miał przesłoniętą klubowym szalikiem „Wisły Kraków”. Udał się na zaplecze do pomieszczenia, w którym pracowała kierowniczka zmian. Przedstawił się. Powiedział, że jest praktykantem w tym sklepie i skończył mu się badania okresowe, chce więc odebrać książeczkę zdrowia celem jej przedłużenia. Kierowniczka wyszła do pomieszczenia, w którym przechowywano książeczki zdrowia pracowników. Praktykant poszedł za nią. Zadał jej trzy uderzenia tępym narzędziem w potylicę. Gdy kobieta straciła przytomność ściągnął z palców jej rąk cztery złote pierścionki i obrączkę, a z torebki skradł portfel, w którym miała 120 zł. Poszkodowana straty wyceniła na 2 tys. zł. Praktykant, jak się okazało nie był dość przeznany, gdyż w czasie rozmowy odsłonił twarz. Kobieta zapamiętała ją. Podała więc policji szczegółowy rysopis i rozpoznała sprawcę na planszy ze zdjęciami. Okazało się, że rozboju dokonał faktycznie praktykujący w tym sklepie młody człowiek, który przedstawił się nazwiskiem innego praktykanta.

Sprawdzono jego alibi. Kłamał. Prokurator przedstawił mu zarzut dokonania rozboju przy użyciu niebezpiecznego narzędzia. Otrzymał 2 miesięczny areszt tymczasowy. Do popełnienia przestępstwa przyznał się dopiero w sądzie. Przestępca ma 17 lat. Jako nieletni był już karany za kradzieże i kradzieże szczególnie zuchwałe. Mieszka w os. Górali. (jdz)

ZNIKNĄŁ DYNAMIT

Takie informacje paraliżują w rzeczywistości gdy alarmy o podłożeniu bomb przestają już być fałszywymi.

26 listopada, kierownik grupy sejsmicznej spółki „Geofizyka” poinformował policję, że dwa dni wcześniej podczas robót badawczo-odstrzałowych w rejonie gminy Drwinia, między miejscowościami Zielona i Świnia doszło do utraty w nie wyjaśnionych okolicznościach materiału wybuchowego. Zniknęło 15 lasek po 250 gramów każda (3 kg 75 dkg) – dynamitu i 15 zapalników górniczych, elektrycznych, metanowych i 2-ampierowych. Pracownicy, którzy po przeliczeniu stwierdzili tak duże braki nie potrafili wyjaśnić okoliczności w jakich zniknął materiał. Nie potrafili też podać osób winnych takiego zaniedbania. O fakcie poinformowano Urząd Górniczy, który podjął wewnętrzne dochodzenie. Na miejsce zdarzenia przybyli też funkcjonariusze policji z przeszkolonym pod kątem ujawniania materiałów wybuchowych psem. W czasie wykonywania przez policjantów czynności służbowych zjawił się rolnik, który przekazał jednemu z pracowników tej firmy reklamówkę, w której znajdowało się wspomnianych 15 lasek dynamitu i 15 zapalniczek. Twierdził, że znalazł to na polu. Gdyby tak zdetonować to znalezisko w całości, to skutek byłby trudny w tej chwili do oceny. Tak materiał służy bowiem do robienia otworów w ziemi celem ujawnienia złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. W rękach nieodpowiedzialnych ludzi mógłby stać się przyczyną wielu tragedii. Jeżeli ginie taka ilość dynamitu i żaden z pracowników, którzy uczestniczyli w „odstrzałach” nie umie wyjaśnić w jaki sposób zniknął materiał wybuchowy znaczy to, że nadzór jest karygodnie niewłaściwy, czego konsekwencje mogą być niewyobrażalne. Okoliczności utraty tych materiałów bada Urząd Górniczy w Krakowie, a dochodzenie prowadzi KRP-Wschód. (jdz)

W os. Uroczym 1

BĘDZIE BANK

Przetarg na komunalne lokale użytkowe 30 listopada nie przyniósł wbrew zapowiedziom walki o lokal w os. Teatralnym 3. Okazało się bowiem, że ten atrakcyjny lokal w ciągu usługowo-handlowym został wycofany z przetargu w ostatniej chwili. Ponoć jedna z fundacji zwróciła się do zarządu o wyłączenie tego lokalu z przetargu i wynajęcie go w drodze bezprzetargowej. Powrócimy jeszcze do tej sprawy. Tylko jeden lokal z aglomeracji nowohuckiej znalazł najemcę. W pomieszczeniach o pow. blisko 190 m kw. w os. Uroczym 1 powstanie placówka Banku Śląskiego. Przedstawiciel BŚ przebił 7 oferentów wynajmując lokal za 50 zł/1 m kw. (sp)

SALON LITERACKI BIS

W czwartek 3 bm. o godz. 18.00 w NCK (s. 203) odbędzie się spotkanie z Julianem KAWALCEM w ramach Salonu Literackiego BIS. Pisarz będzie promował swoją najnowszą książkę „W żółtym kolo-rze”. (p)

Centrum Kultury Katolickiej Mistrzejowice zaprasza wszystkie dzieci na...

SPOTKANIE ZE ŚWIĘTYM MIKOŁAJEM

Spotkanie odbędzie się 5.12.1998 r. (w sobotę) o godz. 15.00 w dolnej kaplicy kościoła św. M. Kolbego. W programie spektakl teatralny przygotowany przez dzieci.

Kochani Rodzice!

Św. Mikołaj prosi o przyniesienie paczek do dolnej kaplicy kościoła na godzinę przed spotkaniem, gdyż nie jest w stanie ich wszystkich udźwignąć.

APEL ŚW. MIKOŁAJA!

Pomóż bezpośrednio swojemu sąsiadowi, dowiedz się czy on i jego dzieci czegoś nie potrzebują, czy mają odpowiednie obuwie i ubranie na zimę. Może ty masz zbędne, a są w bardzo dobrym stanie. Może masz zabawki. Podziel się tym, co masz, z innymi. Mój wiek nie pozwala mi dotrzeć do wszystkich, bądźcie moimi Aniołami!

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY
31-913 Kraków, Aleja Jana Pawła II 232

**ANGIELSKI * FRANCUSKI
NIEMIECKI * WŁOSKI**

*intensywne
dla początkujących*

rozpoczęcie zajęć: 2 grudnia '98

zadzwoń! 644 - 09 - 39 zapytaj!

OSZCZĘDNOŚCIOWE PIECE ŁAZIENKOWE i C.O.

JUNKERS
Grupa Bosch

PROMOCJA!
montaż + transport
GRATIS

WYKONUJEMY INSTALACJE WOD.-KAN, GAZ-C.O.

SPRZEDAŻ * MONTAŻ * RATY * UPUSTY

ZAMÓWIENIA:
tel. 647-83-44, os. Jagiellońskie 19 (paw. hand.-uśl.
pon.-pt. 9-19, sob. 9-13 naprzeciw kościoła Arka)

GŁOS
TYGODNIK
NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk. Redaguje zespół. Telefon red.: 643-44-33. Fax 643-66-33. Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków. Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków. SKŁAD I ŁAMANIE: „Graf-Press”. DRUK: CENTRUM PRASOWO-POLIGRAFICZNE w Krakowie sp. z o.o. – Drukarnia w Krakowie, al. Pokoju 3, 31-548 Kraków. Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.

POWODZIANOM Z UKRAINY

Po dwóch latach nieobecności na Ukrainie, TSP wyruszyło z pomocą humanitarną na tereny ogarnięte klęską powodzi, znajdujące się w rejonie Zakarpacia, tuż przy granicy ukraińsko-węgierskiej. Po ulewnych deszczach, płynąca tam rzeka Cisa podmyła dwa przeciwległe stoki, powodując zawalenie się mas ziemi, które utworzyły parokilometrowy zator uniemożliwiający naturalny odpływ wody. Skutkiem tego utworzył się ogromny zalew, który pochłoniął lub bezpośrednio zagroził aż 14 tysiącom domostw, zamieszkałych głównie przez mniejszość węgierską. Mając świeżo w pamięci tragedię, jakie stały się udziałem polskich rodzin, ofiar zeszłorocznej powodzi, Towarzystwo zdecydowało włączyć się natychmiast do akcji pomocy zakarpaccy powodziom. W tym celu przygotowano transport najpotrzebniejszych rzeczy: wody mineralnej i żywności (zakupionych przez TSP za sumę 6 tys. zł), odzieży, łóżek z materacami, środków czystości i środków sanitarnych.

17 listopada o godzinie 3 w nocy wyruszył samochód TSP (iveco z przyczepą) załadowany darami dla powodziom, z obsadą złożoną z dwóch kierowców: **Wojciecha Zwiecha** (z TP HTS) i **Andrzeja Sosina** (z firmy Tercet) oraz przewodniczącego Towarzystwa **Kazimierza Fugla**. Na tę podróż zaopatrzonego w specjalne pismo od Konsula Ukrainy w Krakowie, które miało ułatwić załatwianie wszelkich formalności związa-

nych z przekroczeniem granicy i pomóc we w miarę szybkim dostarczeniu na miejsce. W rzeczywistości, mimo pisma Konsula i oznakowania transportu jadącego z pomocą humanitarną, na przejściu w Mościskach celnicy przetrzymali samochód, dopóki przedstawiciel TSP nie skompletował aż siedmiu wymaganych pieczęci, w tym od służb ekologicznych i weterynaryjnych (!!!).

Trasą przez Sambor i Stryj, kil-

kakrotnie po drodze kontrolowani przez patrole policyjne, dojechali do miejscowości Użgorod, gdzie znajdował się urząd celny i magazyn przyjmujący dary dla powodziom. Nasi przewoźnicy byli zbulwersowani tym, co zastali na miejscu. Jak się okazało, władze ukraińskie nie zadbały wcale o sprawne odbieranie i przekazywanie darów dla powodziom. Świadczył o tym już sam fakt, że punkt odbioru darów usytuowany był całe 100 km od miejsc ogarniętych powodzią. Dary od przedstawicieli TSP odebrano i wszelkich formalności dopełniono dopiero na skutek interwencji płk. **Bronisława Olbrycha** z Polskiej Straży Granicznej, który prowadził konwoj z Przemyśla. – *Gdyby nie ta pomoc – opowiada Kazimierz Fugiel – nie wiadomo, jak długo przysłoby nam czekać. Samo zebranie 8-osobowej komisji przejmującej dary, poszerzonej o przedstawicieli władz celnych, trwało o wiele za długo. Po rozładunku, paczki z darami złożono w magazynie, gdzie nadal znajdowały się rzeczy z dużo wcześniejsze-*

go, wojskowego transportu z Polski. Na dodatek pod magazyn co rusz podjeżdżały prywatne samochody, co skłaniało do podejrzeń, że część z tych darów nigdy nie dotrze do ofiar powodzi. – *Czy te rzeczy nie powinny być natychmiast rozdzielane pomiędzy potrzebujących?* – pyta retorycznie przewodniczący TSP, który – nie mogąc pogodzić się z obojętnością władz ukraińskich wobec tragedii powodziom – wystosował po swoim powrocie list do Konsula Ukrainy. – *Wszystkie utrudnienia oraz widoczna beztroska urzędników mogą zniechęcić wiele organizacji charytatywnych gotowych spieścić z pomocą ofiarom powodzi – czytamy w tym liście.*

Znając upór pana Kazimierza, możemy jednak sądzić, że dla niego i kierowanej przez niego organizacji tego rodzaju sytuacje i tak nie będą przeszkodą w podejmowaniu kolejnych akcji pomocy dla wszystkich, którzy tej pomocy potrzebują.

(za „Nowohuckim Biuletynem Solidarności”)

Za dwa tygodnie rada nadzorcza TVP zadecyduje o losie zdominowanego przez SLD i PSL zarządu telewizji publicznej. Chodzi zresztą nie tylko o politykę. Programowa kondycja telewizji publicznej – za którą wszyscy, chcąc nie chcąc, zmuszeni jesteśmy płacić abonament – już dawno nie była tak zła. Wątpliwej jakości publicystyka. Odrzucane seriale sprzed kilku lub kilkunastu lat. Reklamy wciskające się w każde wolne pasmo. Coraz liczniejsze konkursy audio-tele-sprawiające, że telewizję publiczną coraz tru-

Tydzień

Skończyć z chałturą

dniej odróżnić od stacji komercyjnych. Przesuwanie wartościowych programów dokumentalnych (zwłaszcza tych dotyczących historii najnowszej) na późne godziny nocne, a bywało, że i po północy. I wreszcie ignorowanie informacji ważnych dla patriotycznego wychowania młodego pokolenia, o czym przypomniał w „Głosie” miesiąc temu Ryszard Terlecki pisząc: W sobotę 31 października, w głównym wydaniu telewizyjnych wiadomości nawet nie raczono wspomnieć, że tego właśnie dnia mija 80. rocznica uwolnienia od władzy zaborców pierwszego skrawka Rzeczypospolitej. Publiczna telewizja całkowicie lekceważy swoje obowiązki, uznając patriotyzm za przeżytek, a wychowanie młodego pokolenia powierzać zwolennikom wolności bez granic i głupoty bez odpowiedzialności.

Ponoć zarząd TVP przygotował projekt reformy. Tyle, że został on oprotestowany zarówno przez związki zawodowe jak i stowarzyszenia twórcze, które uznały, że otwiera on wolną drogę dla korupcji i wyprowadzania majątku firmy na zewnątrz. Cóż, nic dodać, nic ująć...

Jan L. FRANCZYK

TYM, CO STAWIALI OPÓR

W kręgu działaczy Związku Młodocianych Więźniów Politycznych lat 1944–1956 „Jaworzniacy” oraz Krakowskiego Oddziału Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego podjęto decyzję budowy w naszym mieście pomnika upamiętniającego to pokolenie Polaków i ich różnorodne organizacje, które w latach 1944–1956 podjęły walkę z komunizmem. Pomysłodawcą całego przedsięwzięcia jest **Józef Staszewski**, członek obu związków, na stałe mieszkający w Stanach Zjednoczonych.

Do realizacji tego zamierzenia, przy Krakowskim Oddziale Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego powołany został Komitet Organizacyjny Budowy Pomnika, który zaprosił do współpracy działające w Krakowie związki kombatanckie i inne organizacje o niepodległościowym rodowodzie. Za motto dla monumentu przyjęto słowa Lajosa Kossuta, przywódcy Powstania Węgierskiego w 1848 roku, wypowiedziane po jego upadku: ... *Nie zwyciężyliśmy, lecz walczyliśmy. Nie złamaliśmy tyranii, lecz powstrzymaliśmy jej pochód. Nie obroniliśmy naszego kraju, lecz broniliśmy go. I jeżeli kiedyś napisana zostanie nasza historia, będziemy mogli powiedzieć, że stawialiśmy opór.* Zdania te zostaną umieszczone na cokole pomnika jako uzupełnienie napisu głównego: **Tym, co stawiali**

Projekt pomnika w skali 1:10.

opór w latach 1944–1956.

Na czołowej powierzchni pomnika, którego wysokość ma wynosić 580 cm, umieszczone zostaną nazwy wszystkich organizacji, które w latach 1944–1956 przeciwstawiły się komunistycznemu zniewoleniu kraju. Cegielki na budowę pomnika rozprowadza m.in. Małopolski Niezależny Związek Represjonowanych Żołnierzy-Górników w Krakowie, który ponawia zaproszenie na doroczną tradycyjną mszę św. z okazji „Barbórki”. Uroczysta msza zostanie odprawiona w najbliższą sobotę, 5 grudnia, o godz. 10.00 w kościele garnizonowym św. Agnieszki przy ul. Dietla 30. (f)

W związku z reformą oświaty krakowskie kuratorium wraz z wydziałem edukacji Urzędu Miasta Krakowa przygotowało propozycję przyszłej sieci szkół podstawowych, gimnazjów i liceów na terenie gminy. Ostateczny plan rozmieszczenia szkół zatwierdzą krakowscy radni do końca przyszłego roku.

Od września przyszłego roku na ulicach Krakowa pojawią się pierwsi gimnazjaliści

GDZIE DO GIMNAZJUM?

Jak nam powiedział kurator **Jerzy Lackowski**, zmiany mają być wprowadzane stopniowo. Oznacza to, że np. dziewięćdziesiątka, którego szkoła zostanie przemianowana na gimnazjum, nie będzie musiał przenosić się do innej placówki. Podstawówkę skończy w dotychczasowym budynku. Placówka taka nie będzie jednak prowadziła naboru do klas pierwszych. Natomiast ci uczniowie, uczący się w szkole, w której gimnazjum nie będzie, po ukończeniu klasy szóstej będą musieli przenieść się gdzie indziej. Kłopotów ze znalezieniem gimnazjum w pobliżu własnego miejsca zamieszkania jednak nie będzie – gwarantować to ma podział Krakowa na tzw. rejony edukacyjne, w których rozmieszczenie szkół będzie równomierne.

Dziś na terenie pięciu nowohuckich dzielnic funkcjonuje 38 szkół podstawowych: Na terenie Dzielnicy XIV – Czyżyny: SP nr 52, SP nr 155 i SP nr 156. Na terenie Dzielnicy XV – Mistrzejowice: SP nr 77, SP nr 84, SP nr 85, SP nr 89, SP nr 126, SP nr 130 i SP nr 144. Na terenie Dzielnicy XVI – Bieńczyce: SP nr 82, SP nr 86, SP nr 92, SP nr 100, SP nr 101, SP nr 102, SP nr 104, SP nr 115, SP nr

125 i SP nr 143. Na terenie Dzielnicy XVII – Wzgórza Krzesławickie: SP nr 76, SP nr 78, SP nr 98, SP nr 99 i SP nr 129. Na terenie Dzielnicy XVIII – Nowa Huta: SP nr 37, SP nr 74, SP nr 80, SP nr 81, SP nr 83, SP nr 87, SP nr 88, SP nr 91, SP nr 103, SP nr 105, SP nr 140, SP nr 141 i SP nr 152.

Według przygotowanego projektu gimnazja zostaną usytuowane w szkołach podstawowych nr: 77, 83, 84, 87, 115, 125 i 152. W dwóch przypadkach rozpatrywane są rozwiązania alternatywne. Gimnazjum będzie w budynku SP nr 98 lub w SP nr 99 (decyzji w tej sprawie jeszcze nie podjęto) oraz w SP nr 91 lub SP nr 103 (w tym przypadku decyzja również zapadnie nieco później). W Szkole Podstawowej nr 52 planuje się utworzenie zespołu szkół ogólnokształcących (gimnazjum i liceum). W SP nr 130, w jednym podzielonym budynku, będzie funkcjonować szkoła podstawowa i gimnazjum. Natomiast w SP nr 105 w os. Słonecznym utworzony ma być zespół szkół integracyjnych (szkoła podstawowa i gimnazjum). Pozostałe szkoły podstawowe zachowają swój dotychczasowy charakter.

(f)

SEMINARZYŚCI W HTS

25 listopada huta gościła uczestników polsko-amerykańskiego seminarium ekologicznego. Organizatorami byli: Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich, Klub Publicystów Ochrony Środowiska EKOS oraz International Center For Journalists.

– Chcemy, aby huta z dawnego kombinatu-molocha przekształciła się w nowoczesną, dochodową i co najważniejsze – ekologiczną firmę – stwierdził członek Zarządu HTS S.A. **Jacek Woliński**, który powitał przybyłych dziennikarzy, uczestników seminarium.

W dalszej części sesji zaproszeni goście zapoznali się z ekologicznymi osiągnięciami poczynionymi przez hutę w ostatnich latach. Temat ten został zreferowany przez zastępcę głównego inżyniera ds. ochrony środowiska – **Krzysztofa Lasę**.

Goście mieli także możliwość obejrzenia z bliska najważniejszych obiektów restrukturyzowanej HTS – m.in. linii COS oraz baterii wielkokomorowej.

O służbach utrzymania ruchu

WYJAZDOWA SESJA W KONINKACH

Doskonalenie systemu organizacyjnego służb utrzymania ruchu w HTS S.A. – to temat wyjazdowego seminarium, które odbyło się 24 i 25 listopada w Koninkach. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele wszystkich zakładów i samodzielnich wydziałów oraz członkowie Zarządu HTS S.A. – wiceprezes **Lech Skrzypczyk**, **Jacek Woliński** i **Andrzej Mazurek**. Ze strony dyrektorów branżowych udział wzięli – dyrektor techniczny **Józef Lis** oraz produkcji – **Czesław Skowronek**. Merytorycznie specjalistów z huty wspierali konsultanci z AGH – prof. **Zygmunt Drzymała** i prof. **Jan Wróbel**.

Aktualną strukturę organizacyjną służb utrzymania ruchu oraz stopień ich wykorzystania zaprezentował główny mechanik huty – **Romuald Przytuła**. Przedstawiciele zakładów: koksochemicznego, kolejowego, walcowni zimnej i automatyki obszernie omówili rozwiązania tego tematu w swoich jednostkach organizacyjnych. Pozwoliło to na porównanie huty z innymi światowymi koncernami stalowymi. Konsultanci z AGH zaprezentowali m.in. sytuację w Thyssen-Krupp oraz Voest Alpine. Na podstawie otrzymanych materiałów uczestnicy, pracujący w zespołach roboczych, zgłaszali swoje propozycje zmian w hucie, wybierając najbardziej optymalne warianty funkcjonowania służb. Zebrane podczas seminarium wnioski posłużą do stworzenia w hucie systemu pracy służb utrzymania ruchu.

Emeryci:

Pamiętajcie o składkach!

Zarząd Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy HTS S.A. informuje swoich członków, że wysokość składki na fundusz „D” (tzn. kasę pośmiertną) na rok przyszły została utrzymana na dotychczasowym poziomie i nadal wynosi 5 złotych miesięcznie. W związku z powyższym wysokość świadczeń wypłacanych z funduszu „D” jest taka sama jak dotychczas.

Zapomoga pośmiertna wypłacana przez PKZP przy HTS S.A. z tytułu śmierci ubezpieczonego członka PKZP wynosi 1800 zł, z tytułu śmierci współmałżonka – 900 zł, martwo urodzonych dzieci ubezpieczonego – 220 zł, dzieci do lat 7 – 370 zł, dzieci powyżej 7 lat pozostających na utrzymaniu ubezpieczonego – 600 zł, z tytułu śmierci rodziców ubezpieczonego i jego teściów – 220 zł.

Zgodnie ze statutem PKZP przy HTS S.A. niewpłacenie składki na fundusz „D” do dnia 31 marca 1999 r. będzie traktowane jako rezygnacja z przynależności do PKZP przy HTS S.A. i jest to termin ostateczny.

Wpłaty składek można dokonywać miesięcznie, kwartalnie, półrocznie lub za cały rok: bezpośrednio w kasie PKZP w godz. od 9.30 do 14.45 w bud. S; klatka C, na parterze, przy czym można skorzystać z pośrednictwa osób trzecich lub na konto PKO BP II Oddział Kraków numer 10202906-12289-270-1.

Mając na uwadze interesy swoich członków, PKZP rozpoczęła przyjmowanie składek na rok 1999. W związku z konsekwencjami wynikającymi z nieterminowego opłacania składek na fundusz „D” Zarząd Kasy apeluje do wszystkich pracowników, członków Kasy i zarządów spółek o pomoc emerytom, byłym pracownikom zakładów huty i spółek w dokonywaniu wpłat.

ZAPROSZENIE

Z okazji 10-lecia ukończenia szkoły **pierwsi absolwenci** 5-letniego Technikum Hutniczo-Mechanicznego Zespołu Szkół Technicznych HTS zapraszają na spotkanie klasowe, które odbędzie się w budynku szkoły (os. Złota Jesień 2) 4 grudnia br. o godz. 18.00, sala nr 220.

Uroczystą wieczornicą, 27 listopada w sali teatralnej HTS, zakończyły się tegoroczne obchody Dni Honorowego Krwiodawstwa wśród członków Klubu HDK przy HTS S.A. Honorowi krwiodawcy przybyli na spotkanie w asyście rodzin, dzieci, a nawet wnuków. Nie zawiedli także goście z Warszawy, Katowic czy przedstawiciele władz Krakowa i wojewody krakowskiego. Dwaj przyjaciele Klubu, którym nadmiar obowiązków służbowych przeszkodził we wzięciu udziału w uroczystości – prezes Zarządu HTS S.A. **Jerzy Knap** oraz światowej sławy kardiolog prof. **Antoni Dziatkowiak** – przesłali listy gratulacyjne. Były słowa serdeczności, podziękowań i życzenia zdrowia. I chociaż honorowi krwiodawcy swój dar serca – krew – przekazują bezinteresownie i nie dla pokłasku, to jednak zawsze miłym momentem jest wręczanie dyplomów, wyróżnień i odznaczeń. Tak też było i w tym roku, a największy aplauz na sali wywołało nagradzanie jubilatów, którzy już od 30 lat oddają swoją krew. Trudno nawet przeliczyć ilu ludziom w tym czasie uratowali życie czy zdrowie. Szczere i autentyczne „sto lat” oraz piosenkę o prawdziwym sercu odśpiewał dla wszystkich hutników, zrzeszonych w Klubie HDK przy HTS S.A. zespół „Andrusy”.

– W bieżącym roku Dni Honorowego Krwiodawstwa mają szczególny charakter. Podkreślamy nie tylko ideę dobrowolnego i bezinteresownego oddawania krwi, ale także uświadamiamy sobie i to, że to już 40 lat Polski Czerwony Krzyż upowszechnia w społeczeństwie rolę i znaczenie krwiolecznictwa, a także, współpracując z ośrodkami służby krwi, przyczynia się do tego, aby pozyskać jak najwięcej bezcennego leku, jakim jest ludzka krew – stwierdził w wystąpieniu

W tym roku na terenie huty zorganizowano dodatkowe akcje, w trakcie których na miejscu, tuż obok stanowisk pracy, załoga Zakładu Koksochemicznego oraz hutniczej spółki PMO mogła oddać krew. Wszystkie te wysiłki sprawiły, że po raz pierwszy od wielu lat ilość oddanej przez hutników krwi przekroczyła 1000 litrów. Sami członkowie Klubu HDK mówią, że to dużo. Po chwili jednak dodają, że powinno być jeszcze więcej, jeżeli uwzględnimy się potrzeby krakowskich szpitali. 1000 litrów wystarcza jedynie na pokrycie zapotrzebowania na ten drogocenny płyn w Szpitalu im. Rydygiera. Rozpaczliwe wołania docierają przecież i z innych placówek medycznych. Klub bezpośrednio współpracuje także z Kliniką Kardiologii prof. Dziatkowiaka. Ten światowej sławy specjalista od ludzkich serc oprócz listu z podziękowaniami w dowód uznania zaprosił w grudniu grupę krwiodawców z huty do nowej siedziby placówki, gdzie na jednym z widocznych miejsc umieszczono tablicę z podziękowaniami dla hutników. W imieniu pacjentów Kliniki Kardiologii składam podziękowania za bezinteresowny dar krwi dawany ludziom chorym, którym jest ratunek przywraca zdrowie i ratuje życie – napisał prof. Dziatkowiak.

Emilia Budzowska.

LISTA ODZNACZONYCH

Złoty Krzyż Zasługi:

Tadeusz Brzana, Wojciech Strączyński.

Srebrny Krzyż Zasługi:

Emilia Budzowska, Leszek Chabinka, Andrzej Kalinowski.

Brązowy Krzyż Zasługi:

Tomasz Bażela, Tadeusz Lipiński.

Uchwałą Kapituły Odznaki Honorowej PCK za zaangażowaną postawę w rozwoju i popularyzację honorowego krwiodawstwa zostali wyróżnieni:

Odznaką Honorową PCK III stopnia:

Leszek Warcholak – działacz Klubu HDK.

Odznaką Honorową PCK IV stopnia:

Jadwiga Klaja – wicedyrektor Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1,

Halina Krawiec – wicedyrektor XVI Liceum Ogólnokształcącego,

oraz działacze klubu: **Bogusław Barzyk** (PMO SA), **Stanisław Biel** (ZTK), **Andrzej Czaja** (ZZ), **Roman Pogonowski** (ZTK), **Stanisław Wawrzeniec** (rencista).

Zarząd Główny PCK wyróżnił Medalem Pamiątkowym 40-lecia Honorowego Krwiodawstwa:

Tadeusza Brzanę (ZS), **Józefa Ciężadło** (ZG), **Andrzeja Kalinowskiego** (ZH), **Wojciecha Strączyńskiego** (PMO S.A.), **Rolanda Ziębę** (ZM), **Józefa**

podsumowującym miniony rok jeden z działaczy Klubu HDK przy HTS – **Andrzej Kalinowski**.

Warto przypomnieć, że krwiodawcy z HTS i hutniczych spółek oprócz systematycznego oddawania krwi w punkcie krwiodawstwa w Walcowni Zimnych Blach, starają się do tego zachęcić także mieszkańców dzielnic i młodzież z krakowskich szkół. Od sześciu lat w miesiącach letnich organizowane są nad nowohuckim zalewem festyny, połączone z pobieraniem krwi. W trakcie sierpniowego spotkania aż 25 osób po raz pierwszy oddało krew.

gotowość niesienia pomocy innym, budzą najwyższy szacunek i uznanie wszystkich hutników i ich rodzin. Bez Waszej pomocy i poświęcenia nawet najnowsze zdobycze medycyny byłyby bezradne w ratowaniu życia ludzkiego. Dzięki Wam hasło „człowiek jest tyle wart, ile czyni dla drugiego”, które jest mottem Waszego Klubu nabiera prawdziwego humanitarnego wydźwięku. Pozwólcie, że przekażę Wam w imieniu całej hutniczej załogi podziękowania oraz życzenia dobrego zdrowia oraz wszelkiej osobistej pomyślności – podziękował

Puchary dla długoletnich dawców krwi.

W tym roku na terenie huty zorganizowano dodatkowe akcje, w trakcie których na miejscu, tuż obok stanowisk pracy, załoga Zakładu Koksochemicznego oraz hutniczej spółki PMO mogła oddać krew. Wszystkie te wysiłki sprawiły, że po raz pierwszy od wielu lat ilość oddanej przez hutników krwi przekroczyła 1000 litrów. Sami członkowie Klubu HDK mówią, że to dużo. Po chwili jednak dodają, że powinno być jeszcze więcej, jeżeli uwzględnimy się potrzeby krakowskich szpitali. 1000 litrów wystarcza jedynie na pokrycie zapotrzebowania na ten drogocenny płyn w Szpitalu im. Rydygiera. Rozpaczliwe wołania docierają przecież i z innych placówek medycznych. Klub bezpośrednio współpracuje także z Kliniką Kardiologii prof. Dziatkowiaka. Ten światowej sławy specjalista od ludzkich serc oprócz listu z podziękowaniami w dowód uznania zaprosił w grudniu grupę krwiodawców z huty do nowej siedziby placówki, gdzie na jednym z widocznych miejsc umieszczono tablicę z podziękowaniami dla hutników. W imieniu pacjentów Kliniki Kardiologii składam podziękowania za bezinteresowny dar krwi dawany ludziom chorym, którym jest ratunek przywraca zdrowie i ratuje życie – napisał prof. Dziatkowiak.

członkom Klubu HDK w liście prezes Zarządu HTS S.A. **Jerzy Knap**.

Wśród wyróżnionych i odznaczonych członków Klubu znalazły się w tym roku tylko dwie panie – **Emilia Budzowska** i **Krystyna Ostrowska**. Pani Emilia, która jest już na emeryturze, jeszcze kilka miesięcy temu za zgodą lekarza oddała krew. W sumie ma na koncie przeszło 15 litrów. Jak w wielu przypadkach bywa, pierwszy raz swą krew oddała najbliższej rodzinie – ciężko chorej siostrze. Po przełamaniu strachu przed igłą stwierdziła, że to duża przyjemność móc w ten właśnie sposób pomagać innym. Dziwi się często spotykanym kobiecym obawom, że bycie dawcą krwi źle wpływa na zdrowie. Jest przykładem tego, że może być odwrotnie. Dobre samopoczucie, chęć życia i pogoda ducha towarzyszą pani Emilii na co dzień. Obecnie, gdy ma więcej czasu stara się aktywnie uczestniczyć w życiu klubu i wspierać kolegów w ich wysiłkach popularyzacji idei honorowego krwiodawstwa. W klubie znalazła wielu przyjaciół podobnie jak ona myślących i czujących. Otrzymała Srebrny Krzyż Zasługi jest jej drugim odznaczeniem państwowym za honorowe oddawanie krwi.

EWA PIÓRO

TEMPERATURA ROŚNIE

Mimo chłodnej jesieni wzrasta temperatura w nowych obiektach Zakładu Koksochemicznego. Pod koniec września rozpalono palniki w komorach baterii wielkokomorowej. Po stu dniach i osiągnięciu temperatury 1250 st. C komory zostaną napelnione węglem, a następnego dnia spodziewane jest wypchnięcie pierwszego koksu z nowej baterii WK-1. Gorączka nie opuszcza też generalnego wykonawcy oraz podwykonawców, gdyż równocześnie z nową baterią planowane jest w styczniu przyszłego roku przekazanie do eksploatacji całości obiektów związanych z WK-1. Oznaczać to będzie zakończenie jednej z najważniejszych w hucie inwestycji proekologicznych.

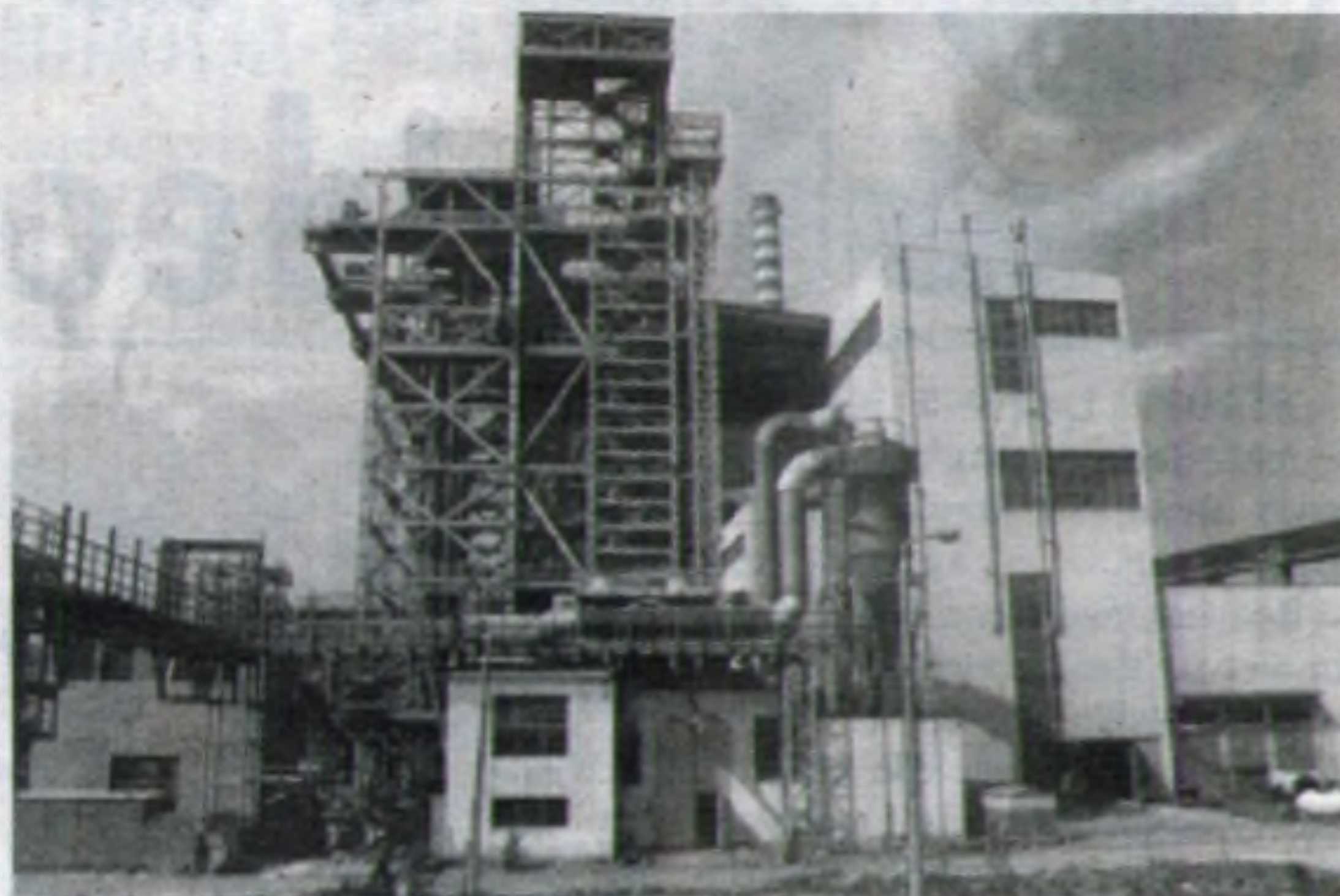
Celem, jaki przyświecał budowie kompleksu WK-1, jest zapewnienie odpowiedniej ilości koksu dla wielkich pieców i utrzymanie wielkości produkcji gazu koksowniczego niezbędnego dla systemu energetycznego huty. Uruchomienie nowej baterii związane jest z zatrzymaniem wyeksploatowanych i uciążliwych dla środowiska naturalnego baterii koksowniczych nr 2 i 4. Zmniejszenie uciążliwości ZK dla środowiska i poprawa warunków pracy koksowników to kolejne zalety inwestycji. Zakłada się, że emisja zanieczyszczeń zmniejszy się średnio o 39 procent, w tym najgroźniejszych węglowodorów aromatycznych

od 40 do 60 proc. Nie zmieni się natomiast znacząco wielkość zatrudnienia w ZK. Znacznie mniej osób będzie pracowało bezpośrednio przy produkcji koksu, pozostali zostaną zatrudnieni przy obsłudze instalacji proekologicznych, tj. suchego gaszenia koksu i odpylania. Nowe rozwiązania sprawiają, że znikną niektóre najbardziej uciążliwe i zagrażające zdrowiu stanowiska. Równocześnie wymagane jest znaczące podniesienie kwalifikacji przyszłych pracowników WK-1. W dużej mierze mają już za sobą praktyki i szkolenia, które odbywały się zarówno w samej hucie, jak i polskich zakładach koksowniczych o podobnych rozwiąza-

niach technicznych. Część kadry z „nowinkami” oswajała się też na stażu zagranicznym w fińskiej firmie Rautaruukki w Oulu, dostarczającej rozwiązania automatyczne i sterownicze dla nowej baterii oraz w należącej do tej firmy koksowni w Raahe. Zasadnicza i najważniejsza część szkolenia załogi i dozoru będzie odbywać się podczas rozruchu urządzeń i instalacji.

Kompleks baterii wielkokomorowej WK-1 jest dużym przedsięwzięciem inwestycyjnym obejmującym budowę lub modernizację niemal 200 obiektów. W skład tego kompleksu wchodzi instalacje i urządzenia związane z dostawą mieszanki węglowej, wielkokomorowa bateria koksownicza wraz z osprzętem i maszynami piecowymi, współpracująca z tą baterią instalacja suchego gaszenia koksu, instalacje odpylania szeregu operacji technologicznych wraz z ekspedycją pyłu koksowego, ciąg transportu koksu i zmodernizowana sortownia koksu nr 3, pewne węzły oddziały kondensacji na Wydziale Chemicznym m.in. ciśnieniowe odwadnianie smoły oraz cały szereg instalacji towarzyszących z zakresu gospodarki elektrycznej i energetycznej.

Dokumentacja techniczna kompleksu baterii WK-1 została opracowana w połowie lat osiemdziesiątych przez Koksoprojekt z Zabrze i Biprostal z Krakowa. Właściwą budowę rozpoczęto w roku 1987, a od początku jej generalnym wykonawcą jest Budostal-3 S.A. z Krakowa. Na skutek problemów finansowych huty w lipcu 1991 roku istotnie ograniczono tempo prac budowlano-montażowych. Znaczne ożywienie przyniósł dopiero rok 1995. Wtedy to jednak konieczne stało się wprowadzenie zasadniczych korekt do pierwotnego projektu, aby możliwe było zastosowanie najnowocześniejszych rozwiązań, związanych przede wszystkim z

automatyzacją pracy maszyn i urządzeń oraz przestrzeganiem norm ochrony środowiska. Przy zmianie dokumentacji, a nawet rekonstrukcji już zbudowanych obiektów wykorzystano doświadczenia z eksploatacji podobnych lub identycznych urządzeń pracujących od roku 1987 w Zakładach Koksowniczych „Przyjaźń” w Dąbrowie Górniczej oraz w fińskiej koksowni Rautaruukki w Raahe.

Głównym elementem całej inwestycji jest oczywiście bateria WK-1, składająca się z 72 komór koksowniczych. Jest to bateria jednogrzewcza, opalana gazem koksowniczym, z dolnym doprowadzaniem paliwa. Komory koksownicze napelniane będą wsadem węglowym systemem zasypowym.

Bateria wraz z obsługującym ją kompletem maszyn piecowych sterowana będzie za pomocą komputerowego systemu automatyzacji i zarządzania. Umożliwi to m.in. uzyskanie pożądanego rozkładu temperatur w układzie grzewczym baterii, co spowoduje zmniejszenie zużycia gazu oraz emisji z procesu opalania baterii. Innym działaniem proekologicznym wprowadzonym do pierwotnego projektu jest zastosowanie jednego, zamiast dwóch, odbieralników gazu surowego.

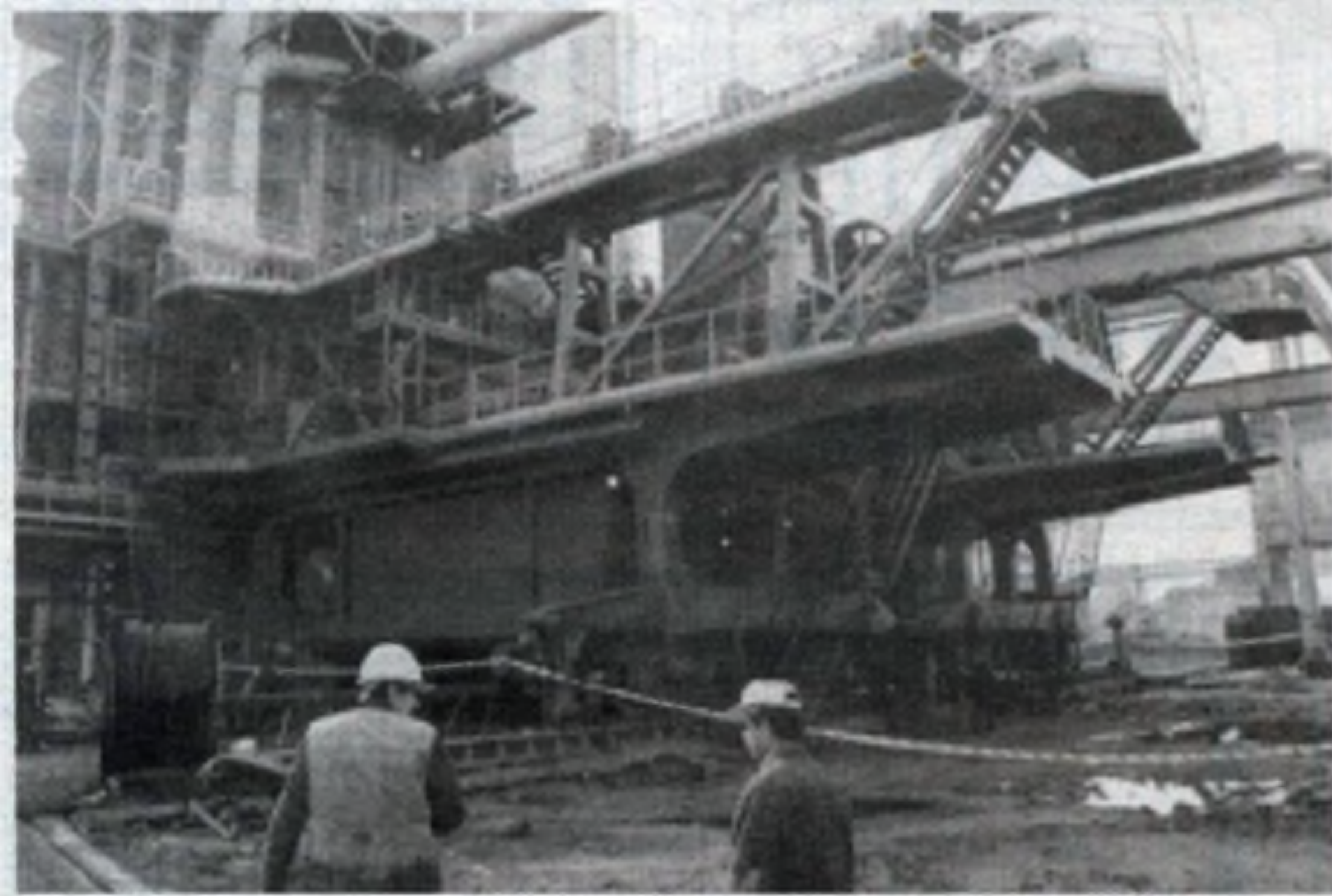
Z baterią WK-1 będzie współpracowała nowo zbudowana Instalacja Suchego Gaszenia Koksu, wykorzystująca tracone dotąd bezpowrotnie ciepło jawne koksu do produkcji pary wodnej.

W związku z budową kompleksu baterii WK-1 oraz przewidywanym w najbliższym czasie procesem modernizacji instalacji oczyszczania gazu koksowniczego niezbędne stały się również inwestycje w Wydziale Chemicznym ZK. Do chłodzenia wstępnego surowego gazu koksowniczego w miejsce starych chłodnic pionowo-rurowych zastosowano trzy nowe – poziomo-rurowe. Schłodzony gaz przed ssawami będzie oczyszczany z resztek smoły w dwóch nowych elektrofiltrach.

Z innych tegorocznych osiągnięć rozwojowych w ZK należy odnotować oddanie do użytku stacji załadunkowej i magazynu benzolu, co znacznie usprawni sprzedaż tego bardzo poszukiwanego przez klientów produktu końcowego oczyszczania gazu.

Zakład Koksochemiczny, jeden z najcięższych i najbardziej uciążliwych w hucie zakładów, ciągle zmienia swoje oblicze. Wkrótce ma szansę zostać wizytówką huty, jako jedna z najnowocześniejszych koksowni europejskich.

EWA PIÓRO

NAJLEPSZE KANARKI

W rozegranych w listopadzie br. 40. Mistrzostwach Oddziału „Hutnik-Kraków” w śpiewie kanarków harceńskich złoty medal wyśpiewały ptaki **Zbigniewa Boryki** (348 pkt). Srebrny medal zdobył ubiegłoroczny zwycięzca **Jan Karamara** (346 pkt), a brązowy – **Zbigniew Gołąb** (345 pkt). Na kolejnych miejscach uplasowali się: **Józef Szlachta**, **Marian Lasoń**, **Julian Grabowski** i **Leopold Czereda**.

Najlepszym ptakiem konkursu został kanarek należący do **Zbigniewa Boryki**. Taką samą liczbę punktów od sędziego, którym był ekspert Polskiego Związku Hodowców Kanarków i Ptaków Egzotycznych **Józef Mysyk**, otrzymał kanarek **Jana Karamary**: zwycięzcę wybrano przez rzucenie monety.

Zdobywcy trzech pierwszych

miejsc podzielili też między siebie tytuły najlepszych turkotów, najlepszych basów, najlepszych dzwonów dętych i najlepszych fletów.

Najlepsi hodowcy kanarków na „rodzinnym” zdjęciu. Z przodu od lewej stoją **Marian Federczak**, **Władysław Prus**, **Jan Karamara**. Z tyłu: **Edward Sysło**, **Zbigniew Gołąb** i **Zbigniew Boryka**.

W konkurencji kanarków kolorowych, w której ekspertem był **Andrzej Mądry**, zawody odbywały się w dwóch sekcjach. W sekcji kanarków jasnych najwię-

cej punktów (354) zebrał **Władysław Prus**, na drugim miejscu uplasował się **Mariusz Federczak**, a na trzecim, dzięki swej drugiej kolekcji, znalazł się **Władysław Prus**. W sekcji kanarków kolorowych najlepsze okazały się kanarki **Edwarda Sysły**. Zajął on dwa pierwsze miejsca, a na trzecim uplasował się **Marian Federczak**. Kanarek tego ostatniego hodowcy okazał się też najlepszym

ptakiem konkursu.

W ostatnią sobotę i niedzielę w Domu Kultury w os. Górali odbyła się pokonkursowa wystawa ptaków: kanarków kolorowych i harceńskich. Za kilka dni w Mysłowicach odbędą się Mistrzostwa Polski, w których wezmą też udział zwycięzcy konkurencji kanarków harceńskich: **Zbigniew Boryka**, **Jan Karamara** i **Zbigniew Gołąb**. (vk)

GŁOS HTS SA

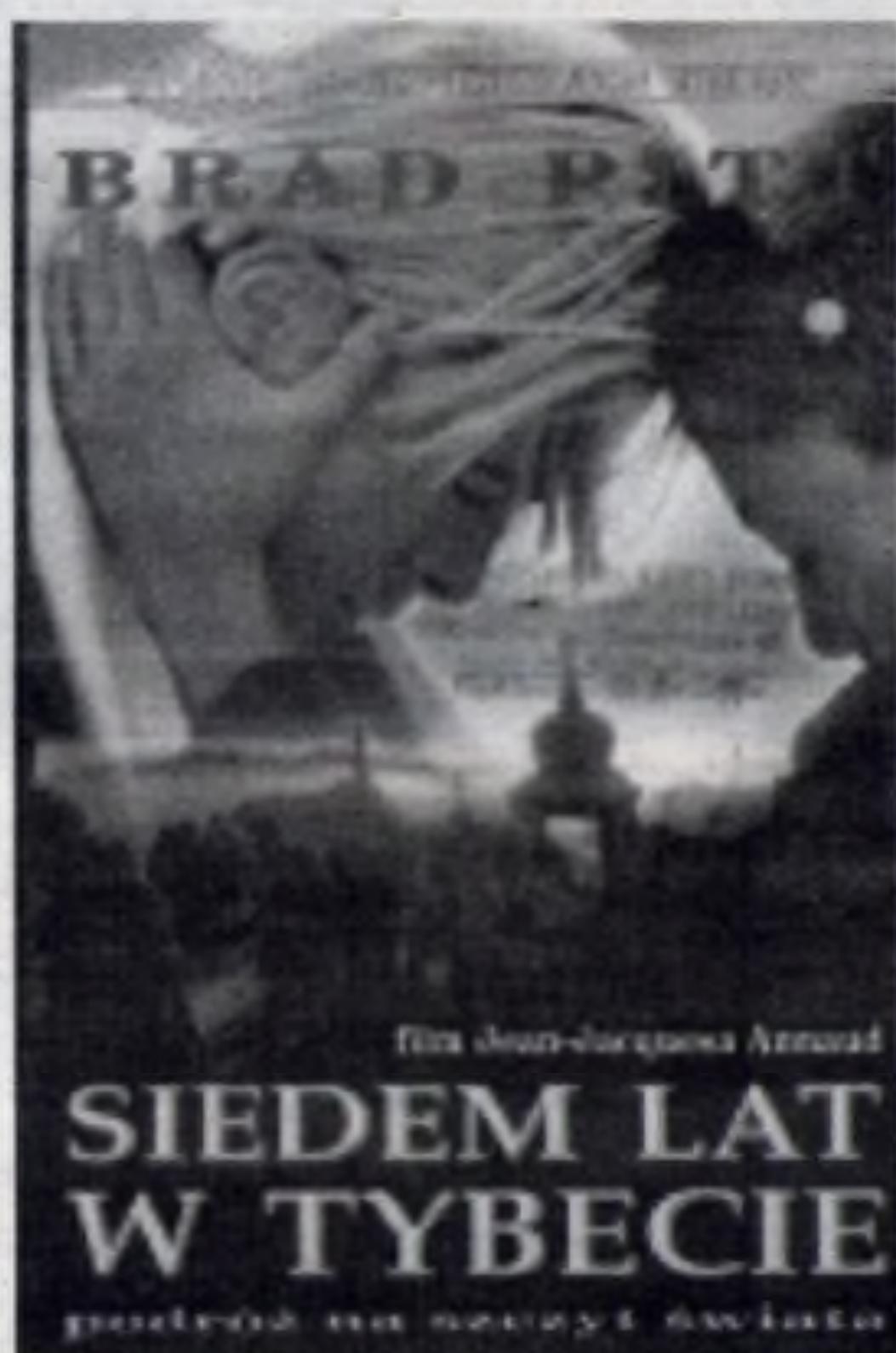
„Głos HTS SA” – Centrum Administracyjne HTS, budynek „Z”, pok. 245, tel. 644-00-23 lub przez centralę Huty, wewn. 50-37.

GŁOS video

„SIEDEM LAT W TYBECIE”
– reż. Jean-Jacques Annaud,
wyst. Brad Pitt, David Thewlis,
B.D. Wong.

Reżyser tego filmu ma na swoim koncie takie obrazy jak: „Imię róży”, „Walka o ogień” czy „Kochanek”. To gwarantuje kino na najwyższym poziomie. Oparty na faktach film opowiada historię słynnego austriackiego alpinisty Heinricha Harrera, który tuż przed wybuchem II wojny światowej wyjechał w Himalaje. Niestety jego wyprawa zakończyła się fiaskiem, a on sam trafił do brytyjskiego obozu dla jeńców. To tylko początek tej historii, resztę musicie zobaczyć sami.

Notowania cenowe

MIKOŁAJOWE

Z początkiem grudnia zapanował nastrój świąteczny. Pojawiły się choinki, a witryny placówek handlowo-usługowych przybrały odświętny wygląd. W tym tygodniu odwiedza nas św. Mikołaj. Zatem i notowania cenowe mają charakter mikołajowo-świąteczny. Pojawiły się już w sprzedaży choinki sztuczne. Ich ceny są zależne od wielkości i wystroju. Najmniejsza kosztuje 10–12 zł. Choinki większe kilkudziesięciocentymetrowe kosztują 25–50 zł. Metrowa to wydatek ok. 70–80 zł. Choinki duże do pokoju o wysokości 1,80 m kosztują w granicach 150–180 zł. Duża choinka o wysokości 2,5 m to już wydatek ponad 300 zł. Łańcuchy na choinkę kosztują w zależności od wielkości od 4 do 15 zł. Girlandy ze sztucznej zieleni to wydatek do 25 zł (nie ozdobione) do 100 zł (ustrojone). Także można kupić przeróżne stroiki świąteczne od 8 zł. Są także wieńce świąteczne wieszane na drzwi po 40–50 zł. Oczywiście nie brakuje przeróżnych ozdób takich jak: włosy anielskie po 50 groszy, szyszki złote i srebrne w kompletach po 4,50 zł, kokardy od 4 zł/szt. Bombki w kompletach kosztują od 20 zł. Są także małe pojedyncze bombeczki po 1 zł. Ceny podajemy z barwnej i bogato zaopatrzonej kwiaciarni CUPIDO na pl. bieńczyckim. Króluje to duży podświetlany Mikołaj, którego można nabyć za 190 zł oraz poruszająca się przesmypatyczna para staruszków za 390 zł. Na 6 grudnia można kupić skarpetę do której włożymy prezenty w cenie od 4,50 zł (mała) do 16 zł (duża), a także tradycyjną różgę za jedyne złotówkę. (SP)

WALUTA

W tym tygodniu podskoczył kurs dolara i marki niemieckiej. Wynikło to z wycofania się z zakupu polskich papierów wartościowych przez część zachodnich inwestorów.

W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 14, tel. 425-87-81, odnotowaliśmy następujące ceny walut: USD: 3,45–3,49 zł, DEM: 2,050–2,075 zł, ATS: 0,2915–0,2940 zł.

MEBLE

NA ZAMÓWIENIE

Wyrób i sprzedaż mebli kuchennych, pokojowych, garderoby, szafy z drzwiami przesuwanymi itp. Realizujemy każde życzenie klienta.

Tel. 0 90 654 679 lub (0-12) 278-68-16.

Zakład Produkcji
Artykułów Spożywczych

„REDA”

- sklep rybny (świeże karpie)
- smażalnia ryb
- produkcja galanterii garmazeryjnej
- zamówienia specjalne (garmazetka bankietowa)
- organizacja wesel, bankietów, przyjęć

Zapraszamy codziennie w godz. 9.00–21.00

Kraków, os. Stalowe 16
Tel. 644-57-38

Nowohucka
ZŁOTA
10

1. (4) Fakty i akty
2. (10) Siedem lat w Tybecie
3. (1) Wysłannik przyszłości
4. (2) Krzyk 2
5. (8) Miejski obłęd
6. (3) Człowiek w żelaznej masce
7. (5) Lepiej być nie może
8. (N) Kula
9. (7) Obcy 4: Przebudzenie
10. (6) Air Force One

HITY
'98

1. Kiler	60
2. 13 posterunek	59
3. Demony wojny	59
4. Obcy 4: Przebudzenie	58
5. Święty	57
6. Lepiej być nie może	56
7. Adwokat diabła	55
8. Piąty element	54
9. Teoria spisku	53
10. Faceci w czerni	52

PlayStation SEGA Nitendo 64 SEGA Saturn

„Tomb raider III” – ta gra jest teraz jednym z największych hitów. Trzecia część przygód panny Lary przynosi nowe, zaskakujące rozwiązania i sytuacje. Producent poprawił grafikę, gra ma wyższą rozdzielczość, dzięki czemu widzimy na ekranie więcej szczegółów.

„Młody”

HITY WŚRÓD GIER:

1. Ninja shadow of darkness
2. Colony wars: vengeance
3. Constructor
4. Spyro the dragon
5. Media evil
6. Duke Nuken time to kill
7. Mortal kombat 4
8. Resident evil 2
9. V 2000
10. Small soldier

„FLIP I FLAP” (Tysiąclecia 42, tel. 647-75-36) poleca konsole do gier: Sony Play Station, Nitendo 64, Saturn, Super Nitendo i Sega 16. Duży wybór gier i akcesoriów.

SPRZEDAŻ i WYMIANA!

WESELA
ZE ZNAKIEM Q!

WODZIREJ I DISC JOCKEY,
WSZYSTKIE RODZAJE MUZYKI.
TEL. 0602 625-059.

piast
PLAC TARGOWY

os. Piastów 60a, tel. centrali 648-01-16
CZYNNY CAŁY TYDZIEŃ

ZAPRASZA
NA PRZEDŚWIĄTECZNE ZAKUPY

POLECAMY W PAWILONACH:

- ★ artykuły ogólnospożywcze ★ nabiał
- ★ świeże pieczywo ★ mięso i wędliny
- ★ wyroby cukiernicze ★ ryby
- ★ warzywa i owoce ★ drogeria ★ kosmetyki
- ★ art. chemiczne ★ art. gospodarstwa domowego
- ★ art. tytoniowe ★ obuwie ★ art. dla dzieci
- ★ kwiaty ★ pieczone kurczaki
- ★ świat kawy i herbaty ★ galanteria skórzana

KUPON PROMOCYJNY

Imię i nazwisko .....
Adres .....
Ten kupon po dokonanych zakupach, podpisany pieczęcią w dowolnym stoisku na placu „Piast” i doręczony do biura placu w terminie do 24 XII 1998 r. weźmie udział w losowaniu atrakcyjnych nagród.

RESTAURACJA
I DRINK BAR
„TITANIC”

ZAPRASZAJĄ SZANOWNYCH GOŚCI NA SWÓJ
POKŁAD CODZIENNIE OD 12 DO 24
OSIEDLE CENTRUM C1

EXPRES TAXI®
6444-111
96-29
40% TANIEJ

OLEJE
LUZEM elf

CENY PROMOCYJNE
→ sprzedaż – faktury VAT
→ wymiana
Filtry oleju do wszystkich modeli RENAULT

Kraków, ul. Sołtysowska 43
czynne 8.00 – 16.00

Trio

W najnowszej promocji cyfrowej sieci Plus GSM można nabyć trzy telefony wraz aktywacją: MOTOROLA D 520 za 199 złotych netto, oraz NOKIA 5110 i PANASONIC G 520 za 399 złotych netto

399,-
ZŁOTYCH BEZ VAT

199,-
ZŁOTYCH BEZ VAT

Liberty GSM

31-933 Kraków os. Centrum D7
tel: 644-19-67, fax: 644-27-42

Liczba zestawów promocyjnych ograniczona.
Telefon działa wyłącznie z kartą aktywacyjną sieci Plus GSM

AUTORYZOWANY
PRZEDSTAWICIEL
Plus
GSM

Trzymaj
rękę
na Plusie

FESTIWAL W „ŚWICIE”

W ubiegły czwartek, 16 listopada br. w kinie „Świt” odbył się VI Festiwal Twórczości Artystycznej Dzieci i Młodzieży ze Szkół i Placówek Specjalnych. Duży budynek kina wypełnił się śpiewem, tańcem i kolorowymi postaciami z bajek.

Programy przygotowane przez poszczególne szkoły i placówki były bardzo zróżnicowane w formie i treści, więc trudno byłoby kogoś wyróżnić. Wszystkie jednak cechowało jedno – radość i bezpretensjonalność młodych artystów, a wysiłek opiekunów i wychowawców nagradzany był serdecznymi oklaskami. Ważne jest to, że ów festiwal był przede wszystkim spotkaniem i świętem dla tych, którzy na co dzień doświadczają również smutniejszej strony życia. Brawa dla wykonawców! Brawa dla opiekunów! Brawa dla harcerzy z krowoderskiego szczepla „Wichry” za bezinteresowną pomoc i wdzięk!

Organizatorzy festiwalu – panie z

Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta, Barbara Durczyk i Danuta Zabłocka imprezę przygotowały perfekcyjnie. Nagrody ufundowane przez PZU Oddział w Krakowie otrzymali wszyscy, a wręczał je osobiście dyrektor Ośrodka pan Bartłomiej Juszczyk. Imprezę prowadził aktor Teatru Ludowego Andrzej Franczyk.

Wypada też wymienić sponsorów i w ten sposób podziękować im za okazane dzieciom serce. Sponsor główny to PZU Oddział w Krakowie oraz firmy „Chemo”, „Nesbru”, „Anna”, cukiernia „Familia” z Wadowa oraz państwo Ewa i Dariusz Baranowie z kina „Świt”.

(f)

Prezenty od Biura Turystycznego „SIBU”

NA MIKOŁAJA I GWIAZDKĘ

Nasza redakcja nawiązała współpracę z Biurem Turystycznym SIBU znajdującym się w os. Złota Jesień 6. Biuro działa od niedawna, ale ma atrakcyjne propozycje dla pragnących wypocząć i zabawić się. Obecnie np. oferuje SYLWESTRA z kilkudniowym pobytem w Zakopanem. W sprawie rezerwacji można kontaktować się bezpośrednio w biurze lub pod nr telefonu 641-17-24.

Biuro Turystyczne dla naszych Czytelników przygotowało miłe niespodzianki. Jedną z nich jest dwuosobowe zaproszenie do ART.-CLUBU przy ul. Łobzowskiej 9 grudnia, godz. 19.00 na spotkanie z Cezarym PAZURĄ. Jeszcze większą siurpryzą są dwuosobowe zaproszenia na cykl imprez „Gwiazdy na Gwiazdkę”, które będą się odbywać w miejscowościach gór-

skich w okresie pomiędzy świętami Bożego Narodzenia a Sylwestrem. Będziemy dysponować kilkoma zaproszeniami na kabarety: Jana PIETRZAKA, Jerzego KRYSZAKA, „Koł Polski”, show Andrzeja ROSIEWICZA, koncert JUST 5 oraz spotkanie z Danielem OLBRYCHSKIM. Ci nasi Czytelnicy, którzy wybierają się w okresie pomiędzy 28 a 30 grudnia do Zakopanego, Krynicy, Szczawnicy lub Bukowiny Tatrzańskiej będą mogli otrzymać bezpłatne zaproszenia na wspomniane imprezy. Od poniedziałku w redakcji od godz. 9.30 można będzie odebrać zaproszenie na spotkanie z Cezarym PAZURĄ i zapisać się na imprezę „Gwiazdy na Gwiazdkę”. Liczba zaproszeń ograniczona. Decydować będzie kolejność zgłoszeń. Nazwiska i imiona szczęśliwców podamy w następnym „Głosie”. (sp)

OŚRODKI KULTURY PROponują

MDK IM. J. KORCZAKA, OS. ZŁOTEJ JESIENI 13

• Galeria Mała MDK – Wystawa malarstwa Józefa Tarnowskiego „Pejzaż-Kwiaty-Postacie-Architektura”.

W TEATRZE LUDOWYM – SCENA DUŻA, OS. TEATRALNE

- 1.12 (wtorek), godz. 11 i 16 – Macbeth, reż. J. Stuhr; godz. 19 – Toksykcy rodzice, reż. I. Dowlasz.
- 2.12 (środa), godz. 16 – Macbeth.
- 3.12 (czwartek), godz. 11 – Przygody Tomka Sawyera, reż. J. Szurmiej.

Stanisław Grzybek

Promocji ciąg dalszy

30-716 Kraków,
ul. Przewóz 34a

Salon, tel. 653-20-04; fax 653-18-58.
Serwis, tel. 653-21-53.

KONCERT I MEDAL DLA OJCA ŚWIĘTEGO

W najbliższy poniedziałek, 7 grudnia, o godz. 18.00 w Filharmonii Krakowskiej odbędzie się **Koncert Adwentowy z Caritas**, dedykowany Ojcu Świętemu w 20-lecie pontyfikatu. Koncert wypełnią utwory: T. L. de Victorii, G. P. da Palestriny, G. Gabriellego, M. Zielińskiego, P. Casnie, J. Pachelbela, G. F. Haendla, S. Moniuszki i J. Lucjaka. Wiersze Karola Wojtyły recytować będzie Maja Komorowska.

Wystąpią soliści: Elżbieta Towarnicka – sopran, Maria Seremet – alt, Tomasz Kuk – tenor, Jacek Ozimowski – bas oraz Pueri Cantores Tarnovienses, Akademicki Chór Organum i zespół instrumentalny Ricercar. Dyrygują ks. Andrzej Zajac i Bogusław Grzybek. Na organach grać będzie ks. Grzegorz Piekarczyk. Koncert poprowadzi Jacek Berwald.

Podczas koncertu Ojciec Święty zostanie ogłoszony laureatem złotego medalu Caritas Archidiecezji Krakowskiej „Divites Misericordia”.

ZIMA I ŚW. MIKOŁAJ

5 grudnia (w sobotę) o godz. 17.00 Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida zaprasza wszystkie dzieci do lat 6 na okolicznościową imprezę pt. „A u nas zima i święty Mikołaj”. W trakcie specjalnego programu dzieci posłuchają zimowej opowieści i w świątecznym nastroju spotkają się osobiście ze świętym Mikołajem. Zgłoszenia przyjmowane są w siedzibie Ośrodka, os. Góralski 5. Bilet wstępu: 3 zł. Informacje – tel. 644-27-65.

PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE

KRAKÓW, ul. SZENWALDA 28
(naprzeciw Zakładów Zbożowych – Młyn)
Tel./fax 411-67-31

POLECA KOMPLEKSOWE
ZAOPATRZENIE
ZAKŁADÓW PRACY,
SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI:

- ODZIEŻ OCHRONNA
- ŚRODKI OCHRONY PRACY
- ODZIEŻ ROBOCZA
- CHEMIA GOSPODARCZA

Oferujemy wapno hydratyzowane w workach – 225 zł za 1 tonę. Przy zakupie powyżej 10 ton gwarantujemy bezpłatny transport.

Nabywając artykuły produkowane przez spółdzielnie inwalidów, np. odzież, obuwie ochronne, można skorzystać z odpisu na fundusz PFRON.

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY
pon. – pt. w godz. 8.00 – 15.00
REALIZUJEMY ZAMÓWIENIA TELEFONICZNIE,
GWARANTUJEMY BEZPŁATNY TRANSPORT

KALENDARZ NOWOHUCKI

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999, Straż Pożarna 998, 44-22-22, Policja 997, Pogotowie gazowe 992, Toksykologia 411-99-99, Informacja o lekach 411-07-65 (g. 8-15), Policja, os. Zgody 644-44-44, Straż Miejska 644-17-81, Straż Pożarna, os. Zgody 644-08-43, Pogotowie Ratunkowe – Nowa Huta 644-49-99, Pogotowie ADREM (elektryczne, c.o., wod.-kan.-gaz) 644-19-69, Pogotowie dźwigowe 644-23-08, Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 647-05-65 w dni powszednie i 647-15-87 w dni świąteczne, ADREM awarie poza budynkiem 644-12-10, Pogotowie c.o. 644-38-46, Wodociągi 648-28-61.

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.
Kościół św. Bartłomieja: 8, 11.30.
Szkłane Domy: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14.30, 17, 19, 20.30.
Bieńczyce: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 15, 17.30, 19.
Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
Dywidzów: 6.30, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 19.
Mistrzejowice: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 17, 18.30, 20.
Kalinowa: 6.45, 8, 9.30, 11, 13, 15, 18.
Wzgórza Krzesławickie: 7, 8, 9.30, 11, 12.15, 16, 19.
Boh. Września: 6.30, 7.30, 9, 10.30, 12, 13.15, 16.30, 18, 19.30.

DYŻURY SZPITALI

- 4. 12 (piątek): chirurgia ogólna – Szpital Zakonu Bonifratrów, ul. Trynatarska 11, tel. 656-00-55, chirurgia urazowa – Krakowskie Centrum Rehabilitacji, ul. Modrzewiowa 22, tel. 425-33-43 i 425-28-42, chirurgia dziecięca i laryngologia – Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44, okulistyka – Witkowiec, tel. 415-64-44, urologia – Szpital im. Narutowicza, ul. Prądnicka 35, tel. 633-01-00.
- 5. 12 (sobota): chirurgia ogólna i urazowa – Szpital im. Rydygiera, os. Złota Jesień 1, tel. 647-66-66 i 647-09-04, chirurgia dziecięca – Inst. Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11, laryngologia, okulistyka i urologia – Szpital im. Rydygiera, os. Złota Jesień 1, tel. 647-66-66 i 647-09-04.
- 6. 12 (niedziela): chirurgia ogólna – I Klinika Chir., ul. Kopernika 40, tel. 421-21-59, chirurgia urazowa – Klinika Ortopedii, ul. Kopernika 19a, tel. 421-40-46, chirurgia dziecięca – III Klinika Chir., ul. Prądnicka 35, tel. 633-31-05, laryngologia – Klinika, ul. Kopernika 23a, tel. 421-00-38, okulistyka – Witkowiec, tel. 415-64-44, urologia – Szpital im. Narutowicza, ul. Prądnicka 35, tel. 633-01-00.
- 7. 12 (poniedziałek): chirurgia ogólna i urazowa – Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44, chirurgia dziecięca – Inst. Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11, laryngologia – Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44, okulistyka – Witkowiec, tel. 415-64-44, urologia – Klinika, ul. Grzegorzewska 18, tel. 421-08-30 i 418-86-12.
- 8. 12 (wtorek): chirurgia ogólna – III Klinika Chir., ul. Prądnicka 35, tel. 633-31-05, chirurgia urazowa – Szpital Kolejowy, ul. Lea 44, tel. 637-34-59 i 624-45-33, chirurgia dziecięca – Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44, laryngologia – Klinika, ul. Kopernika 23a, tel. 421-00-38, okulistyka – Witkowiec, tel. 415-64-44, urologia – Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.
- 9. 12 (środa): chirurgia ogólna i urazowa – Szpital im. Rydygiera, os. Złota Jesień 1, tel. 647-66-66 i 647-09-04, chirurgia dziecięca – Inst. Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11, laryngologia, okulistyka i urologia – Szpital im. Rydygiera, os. Złota Jesień 1, tel. 647-66-66 i 647-09-04.
- 10. 12 (czwartek): chirurgia ogólna – Szpital Zakonu Bonifratrów, ul. Trynatarska 11, tel. 656-00-55, chirurgia urazowa – Krakowskie Centrum Rehabilitacji, ul. Modrzewiowa 22, tel. 425-33-43 i 425-28-42, chirurgia dziecięca – III Klinika Chir., ul. Prądnicka 35, tel. 633-31-05, laryngologia i urologia – Szpital im. Narutowicza, ul. Prądnicka 35, tel. 633-01-00, okulistyka – Klinika, ul. Kopernika 38, tel. 421-42-30.

DYŻURY APTEK

- Od piątku do niedzieli: os. Centrum A, bl. 3, tel. 644-17-36 i ul. Bieńczycka 168, tel. 425-76-66 wewn. 153.
- Od poniedziałku do czwartku: os. Centrum A, bl. 3, tel. 644-17-36 i os. Złotego Wieku 14, tel. 648-07-64.

PRZYCHODNIE DYŻURUJĄCE W SOBOTY

- Przychodnia Rejonowa nr 1, os. Na Skarpie 6, w godz. 8-14, tel. 644-19-00.
- Przychodnia Rejonowa nr 4, os. Na Wzgórzach 1, w godz. 8-14, tel. 645-27-77.
- Przychodnia Rejonowa nr 6, os. Jagiellońskie, w godz. 8-19, tel. 648-00-44.

KINA

SEINKS • 4.11 (piątek): godz. 17.00 – „Buntownik z wyboru” (USA, 15 lat), godz. 19.15 – „Zabić Sekala” (czesko-polsko-słowacki, 15 lat). • 5.12 (sobota): godz. 15.00 – „Flubber” (bajka, USA, 9 lat), 17.00 – „Buntownik z wyboru”, godz. 19.15 – „Zabić Sekala”. • 6.12 (niedziela): godz. 15.00 – „Flubber”, 17.00 – „Zabić Sekala”, godz. 19.00 – „Buntownik z wyboru”. • 7.12 (poniedziałek): nieczynne. • 8.12 (wtorek): godz. 17.00 – „Zabić Sekala”, godz. 19.00 – DKF „Kropka”: „Pijany anioł” (japoński, 15 lat, reż. Akira Kurosawa). • 9.12 (środa): godz. 17.00 – „Zabić Sekala”, godz. 19.00 – DKF „Kropka”: „Zły śpi spokojnie” (japoński, 15 lat, reż. Akira Kurosawa). • 10.12 (czwartek): godz. 17.00 – „Zabić Sekala”, godz. 19.00 – DKF „Kropka”: „Sanjuro, samuraj znikąd” (japoński, 15 lat, reż. Akira Kurosawa).
DKF „ZGAGA” (Nowohuckie Centrum Kultury) • 9.12 (środa): godz. 18.00 – „Zabić Sekala” (czesko-polsko-słowacki, reż. Vladimir Michalek).

OKNA i DRZWI

SZYBY BEZPIECZNE K – 1,6

FHU „KRYDA”, os. Centrum E 14 Tel. (012) 425-89-86

- PCV
- DREWNIANE
- ALUMINIOWE

- DRZWI WEWNĄTRZLOKALOWE
- PRZESUWNE ZABUDOWY BALKONOWE
- OKNA DACHOWE

W nowohuckiej Przychodni Medycyny Wieku Rozwojowego i Zdrowia Rodziny psycholodzy w pracy z dziećmi wymagającymi pomocy stosują dwie dość skuteczne, jak się wciąż o tym przekonują, metody. Od wielu już lat – metodę ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne – i zaledwie od półtora roku – Video Home Training, terapię opracowaną z początkiem lat dziewięćdziesiątych przez Holendrów. Zarówno jedna, jak i druga metoda sugerują, by traktować dziecko kompleksowo.

Najogólniej można rzec, że tu psycholodzy i psychiatry opierają się na wciąż aktualnym, starym, lecz wielce odkrywczym spostrzeżeniu: „W zdrowym ciele, zdrowy duch”. A zwłaszcza w przypadku dziecka powinny współgrać i wzajemnie się motywować rozwój fizyczny i psychiczny.

bawy, choć wychodzi im to bardziej niezdarnie. Pod koniec zajęć przybliżyło się do zabawowego koła także dziecko spoza kręgu, samotnik.

Naturalnie trening był ćwiczeniem głównie pokazującym, jak obcować, jak współdziałać z dzieckiem. W tym kierunku trzeba ponawiać działania co-

wać tę metodę pracy z dziećmi. W Nowej Hucie zgłębiły wskazania treningu 4 osoby – dwóch wymienionych wcześniej psychologów oraz pracownik socjalny z MOPS i pracownica z tzw. wczesnej pomocy psychologicznej.

Co miesiąc przyjeżdża ktoś z holenderskiego Ośrodka sprawdzić, jak w Polsce przebiega realizacja VHT, w czym trzeba jeszcze pomóc. W listopadzie ubiegłego roku, na spotkaniu w nowohuckiej Przychodni Medycyny Wieku Rozwojowego i Zdrowia Rodziny był też sam profesor van der Does. Jego wypowiedzi przypominają w dyskusjach, gdy rodzą się jakieś wątpliwości.

Z „NIE” NA „TAK”

Terapię rodzinnego treningu w celu utrwalenia sytuacji, zwłaszcza pozytywnych relacji z dzieckiem, techniki wideo,

PODĄŻANIE ZA DZIECKIEM

Oglądając film utrwalający zachowania dziecka, wzajemne rodzinne relacje, pomija się reakcje negatywne. Trzeba przyrzeć się baczniej fragmentom obrazującym pozytywne zachowanie. Okazuje się wtedy, że w sumie dziecko nawet bardzo trudne przejawia zazwyczaj więcej inicjatyw w nawiązywaniu pozytywnych kontaktów, niż to spostrzegają dorośli. Te pozytywne kontakty trzeba rozwijać. To mobilizuje do dalszego trudu, do dalszego zbliżenia się do dziecka. Przeciwdziałanie się dziecku rodzi bunt, powoduje negatywne konsekwencje. Dostrzeganie inicjatywy dziecka i wspomaganie tej inicjatywy jest elementem budującym.

W przypadku małych dzieci, wolniej się rozwijających, w ten sposób można

TRENING

GRUPOWA TERAPIA

Miałam okazję popatrzeć, jak prowadzi zajęcia metodą ruchu rozwijającego Barbara Chuchacz, psycholog kliniczny II stopnia, koordynator do spraw psychologów w wymienionej przychodni. Ćwiczą pod jej kierunkiem 4–5-latkę wraz z opiekunami. Dzieci mają różne problemy, zwykle są opóźnione w porównaniu z ich „przeciętnymi” rówieśnikami. Dwóch chłopców to nawet dzieci autystyczne. Trzeba ich bez jakiegokolwiek nacisku wydobyć z ich świata i pozyskać do współdziałania w grupie zabawowej.

W treningu uczestniczyło siedmioro dzieci. Ich opiekunowie to przeważnie matki, ale także babcie. Starania pani Chuchacz wspomagają bardzo aktywnie i ofiarnie dwie studentki trzeciego roku psychologii UJ – Agnieszka Mukomiłowa i Magdalena Witecka. Tak jak sugerowała Weronika Sherborne, część treningu w formie zabawy skupia się wokół anatomii, polega na pracy z ciałem. „Wszystkie dzieci mają dwie podstawowe potrzeby – powtarzam myśli autorki – pragną czuć się dobrze we własnym ciele (jak w domu), czyli umieć w pełni nad nim panować, po drugie, odczuwają potrzebę nawiązywania kontaktów z innymi. Zaspokojenie tych potrzeb – dobry kontakt z samym sobą i z innymi ludźmi – jest możliwe dzięki dobremu nauczaniu ruchu”.

Dzieci i dorośli tworzą duży krąg. Są wciąż razem, blisko, ćwiczą to samo, powtarzają czynności. W różny sposób włącza się do zabawy różne części ciała. Turlanie, kołysanie, postukiwanie... Dwóch chłopców nie zawsze bierze udział w zabawie. Są zachęcani, ale nie ponadto. Nawet wtedy, kiedy nie uczestniczą w ćwiczeniach, widać wyraźnie, że dobrze się tu czują. Ich opiekunowie cały czas biorą udział w grupowej terapii. Poza zabawowym kołem siedzi chłopiec i przez dłuższy czas nie reaguje na to, co się dzieje obok. Po jakimś czasie, może około dwudziestu minutach, autystyczne dzieci też się ożywiają. Od czasu do czasu włączają się do wspólnej za-

dziennie. Nie wystarczy przecież, choćby był prowadzony najlepiej, trening raz w tygodniu. Jedno w tymże treningu dało się zauważyć natychmiast. Dzieci i ich opiekunowie (z czuwającym nad całością psychologiem) mieli zadowalający kontakt. I o to głównie chodzi. Gdy dziecko uczestniczy w zabawie, słucha uważnie, można iść dalej. Można, mądrze działając, osiągać coraz więcej.

Weronika Sherborne już nie żyje, ale była niegdyś w Polsce i wyedukowała 4 uczennice. Te z kolei dalej popularyzują jej metodę rozwijającego ruchu. Barbara Chuchacz odbyła również stosowny kurs. Drugą grupę terapeutyczną ze starszymi dziećmi z klas szkolnych prowadzi jej koleżanka, psycholog Agnieszka Czuszkiewicz.

RODZINNY TRENING

Drugą z metod, wspomagającą rozwój dziecka, to terapia w technice wideo. W nowohuckiej przychodni Barbara Chuchacz oraz psycholog i logopeda Halina Nowaczyk pracują tą metodą od półtora roku. Na zalety tej terapii zwrócił uwagę dr Andrzej Gardziel, psychiatra dziecięcy ze Szpitala im. św. Ludwika w Krakowie. Nawiązał kontakt z jej twórcami w Centrum Jellinka w Amsterdamie. Największą skuteczność metody Video Home Training (VHT) obserwuje się w terapii rodzinnej. Jest to, jak się zapewnia, działanie alternatywne w stosunku do tradycyjnych terapii stosowanych poza domem rodzinnym – w ośrodkach pomocy psychologicznej i szpitalach. W Holandii specjalizują się w niej psycholodzy, pedagodzy oraz pracownicy socjalni po studiach uniwersyteckich. W Polsce metodę VHT wdrażają placówki Fundacji na rzecz Dzieci ze Środowisk Zagrożonych „Plus” w Krakowie. Fundusze na ten cel przekazuje Ministerstwo Spraw Zagranicznych Holandii. Koordynatorem działań w ramach fundacji holenderskiej jest psychiatra prof. Jan M.C. van der Does. W Krakowie zostało przeszkolonych 20 osób. Mogą one z powodzeniem stoso-

stosuje się z powodzeniem w pracy z dziećmi z problemami rozwojowymi różnego typu – spowodowanymi na przykład długotrwałym pobytem w szpitalu, z dziećmi adoptowanymi, z rodzin zastępczych, w lekkich stadiach autyzmu itp.

Gdy dziecko jest nieposłuszne, znerwicowane, zachowuje się agresywnie, zwykle rodzice mają olbrzymie trudności wychowawcze, a dziecko poważne trudności w kontaktach z rówieśnikami, z otoczeniem. Przeważnie więc rodzice próbując naprawić ten stan rzeczy, zmieniać zachowanie dziecka, potęgują zakazy, nieustannie korygują negatywne zachowania, karzą dziecko. Bardzo często wysiłki tego typu nie przynoszą oczekiwanych efektów, a niejednokrotnie i dziecko, i rodzice są coraz bardziej znerwicowani. Holendrzy zwracają uwagę, że znacznie lepsze wyniki można osiągnąć zatrzymując się, umacniając pozytywne momenty i wydarzenia z kontaktów z dzieckiem i z życia rodzinnego. Te pozytywne momenty utrwała się kamerą, by móc później przywrócić się im jeszcze raz, porozmawiać na ten temat. By, widząc ich pozytywne oddziaływanie, świadomie tworzyć okazje do coraz częstszych lepszych relacji.

Oglądałam kasetę nagranych przez Barbarę Chuchacz z treningów w jednej z rodzin. Na początku trzylatek zachowywał się jak szalenciec. Zrzucił wszystko ze stołu, nie słuchał, rujnował wszystko wokół. Rodzice byli bezsilni, ale na tyle mądrzy, że poprosili o pomoc psychologa. Po kilku miesiącach pracy (co najmniej pół roku) i włączania się tam, gdzie chłopiec wykazywał nieco większe zainteresowanie, skupiał choć na chwilę uwagę, mały zmienił się nie do poznania. Były to długie miesiące żmudnego, ale mądrego postępowania, podpowiadanego i korygowanego przez psychologa. Można jednak było na wideo zobaczyć efekty. Chłopiec – widać to wyraźnie – uważnie słucha matki i wspólnie coś manipulują... Zamiast „nie niszcz”, „nie wolno”, „co ty wyrabiasz”... warto zwrócić uwagę, co dziecko robi dobrze, gdzie wykazuje inicjatywę w pozytywnym tego słowa znaczeniu.

podciągnąć je w górę. Jeśli dziecko wykazuje zainteresowanie jakimś przedmiotem, możemy zatrzymać się przy nim na chwilę, nazywając go po wielokroć, opowiadając o nim. Dziecko robi to, co ono chce, my wciąż mu to „tłumaczymy”. Tak możemy mu pomóc, gdy ma też kłopoty z mową. W kontaktach szczególnie z małymi dziećmi ogromnie ważny jest kontakt wzrokowy. Nie wielki sens, gdy na linii komunikacji występują trudności, ma mówienie z drugiego końca pokoju lub odzywanie się z sąsiedniego pomieszczenia. Dopiero, gdy dziecko patrzy wprost, słucha, przytakuje, jest dobrze, zadowolająco. Od tego poziomu można osiągać coraz więcej. Oczywiście cierpliwości nigdy za wiele, bo aby osiągnąć to, co jedno dziecko osiągnie szybciej, inne wymaga wielokrotnego powtarzania, wielokrotnego ponawiania wysiłków. Zwykle jednak taki wysiłek się opłaca. Po kilku miesiącach powinno być dużo lepiej.

A generalnie, kiedy rodzice i dzieci mają ze sobą dobry kontakt, rodzice mogą zastąpić „nie” przez „tak”. Nie mówią dziecku, czego nie wolno, ale wspomagają go w tym, co należy robić. Jest to w psychologii znany kierunek działania – sukces, pochwała, dostrzeżenie pozytywnych elementów buduje wiarę w siebie. Holendrzy wykorzystali to w opracowaniu metody na etapie pracy z dziećmi. Video Home Training jest tym bardziej godny uwagi, że można „trenować” w warunkach domowych, nie tracąc czasu na dojazdy do przychodni czy specjalistycznych ośrodków. Warto jednak skorzystać z fachowej pomocy z zewnątrz, choćby po to, by podyskutować, by się upewnić, czy zmierzamy w dobrym kierunku, a w chwilach zwątpienia – by się po prostu poradzić.

Na plus nowohuckiej przychodni należy zapisać otwarcie na wszystko to, co nowatorskie, co może pomóc dziecku. Ten najwcześniejszy okres ma przecież niezaprzeczalny, wielki wpływ na całe życie człowieka.

HENRYKA ROSIEK

KOCHANY ŚW. MIKOŁAJ

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1)

Miał podobno dar przywracania do życia zmarłych i mnożenia płodów ziemi. Uciszał morskie żywioły, by żeglarze mogli powracać bezpiecznie do domów, dawał podarki biednym, a niesłusznie osądzonym przywracał wolność i honor.

Nic więc dziwnego, że za patrona od wieków chcieli go mieć wszyscy. Wzdychały do niego niezamężne panny, ludzie biedni, uczniowie. Także rybacy, żeglarze, kupcy, piekarze, medycy, szewcy, stolarze i malarze. Nawet literaci. Wznosiły do niego modły młode małżeństwa, bo sprzyjał aktowi poczęcia, ciąży, narodzinom i dzieciom. Nie zapominał o błądzących – swym patronem uczynili go złodzieje, kłusownicy, więźniowie. W żadnym innym świętym tak wielu nie pokładało swoich nadziei.

★★★

Gdziekolwiek zawędrował kult biskupa Mikołaja, zapoczątkowany w Myrze, wszędzie znajdował podatny grunt, zyskiwał nowe wątki, nabierał nowych barw. W kręgu kultury wschodniej zajął szczególne miejsce, zaraz po kulcie Matki Boskiej. Podobno niektórzy duchowni jeszcze w XVIII wieku wierzyli w św. Mikołaja jak w Boga, a na przełomie XIX i XX wieku można było spotkać się z niezwykłą koncepcją Trójcy Świętej złożonej ze Zbawiciela, Matki Boskiej i... św. Mikołaja. Każda ikona przedstawiająca tego świętego jest wedle wierzeń "cudowna".

We współczesnej Rosji ciągle św. Mikołaj zapewnia bogactwo i płodność, opiekuje się chorymi, położnicami, młodymi małżonkami, myśliwymi. Powszechna jest wiara, że dzierży on klucze do rajów i jest przewodnikiem dusz w zaświatach.

★★★

Do Europy Zachodniej kult biskupa z Myry dotarł za pośrednictwem bizantyjskiej księżniczki Teofany, poślubionej w końcu X wieku niemieckiemu cesarzowi Ottonowi II. Do 1200 r. wiele kościołów, miast i państw ustanowi-

ło go swoim patronem. Patronuje m.in. Grecji, Rosji, Sycylii, Lotaryngii, a także miastom w Niemczech, Szwajcarii, Holandii i Włoszech.

W średniowieczu Mikołaj wkroczył do szkół, rozdając dzieciom 6 grudnia kary i nagrody za posłuszeństwo i pracowitość. Dzięki podarkom, które przynosił przodującym w cnotach i pobożności, zyskał taką popularność, że Kościół protestancki wygnał go ze szkół i kościołów, a nawet zakazał mu pojawiania się w okresie Bożego Narodzenia na ulicach.

★★★

W XVII wieku wraz z holenderskimi osadnikami św. Mikołaj znalazł się za oceanem, na kontynencie amerykańskim, gdzie został mile przyjęty. Jego wygląd stracił co prawda na biskupiej ascetyczności, od pamiętającej pogańskie czasy postaci angielskiego Father Christmas zapożyczył czerwony strój, ale za to zyskał na energii i radości życia. I tu zdobył tak wielką miłość, że ostro zaprotestował tym razem Kościół katolicki. Mikołajowi wytoczono proces. W 1914 r. w Nowym Jorku doszło nawet do rozprawy sądowej, podczas której obrońca Mikołaja, sędzia John H. Hather wołał: *Nie obdzierajmy dzieciństwa z jego najbardziej niepokojącej tajemnicy – Santa Clausa. Niech będzie dla przyszłych pokoleń tym, czym był dla nas – radosną widrą dla dzieci, aktem hojności dla dorosłych i radosnym wspomnieniem dla ludzi starych.*

★★★

I tak się stało, choć jeszcze raz przyszło Mikołajowi stawiać czoło niektórym duchownym Kościoła. 24 grudnia 1951 r., w obecności kilkuset dzieci z domu dziecka duchowni spalili kukłę św. Mikołaja na dziedzińcu katedry w Dijon we Francji. Wywołało to falę ostrych dyskusji, które objęły nawet szczeble ministerialne. Mikołaj i tym razem zwyciężył. W Europie ciągle jest obecny.

★★★

Próbie zastąpienia św. Mikołaja podjęto w państwach socjalizmu realnego. W ZSRR pojawił się Dziadek Mróz. W tym państwie

Zdjęcie z Mikołajem przynosi szczęście.

prowadzącym agresywną politykę laicyzacji zadamował się na długie lata. W innych państwach socjalistycznych nie zyskał zwolenników. Zresztą dzisiaj w Rosji znów powrócił kult św. Mikołaja.

★★★

W Polsce św. Mikołaj czczony był od wieków. Modlili się do niego królowie, dworacy i wieśniacy. Do dziś 327 kościołów pozostaje pod wezwaniem św. Mikołaja. I choć został oficjalnie skreślony z listy świętych, nadal w kalendarzu liturgicznym dzień 6 grudnia jest dniem jemu poświęconym. Jako wesoły, dobroduszny i zarazem sprawiedliwy rozdawca prezentów na dobre zadamował się u nas w latach siedemdziesiątych.

★★★

Od lat Norwegia, Finlandia, Szwecja i Dania wiodą nie kończący się spór, w którym z tych państw powinien mieszkać św. Mikołaj. Finowie wpadli na pomysł „przytulenia” świętego już w 1927 r. Dziesięć lat temu rząd przekazał Mikołajowi ziemię w okolicach Rovaniemi. Szwedzi wybudowali mu park rozrywkowy i organizują wycieczki do jedynej prawdziwej – ich zdaniem – jego siedziby w Tomteboda. Norwegowie za stałe miejsce pobytu Mikołaja uważają Przylądek Północny, a Duńczycy upierają się przy Grenlandii.

★★★

Wszyscy do kwestii Mikołaja podchodzą bardzo poważnie. W

ub. roku w Kopenhadze odbył się już 32. Światowy Kongres Świętych Mikołajów, którego głównym tematem była ochrona interesów świętego w dobie „rewolucji informatycznej i technologii komputerowej”.

Jeśli chodzi o polskie dzieci, wiara w Mikołaja nie wydaje się – przynajmniej na razie – zagrożona. Bardzo im odpowiada jego królestwo w mroźnej krainie, gdzie mieszka w towarzystwie ukochanych reniferów i dozoruje produkcję zabawek. Ich zdaniem, wie on o każdym dziecku wszystko. Wspomaga finansowo rodziców, wyręczając ich w kupowaniu klocków lego, lalek Barbie i cudów nowoczesnej techniki. Piszą więc do niego zdobne rysunkami listy, a w nich składają zamówienia na zabawki, słodycze, zdrowie i miłość.

★★★

W okresie Bożego Narodzenia na całym świecie w skrzynkach pocztowych pełno jest listów najdziwniej zaadresowanych. Trafiają do oddziałów przesyłek nie doręczonych lub specjalnych ośrodków, których pracownicy zajmują się odpisywaniem na nie. Do Ośrodka Badania Przesyłek w Libourne we Francji rokrocznie przychodzi 300 tys. dziecięcych listów i na każdy opatrzony adresem zwrotnym odpowiada Mikołaj. W Polsce taka korespondencja kierowana jest do Oddziału Nie Doręczonych Przesyłek w Kuluszkach.

★★★

Zachwianie wiary w istnienie wszechmogącego św. Mikołaja jest nieomylnym znakiem przechodzenia z cudownego, pełnego tajemniczych zdarzeń dzieciństwa w realny świat dorosłych. Zbyt wczesna utrata iluzji przynosi ból i smutek. Pozwólmy więc dzieciom wierzyć – jak najdłużej. Wszak w cudowności, fantazji i świętości okrytych tajemnicą św. Mikołaj objawia im ważne dla każdego wartości, takie jak wrażliwość na potrzeby innych ludzi, mądrość, wyrozumiałość i dobroć.

(SP)

Pomocnicy świętego

RENIIFERY

Te duże zwierzęta należące do rodziny jeleniowatych trafiły nie tylko do opowieści o św. Mikołaju. Andersen uczynił renifera w bajce o Królowej Śniegu doradcą i opiekunem bezbronnego dziecka. Pojawia się on także w wielu legendach i podaniach eskimoskich, zawsze przyjazny i życzliwy ludziom. Zapewne dlatego że, gdyby nie on, człowiek nie miałby czego szukać w surowej, okrutnej aurze arktycznych rejonów.

★★★

Lapończycy trzymają ogromne stada reniferów, nieraz do 3 tys. sztuk. Zwierzęta żyją na „wła-

snym wicie” pilnowane przez psy. Jedynie nieliczne sztuki, trzymane w pobliżu ludzkich siedzib, są oswojone.

Na łąkach i wyspach otaczających biegun północny rozprzestrzenionych jest osiem gatunków reniferów. Różnią się wielkością. Największe rozmiary osiąga amerykańskie karibu. Do kozy można porównywać renifera karłowatego. Długość ciała rena europejskiego sięga 2 m, a jego wysokość w kłębie dochodzi do 1,3 m.

Wspólną cechą wszystkich gatunków są nadzwyczaj szerokie racice ułatwiające zwierzętom poruszanie się po głębokim śniegu. Mają też niezwykle gęste fu-

tro i szczególnie kształt poroża. U reniferów – co jest wyjątkiem w rodzinie jeleniowatych – poroża noszą nie tylko samce, ale także samice. Zrzucają je dopiero po urodzeniu młodych w maju lub czerwcu.

Niezwykła jest sierść tych zwierząt, latem szarobrazowa, zimą biaława, tak gęsta, że nie sposób palcami dotrzeć do skóry renifera. Skutecznie chroni go przed zimnem, wichrami i zamieciami szalejącymi przez większość arktycznego roku. W trudnych warunkach atmosferycznych zwierzęta kładą się w zagłębieniach śniegu. Na ich ciałach tworzy się gruba skorupa z na-

wianego śniegu, który pod wpływem ciepła nadtapia się z lekka i przylepia do sierści, tworząc jakby dodatkowy pancerz. Bez takiej ochrony zwierzę nie przeżyłoby nawet godziny. Także nos renifera jest przystosowany do ciężkiej zimy. Porośnięty z przodu sierścią i suchy jest dzięki temu niewrażliwy na odmrożenia. Zwierzę może więc wydobywać pyskiem spod rozgrzebanego racicami śniegu skąpą żywność, na którą składają się głównie porosty.

Latem na świat przychodzą młode. Wówczas żywności w postaci bujnej, zielonej roślinności tundry jest pod dostatkiem.

Samice i młode żyją w stadach. Samce przyłączają się do nich jedynie na okres rui. Przez resztę roku żyją samotnie.

Dziki, nie udomowione renifery chętnie trzymają się okolic górzystych. Latem chronią się na wysoko położonych łąkach. Te wędrowki są swoistą ucieczką reniferów, lecz nie przed wilkami czy rosomakami, dla których stanowią smakowite kąski, ani przed człowiekiem. Największym wrogiem reniferów są chmary komarów i innych krwiożerczych owadów, które dobierają się do ich skóry.

Surowa kraina Północy jest jedynym miejscem, gdzie renifery czują się dobrze. Próby hodowli tych zwierząt podejmowane w ogrodach zoologicznych bardziej na południe rzadko kończą się powodzeniem. Renifer pozostaje więc zwierzęciem mało znanym, tajemniczym. A stąd już wiedzie niedaleka droga do wyobrażenia rosochatych reniferów mknących po niebie w zaprzęgu św. Mikołaja.

(P)

REKLAMA I DZIECI

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1)

Podobne zarzuty można również postawić reklamie chusteczek pielęgnacyjnych „Pampers”, które nasączone są neutralnym dla skóry mleczkiem i, jak reklama głosi, „czyszczą skórę, nie naruszając jej warstwy ochronnej”. Dzięki tym chusteczkom „skóra twojego malucha może być czysta i zdrowa”. Reklamę tę należy zakwalifikować jako wprowadzającą w błąd, sugeruje bowiem ona, że chusteczki te mogą zastąpić mycie skóry dziecka, gdy tymczasem chusteczki te mogą być używane do pielęgnacji niemowlaków tylko w określonych sytuacjach, np. podczas spaceru, kiedy nie ma możliwości zrobienia pełnej toalety. Reklama ta jest też reklamą nie-rzeczową, bo wykorzystuje wizerunek noworodka i emocjonalne nastawienie rodziców – „chusteczki pampers dla rozkosznej pupy twojego dziecka”.

Ulubionymi cukierkami dzieci są te reklamowane w telewizji – czyli

werthers, a także eclairs, nimm 2, ssaki, mentos i tik-taki.

Większość ankietowanych, zapytana czy cukierki są zdrowe, udzieliła odpowiedzi negatywnej. Zwłaszcza dzieci z dużych miast i dzieci starsze nie mają co do tego wątpliwości, uznając, że cukierki psują zęby, są zbyt kaloryczne i tyje się po nich.

Zdaniem 61 proc. ankietowanych dzieci, cukierki owocowe składają się głównie z soku owocowego i witamin.

Badane dzieci znają także reklamy wszystkich kremów do pieczenia, które były emitowane w różnych programach telewizji w ciągu ostatnich kilku miesięcy poprzedzających ankietę. Najbardziej podobają się reklamy kremów nutella oraz milky way, ponieważ zdaniem małych respondentów są zabawne, ładne, mają dobry podkład muzyczny. Reklama kremu snickers jest według ankietowanych śmieszna, krótka, ciekawa i kolorowa. Reklama terravity jest w opinii dzieci świetna,

podoba im się wiewiórka, która rapuje.

Szczególnie entuzjastycznie do kremów nastawione są dzieci z małych miejscowości. Natomiast bardziej krytycznie oceniają je dzieci z dużych miast. Reklamy te nie podobają się głównie dzieciom starszym.

Dzieci, które są zdania, że kremy te są zdrowe, uzasadniają to w następujący sposób: kremy są słodkie, mają dużo kalorii, a poza tym zawierają witaminy i orzechy, które przecież są potrzebne dla zdrowia.

Dzieci próbowały wielu reklamowanych w telewizji produktów, prosząc rodziców o ich kupienie. Ponadto dzieci kupowały wraz z rodzicami lub samodzielnie reklamowane dezodoranty, wody toaletowe, a przede wszystkim chipsy.

Dzieci starsze kupowały także reklamowane ciastka, cukierki, a z rodzicami artykuły chemii gospodarczej, takie jak proszki do prania, mydła i pasty do zębów. Dzieci na ogół wyrażają pragnienie,

aby rodzice kupowali im reklamowane w telewizji produkty. Liczba odpowiedzi „tak”, jest tym większa, im mniejsza jest miejscowość, w której mieszka dziecko. W takich miejscowościach o reklamowanych w telewizji artykułach marzy 74 proc. młodszych i 88 proc. starszych dzieci. W większych miastach odpowiednio – 68 proc. i 54 proc. ankietowanych.

Najczęściej podawaną przyczyną pozytywnego stosunku dzieci do reklam jest zabawny, pogodny nastrój i wesoła historyjka zawarta w reklamie, ale także fakt że lubią reklamowany produkt. Z badań przeprowadzonych przez UOKiK wynika, że wyraźny jest związek nastawienia do produktu z oceną prawdziwości reklam. Dzieci sądzą, że reklamy produktów, które lubią, są na pewno prawdziwe.

Z badań wynika, że hierarchia potrzeb w małych i dużych miejscowościach jest inna. O ile dzieci z małych miejscowości marzą głównie o rzeczach drobnych, typowych dla pragnień dziecięcych,

o tyle mali warszawiacy, którym reklamowane słodycze, napoje i kosmetyki kupowane są często, marzą o komputerach i samochodach.

Generalnie reklamy wywierają duży wpływ na umysły dzieci. Chodzi nie tylko o reklamowane zabawki czy słodycze, lecz artykuły spożywcze, kosmetyki i inne produkty. Twórcy reklamy zakładają, że dzieci mogą namówić rodziców na zakup rekomendowanych produktów. Coraz trudniej będzie wyzwolić się z sugestii reklamy. Dlatego nie tylko przed zbliżającym się Mikołajem i świąteczną gwiazdką warto porozmawiać z dziećmi, aby nie ulegały sugestiom reklamy. Nie należy reklamy potępiać w czambuł, lecz starać się uzmysłwić, że jest to rodzaj promocji i zachęty, a dopiero w praktyce każdy może wypróbować to, co najlepiej mu odpowiada. Warto przypomnieć stare przysłowie „nie wszystko złoto, co się świeci”.

(SP)

URYNKOWIONA ELEKTRYCZNOŚĆ

– Ostatnio dużo mówi się o urynkowaniu elektryczności. Wiadomo, że odczuwają to indywidualni odbiorcy. Mnie jednak interesuje to, czy nowe przepisy przełamają monopolistyczne praktyki zakładów energetycznych. Obecnie za przyłączenie prądu nawet na terenach objętych planem zagospodarowania przestrzennego pobierają one słone opłaty. Nie wspomnę, że przez lata ciężar budowy stacji trafo czy innych urządzeń przerzucano na barki inwestorów. W dobie głodu mieszkań i ich wysokich cen powinno to ulec zmianie. Ponadto co będzie z urządzeniami, w które za inwestowały np. spółdzielnie mieszkaniowe? – pyta pan Marek L.

Prąd o zagwarantowanych umowach parametrach, opłata zryczałtowana za podłączenie energii elektrycznej, uwolnienie cen energii – proponuje Ministerstwo Gospodarki.

Obecnie prawdziwą zmurą polskiego budownictwa jest uzbrojenie terenu, a więc m.in. podłączenie energii elektrycznej. Zakłady energetyczne, mające na danym terenie pozycję monopolistyczną, nie zawsze chętnie podłączają prąd nawet na działkach wyznaczonych pod zabudowę w planie zagospodarowania przestrzennego. Sytuację tę zmieniło obowiązujące od grudnia 1997 roku nowe prawo energetyczne. Do dziś niestety nie ukazały się wszystkie przepisy wykonawcze regulujące przyłączanie i dostawę energii elektrycznej, choć ogłoszono już analogiczne przepisy dotyczące energii cieplnej i gazu. Ceny prądu mają być uwolnione w styczniu przyszłego roku. Przepisy wykonawcze do prawa energetycznego, dotyczące energii elektrycznej, muszą ukazać się odpowiednio wcześniej, aby zakłady energetyczne mogły przygotować swoje taryfy, zarówno za dostarczanie prądu, jak i podłączanie nowych odbiorców.

Od dawna są jednak znane projekty nowych przepisów. Mają one zbliżyć warunki dystrybucji energii elektrycznej do zasad wol-

nego rynku. Rząd ma nadzieję, że dzięki nowym przepisom zakłady energetyczne zaczną zabiegać o odbiorców. Do niedawna wielu inwestorów budowało na własny koszt linie energetyczne i stacje trafo, aby tylko zakład energetyczny zgodził się podłączyć prąd. Praktyki takie ukrócił wyrok Sądu Najwyższego z listopada ub. r., który zabronił zakładom energetycznym przerzucania kosztów i wysiłku tworzenia takiej infrastruktury na barki przyszłych odbiorców.

Nowe prawo energetyczne reguluje też sytuację tych odbiorców, którzy już „zainwestowali” w zakłady energetyczne, budując na własny koszt sieci, transformatory itp. W art. 66 tejże ustawy czytamy: „Osoby fizyczne, prawne bądź inne jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które do dnia wejścia w życie ustawy [5 grudnia 1997 r. – przyp. Red.] wybudowały z własnych środków instalacje bądź urządzenia mogące stanowić element sieci i są ich właścicielami bądź użytkownikami, mogą, w terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy, przekazać odpłatnie, na warunkach uzgodnionych przez strony, te instalacje bądź urządzenia przedsiębiorstwu energetycznemu, które uzyska koncesję na dystrybucję paliw i energii”.

Czy alternatywą w produkcji energii mogą być generatory na biogaz, takie jak na Baryczy?

Ustawa ta nie przewiduje dalszych przepisów wykonawczych do tego artykułu. Oznacza to, że gdyby ktoś przekazał zakładowi energetycznemu na przykład stację trafo, a zakład energetyczny nie chciałby podpisać z nim umowy w sprawie odpłatnego przekazania tego urządzenia, pozostaje droga sądowa. Podobnie, jeśli strony nie będą mogły się porozumieć co do wartości takiego urządzenia.

RYCZAŁT LEPSZY

Przepisy wykonawcze do prawa energetycznego mają dodatkowo zobowiązać dostawców energii elektrycznej, pod groźbą utraty koncesji, do podłączenia wszystkich chętnych odbiorców na terenach przewidzianych pod zabudowę w gminnych planach zagospodarowania przestrzeni. Warunki takiego podłączenia będą określone w umowie między dostawcą a odbiorcą. Każdy potencjalny odbiorca będzie mógł otrzymać od dostawcy wstępne warunki techniczne podłączenia prądu. Gdy

będzie miał tytuł prawny do danej nieruchomości, otrzyma dokładne warunki techniczne. Na ich podstawie dostawca zaproponuje podpisanie umowy, w której znajdą się m.in. termin podłączenia i standardy dostarczanej energii, jak napięcie, moc itp. Dostawca, jeśli nie dotrzyma terminu lub standardów dostarczanej energii, będzie musiał zaoferować upust w taryfach, aby zrekompensować odbiorcy ewentualne szkody. Wysokość takich upustów i warunki ich przyznawania też powinny być ujęte w umowie między dostawcą a odbiorcą.

Inwestorzy oczekują, że nowe przepisy zmuszą dostawców energii do sprawniejszego podłączania nowych odbiorców. Wspomniany projekt przepisów wykonawczych nie przewiduje jakiegось maksymalnego terminu podłączenia odbiorcy. Jednak, zdaniem urzędników, zakłady energetyczne nie będą mogły narzucać nierealnych terminów, bo będą musiały konkurować zarówno ze sobą, jak i z elektrowniami. Indywidualni

odbiorcy długo jeszcze będą jednak przywiązani do jednego dostawcy. Praktyka wskazuje, że taka konkurencja dotyczy głównie dużych odbiorców, jak zakłady przemysłowe płacące milionowe rachunki. Większość odbiorców indywidualnych nie podłącza sobie przecież dwóch linii elektrycznych. Na początku dostawcy konkurować będą głównie ceną przyłączenia.

Znikać mają natomiast problemy z wymuszaniem przez dostawcę pokrywania kosztów podłączenia prądu. Opłata za podłączenie ma być zryczałtowana dla wszystkich odbiorców danego dostawcy.

BĘDZIE DROŻEJ

W innej sytuacji będą potencjalni odbiorcy na terenach nie uwzględnionych w planach zagospodarowania przestrzennego. Dostawcy nie będą zobowiązani ustawą do podłączenia prądu, ale będą mogli to zrobić na zasadzie indywidualnych umów. W umowach ustalać się będzie termin podłączenia, opłatę za podłączenie i przyszłą indywidualną taryfę. Strony będą też mogły uzgodnić obniżenie lub podwyższenie parametrów dostarczanej energii. Będzie to miało wpływ na taryfę opłat.

Rząd liczy się z tym, że po uwolnieniu cen energii elektrycznej jej cena wzrośnie. Dlatego też, równocześnie z urynkowaniem energetyki, rząd chce zmienić system osłon dla najuboższych. Głównym instrumentem mają tu być dodatki mieszkaniowe, nad których zmianą pracuje właśnie Urząd Mieszkalnictwa.

(SP)

Przeszukiwanie śmietników gwiazd filmowych stało się źródłem wiedzy o ich życiu. Zawartość śmietników osiedlowych potwierdza, że spożywamy coraz więcej napojów w kartonach lub metalowych puszkach, nie robimy przetworów (słoiki), kupujemy coraz więcej ubrań, środków czystości i higieny.

Niewątpliwie otwarcie na Zachód zaowocowało znacznym przyrostem objętości wytwarzanych w naszych domach śmieci. Ale przecież odpady w miastach powstają nie tylko w domach, lecz także na placach targowych, w parkach, restauracjach, urzędach... Tych odpadów jest dużo. W roku 1997 w Krakowie „wyprodukowaliśmy” ich aż 233 tys. ton. By je wywieźć na składowisko Barycz, przyjmujące śmieci z podwawel-

rycz. Śmieci są tam wywożone od początku lat osiemdziesiątych. Co dzień trafia tam około 800 ton dziennie, co oznacza, że co półtorej minuty kolejna śmieciarka wyładowuje 3-4 tony odpadów.

Składowisko śmieci dla Krakowa położone jest 25 kilometrów od centrum miasta. Utworzono je na terenach zdegradowanych przez Kopalnię Soli w Wieliczce. Pod składowisko przeznaczono w sumie 36 hektarów.

szą. Jednakże najpoważniejszą jej wadą jest szybkie wypełnianie się wysypisk, a co za tym idzie – konieczność poszukiwania ciągle nowych ich lokalizacji. Dlatego też zmuszeni jesteśmy do poszukiwania innych metod likwidacji śmieci.

W czerwcu tego roku Rada Miasta Krakowa przyjęła Program gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Kraków. Najistotniejszymi założeniami programu jest m.in. zbiórka surowców wtórnych, kompostowanie odpadów organicznych z terenów zielonych, spalanie pozostałych odpadów oraz – to, co dziś robi się w Baryczy – składowanie tego, czego przerobić się nie da. Trzy pierwsze elementy mają za zadanie ograniczyć ogólną ilość śmieci „produkowaną” przez aglomerację miejską, by tym samym – wydłużyć żywotność składowiska odpadów w Baryczy. W przyszło-

ców wtórnych, z odpadów wyrzucanych na śmietniki. Celem jest zmniejszenie przyrostu góry śmieci i ochrona – przede wszystkim lasów.

Selekcja była pierwszym sposobem wykorzystanym do zagospodarowania odpadów. Oczywiście kraje zachodnie mają w tej mierze doświadczenia większe od naszych. Selektowna zbiórka makulatury, tekstyliów, opakowań plastikowych i blaszanych stosowana jest tam od kilku lat. W Krakowie taką próbę podjęto cztery lata temu. Do tej pory w mieście rozdano 82 komplety kolorowych, plastikowych pojemników do odzyskiwania tworzyw wtórnych.

– Nowych pojemników dostawiać na razie nie będziemy. Najpierw społeczeństwo musi zyskać świadomość, że segregowanie odpadów powstałych w naszych domach ma sens – podsumowuje kierownik

I ta działalność musi być prowadzona w sposób fachowy. Inaczej – tak jak w przypadku składowiska traw na skarpie obok Zakładów Tytoniowych w Czyżynach, ta działalność dawała się będzie we znaki okolicznym mieszkańcom.

Do kompostowania nadają się odpady zielone ze skwerów, parków i placów targowych oraz z ogródków działkowych. Kompostować wprawdzie można i inne odpady, na przykład gazety, ale wtedy istnieje niebezpieczeństwo zanieczyszczenia powstałego kompostu metalami ciężkimi zawartymi m.in. w farbach drukarskich.

Uzyskany w sposób naturalny kompost powinien być wykorzystywany w rolnictwie.

SPALARNIE

W europejskich stolicach istnieją spalarnie w samych centrach miast. Funkcjonują zarówno w Sztokhol-

Kiedyś deficytowa rolka papieru toaletowego skutecznie motywowała do odkładania i sprzedaży makulatury.

Dziś punkty skupu oferują 4 grosze za kilogram starych gazet. To nie zachęca do ich zbierania.

NASZE ŚMIECI

skiego grodu, potrzeba było 10 tys. kursów 20-tonowych samochodów.

Największym przedsięwzięciem oczyszczającym nasze osiedla ze śmieci jest nadal Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania. Z jego danych wynika, że śmieci w Krakowie z roku na rok przybywa: w 1994 roku było ich 113 tys. ton, w rok później – 174 tys. ton, dwa lata temu zaś już 200 tys. ton.

SPÓŻYWCZE, PAPIER, TWORZYWA SZTUCZNE

Każdy z nas wyrzuca 210 kilogramów odpadów rocznie. Niewielkim pocieszeniem może być fakt, że nasi sąsiedzi z krajów Europy Zachodniej wyrzucają ich jeszcze więcej: średnia dla krajów europejskich wynosi od 350 do 500 kilogramów śmieci rocznie, na głowę mieszkańca.

Zajrzyjmy do naszego osiedlowego śmietnika. Okaże się, że w kontenerach najwięcej miejsca (36,2 proc.) zajmują odpady spożywcze. Resztki jedzenia i opakowania. Dominują butelki szklane i plastikowe, kubki po jogurtach i przetworach mlecznych, kartony, puszki aluminiowe. Ta grupa odpadów jest najtrudniejsza do przetworzenia.

Kolejną grupę stanowią papier i karton (19,7 proc.), potem tworzywa sztuczne, (zajmujące 13,8 proc. objętości naszych śmietników), następnie – opakowania szklane (7,6 proc.) i tekstylia (5,8 proc.). Najbardziej poszukiwany przez zbieraczy złom metalowy to zaledwie 3,1 proc. śmieci.

BARYCZ

BEZ ALTERNATYWY

Centralnym składowiskiem odpadów dla naszego miasta jest Ba-

rycz. Śmieci są tam wywożone od początku lat osiemdziesiątych. Co dzień trafia tam około 800 ton dziennie, co oznacza, że co półtorej minuty kolejna śmieciarka wyładowuje 3-4 tony odpadów. Składowisko śmieci dla Krakowa położone jest 25 kilometrów od centrum miasta. Utworzono je na terenach zdegradowanych przez Kopalnię Soli w Wieliczce. Pod składowisko przeznaczono w sumie 36 hektarów.

– Według Państwowej Inspekcji Pracy składowisko Barycz jest eksploatowane prawidłowo i nikomu nie zagraża. Ma wszelkie zabezpieczenia ograniczające do minimum negatywne oddziaływanie na środowisko – mówi Marek Bronicki, kierownik Referatu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Wydziale Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Krakowa.

Odpady ugniata się, dezynfekuje i codziennie przykrywa 20 centymetrową warstwą ziemi. Odcieki ze składowiska wywożone są do oczyszczalni. Cały obszar ogrodzono oraz obsadzono drzewami i krzewami. Ulice dojazdowe do składowiska zmywane są codziennie.

Od 1989 roku wykorzystuje się biogaz, powstający na zrehabilitowanej części, produkując z niego energię elektryczną – około 2000 MWh rocznie.

Jednakże, ze względu na uciążliwość, Urząd Miasta chce wykupić położone w pobliżu budynki mieszkalne i nieruchomości.

KRYTYCZNY ROK 2028

Składowanie odpadów jest do tej pory najczęściej stosowaną metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Jest też metodą najtań-

ści mają tam być wywożone tylko „odpady z odpadów”, czyli to, czego dalej przetworzyć się nie da.

Przy optymalnej realizacji programu tereny przeznaczone na wysypisko śmieci w okolicy Wieliczki wystarczą do 2028 roku. Potem konieczna będzie budowa nowego składowiska. Będzie się to wiązało z wykupem terenów pod nie poza granicami gminy Kraków. To pociągnie za sobą konieczność żmudnych (ze względu na trudny temat) negocjacji z zarządami innych gmin, rekompensaty dla miejscowej ludności i wysokie koszty transportu śmieci (większe odległości). Dlatego poniekąd skazani jesteśmy na Barycz, a konieczność wydłużenia czasu eksploatacji tego składowiska wymaga podjęcia szybkich działań w celu zagospodarowania surowców wtórnych.

SELEKCJA

Od niedawna w naszym słowniku pojawiło się nowe słowo: recykling. Recykling to odzyskiwanie i powtórne wykorzystywanie surow-

Referatu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

Wadą tego typu działania są wysokie koszty tak prowadzonej zbiórki surowców wtórnych. Próba rozdzielania śmieci już w osiedlowych śmietnikach na razie jest działalnością deficytową, a sama eksploatacja stanowi rocznie wydatek 260 tys. zł.

Ze sprzedaży surowców wtórnych udaje się odzyskać zaledwie 15 do 17 tys. zł.

Tą drogą udaje się dzisiaj w Krakowie zebrać zaledwie 3,5 proc. wszystkich surowców zawartych w odpadach.

Trudno się temu dziwić. Dzisiaj nikt nie jest zainteresowany zbiórką makulatury. Zniechęcają do tego ceny skupu: 4 grosze za kilogram!

KOMPOSTOWANIE

O kompostowaniu traw mówimy najczęściej wiosną i latem, gdy nad osiedlami snują się dymy samozapalających się składowisk, na które wywożona jest trawa koszona na miejskich skwerach i parkach.

mie, jak i we Wiedniu. Oczywiście muszą one spełniać surowe wymagania z punktu widzenia ochrony środowiska.

U mieszkańców naszych miast już sama myśl wywołuje alergiczną wysypkę. Tu znowu przypomnijmy kontrowersje wokół spalarni szpitalnych odpadów w Szpitalu im. Rydygiera. Nikt nie protestował w przypadku spalarni w os. Kujawy, gdyż usytuowano ją w rejonie strefy ochronnej Huty im. T. Sendzimira.

Ta różnica zdań w sprawie spalarni odpadów nie zmienia jednak faktu, że zaletą ich jest szybkie i całkowite sanitarne unieszkodliwienie odpadów, znaczne zmniejszenie ich objętości (do dziesięciu razy). Obiecującą jest także możliwość wykorzystania energii powstałej w procesie spalania. Niestety, budowa spalarni jest kosztowna.

Program przygotowany dla gminy Kraków przewiduje budowę spalarni odpadów, które nie nadają się do powtórnego wykorzystania. Kiedy jednak powstanie – nie wiadomo.

***

Trudno dzisiaj liczyć na radykalną zmianę w wyglądzie osiedlowych śmietników. Nadal do kontenerów trafia wszystko popołu: odpadki żywnościowe, opakowania i przeczytane gazety. I trudno się temu dziwić, ponieważ konieczność segregowania śmieci jest na razie wyłącznie działalnością akcyjną, podejmowaną z reguły przez młodzież szkolną, a nie nawykiem dokonywanym z troski o ochronę naturalnego otoczenia.

(krys)

**HURA, KUPIŁEM TANIEJ...
DUŻO TANIEJ!**

**P.P.U.H. „WOLTEL”
OS. NIEPODLEGŁOŚCI 3 TEL. 649-90-20**

**TANIEJ KUCHNIE! TANIEJ PRAŁKI! TANIEJ LODÓWKI!
WSZYSTKO TANIEJ!!!**

– Bywają spece nad specami. Tak mnie skrzywdzili. Fatalna trasa Kraków–Bochnia. Wysiadłem z pociągu. Podalem koleżance Reli rękę. Wtedy jakimś cudem potrafili mi spod płaszcza, z tylnej kieszeni spodni, wyciągnąć portfel z wszystkimi dokumentami. Na szczęście pieniądze miałem w pugilarzesie w innej kieszeni spodni. Na policji

W kolejkach szczególnie kobiety mają zwyczaj sprawdzania zawartości portfela. Sprawdzają, czy je stać na taki czy inny zakup, po czym zainteresowane towarami najczęściej zapominają o torebce przewieszanej przez ramię. To żadna sztuka dla złodzieja przechylić się w tym tłoku przy ladzie i gdy kobieta ogląda zakup czasem zagadać (co nie bywa konieczne) i w tym czasie opróżnić jej torebkę.

misariatu Bieńczyce, komisarz Marek GORZKOWSKI.

KOBIECE TRIO

Bazar „Tomex”, 25 września, późne popołudnie. Jeden z handlujących tutaj widzi, jak trzy kobiety, dwie o typowo cygańskiej urodzie i jedna „biała” zachowują się dość podejrzanie. Obserwuje je. Widzi, jak podchodzą do stoisk, jedna z nich

licja. Do Krakowa dojechały okazją i wysiadły w okolicach Tomeksu. Twierdziły, że wybrały się do Krakowa do lekarza specjalisty od przypadłości kobiecych.

Młodsza Cyganka i ma 30 lat, jest mężatką i małe dziecko. Oczywiście nie pracuje. „Biała” ma 45 lat. Troje dorosłych dzieci. Jest rozwiedzina, no i ma ukończoną szkołę średnią.

Zachodzi podejrzenie wcze-

pomnieć zasady, które być może uchronią nas przed nimi:

❖ zbliżając się do miejsc zatłoczonych sprawdzaj dyskretnie czy twoje pieniądze są dostatecznie zabezpieczone. Dyskretnie – bo możesz być obserwowany, a kieszonkowiec tylko czeka, byś wskazał miejsce przechowywania pieniędzy,

❖ na zakupy zabieraj tylko niezbędną ilość gotówki,

KIESZONKI

powiedzieli mi, że bym się nie denerwował, bo najprawdopodobniej dokumenty trafią do mnie z powrotem. Złodzieje je wyrzucą, a życzliwi, którzy na nie natrafiają, pożalują pokrzywdzonego i oddadzą je lub odeślą. Tak nieśwety się nie stało – żali mi się znajomy.

Grudzień to czas wzmożonych zakupów: św. Mikołaj, Gwiazdka, Nowy Rok i wiele popularnych imienin. Kieszonkowcy kradną przez cały rok, ale ten czas jest dla nich czasem żniw. Są wszędzie, w tramwajach, autobusach, sklepach, na bazarach i w hipermarketach. Usytuowany w Nowej Hucie hipermarket Geant bije przedsięwzięte rekordy kradzieży. Jest ich mnóstwo, są to kradzieże kieszonkowe, kradzieże ze sklepu i fałszerstwa (złodzieje zmieniają ceny z wyższych na niższe). No i kradzieże, właśnie... kluczyków samochodowych. Wielu z robiących tam zakupy wraca do domu z zakupami, ale nie swoim pojazdem.

– Teraz to nawet już nie wysyłamy radiowozu, gdy złapią tam jednego złodzieja. Wystarczy trochę poczekać i ochrona nabiera ich więcej. Do komisariatu dowozimy średnio po czterech złodziejasków jednym radiowozem – mówi jeden z policjantów z Wydziału Dochodzeniowego IX Komisariatu Bieńczyce.

Przyznam, że nie zapytałam, ile razy dziennie w czasie przedświątecznym podjeżdża pod Geant’a policyjny radiowóz.

ZŁODZIEJ JUŻ WIE

– Złodziej kieszonkowy działa zawsze na takiej samej zasadzie. Nie okrada przypadkowego człowieka. On upatruje sobie ofiarę, która np. w tramwaju wyciąga portfel, żeby skasować bilet. Złodziej już wie, że pasażer ma portfel i, co najważniejsze, wie gdzie go chowa.

Pamiętajmy o sztucznych tłokach w sklepach, na placach targowych. Tworzą je przeważnie złodzieje. Najczęściej ofiarami są kobiety. Sprawcami kradzieży też.

Sztuka złodziejska przez duże S – zanika. Nie spotykamy się już prawie ze zgłoszeniami, że złodziejowi udało się wyciągnąć z wewnętrznej kieszeni marynarki portfel lub niezauważalnie zdjąć swoim ofiarom z ręki zegarek albo łańcuszek z szyi. Kobiety zrywają się ozdoby w sposób wyjątkowo brutalny, a mężczyźni okradają przeważnie z portfeli i telefonów komórkowych noszonych w tylnych kieszeniach spodni lub zewnętrznych kieszeniach odzieży.

Najczęściej stosowaną przez współczesnych złodziei metodą jest kradzież „zza parkanu”. Taki złodziej po łup idzie z własną reklamówką. Gdy upatrzy sobie ofiarę, to tą reklamówką przysłania po prostu jej torebkę i... wyciąga portfel.

A w portfelu? Dzięki naszej niefrasobliwości może znaleźć wszystko, co da się spieniężyć. Ludzie trzymają w nich, prócz pieniędzy, dokumenty, klucze, karty płatnicze. I pewno, by samemu nie zapomnieć, a przy okazji ułatwić złodziejom wybranie pieniędzy, w tych samych portfelach trzymają karteczkę z numerem PIN-u (kodu uruchamiającego bankomat na daną kartę). Tak więc zdarza się, że zanim poszkodowany dotrze do domu i stwierdzi fakt kradzieży, na jego koncie już jest debet.

Na dodatek kobiety mają jeszcze taki paskudny zwyczaj trzymania w portfelach biżuterii. Mężczyźni za to lubią trzymać kluczyki od samochodu w kieszeniach zewnętrznych okryć. A więc bywa, że gdy wracają w miejsce, w którym zaparkowali auto, samochodu już nie ma – opowiada o naszej niefrasobliwości zast. komendanta IX Ko-

pozoruje zakupy, ogląda towar, pyta o cenę, wybiera, a pozostałe robią sztuczny tłum. „Przyklejają” się jedna do drugiej i korzystając z nieuwagi robiących zakupy kobiet rozcinają ich torebki i reklamówki z których wyciągają portfele. Reaguje w momencie, gdy okradają już kolejną klientkę bazaru. Zatrzymuje na gorącym uczynku jedną z Cyganek i „białą”. Trzecia kobieta oddała się w tym czasie. Doprowadza obie do biura bazaru. Gdy tam je eskortuje, kobiety wyrzucają skradzione portfele. Podejrzane o kradzież przejmują ochrona. On szuka trzeciej kobiety. I zatrzymuje. Nie jest to trudne, wszak ją widział, a ta, zapewne niespokojna o los kumplek, nie uciekła daleko.

Jak tego wymaga procedura, podejrzane o przestępstwo przekazano policji. Ponieważ zachodziło prawdopodobieństwo, że więcej klientek padło ofiarą ich złodziejskiego fachu, przeszukano je. Nie znaleziono przy nich jednak nic więcej. Osadzono kobiety w policyjnym areszcie na 48 godzin.

Dwie pokrzywdzone rozpoznały swoje portfele, w których jedna miała 270 zł, a druga ok. 50 zł. Przesłuchano też świadków. W toku dochodzenia umorzono postępowanie przeciwko dwóm podejrzanym. Utrzymano natomiast zarzut popełnienia przestępstwa w przypadku trzeciej, 40-letniej Cyganki, która całą odpowiedzialność wzięła na siebie, twierdząc, że kradła sama, a koleżanki znalazły się tam przypadkowo. Jest mężatką, nie pracuje. Ma czwórkę dzieci. Dotąd nie była karana. Najprawdopodobniej otrzyma wyrok w zawieszeniu.

W czasie dochodzenia okazało się, że kobiety znają się i pochodzą z jednego miasta. Przyjechały tutaj na gościnne występy z tarnobrzeskiego. Przyjechały w dniu, w którym zatrzymała je po-

śniejszej złodziejskiej działalności tej kobiecej trójki.

POŻEGNANIE Z KOMÓRKĄ

19 listopada, ok. godz. 15.00 autobusem linii pośpiesznej z Krakowa do Nowej Huty wracała ze szkoły 16-letnia dziewczyna. Był tłok. Skorzystał z tego złodziej i z kieszeni kurtki wyciągnął jej telefon komórkowy marki „Ericsson” zgłoszony i zabezpieczony przez firmę Idea Centertel. Jest to o tyle ważne, że w tym przypadku złodziej się nie obłowił, gdyż telefonu nie uruchomił, ponieważ musi posiadać do niego aktywizację. A chcąc ją uzyskać, musi się zgłosić do wspomnianej firmy o wydanie takiej, a byłoby to jednoznaczne z „namierzeniem” go. Straty ojciec okradzonej wycenił na 274 zł. Sprawca jest nieznan. Dziewczyna nie potrafiła nawet określić, kto stał obok niej w autobusie. Dochodzenie to, tak jak większość dochodzeń prowadzonych w podobnych sprawach, z braku wystarczających dowodów – umorzono.

Takich kradzieży, jak opisane, zdarza się dziennie wiele. W tym artykule chodzi nam o to, by ostrzec naszych czytelników przed złodziejami, którzy są...

...NIEZAUWAŻALNI I PRZEWAŻNIE BEZKARNI

Okradają, wykorzystując nasze zainteresowanie czymś, co w danym momencie mamy do załatwienia. Tłok też sprzyja tym, którzy nas okradają. Ofiary często nawet nie potrafią powiedzieć, kiedy i gdzie zostały okradzione. Trudno więc, by podały rysopisy złodziei.

A oni czekają tylko na to, by wykorzystać naszą nieuwagę, beztroskę, lekkomyślność i brak roztropności.

Pozostaje nam zatem przy-

❖ większą gotówkę trzymaj zawsze w dwóch, a nawet trzech miejscach,

❖ nie noś w portfelu razem dokumentów, kluczy, biżuterii, pieniędzy i innych wartościowych przedmiotów,

❖ przy płaceniu rachunku pieniądze licz dyskretnie. Nie pokazuj całej zawartości portfela,

❖ jeśli masz już przy sobie dużą gotówkę (np. pobrałeś z banku) – bądź przezorny. Unikaj tłoku, publicznych środków lokomocji i przypadkowych spotkań. Poruszaj się samochodem, taksówką, korzystaj z ochrony drugiej osoby lub pracowników specjalnej firmy. Nigdy nie pokazuj w miejscu publicznym portfela. Możesz sprowokować tym potencjalnego złodzieja,

❖ jeśli jesteś chory – masz gorączkę, źle się czujesz – pieniądze bezwzględnie zostaw w domu lub innym bezpiecznym miejscu.

Tak więc przede wszystkim unikaj sytuacji, w których możesz stać się ofiarą kradzieży kieszonkowej. I pamiętaj: im krótszy czas od zdarzenia do podjęcia akcji przez policję, tym większa jest szansa wykrycia sprawcy.

Prawo dla kieszonkowców jest wyjątkowo łagodne. Do czasu wprowadzenia nowego kodeksu karnego kradzież kieszonkowa była przestępstwem niezależnie od wysokości skradzionej kwoty. Art. 278 § 1 (nowego) kk mówi, że zagrożony karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat jest ten, kto skradnie na kwotę wyższą niż 250 zł. Z tego samego artykułu odpowiadał będzie ten, kto skradnie kartę bankomatową i w tym przypadku niezależnie od stanu konta właściciela.

Kradzież poniżej 250 zł jest traktowana jako wykroczenie, a złodzieje odpowiadają przed Kolegium ds. Wykroczeń.

JANINA DZIURO

13. Dzień TELEWIZJA

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

PIĄTEK

04.12

TVP1

6.00 „Kawa czy herbata?” 8.00 „Karine i Ari” – serial francuski 8.20 „Giełda” 8.30 Wiadomości 8.45 „Zorro” 9.10 „Mama i ja” 9.30 „Papierowy teatrzyk” 9.45 „Miganiki” 10.00 „Miasto na luzie” – serial 10.50 „Stawka większa niż życie” 11.10 „Sto lat” 11.20 „Zrób to lepiej” 11.30 „Katalog zabytków” 11.40 „Rap na drodze” 12.00 Wiadomości 12.10 „Agrobiznes” 12.20 „Magazyn Notowań” 12.45 „Słownik języka angielskiego” 12.50 „Maciek, rower i ekonomia” 13.05 „Oświatowe informacje” 13.15 „Pytania o demokrację” 13.30 „Ja i moje życie” 13.45 „Spisane na kamiennych tablicach” 14.00 „Wiedzieć znaczy żyć” 14.10 „Ciuchcia” 14.35 „Dziewczyna z oceanu” – serial 15.05 „Twarzą w twarz z Europą” 15.30 „Teleexpress Junior” 15.40 „Rower Błękitny” 16.30 „Moda na sukces” 17.00 „Teleexpress” 17.25 „Jaka to melodia?” 17.50 „Gość Jedyńki” 18.05 „Randka w ciemno” 18.45 „Flesz” 18.50 „Tata, a Marcin powiedział...” 19.00 „Wieczorynka” – „Smerfy” 19.30 Wiadomości 20.10 „Dobry, zły i brzydki” – western włosko-hiszpański (1966), reż. Sergio Leone, wyk.: Clint Eastwood, Eli Wallach 22.55 „W centrum uwagi” 23.15 Wiadomości 23.30 „Bliskie spotkania” 23.55 „Muzyczna noc z gwiazdą – Madness” 0.25 „Drogi miłości” (1) – melodramat hiszpańsko-argentyński (1989), reż. Jaime Chavarro, wyk.: Anjelica Molina, Manuel Bandera 2.05 „Już od przedszkola” – reportaż

TVP 2

7.30 „Sport telegram” 7.30 „Dziennik krajowy” 7.50 „Studio urody” 8.00 Program TV Kraków 8.30 „Złotopolscy” 9.00 Transmisja obrad Sejmu 13.00 „Panorama” (w przerwie obrad) 14.55 „Ojczyzna polszczyzna” – „Znajdować, znajdować, zniżać” 15.10 „Gdzie diabeł mówi dobranoc” – serial 16.00 „Panorama” 16.10 „Pieśń o Śląsku” – Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” 17.00 „Krzyżówka trzynastolatki” 17.30 Program TV Kraków 18.00 „Panorama” 18.10 „Kronika” (TV Kraków) 18.35 „Jeden z dziesięciu” 19.05 „Małe ojczyzny” – „Podróż Erwina” 19.30 „Stypendium Złotej Rybki” 20.00 „Tulipan” – serial 21.05 „Piosenki z Karczmy Piwnej” (1) 22.00 „Panorama” 22.35 „Sport telegram” (2) 23.45 „Stowarzyszenie złooczyńców” – komedia francuska (1986), reż. Claude Zidi, wyk.: Christophe Malavoy, François Cluzet, Claire Nebout 0.30 „Piosenki z Karczmy Piwnej” (2)

TV POLONIA

7.05 „Dziennik krajowy” 7.25 „Sport telegram” 7.30 „Dama z kierownicą” 7.40 „Poradnik bałaganiarza” 8.00 „Wehikuł czasu” 8.20 „Z dziecięcej polki” 8.30 „W krainie władcy smoków” 9.00 Wiadomości 9.10 „Zaproszenie” 9.30 „Niepisane prawa” – polski film obyczajowy 10.20 „Tętno pierwotnej puszczy” 10.50 „Świdnicki Kościół Pokoju” – reportaż 11.10 „Złotopolscy” 12.00 Wiadomości 12.15 „Diariusz rządowy” 12.35 „Mała wieś” – film dok. 13.05 „Polska piosenka” 13.30 „Oto Polska” 14.00 „Wojna na śmiech i życie” 14.30 „Historia kołem się toczy” 15.00 „Panorama” 15.30 „Credo” 16.00 „Mała wieś” – film dok. 16.30 „Ala i As” 16.50 „Kolorowe nutki” 17.00 „Teleexpress” 17.15 „Hity z satelity” 17.35 „Pałac” 18.00 „Jest jak jest” 18.30 „Kult kina” 19.00 „Danie na weekend” 19.20 „Dobranoc” – „Kasztaniaki” 19.30 Wiadomości 20.05 „Spokojny żywot” – polsko-francuski film obyczajowy 21.00 „Goran Bregović w Polsce” 22.00 „Przegląd publicystyczny” 22.30 „Panorama” 23.05 „W centrum uwagi” 23.20 „Ze sztuką na ty” 23.45 „Chwila ze sztuką” 0.00 „Porozmawiajmy” 0.50 „Kasztaniaki” 1.00 Wiadomości 1.30 „Jest jak jest” 2.00 „Kult kina” 2.30 „Panorama” 3.00 „Spokojny żywot” – polsko-francuski film obyczajowy 4.00 „Goran Bregović w Polsce” 5.00 „Przegląd publicystyczny” 5.30 „Mała wieś” 6.00 „W centrum uwagi” 6.15 „Pałac” 6.40 „Na skrzydłach Ikara”

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 „Hej, Arnold” 7.25 „Paulina na wsi” 7.30 „Był sobie człowiek” 8.00 „Kronika” 8.10 „Autostrada” 8.30 „Muzea świata” – „Muzeum Narodowe Tajlandii” 9.05 „Gorzkie dziedzictwo” 9.50 „Dotyk Midasa” – serial dok. 10.40 „Edgard Vareses” – film dok. 11.40 „Sztuka i rzemiosło” – „Życie kwiatami usłane” 12.10 „Rodzinny maraton” – serial 13.10 „Zawsze taki sam” – film muz. 14.05 „Nos królowej” – serial 14.30 „Historia koszykówki” 15.00 „Życiorys z refrenem” 15.30 „Zuzia i jej przyjaciele” 16.10 „Kronika” 16.15 „Impreza na 5+” 16.40 „Gorzkie dziedzictwo” – serial 17.30 „Rekomendacje kulturalne” 18.00 „Ludzie i wydarzenia” 18.10 „Kronika” 18.30 „Msza św. dla chorych” 19.30 „Dotyk Midasa” – serial dok. 20.20 „1000 arcydzieł z wielkich światowych muzeów 20.30 „I liga siatkówki” 21.30 „Kronika” 21.45 „Sport” 22.00 „Rodzinny maraton” – angielski serial obyczajowy 22.55 „Siostry” – serial obyczajowy USA 23.40 „Oczywiste, nieoczywiste” – cykl dok.

POLSAT

6.00 „Piosenka na życzenie” 7.00 „Kto się boi wstać?” 7.45 „Polityczne graffiti” 7.55 „Poranne informacje” 8.00 „Maska” 8.30 „Renegat” 9.30 „Żar młodości” 10.30 „Star Trek: Stacja kosmiczna” 11.30 „Ostry dyżur” 12.30 „Miodowe lata” 13.00 „Dziewięciu wspaniałych” 14.00 „Talent za talent” 14.30 „Kalambury” 15.00 „Garfield” 15.30 „Derby” 16.00 Informacje 16.15 „Halo, miliard” 16.45 „Nowe przygody Robin Hooda” 17.40 „Świat według Bundych” – serial komediowy 18.10 „Pomoc domowa” – serial komediowy 18.45 Informacje 19.05 „Renegat” 20.00 „Baza Pensacola” – serial sensacyjny 20.50 „Lotto” 21.00 „Komisarz Rex” – serial sensacyjny 21.55 „Posterunek Brooklyn” – serial 22.55 „Wyniki Lotto” 23.00 Informacje 23.20 „Polityczne graffiti” 23.30 „Biznes tydzień” 23.45 „13. posterunek” 0.15 „60 pięt strachu” – thriller USA 1.55 „Muzyka na bis”

POLSAT 2

6.00 „Przytul mnie” 7.00 „Disco Polo Live” 8.00 „TV Shop” 8.30 „Sally czarownica” 9.00 „Allo, allo” 9.30 „Kobra” 10.30 „Aniolki Charliego” 11.30 „Żar młodości” 12.30 „Micaela” 13.30 „Magazyn Motoryzacyjny Młodych” 14.00 „Link New Look” 14.30 „Na topie” 15.00 „Piosenka na życzenie” 16.00 „Domek na preri” 17.00 Informacje 17.10 „Kapitan Jastrząb” 17.35 „Aniolki Charliego” 18.25 „Allo, allo” 19.00 „Tajemnicza dama” 19.50 Informacje 20.05 „Idź na całość” 21.00 „Rybakowski” 21.30 „Twardy zawodnik” – film obycz. USA 23.15 „Żądza zemsty” – film sens. USA 0.40 „Nieznajomi” 1.10 „Przytul mnie” 2.10 „Piosenka na życzenie”

tvn Telewizja Nova

6.30 „Dzień dobry w TVN” 6.35 „Kropka nad i” 7.00 „Wielka Brytania dziś” – serial dok. 7.30 „Pod napięciem” 7.45 „Inspektor Gadżet” 8.10 „Nowe przygody Różowej Pantery” 8.35 „Mała Rosey” 9.00 „Esmeralda” 10.30 „Manuela” 11.30 „Jolanda” 12.00 „Telesklep” 12.30 „Bezpieczna kasa Briana” 13.00 „Nie do wiary” 13.30 „Gotuj z Kuriem” 13.55 „Inspektor Gadżet” 14.20 „Nowe przygody Różowej Pantery” 14.45 „Mała Rosey” 15.15 „Pod koszem” 15.45 „USA High” 16.15 „Pacific Drive” 16.45 „Co za dzień!” 17.15 „TVN Fakty Regionalne” 17.30 „Zwariowana forsa” 18.00 „Esmeralda” 19.00 „TVN Fakty” 19.30 „Czas to pieniądź” – teleturniej 20.00 „Roksana” – komedia USA 22.05 „Bull Durham” – komedia USA 0.05 „Planeta kobiet” – film erotyczny USA 1.30 „Granie na ekranie”

WIZJATV

7.00 „Calimero i przyjaciele” 7.30 „Klown Bonzo przedstawia” 8.00 „Latający lekarze” – serial 9.00 „Oprah Winfrey przedstawia” 10.00 „Och la la” 10.30 „Inny świat” 11.30 „Port Charles” – serial 12.00 „Sąsiedzi” – serial 12.30 „Cosby” – serial 13.00 „Wszystkie moje dzieci” – serial 14.00 „St. Tropez” – serial 15.00 „Klown Bonzo przedstawia” 15.30 „Drogi świętoszki” 16.00 „Wakacje miłości” – serial 17.00 „Cosby” – serial 17.30 „Dallas” – serial 18.30 „W zblizeniu – Tyson Beckford” 19.00 „Oprah Winfrey przedstawia” 20.00 „999” – program dok. 21.00 „Dogtown” – film obyczajowy USA 23.00 „Raven” – serial kryminalny 0.00 „Różne charaktery” – komedia romantyczna USA 1.45 „Kameleon” – film kryminalny USA 3.30 „George B.” – dramat USA

RTL 7

6.20 „Miłość i dyplomacja” – serial obyczajowy 6.45 „Na zawsze” – serial obyczajowy 7.30 „Odjazdowe kreskówki” 8.40 „Świat pana trenera” 9.05 „Dziewczyna z komputera” 10.15 „Columbo” 11.35 „Wydział zabójstw” – serial kryminalny 13.00 „Telezakupy” 14.15 „Miłość i dyplomacja” – serial obyczajowy 14.40 „Podaj dalej” 15.10 „Ukryta kamera” 15.30 „Odjazdowe kreskówki” 16.45 „Dziewczyna z komputera” – serial komediowy 17.10 „Sliders” – serial sf. 18.00 „Sunset Beach” 18.50 „7 minut” 19.00 „Zoom” – magazyn sensacji 19.30 „Podaj dalej” – teleturniej 20.00 „Tajemnica Andromedy” – film sf. USA 22.20 „Amerykański horror” – serial grozy 23.10 „7 minut” 23.25 „Policjanci z Miami” – serial sensacyjny 0.15 „Śladami Stefana Peyrona” – „Orinoko” – serial dok. 1.10 „Sliders” – serial sf. 1.55 „Zoom” 2.20 „Amerykański horror” – serial grozy

Nasza TV

7.45 „Świat biznesu” 8.00 „Opowieści z klonowego miasta” 8.30 „Niezlomny detektyw” 9.00 „Nie ma jak w domu” 9.25 „Nasz sklep” 9.40 „Płonąca pochodnia” 10.25 „Szcześliwa ósemka” 10.55 „Klub 1001 podróży” 11.25 „City” 11.50 „Nasz sklep” 12.10 „Antonella” 13.05 „Nasz sklep” 13.30 „City” 14.00 „Tylko jedno życie” 14.55 „Szcześliwa ósemka” 15.00 „Wielcy kreatorzy mody” 15.30 „Loving” 16.00 „Już czwarta” 16.20 „Niezlomny detektyw” 16.50 „Opowieści z klonowego miasta” 17.20 „Nie ma jak w domu” 17.50 „Nasze wiadomości” 18.00 „Świat biznesu” 18.10 „Antonella” 19.00 „Zoom” 19.30 „Podaj dalej” 20.00 „Tajemnica Andromedy” – film sf. USA 22.20 „Amerykański horror” – serial sensacyjny 23.10 „Nasze wiadomości” 23.35 „W czterech oczach” 23.50 „Znak smoka” – film sensacyjny USA

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TVN, GODZ. 20.00

● **ROKSANA** – Amerykańska komedia z 1987 roku. C. D. Bales, szef straży pożarnej w małym Nelson, zakochuje się w uroczej pani astronom, Roxanne Kowalski. Nie śmie jednak wyznać jej uczuć, bo ma kompleks zbyt długiego nosa.

RTL 7, GODZ. 20.00

● **TAJEMNICA ANDROMEDY** – Film science-fiction produkcji amerykańskiej z 1971 roku. Mieszkańcy małego prowincjonalnego miasteczka w Stanach Zjednoczonych umierają masowo na nieznaną chorobę. Zespół naukowców, który ma za zadanie zapobiec rozprzestrzenieniu się epidemii, odkrywa, że chorobę wywołuje wirus Andromeda.

PROGRAM I, GODZ. 20.10

● **DOBRY, ZŁY I BRZDYKI** – Western produkcji włosko-hiszpańskiej z 1966 roku. Trwa wojna secesyjna. Trzej awanturnicy, Sentenza, Joe i Tuco, poszukują łatwych łupów. Dowiadują się, że zaginęła gdzieś skrzynia ze skradzionymi 200 tysiącami dolarów. Sentenza szuka jej, nie przebiegając w środkach, ale bezskutecznie. Tymczasem Joe i Tuco próbują wzbogacić się inaczej. Niebawem drogi trzech mężczyzn krzyżują się.

PROGRAM II, GODZ. 22.45

● **STOWARZESZENIE ZŁOOCZYŃCÓW** – Francuska komedia z 1986 roku. Thierry, Gerard, Francis i Daniel przyjaźnią się od czasu studiów w ekskluzywnej szkole handlowej. Z całej czwórki tylko Daniel nie zrobił kariery i stale pożyczka od kolegów pieniądze na swoje chybione przedsięwzięcia. Kiedy Daniel wpada na kolejny „genialny” pomysł, przyjaciele postanawiają z niego zakpić.

TV POLSAT, GODZ. 0.15

● **60 PIĘTER STRACHU** – Amerykański film grozy z 1989 roku. Agentka handlu nieruchomości Marianne pracuje w całkowicie skomputeryzowanym biurze. Feralnego dnia jako jedna z ostatnich opuszcza budynek. Gdy wraz z koleżanką zjeżdża do garażu okazuje się, że ich samochody z niewiadomych przyczyn nie chcą działać. Po powrocie do pomieszczeń biurowych młode kobiety znajdują trupa.

LOMBARD

TEATRALNE 10
Budynek kina ŚWIT
644-58-44

TVP1

7.00 „Rolnictwo na świecie” 7.15 „Agrolinia” 7.45 „Śniadanie na farmie” 8.05 „Wszystko o działce i ogrodzie” 8.30 Wiadomości 8.45 „Droga do NATO” 9.05 „Ziarno” – program katolicki 9.30 „5-10-15” – program dla dzieci 9.55 „Bliskie spotkania z historią” 10.20 „Walt Disney przedstawia” – „Kaczka pączka” – serial anim. „Zwariowany piątek” 11.40 „Co w kraju pisze?” – magazyn 12.00 „Wiadomości” 12.10 „Program pod różą” 12.40 „Czasy” – magazyn katolicki 12.55 „Zabawy językiem polskim” – teleturniej 13.25 „Dustman” – publicystyka kulturalna 13.50 „Studio Sport” – I liga koszykówki mężczyzn (Nobiles Wrocław – Zagłębie Maczki Bór) 15.25 „Goniec kulturalny” 15.45 „Twoja lista przebojów” 16.25 „Pan Złota Rączka” – serial komediowy USA 16.50 „Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom” 17.00 „Teleexpress” 17.25 „Jaka to melodia?” – quiz muzyczny 18.10 „Przygody Sindbada” – serial przygodowy USA 19.00 „Wieczorynka” – „Tabela” 19.30 Wiadomości 20.05 „Zabójczy widok” – angielski film sensacyjny (1985), reż. John Glen, wyk.: Roger Moore, Christopher Walken, Tanya Roberts 22.25 „Spotkania kabaretowe z Mikołajem” 23.10 „Sportowa sobota” 23.30 „Mroczny cień sprawiedliwości” – dramat kryminalny USA (1989), reż. Martin Campbell, wyk.: Gary Oldman, Kevin Bacon, Karen Young 1.25 „Klan” – serial 2.35 „Jak cytrynę” – śpiewa Jacek Skubikowski

TVP2

7.25 „Sport telegram” 7.30 „Folkowe nuty” 8.00 „Tacy sami” 8.30 Program TV Kraków 9.35 „Życie obok nas” – „Tajemnice oceanów” – „Galapagos – skrzyżowanie prądów w oceanie” – angielski film dok. 10.00 „Portret Nigela Kennedy’ego” – angielski film dok. 11.00 „Podróże w czasie i przestrzeni” – „Pod wspólnym niebem” – „Na rzece Kolorado” – film dok. USA 11.45 „I ty możesz zostać św. Mikołajem” 12.00 „Kino bez rodziców” – „Spotkanie z Hanna Barbera” 12.25 „Cudowne lata” – serial obyczajowy USA 12.55 „I ty możesz zostać św. Mikołajem” 13.10 „Mickiewiczowskie gawędy” 13.30 „Bellykissangel” – angielski serial obyczajowy 14.25 „W 80 dań dookoła świata” 14.50 „I ty możesz zostać św. Mikołajem” 15.00 „Familiada” 15.30 „Złotopolscy” – serial 16.05 „I ty możesz zostać św. Mikołajem” 16.55 „Czterdziestolatek – 20 lat później” – polski serial komediowy 18.00 „Panorama” 18.10 „Kronika” (TV Kraków) 18.35 „Duety do mety” 19.05 „Latający cyrk Monty Pythona” – angielski serial komediowy 19.40 „Ale heca!” – program dla dzieci 20.05 „I ty możesz zostać św. Mikołajem” 21.25 „Cuda pogody” – „Tornado” – film dok. USA 21.50 „Słowo na niedzielę” 22.00 „Panorama” 22.40 „Królowa serc” – komedia angielska (1989), reż. Jon Amiel, wyk.: Vittorio Duse, Joseph Long, Anita Zagaria 0.30 „Przystanek Woodstock” – „Żary ’98” 1.30 „Sport telegram”

TV POLONIA

7.05 „Klan” – serial obyczajowy 8.20 „Liga przebojów” 9.00 Wiadomości 9.10 „Hity z satelity” 9.30 „Ala i As” 9.50 „Szafiki” – program dla dzieci 10.20 „Zwierzolub” 10.40 „Brawo, bis” 12.00 Wiadomości 12.10 „Brawo, bis” 13.10 „Spojrzenia na Polskę” – program publicystyczny 13.30 „Piraci” – teleturniej 14.05 „Na skrzydłach Ikar” 14.30 „Magazyn wschodni” 15.00 „Skarbiec” 15.30 „Tajemnica Sagali” – polsko-niemiecki serial dla młodzieży 16.00 „Więści polonijne” 16.15 „Mówi się...” 16.35 „Ludzie listy piszą” 17.00 „Teleexpress” 17.15 „Sport z satelity” – I liga siatkówki kobiet (Centrostal Pałac Bydgoszcz – Nafta Pila) 18.15 „Złotopolscy” – polski serial obyczajowy 19.15 „Dobranocka” – „Podróże kapitana Klipera” 19.30 Wiadomości 20.00 „Henryk Mikołaj Górecki” – koncert 21.05 „Cesarskie cięcie” – komedia polska 22.30 „Panorama” 23.05 „Miś, czyli surrealizm socjalistyczny” – film dok. 23.45 „Listy śpiewające” – „Baba w babie” 0.50 „Podróż kapitana Klipera” 1.00 Wiadomości 1.25 „Złotopolscy” – serial obyczajowy 2.15 „Sportowa sobota” 2.30 „Panorama” 3.05 „Cesarskie cięcie” – komedia polska 4.30 „Miś, czyli surrealizm socjalistyczny” – film dok. 5.10 „Sopot ’98” – Maryla Rodowicz 5.25 „Danie na weekend” 5.40 „Sport z satelity” 6.40 „Ludzie listy piszą”

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 „Kopciuszek” – włoski serial anim. 7.25 „Czarodziejski ołówek” – hiszpański serial dla dzieci 7.30 „Bajki dla Jasia i innych dzieci” – niemiecki serial anim. 8.00 „Podróże z małą gwiazdką” – kanadyjski serial kukielkowy 8.30 „Kronika” 8.40 „Wiara i życie” – program katolicki 9.10 „Podpowiedzi w plenerze” – magazyn krajoznawczo-turystyczny 9.30 „Niebezpieczna zatoka” – kanadyjski serial familijny 10.00 „Podróże kulinarne po Francji” – francuski serial dokumentalno-poradnikowy 10.30 „Stulecie motoryzacji” – niemiecki serial dok. 11.00 „Magazyn nie tylko sportowy” 11.25 „Kung fu” – serial przygodowy USA 12.15 „Telewizyjna encyklopedia multimedialna” 12.30 „Euromagazyn” – magazyn kulturalno-społeczny 13.00 „Filmy Festiwalu »U siebie«” – „Nauczyciele ludu” – węgierski film dok. 13.30 „Piraci” – teleturniej dla młodzieży 14.00 „Krajobrazy” – magazyn krajoznawczy 14.30 „Orkiestra Polskiego Radia i Telewizji” – „Koncert fortepianowy Jerzego Gablenza” 15.30 „Świat przyrody” – angielski serial przyrodniczy 16.30 „Tak, panie premierze” – angielski serial komediowy 17.00 „Pasaż” – magazyn nie całkiem kulturalny 18.10 „Kronika” 18.30 „Pełna kultura” – „Paweł Kukiz” 19.00 „Marginalia” – magazyn kabaretowy 19.15 „Mały jazz” – program muzyczny 19.30 „Pasja według św. Jana” – koncert 21.30 „Kronika” 21.45 „Wiadomości sportowe” 22.00 „Podróże kulinarne po Francji” – francuski serial dokumentalno-poradnikowy 22.30 „Uwolnienie” – thriller USA, reż. John Boorman, wyk.: Jon Voight, Burt Reynolds, Ned Beatty

POLSAT

6.00 „Disco Relaks” 7.00 „Oskar” – magazyn filmowy 7.30 „W drodze” – magazyn katolicki 8.00 „Kapitan N” – serial anim. 8.25 „Power Rangers” – serial anim. 8.50 „Kalambr” – program rozrywkowy 9.20 „Talent za talent” – teleturniej 9.50 „Owocmocna lista przebojów” 10.00 „Strażnik Teksasu” – serial sensacyjny USA 10.55 „Ucieczka Eddiego Macona” – film sensacyjny USA 12.30 „Złot orłów” – dramat USA 14.30 „Gospodarz” 15.00 „Gala Polsatu” – reportaż 15.30 „Oskar” – magazyn filmowy 16.00 Informacje 16.10 „Zępter Sport Magazyn” 16.20 „Dziwięciu wspaniałych” – teleturniej 17.15 „F/X” – pilot serialu sensacyjnego USA 18.10 „Xena, wojownicza księżniczka” – serial fantasy USA 19.05 „Disco Polo Live” – program muzyczny 20.00 „Idź na całość” – show 20.50 „Lotto – szczęśliwy numer” 21.00 „Nocny patrol” – serial sensacyjny USA 21.55 „Prezydencki szmal” – dramat USA 23.45 „Wyniki Lotto” 23.50 „Ostatni do wzięcia” – serial komediowy USA 0.25 „Playboy” – magazyn erotyczny 1.25 „Oaza” – thriller USA 3.05 „Muzyka na bis”

POLSAT 2

6.00 „4x4” 6.30 „Dyżurny satyryk kraju” 7.00 „Życie jak poker” 7.30 „Miodowe lata” 8.00 „Bonanza” – serial USA 9.05 „Droga do Avonlea” – serial 9.55 „Super Dave” – serial anim. 10.40 „Przygoda w miasteczku Odyseja” – serial anim. 11.00 „Bracia Hardy” – serial 11.25 „John Ross – afrykańska przygoda” – serial 12.05 „Gra o wszystko z Bilem Cosby” – serial 12.30 „Tajemnicza dama” – serial 13.35 „Magazyn Motoryzacyjny Młodych” 14.00 „Superstar” 14.30 „Junior Show” 15.00 „Disco Polo Live” 16.00 „Heidi i Piotruś” – szwajcarski film przygodowy 18.00 „Dynastia” – serial obyczajowy 19.00 „Droga do Avonlea” – serial obyczajowy USA 19.50 Informacje 20.05 „Jestem nieśmiały, ale się leczę” – komedia francuska 22.00 „Idź na całość” – show 22.45 „Inna kobieta” – amerykańsko-niemiecki film sensacyjny 0.20 „Disco Relax”

tvn Telewizja Nova

7.00 „Telesklep” 8.00 „O czym szumią wierzby” – serial anim. 8.30 „Latarnia Solusia” – serial anim. 8.45 „De De reporter” – program dla dzieci 9.00 „Twój problem – nasza głowa” – program dla dzieci na żywo 10.00 „Rzut za 3” – program sportowy 10.30 „Magazyn NBA” 11.00 „Odzna” – film sensacyjny USA 13.00 „Tajemnice mórz” – serial 13.25 „Big Star Party – superlista” 14.15 „Gwiazdne wrota” – serial sf. USA 15.15 „Buffy – postrach wampirów” – serial dla młodzieży USA 16.15 „Multikino” – magazyn filmowy 16.45 „Studio Tramwaj” 17.15 „Maraton uśmiechu” – program rozrywkowy 17.45 „Ale plama!” – program rozrywkowy 18.00 „Wszystko albo nic” – teleturniej 19.00 „TVN Fakty” 19.30 „Merlin” (1) – amerykańsko-angielska baśń filmowa 21.20 „To było grane!” 22.30 „Świat przyzwoistości” – film sf. USA 0.30 „Przejazd” – australijski film obyczajowy 2.20 „Big Star Party” 3.05 „Granie na ekranie”

WIZJATV

7.00 „Świat królika Piotrusia” 7.30 „Przygody Herkulesa” – film anim. 8.30 „Podejrzana sprawa” – komedia USA 10.00 „Opowieści z mórz podniewnych” – serial przygodowy 11.00 „Trudne powroty” – serial obyczajowy USA 12.00 „Sąsiedzi” – serial obyczajowy 14.30 „Portrety gwiazd – David Hasselhoff” 15.30 „Madison” – serial dla młodzieży 16.00 „Motowizja” 17.30 „Motor Rally” – magazyn 19.00 „Brigitte i przyjaciele – Roger Moore” – talk show 20.00 „Trudne powroty” – serial obyczajowy 21.00 „Wywiad z Krzysztofem Zanussi” 21.30 „Struktura kryształ” – polski film obyczajowy 23.15 „Spirala” – dramat polski 1.15 „Panowie i dzieci” – komedia francuska 3.00 „Daleko od ogrodu” – dramat hiszpański 4.45 „Opowieść z przedmieścia” – dramat USA

RTL7

6.20 „Ukryta kamera” 6.40 „Na zawsze” – serial obyczajowy 7.30 „Sunset Beach” – serial obyczajowy „Telesklep” 8.10 „Świat pana trenera” – serial obyczajowy 8.35 „Dziewczyna z komputera” – serial komediowy 9.00 „Odjazdowe kreskówki” 11.55 „Tajemnica Andromedy” – film sf. USA 14.10 „Ukryta kamera” 14.30 „Rodzina Potwornickich” – serial komediowy 14.55 „Trzecia planeta od Słońca” – serial komediowy 15.20 „Steven Spielberg przedstawia: Niesamowite historie” – serial sf. 16.10 „Czynnik PSI 2” – serial sf. 17.05 „M.A.N.T.I.S.” – serial sf. 17.55 „Komando Małolat” – serial sensacyjny 18.50 „7 minut” 19.05 „Extra Zoom” 19.35 „Alfred Hitchcock przedstawia” – serial kryminalny 20.00 „Fotoreporter” – film sensacyjny USA 21.50 „Strefa zagrożenia” – serial sf. USA 22.40 „Dzień Szakala” – angielsko-francuski film sensacyjny 1.05 „Czynnik PSI 2” – serial sf. 1.50 „Strefa zagrożenia” – serial sf. 2.50 „Fotoreporter” – film sensacyjny USA 4.55 „Dzień Szakala” – angielski film sensacyjny

Nasza TV

7.00 „Nasz sklep” 8.00 „Opowieści z klonowego miasta” – angielski serial dla młodzieży 8.30 „Dogtania i trzej muskietierowie” 9.00 „Zagraj! Wyśpiewaj!” 9.45 „Niezlomny detektyw” – serial anim. 10.15 „Antonella” – argentyński serial obyczajowy 11.05 „Muzyczny regał” 11.30 „Płonąca pochodnia” – meksykański serial obyczajowy 12.30 „Melanżeria” 13.00 „Nie ma jak w domu” – australijski serial obyczajowy 13.30 „Przynęta” – serial kryminalny USA 14.00 „Tylko jedno życie” – serial obyczajowy 14.45 „Klub 1001 podróży” 15.15 „Telewizyjne Biuro Matrymonialne” 15.45 „Moje życie pod psem” – serial przygodowy dla młodzieży 16.15 „Historie niesamowite” 16.45 „Rycerze nie zawsze bez skazy” – angielski serial kostiumowy 17.45 „VIP” – magazyn 18.00 „Nasze wiadomości” 18.10 „Byłem świadkiem” – serial dok. USA 19.00 „Extra Zoom” 19.35 „Alfred Hitchcock przedstawia” – serial kryminalny 20.00 „Fotoreporter” – film sensacyjny USA 21.50 „Nasze wiadomości” 22.10 „Horoskop” 22.15 „Nasz wieczór” – „Bestie – psychopatyczni mordercy” 22.35 „Dusza bestii” – francuski film dok. 23.35 „Znak smoka” – film sensacyjny USA 1.15 „Techno Party”

PROPOZYCJE NA SOBOTE

TV POLSAT, GODZ. 17.15

● **F/X** – Odcinek pilotażowy amerykańskiego serialu sensacyjnego. Rollie Tyler jest znany jako doskonały twórca efektów specjalnych. Dzięki swym umiejętnościom jest też nieocenionym partnerem policji. Zgłasza się do niego młoda kobieta. Grozi jej podobno śmiertelne niebezpieczeństwo ze strony zaborczego męża. Wkrótce „niegodziwy” małżonek ginie, a zabójstwo zostaje przypisane Rolliemu.

RTL 7, GODZ. 20.00

● **FOTOREPORTER** – Film sensacyjny produkcji amerykańskiej z 1992 roku. Do Leona Bernsteina, fotoreportera specjalizującego się w robieniu zdjęć miejsc zbrodni, zwraca się właścicielka kawiarni. Prosi o pomoc w wyjaśnieniu okoliczności śmierci jej męża.

PROGRAM I, GODZ. 20.05

● **ZABÓJCZY WIDOK** – Sensacyjny film produkcji angielskiej z 1985 roku. James Bond przybywa do posiadłości Maxa Zorina, wielkiego przemysłowca, który chce zawiązać światowym rynkiem elektronicznym. Jako produkt eksperymentów genetycznych, wyróżnia się on niespotykaną inteligencją, ale i psychopatyczną naturą. Agent 007 odkrywa, że Zorin zamierza zatopić kalifornijską Krzemową Dolinę i stać się potentatem w dziedzinie elektroniki.

TV POLSAT, GODZ. 21.55

● **PREZYDENCKI SZMAL** – Amerykański dramat z 1995 roku. Anthony Curtis od najmłodszych lat popada w konflikt z prawem. Jako osiemnastolatek bierze udział w wojnie wietnamskiej. Gdy po latach wraca do rodzinnego Bronxu, przekonuje się, że nikt nie traktuje go jak bohatera. Postanawia wziąć udział w napadzie.

PROGRAM II, GODZ. 22.40

● **KRÓLOWA SERC** – Angielska komedia z 1989 roku. Danilo i Rosa mieszkają w małym włoskim miasteczku i bardzo się kochają. Niestety, rodzice chcą wydać dziewczynę wbrew jej woli za kogoś innego. Zakochani postanawiają uciec. Los rzuci ich do Londynu, gdzie biorą ślub. Pewnego dnia Danilo wygrywa w karty dużą sumę pieniędzy...

ROTUNDA
RADIO TAXI
633-33-33
KRAKÓW

taxi osobowe
taxi bagażowe
LOTERIA
FANTOWA

tel. kom. 0604-412-333

z telefonu i abonamentu

TANIEJ

96-62

Kraków Nowa Huta, os. Kolorowe 16a (Al. Jana Pawła II), tel. 643 50 86, 643 76 01

AUTO PARTNER

DAEWOO

6,6 XII MIKOŁAJ W AUTO

prezenty, niespodzianki dla dzieci, świetna zabawa

Partner

zapraszamy

TVP1

7.00 „Co w kraju piszczy?” 7.20 „Notowania” 7.50 „Proszę o odpowiedź” 8.00 „Wesołych zwierzątów świat” 8.25 „Słowa i obrazy” 8.30 „Teleranek” 8.55 „Emilka ze Srebrnego Nowiu” 9.50 „Wiadomości naukowe” 10.00 „W Starym Knie: „Czarne diamenty” – dramat polski 11.25 „Gość w dom” 11.55 „Zaproszenie do Teatru TV” 12.00 „Aniol Pański” 12.15 „Salomon” – teleturniej 12.35 „Niechaj tam inni księgi piszą...” 12.45 „Czytadło krakowskie” 13.00 „Wiadomości” 13.10 „Tydzień” 13.40 „Kamera wśród ludzi” 14.05 „Dom” – „Zapomnij o mnie” – polski serial obyczajowy 15.55 „Motoryzacyjny magazyn Krzysztofa Holowczyka” 16.05 „Zwierzęta świata” – „Cień wędrownego sokoła” (1) – angielski film dok. 16.30 „Rodzina Statystycznych” – program rozrywkowy 17.00 „Telexpress” 17.25 „Śmiechu warte” – program rozrywkowy 17.50 „Dziennik TV” – program satyryczny 18.05 „Akademia policyjna” – serial komediowy USA 19.00 „Wieczorynka” – „Chip i Dale” 19.30 „Wiadomości” 20.05 „Ścieżki życia” – serial obyczajowy USA 21.00 „Taksówka Jedynki” – „Mikolaj” – program rozrywkowy 21.20 „Decyzja należy do ciebie” 22.00 „Rozwiązanie audiotape” 22.05 „Watykan. Władza papieża” – „Jan Paweł II i śmierć” – niemiecki serial dok. 23.00 „Sportowa niedziela” 23.30 „Archiwum gwiazd” – Nathan Milstein 0.00 „Prawdziwe ryzyko” – film sensacyjny USA (1989), reż. Kurt Voss wyk.: Terence Stamp, Michelle Johnson 1.30 „Alfabet polskich rzek” 1.50 „Klejnoty” 2.05 „Brama. Noc symboli” – reportaż

TVP2

6.55 „Sport telegram” 7.00 „Echa tygodnia” (dla niesłyszących) 7.30 Film dla niesłyszących: „Ścieżki życia” – serial obyczajowy USA 8.25 „Słowo na niedzielę” (dla niesłyszących) 8.30 Program TV Kraków 9.35 „Credo” – magazyn katolicki 10.00 „Szalone liczby” – teleturniej dla dzieci 10.25 „Krecioli” 10.35 „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy” 11.05 „I ty możesz zostać św. Mikołajem” 12.00 „Feliks – przyjaciel na całe życie” – niemiecki serial familijny 12.50 „Odzyskać dziecko” – angielski film dok. 13.55 „30 ton! – lista, lista” 14.25 „Ulica Sezamkowa” 15.00 „Familiada” – teleturniej 15.30 „Złotopolscy” – polski serial obyczajowy 16.00 „To, co dał nam los...” (1) – jubileusz Krzysztofa Krawczyka 16.55 „Przyłbice i kapłany” – polski serial przygodowy 18.00 „Panorama” 18.10 „Kronika” (TV Kraków) 18.35 „Duety do mety” 19.05 „7 dni – świat” 19.35 „Dlaczego to my?” 20.00 „To, co dał nam los...” (2) – jubileusz Krzysztofa Krawczyka 21.00 „Nowojorscy gliniarze” – serial sensacyjny 22.00 „Panorama” 22.35 „Nagrody Europejskiej Akademii Filmowej 1998” 0.05 „Urodziny Henryka Mikołaja Góreckiego” 0.55 „Grunt to rodzinna” – serial komediowy USA 1.20 „Guitar City '98 – Martin Taylor” 2.10 „Sport telegram”

TV POLONIA

7.05 „Słowo na niedzielę” 7.10 „Złotopolscy” – serial obyczajowy 8.00 „Hulaj dusza” 8.40 „Magazyn kulturalny” 9.00 „Ala i As” 9.25 „Zaproszenie” – „Kraina pełna teatru” 9.50 „Nie lubię poniedziałku” – komedia polska 11.30 „Sopot Festiwal '95” – „Recital Edyty Górniak” 12.00 „Polskie ABC” 12.30 „Daleka przystań” – reportaż 13.00 „Msza św.” 14.00 Teatr Familijny: Janusz Głowacki – „Miłość po dwiętnastu” 14.55 „Opole '98” – „Jerzy Krzyżak na bis” 15.20 „Zaproszenie” – „Małopolskie z drewna budowanie” 15.45 „Benefis Iwony Bielskiej” 16.40 „Czy nas jeszcze pamię-

tasz?” – program muzyczny 17.00 „Telexpress” 17.20 „Big Zbig show” (1) 18.35 „Gala piosenki biesiadnej” 19.20 „Dobranocka” – „Lis Leon” 19.30 „Wiadomości” 20.00 „Jak rozpętałem II wojnę światową” – komedia polska 21.25 „Aleja gwiazd” – Zdzisława Sośnicka 21.45 „Marzenia Marcina Dańca” – pr. rozr. 22.30 „Panorama” 23.05 Teatr Telewizji: „Scenariusz dla nieistniejącego lecz możliwego aktora” 0.00 „Kasia Kowalska” – koncert 0.50 „Lis Leon” 1.00 „Wiadomości” 1.25 „Spokojny żywot” – reportaż 2.10 „Opole '98” – „Jerzy Krzyżak na bis” 2.30 „Panorama” 3.05 „Jak rozpętałem II wojnę światową” – komedia polska 4.25 „Big Zbig show” 5.35 „Daleka przystań” – reportaż 6.05 „Benefis Iwony Bielskiej”

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 „Miś Rupert” 7.25 „Ja i moje zwierzęta” 7.40 „Szeherazada” 8.05 „Tajemniczy świat św. Mikołaja” – francuski serial anim. 8.30 „Przeboje TV Kraków” 9.00 „Kalejdoskop sportowy” 9.30 „Nasz świat” 10.00 „Opowieści antykwaryczne” 10.30 „Święta w Europie” – francuski serial dok. 11.00 „Anima” – kanadyjski serial dok. 11.30 „Wielkie epoki sztuki europejskiej” – serial dok. 12.30 „Rola” 12.50 „Gazdówka” 13.10 „Z plecakiem i walizką” 13.35 „Kinomania” 14.10 „Kufer babci Aliny” 14.30 „Śpiewać całym sercem” – serial hiszpański 15.20 „Telewizyjna encyklopedia multimedialna” 15.30 „Był sobie człowiek” 16.00 „Duszek z antypodów” 16.30 „Drużyna marzeń” – serial 17.00 „I liga koszykówki kobiet” – Ericsson Bobry Bytom – Azoty Unia Tarnów 19.00 „Nasz świat” 19.30 „Muzyczne nagrody MTV '98” 20.40 „Rokendrol i inni” 21.00 „Sprawozdawczy magazyn sportowy” 21.40 „Kronika” 21.55 „Gość TV Kraków” 22.10 „Opowieści antykwaryczne” – program poradnikowy 22.45 „Męka Beatrice” – francuski dramat obyczajowy

POLSAT

6.30 „Disco Polo Live” 7.00 „Rece, które leczą” 7.30 „Jesteśmy” 8.00 „Rekiny wielkiego miasta” 8.25 „Power Rangers” – serial dla młodzieży 9.00 „Kalambr” 9.30 „Dyżurny satyryk kraju” 10.00 „Disco Relax” 11.00 „Pomoc domowa” – serial 11.30 „Sabrina, nastoletnia czarownica” – serial dla młodzieży 12.00 „Dharma i Greg” – serial 12.30 „Księga dżungli” – film przygodowy USA 14.30 „Arrow” – serial 15.25 „Rykwisko” 16.00 „Informacje” 16.10 „Zepster Sport Magazyn” 16.20 „Bill Cosby i straszne dzieciaki” – serial komediowy 16.45 „Miłość od pierwszego wejrzenia” 17.20 „Nowe przygody Robin Hooda” – serial przygodowy USA 18.15 „Herkules” – serial fantasy 19.05 „Idź na całość” – show 20.10 „Strażnik Teksasu” – serial sensacyjny USA 20.50 „Lotto” 21.00 „Dzieci gorszego Boga” – melodramat USA 23.15 „Na każdy temat” 0.20 „Magazyn sportowy” 1.50 „Muzyka na bis”

POLSAT 2

6.00 „Talent za talent” 6.30 „Oskar” 7.00 „Życie jak poker” 7.30 „13. posterunek” 8.00 „Bonanza” 9.00 „Droga do Avonlea” 10.10 „Super Dave” 10.40 „Przygoda w miasteczku Odyseja” 11.15 „Nancy Drew” 11.40 „John Ross – afrykańska przygoda” 12.05 „Gra o wszystko z Billem Cosby” 12.40 „Wesoły wdowiec” 13.05 „Wojna i pamięć” 14.00 „Heidi i Piotruś” – szwajc. film przygodowy 16.00 „Orbitalny posterunek” 17.00 „Pożegna dżungla” 17.30 „Benny Hill” 18.00 „Dynastia” 19.00 „Droga do Avonlea” 19.50 „Informacje” 20.05

„Jestem nieśmiały, ale się leczę” – komedia francuska 21.45 „Tybetański dzwon” 22.45 „Rock MKK” 23.20 „Afficionado” 23.55 „Soundtrack” 0.25 „DJ Club” 1.00 „Disco Polo Live”

tvn

Telewizja Nova

7.00 „Telesklep” 8.00 „Sylwan” 8.30 „Ich czworo i pies” – serial dla dzieci 9.00 „Twój problem – nasza głowa” – program dla dzieci 9.55 „Mowgli” – serial anim. 10.30 „Szalony świat” – serial 11.00 „Gillette” – magazyn sportowy 11.30 „Automaniak” 12.00 „Między nami mówiąc” – magazyn 12.15 „XX wiek według Davida Frosta” – serial dok. 13.15 „Lapidus w Warszawie” – reportaż 13.45 „Gotuj z Kuronem” – magazyn kulinarny 14.15 „Ale plama!” 14.30 „Podróż za jeden uśmiech” – polski film przygodowy 16.15 „Telepłoki” 16.45 „Magia kina” 17.15 „Zwariowana forsa” – serial 17.45 „Mini Playback Show” 19.00 „TVN Fakty” 19.30 „Merlin” (2) – amerykańsko-angielska baśń filmowa 21.20 „Pod napięciem” – program publicystyczny 21.50 „Ale plama!” 22.05 „Dingo” – australijsko-francuski film obyczajowy 0.10 „Powrót żywych trupów” – horror USA

WIZJATV

7.00 „Świat królika Piotrusia” – serial anim. 7.30 „Klasyka animacji” 8.30 „Król dzikich koni” – australijski film przygodowy 10.00 „Demoniczny dyrektor” – serial dla dzieci 10.30 „Przymierzalnia” – magazyn 11.00 „WWF Superstars 635” 12.00 „Filmozjard” – magazyn 12.30 „Głęboka czarna woda” – serial 13.00 „Podróżujący smakosz” – magazyn kulinarny 13.30 „Aż trudno w to uwierzyć” – magazyn 14.00 „Niesłychanie niesamowite” 15.00 „Transworld Sport” 16.00 „Żużel na żywo” 18.30 „Demoniczny dyrektor” – serial dla dzieci 19.00 „Opowieści z mórz południowych” – serial dok. 20.00 „Nocny rycerz” – serial sensacyjny USA 21.00 „Życie rodzinne” – dramat polski 22.45 „Stan posiadania” – dramat polski 0.30 „Blizna” – dramat polski 2.30 „Granica bezprawia” – thriller USA

RTL2

6.40 „Trzecia planeta od Słońca” – serial komediowy 7.05 „Komando Maolat” – serial 8.00 „Steven Spielberg przedstawia: Niesamowite historie” – serial sf. USA 8.50 „Odjazdowe kreskówki” 11.35 „Wyścig o życie” – serial 12.30 „Opowieści złotej małpy” – serial przygodowy 13.20 „Pogoda dla bogaczy” – serial obyczajowy 14.25 „Autostrada do nieba” – serial obyczajowy 15.20 „Siódme niebo” – serial 16.10 „Cienka niebieska linia” – angielski serial komediowy 16.45 „Tata major” – serial komediowy 17.10 „Półtora gliniarza” – komedia USA 18.50 „7 minut” 19.05 „McCall” – serial sensacyjny USA 20.00 „Melvin i Howard” – komedia obyczajowa USA 21.45 „Wieczór z wampirem” – talk show 22.50 „Oblicza Nowego Jorku” – serial kryminalny 23.35 „Pogoda dla bogaczy” – serial 0.35 „McCall” – serial sensacyjny USA 1.20 „Wieczór z wampirem” – talk show

Nasza TV

7.00 „Nasz sklep” 8.00 „Dog Tracer” 8.30 „Dogtanian i trzej muskietierowie” 9.00 „Van Pires” – serial 9.30 „Rycerze nie zawsze bez skazy” – angielski serial kostiumowy 10.30 „Szczęśliwa ósemka” 11.05 „Byłem świadkiem” – serial dok. USA 12.00 „Muzyczny regał” 12.30 „Życie zwierząt” 13.30 „Gotowanie z dziadkiem” 13.15 „Cinema” – magazyn 13.45 „Na wakacje” – serial obyczajowy USA 14.15 „Lista przebojów podwórkowych Bohdana Łazuki” 14.45 „Dochodzeniówka” – francuski serial kryminalny 16.15 „Piękni i sławni” 16.45 „Ciężka droga” – angielski film sensacyjny 18.30 „Wielkie romanse XX wieku” – serial dok. 19.05 „McCall” – serial sensacyjny USA 20.00 „Melvin i Howard” – komedia obyczajowa USA 21.45 „Wieczór z wampirem” 22.55 „Kangur” – australijski dramat sensacyjny

PROPOZYCJE NA NIEDZIELE

TVN, GODZ. 19.30

● **MERLIN** – Druga część amerykańsko-angielskiej baśni filmowej z 1998 roku. Powołany do życia przez wiedźmę Mab Merlin nie zamierza służyć siłom ciemności. Pragnie, by na ziemi królowały pokój i miłość. I choć czarownica niszczy wszystko, co kocha, Merlin stawia jej czoło.

RTL 7, GODZ. 20.00

● **MELVIN I HOWARD** – Obyczajowa komedia produkcji amerykańskiej z 1980 roku. Melvin Dummer, nieudaczny życiowy, pomaga starszemu mężczyźnie, który przeżył wypadek samochodowy na pustyni. To przypadkowe spotkanie odmieni jego szare życie.

TV POLSAT, GODZ. 20.10

● **STARŻNIK TEKSASU** – Sensacyjny serial produkcji amerykańskiej. Waker w dzieciństwie był świadkiem, jak zamordowano jego ojca, Indianina. Zbrodni dokonano na tle rasowym. Sprawa wydawała się zamknięta wraz ze śmiercią napastnika, niejakiego Slatara. Teraz Walker dowiaduje się, że Slater zaaranżował własną śmierć i zniknął. Trop prowadzi

do rasistowskiego „Białego Bractwa”.

PROGRAM II, GODZ. 21.00

● **NOWOJORSKY GLINIARZE** – Kolejny odcinek amerykańskiego serialu sensacyjnego z 1996 roku. Medavoy i Russell poszukują mężczyzny, który postrzelił pewnego lekarza. W trakcie dochodzenia wychodzą na jaw tajemnice z życia prywatnego doktora. Jego żona ze zdumieniem dowiaduje się, że mąż miał romans. Tymczasem Sipowicz i Simone prowadzą śledztwo w sprawie brutalnego zabójstwa młodej kobiety.

TV POLSAT, GODZ. 21.00

● **DZIECI GORSZEGO BOGA** – Amerykański melodramat z 1986 roku. James Leeds rozpoczyna pracę w szkole dla głuchoniemych. Wobec swoich uczniów stosuje niekonwencjonalne metody pedagogiczne, starając się wyrwać ich z izolacji. Pewnego dnia James poznaje Sarah, głuchoniemą dziewczynę, która pracuje jako sprzątaczkę. Sarah przed laty zrezygnowała ze szkoły i zamknęła się w świecie swojego kalectwa. James próbuje zbliżyć się do niej.

PTK REKOMENDUJE

W Polskiej Telewizji Kablowej rekomendujemy cały pakiet WIZJI. W tej rubryce przybliżamy program WIZJA 1, w którym prawie przez całą dobę emitowane są serie, telenowe, magazyny i znakomite filmy. Rekomendujemy niektóre z nich. W piątek o godz. 21.00 film obyczajowy USA „Dogtown”, a o północy komedia romantyczna USA „Różne charaktery” o tym, jak kobieta musi zdecydować w ciągu 3 dni czy wyjdzie za mąż. W sobotę o godz. 21.30 film polski „Struktura kryształu” w reż. Krzysztofa Zanussiego, którego bohaterami są dwaj naukowcy reprezentujący dwa odmienne światy myślenia. O godz. 23.15 kolejny film polski tego reżysera „Spirala”, którego akcja rozgrywa się w pięknej scenarii Morskiego Oka. Po północy o godz. 1.15 komedia francuska „Panowie i dzieci”. W niedzielę następują dwa filmy Krzysztofa Zanussiego o godz. 21.00 „Życie rodzinne” – film o walce człowieka z samym sobą, a o godz. 22.45 „Stan posiadania” – jak młody student pomaga samotnej kobiecie. Po północy film w reż. Krzysztofa Kieślowskiego „Blizna”. W poniedziałek o godz. 21.00 dramat polski „Cień” z 1956 r. w reż. Jerzego Kawalerowicza, a późno w nocy o godz. 2.45 „Szpital Przemienienia” z 1979 r. w reż. Edwarda Żebrowskiego o początkach okupacji hitlerowskiej w Polsce. We wtorek o godz. 23.15 film obyczajowy produkcji brytyjskiej „Dogtown” opowiadający o powrocie po 13 latach do rodzinnej miejscowości Philipa, który próbuje przekonać o nadal gorącej miłości swoją byłą dziewczynę. W środę o godz. 23.00 dramat USA „Morderstwo przy Devil's Glen” o spotkaniu po latach przyjaciół szkolnych, wspominających tragiczną śmierć koleżanki. Znowu dochodzi do tragedii... Po północy o godz. 0.45 dramat polski z 1989 r. „Nocny gość” w reż. Stanisława Różewicza. W czwartek o godz. 22.00 kryminał USA „Nieugięci” o grupie policjantów do zadań specjalnych interweniujących pod wpływem osobistych przeżyć. O godz. 23.45 dramat USA „Desperaci” o młodych ludziach realizujących marzenia o napadzie na bank...

MPT ★ PAMIĘTAJ TEN NUMER? ★ MPT

Można Pojechać Taniej

NABÓR KIEROWCÓW

40%

TANIEJ

40%

F.H.U. **MARAX** S.C.

Kraków, ul. Makuszyńskiego 24,
tel./fax (012) 643-66-01

★ ogrzewacze pomieszczeń na gaz propan-butan, gaz ziemny, olej opałowy, węgiel, elektryczne, katalityczne, do komina lub na zewnątrz,
★ dmuchawy elektryczne i propan-butan,
★ kotły c.o.: gaz propan-butan i ziemny, prąd,
★ termy łazienkowe, butle, reduktory, węże, kuchenki propan-butan.

ogrzewacze gazowe propan-butan

★ **piece akumulacyjne Dimplex, Promet.**

OKAZJA!

WYPRZEDAŻ!

★ kosiarki do trawy

★ rowery górskie

RATY

BEZ ŻYRANTÓW ZAPRASZAMY

PN.-PT. 9-17, SOB. 8-12

TVP1

6.00 „Kawa czy herbata?” 8.00 „Murphy Brown” 8.20 „Giedła” 8.30 Wiadomości 8.45 „Przygody Bystrego Billa” – serial anim. 9.10 „Mama i ja” 9.25 „Domowe przedszkole” 9.50 „Porozmawiajmy o dzieciach” 10.00 „Zespół adwokacki” – serial 10.55 „Śmiechu warte” 11.20 „Pani Jola zmienia swoje życie” 11.40 „U siebie” 12.00 „Wiadomości” 12.10 „Agrobiznes” 12.20 „Spacerkiem po ekologii” 12.40 „Jakość życia” 12.50 „Twórcy naszych tradycji” 13.45 „Miniatury włoskie” 14.00 „Katalog zabytków” 14.10 „Tik-Tak” 14.35 „Dziewczyna z oceanu” – serial 15.05 „Tydzień prezydenta” 15.30 „Teleexpress Junior” 15.40 „Rower Błażeja” 16.30 „Moda na sukces” 17.00 „Teleexpress” 17.25 „Klan” 17.50 „Gość Jedyński” 18.00 „Forum” 18.45 „Flesz” 18.50 „Reporter” 19.00 „Wieczorynka” – „Zwierzaki-cudaki” 19.30 Wiadomości 20.10 „Gliniarz z dzungli” – serial 21.00 „Zagraj w reklamę” 21.10 Teatr Telewizji: Juliusz Słowacki – „Książę Niezłomny”, reż. Jerzy Krysiak, wyk.: Wojciech Kłata, Wojciech Pszoniak, Magdalena Cielecka 22.20 „W centrum uwagi” 22.35 „Artyści scen polskich” 23.05 Wiadomości 23.20 „Gabinet terapii ogólnej” 23.45 Mistrzowie kina: Peter Weir – „Ostatnia fala” – thriller australijski (1977), wyk.: Richard Chamberlain, Olivia Hamnett 1.15 „Opowieści bałtyckie” 1.35 „Historie sekretne” 1.50 „Poczet filozofów”

TVP2

7.30 „Sport telegram” 7.30 „Dziennik krajowy” 7.50 „Studio urody” 8.00 Program TV Kraków 8.30 „Złotopolscy” 9.05 „Świat kobiet” 9.30 „Krok za krokiem” – serial 10.00 „Jak w rodzinie” – „Życiodajny huragan” 10.30 „Duety do mety” 11.00 „Zwariowany nauczyciel” – serial 12.00 „Komiczny Odcięk Cykliczny” 12.30 „Familia” 13.00 „Panorama” 13.20 „Dziennik krajowy” 13.40 „Detektywi w krótkich spodenkach” – serial 14.15 Teatr dla dzieci: Lidia Bajkowska – „Porwane nutki” 15.10 „Gdzie diabeł mówi dobranoc” – serial 16.00 „Panorama” 16.10 „Nie tylko w koszarach” 16.30 „Teledok” 17.00 „Krzyżówka szczęścia” 17.30 Program TV Kraków 18.00 „Panorama” 18.10 „Kronika” (TV Kraków) 18.35 „Va banque!” 19.00 „Wydarzenie tygodnia” 19.25 „Wehikuł czasu” 19.55 „Seksmissja” – komedia polska (1984), reż. Juliusz Machulski, wyk.: Jerzy Stuhr, Olgierd Łukaszewicz 22.00 „Panorama” 22.35 „Sport telegram” 22.40 „Auto” 23.10 „Skorpiony w Białym Domu” – film dok. 0.00 „Magazyn teatralny” 0.30 „Będę szukał końca życia” – reportaż 1.00 „Lena” – dramat USA (1987), reż. Ed Sherin, wyk.: Linda Lavin, Torquil Campbell

TV POLONIA

7.05 „Dziennik krajowy” 7.30 „Uczmy się polskiego” 8.00 „Drynda” 8.30 „Tajemnica Sagali” – serial 9.00 Wiadomości 9.10 „Spojrzenia na Polskę” 9.30 „Jak rozpetalam II wojnę światową” – komedia polska 11.00 „Goran Bregović” – koncert 12.00 Wiadomości 12.15 „Wieści polonijne” 12.30 „Klan” 12.55 „Magazyn kulturalny” 13.10 „Czy nas jeszcze pamiętasz?” 13.30 „Magazyn wschodni” 14.00 „Jest, jak jest” – serial 14.30 „Kult kina” 15.00 „Panorama” 15.30 „Swoj” 16.00 „Klan” 16.30 „Szafiki” 17.00 „Teleexpress” 17.15 „Sportowy tydzień” 17.35 „Krzyżówka szczęścia” 18.00 „Maria Skłodowska-Curie” – serial dok. 18.50 „Dziennik TV” 19.00 „Auto-Moto-Klub”

19.10 „Reporter” 19.20 „Dobranoc” – „Marceli Szpak dziwi się światu” 19.30 Wiadomości 20.05 „Pamiętnik pani Hanki” – polski film obyczajowy 21.40 „Znaki czasu” – „Komiwojażer kredytu” 22.10 „Wielkie krawiectwo” – reportaż 22.30 „Panorama” 23.05 „W centrum uwagi” 23.20 „Okna” 0.00 „H. M. Górecki – Symfonia pieśni żałobnych” 0.30 „Tydzień prezydenta” 0.55 „Marceli Szpak dziwi się światu” 1.05 Wiadomości 1.35 „Maria Skłodowska-Curie” 2.30 „Panorama” 3.05 „Pamiętnik pani Hanki” – polski film obyczajowy 4.45 „Spojrzenia na Polskę” 5.05 „Sport z satelity” 5.35 „Klan” – serial obyczajowy 6.00 „W centrum uwagi” 6.15 „Krzyżówka szczęścia” 6.40 „Sportowy tydzień”

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 „Kopciuszek” 7.25 „Mysz i kret” 7.30 „Niebezpieczna zatoka” – serial familijny 8.00 „Kronika” 8.10 „Z medycyną na ty” 8.30 „Życie zwierząt” 9.05 „Gorzkie dzieciństwo” 9.50 „Armada” – angielski serial dok. 10.45 „Polarny świat” – francuski serial dok. 11.15 „Dzikie, dziwne i nieznanne” – „Wspaniali architekci” 11.40 „Regiony” 12.10 „Aligator Stokrotka” – komedia angielska 13.35 „Hitler – Stalin. Niebezpieczne związki” – serial dok. 14.30 „Legenda krakowskiej piłki nożnej” 14.45 „Profile” 15.00 „Kazik na żywo” – koncert 16.10 „Kronika” 16.15 „Kundel bury i kucury” 16.40 „Gorzkie dzieciństwo” 17.30 „Załatwmy to razem” 18.00 „Ludzie i wydarzenia” 18.10 „Kronika” 18.30 „ABC reformy” 18.45 „Krakowskie legendy” 19.00 „Z medycyną na ty” 19.15 „Temat dnia” 19.30 „Świat bliski i daleki” – serial dok. 20.00 „Armada” – angielski serial dok. 20.50 „1000 arcydzieł z wielkich światowych muzeów” 21.00 „Regiony” 21.30 „Kronika” 21.45 „Sport” 22.00 „Polarny świat” – francuski serial dok. 22.30 „Kocham cię życie” 22.45 „Criminal tango” 23.15 „Blisko, coraz bliżej” – serial polski

POLSAT

6.00 „Piosenka na życzenie” 7.00 „Kto się boi wstać?” 7.45 „Polityczne graffiti” 7.55 „Poranne informacje” 8.00 „Garfield” 8.30 „Renegat” 9.30 „Żar młodości” 10.30 „Nowe przygody Robin Hooda” 11.30 „Był sobie złodziej” 12.30 „Idź na całość” 13.30 „Disco Polo Live” 14.30 „Rekiny kart” 15.00 „Garfield” 15.25 „Twój lekarz” 16.00 Informacja 16.15 „Piramida” 16.45 „Nowe przygody Robin Hooda” 17.40 „Świat według Bundych” 18.10 „Życie jak poker” 18.45 Informacja 19.05 „Renegat” 20.00 „One West Waikiki” – serial USA 20.50 „Lot” 21.00 „Desperado” – film przygodowy USA 22.55 „Lotto” 23.00 „Informacje i biznes informacja” 23.20 „Polityczne graffiti” 23.30 „Miodowe lata” – polski serial komediowy 0.00 Bumerang 0.35 „Wyspa” – thriller USA 2.30 „Muzyka na bis”

POLSAT 2

6.00 „Przytul mnie” 7.00 „Na topie” 7.30 „Link New Look” 8.00 „TV Shop” 8.30 „Kapitan Jastrząb” 9.00 „Allo, allo” 9.30 „Tybetański dzwon” 10.35 „Aniołki Charliego” – serial 11.35 „Żar młodości” – serial 12.30 „Disco Relaks” 13.30 „Rock MKK” 14.00 „Szkol-blok” 14.30 „Dżana Music” 15.00 „Piosenka na życzenie” 16.00 „Domek na preri” 17.00 Informacja 17.10 „Kapitan Jastrząb” 17.35 „Aniołki Charliego” 18.25 „Allo, allo” 19.00 „Tajemnicza dama” 20.05 „Robocop” 21.00 „60 minut” – program publicystyczny 22.00 „Ulica Nadziei” – serial 23.00 „Dom clownów” – horror USA 0.40 „Przytul mnie” 1.40 „Piosenka na życzenie”

tvn Telewizja Nova

6.30 „Dzień dobry w TVN” 6.35 „Kropka nad i” 6.55 „Dzień dobry w TVN” 7.00 „XX wiek według Davida Frosta” – serial dok. 7.45 „Inspektor Gadżet” 8.10 „Nowe przygody Różowej Pantery” 8.35 „Mała Rosey” 9.00 „Mowgli” 9.30 „Esmeralda” 10.30 „Manuela” 11.30 „Jolanda” 12.00 „Telesklep” 12.30 „Czas to pieniądz” 13.00 „Teleplotki” 13.30 „Maraton uśmiechu” 13.55 „Inspektor Gadżet” 14.20 „Nowe przygody Różowej Pantery” 14.45 „Mała Rosey” 15.15 „Pod koszem” – serial dla młodzieży 15.45 „USA High” – serial dla młodzieży 16.15 „Pacific Drive” – serial obyczajowy 16.45 „Co za dzień!” 17.15 „TVN Fakty Regionalne” 17.30 „Multikino” 18.00 „Esmeralda” – serial 19.00 „TVN Fakty” 19.30 „Czas to pieniądz” 20.00 „Prawnicy z Miasta Aniołów” – serial obyczajowy 21.00 „Rozmowy o północy” – serial 22.00 „Supergliny” 22.30 „Nie do wiary” 23.00 „TVN Fakty” 23.05 „Kropka nad i” 23.30 „Fakty, ludzie, pieniądze” 0.00 „Ulica miłości” – serial erotyczny 0.30 „Hardcastle i McCormick” – serial sensacyjny 1.30 „Granie na ekranie”

WIZJATV

7.00 „Calimero i przyjaciele” 7.30 „Kłown Bozo przedstawia” 8.00 „Latający lekarze” 9.00 „Oprah Winfrey przedstawia” 10.00 „W zblizeniu” – Tyson Beckford” 10.30 „Inny świat” – serial 11.30 „Port Charles” – serial 12.00 „Sąsiedzi” – serial 12.30 „Cosby” – serial 13.00 „Wszystkie moje dzieci” – serial 14.00 „St. Tropez” – serial 15.00 „Kłown Bozo przedstawia” 15.30 „Drogi świętoszki” – serial 16.00 „Wakacje miłości” – serial 17.00 „Cosby” – serial 17.30 „Dallas” – serial 18.30 „The Main Floor” 19.00 „Oprah Winfrey przedstawia” – talk show 20.00 „Pielegniarki” – serial obyczajowy 21.00 „Cień” – dramat polski 22.45 „Filmozjad” – magazyn 23.15 „Struktura kryształu” – polski film obyczajowy 1.00 „Vol au vent” – komedia angielska 2.45 „Szpital Przemienienia” – dramat polski

RTL7

6.10 „Cienka niebieska linia” 6.40 „Tata major” 7.05 „Odjazdowe kreskówki” 8.05 „Autostrada do nieba” 8.55 „Siódme niebo” 9.40 „Półtora gliniarza” – komedia USA 11.20 „Melvin i Howard” – komedia sensacyjna USA 13.00 „Teleskopy” 14.15 „Miłość i dyplomacja” 14.40 „Podaj dalej” 15.05 „Ukryta kamera” 15.30 „Odjazdowe kreskówki” 16.45 „Dziewczyna z komputera” 17.10 „Sliders” 18.00 „Sunset Beach” 18.50 „7 minut” 19.00 „Zoom” 19.30 „Podaj dalej” 20.00 „Głos serca” – serial 21.00 „Marzenia robota” – film sf. USA 22.45 „7 minut” 23.00 „Sznur” – thriller USA 0.30 „Śladami Stefana Peyrona” – „Roraima – święta góra” – serial dok. 1.20 „Sliders” – serial sf. 2.00 „Zoom”

Nasza TV

7.45 „Świat biznesu” 8.00 „Dogtania i trzech muszkieterów” 8.30 „Dochodzeniówka” – serial 10.00 „Ciężka droga” – angielski film sensacyjny 11.25 „Gotowanie z dziadkiem” 11.35 „VIP” 11.50 „Nasz sklep” 12.10 „Wielkie romanse XX wieku” 12.40 „Na wakandzie” – serial 13.05 „Nasz sklep” 13.30 „City” – serial 14.00 „Tylko jedno życie” – serial 14.55 „Szczęśliwa ósemka” 15.00 „Wielcy kreatorzy mody” 15.30 „Loving” – serial 16.00 „Już czwarta” 16.20 „Niezlomny detektyw” – serial 16.50 „Opowieści z wesołego lasu” 17.20 „Nie ma jak w domu” – serial 17.50 „Nasze wiadomości” 18.00 „Świat biznesu” 18.10 „Antonella” 19.00 „Zoom” 19.30 „Podaj dalej” 20.00 „Głos serca” – serial 21.00 „Marzenia robota” – film sf. USA 22.45 „Nasze wiadomości” 23.05 „Ręce do góry!” 23.40 „Kangur” – australijski dramat sensacyjny

Rzut oka

0 obrotach sfer przestępczych

Kradzież pierwodruku dzieła Mikołaja Kopernika „O obrotach sfer niebieskich” spowodowała zamieszanie nie tylko wśród policjantów, ale przede wszystkim wśród bibliofilów i pracowników bibliotek. Na jaw zaczęły wychodzić inne sprawy – chociażby to, że zabezpieczenie większości czytelni naukowych jest praktycznie żadne, że od lat giną cenne dzieła, często kradzione przez pracowników naukowych i studentów.

Nie ulega wątpliwości, że kradzież jakiegoś w bibliotece Polskiej Akademii Nauk przy ul. Sławkowskiej dokonano tydzień temu, była dokładnie przygotowana i zaplanowana. Złodziej lub złodzieje najpierw bowiem próbowali to zrobić w czytelni Biblioteki Jagiellońskiej. Kiedy jeden z nich fachowo stwierdził, że wypożyczony tam egzemplarz starodruku największego polskiego astronoma jest niepełny i zażądał drugiego, wtedy dano mu już tylko duplikat. Potem ów osobnik nigdy się już tam nie pojawił, za to trafił do bardzo kiepsko zabezpieczonej biblioteki PAN. Tam nie było problemów z wyniesieniem jednego z 12 będących w Polsce woluminów pierwszego norymberskiego wydania tej książki z 1543 roku.

Bezcenny starodruk, którego wartość znawcy wycenili od 250 do 400 tys. marek, zapewne został skradziony na zlecenie. Kogo? Pewnie nigdy się nie dowiemy. Przypuszczalnie ochotę na niego miał ktoś z kolekcjonerów, np. zbierający pierwsze wydania astronomicznych dzieł. Nie można też wykluczyć, i to wcale nie żart, że mógł to być efekt działalności jakiegoś Stowarzyszenia Polskiej Ziemi czy innych równie bzdurnych organizacji. Jest to o tyle prawdopodobne, że przecież po kradzieży takiego samego pierwodruku w kijowskiej Bibliotece Naukowej, osobnik posługujący się skradzioną legitymacją pracownika naukowego zostawił po sobie krótką informację, że takie książki winny zniknąć z powierzchni ziemi.

Zostawiając na boku dywagacje na temat motywów i celów działania sprawcy, przy okazji tego zdarzenia wyszło na jaw, jak fatalnie zabezpieczone są polskie księgozbiory i nieprzystosowane do zagrożeń regulaminy wypożyczeń. Wypadek, jaki zdarzył się na ul. Sławkowskiej, kiedy osobnik jedynie na rewers – wypełniony notabene na nazwisko osoby, która ponad rok temu zgłosiła o kradzieży swych dokumentów – dostał tak bezcenne dzieło, ukazuje to w pełni. O braku osobnego pomieszczenia do lektury takich starodruków, o braku kamer i systemie uniemożliwiającym wyjście z czytelni nie przechodząc obok osoby wypożyczającej, już nie wspomnę.

Tymczasem to wszystko jest, niestety, tylko jedną stroną medalu. Rozmawiałem ostatnio z jedną z emerytowanych bibliotekarek, która lata pracowała właśnie przy tzw. zbiorach specjalnych – najcenniejszych. Jak twierdzi, z kradzieży pierwodruku Kopernika zrobiono aferę, natomiast wcześniejsze kradzieże jeszcze bardziej cennych, bo jednostkowych rękopisów wielu znanych postaci historycznych, nie znalazły się na pierwszych stronach gazet. Jej zdaniem, takich czynów dopuściło się wielu uczonych, jednym potrzebne to było do badań naukowych, inni chcieli powiększyć swe kolekcje. Tak jak komunistyczni notabene niby „wypożyczali” na zawzięcie do swych domów cenne płótna czy porcelanowe zastawy z muzeów, tak niektórzy profesorowie latami jako magazyny traktowali uczelniane czy przykasztorne biblioteki.

MAREK OGAREK

Prawa wolna

NIEZWYCIEŻONY WiN

Nie ma chyba w Polsce środowiska kombatanckiego, które w dokumentowaniu i utrwalaniu swojej historii, mogłoby się równać z byłymi działaczami Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość (WiN). Armia Krajowa ma ogromny dorobek, ale do początku lat 90. większość najważniejszych jej wydawnictw – z przyczyn oczywistych – powstała na emigracji. WiN do pracy nad odtwarzaniem swoich dzieł wystartował praktycznie dopiero w 1989 roku, ale od tego czasu jego osiągnięcia są naprawdę imponujące.

Za datę utworzenia WiN uważa się dzień 15 września 1945 roku, gdy w konspiracyjnym wydaniu ukazał się dokument zatytułowany „O wolność obywatela i niezawisłość państwa”, uznawany za wytyczne programowe nowej organizacji. Chociaż założyciele WiN-u wywodzili się z Armii Krajowej oraz jej kontynuacji: organizacji „Nie” oraz Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj, ich celem nie była walka zbrojna. Przywódcą WiN-u nie odpowiadała koncepcja Stanisława Mikołajczyka, który pogodził się z decyzjami konferencji w Jaltie w zamian za możliwość powrotu do kraju i podjęcia wyborczej rywalizacji z agenturą Stalina. W oparciu o nielegalne organizacje polityczne pragnęli zbudować nowe Polskie Państwo Podziemne i wraz z nim doczekać niepodległości. Jednak planu utworzenia wyłączone cywilnej konspiracji nie udało się zrealizować: WiN-owi podporządkowały się liczne, poakowskie oddziały partyzanckie, a ponadto represje bezpieki zmusiły wielu młodych ludzi do szukania schronienia w lesie. W rezultacie WiN stał się najsilniejszą strukturą podziemną i najdłużiej prowadził dramatyczną walkę z narzuconym Polsce systemem politycznym.

Już w marcu 1992 roku ukazał się w Krakowie pierwszy numer „Zeszytów Historycznych WiN-u”, redagowanych przez zespół pod przewodnictwem Andrzeja Zagórskiego. Od numeru piątego kierowanie redakcją przejął Janusz Kurtyka. Przed kilkoma tygodniami ukazał się kolejny, jedenaasty numer, liczący ponad 300 stron druku. W przeciwieństwie do wielu wydawnictw AK-owskich, publikujących przede wszystkim wspomnienia byłych żołnierzy oraz kronikę kombatanckich uroczystości, „Zeszyty Historyczne WiN-u” zaliczyć trzeba do czasopism naukowych, zawierających fachowe artykuły, dokumenty, biogramy, recenzje oraz aktualny wykaz wydawnictw, poświęconych Zrzeszeniu WiN.

Najnowszy numer „Zeszytów” zaczyna się pasjonującym artykułem Wojciecha Frazika o konspiracyjnej łączności pomiędzy rządem RP w Londynie, a krajowym podziemiem w latach 1945–1949. Ta historia radiostacji, kurierów, przewodników, tras przerzutowych i wędrówek przez „zieloną granicę”, pozwala spojrzeć na powojenną konspirację, nie jak na chaotyczny opór partyzanckich dowódców, przywiązanych do broni i leśnej wojaczki, ale jak na rozbudowaną machinę tajnej organizacji, wspartej autorytetem legalnych władz RP i znacznymi funduszami w „twardej walucie”. Inni autorzy tego tomu piszą m.in. o uwolnieniu więźnia w Tarnowie w lipcu 1945 roku, o poakowskiej konspiracji na Podlasiu, o archiwum lwowskiego WiN-u, o partyzantce „Łupaszki”.

Dzisiejsze dokonania WiN-u to nie tylko naukowy periodyk. Wrocławskie środowisko winowców porwało na wydanie drukiem dokumentów swojej organizacji, a zamierzenie to zaplanowali na sześć tomów. Ukazały się już trzy pierwsze, w druku i w przygotowaniu są kolejne, a spodziewać się trzeba, że i to wydawnictwo nie wyczerpie zapasu byłych działaczy WiN oraz tych młodych historyków, którzy swoje kariery naukowe związały z dziejami antykomunistycznego oporu.

RYSZARD TERLECKI

TVP1

6.00 „Kawa czy herbata?” 8.00 „Frasier” – serial komediowy USA 8.20 „Giełda” 8.30 Wiadomości 8.55 „Przygody Skippy” 9.10 „Mama i ja” 9.25 „Domowe przedszkole” 9.50 „Porozmawiajmy o dzieciach” 10.00 „Czerwony orzeł” – serial 10.50 „Aukcja” 11.20 „Kochać dziecko” 11.40 „Klub samotnych serc” 12.00 Wiadomości 12.10 „Agrobiznes” 12.20 „Magazyn Notowań” 12.50 „Wieża Babel” 13.10 „Telekomputer” 13.5 „Snowboard” 13.30 „Wszelchświat według Stephena Hawkinga” – serial dok. 14.00 „Narodziny” – „Korowódka sosenówka” 14.10 „Słowa, słówka i piosłówka” 14.35 „Dziewczyna z oceanu” – serial australijski 15.05 „Magazyn parlamentarny” 15.30 „Teleexpress Junior” 15.40 „Raj” 16.05 „Rower Błężej” 16.30 „Moda na sukces” – serial 17.00 „Teleexpress” 17.15 „Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom” 17.25 „Klan” – serial 17.50 „Gość Jedynki” 18.05 „Benefis Andrzeja Grubby” 18.45 „Flesz” 18.50 „Reporter” 19.00 „Wieczorynka” – „Krecik gwiazdą filmową” 19.30 Wiadomości 20.10 „J.A.G. – wojskowe biuro śledcze” – serial sensacyjny USA 21.00 „W centrum uwagi” 21.25 „Czas na dokument” – „Love story” – angielski film dok. 22.20 „W interesie publicznym” 23.00 Wiadomości 23.15 „Frona” – „Mit i historia” – program publicystyczny 23.50 „Zbrodnie miłości” – thriller USA (1991), reż. Lizzie Borden, wyk.: Sean Young, Patrick Bergin, Arnetia Walker 1.15 „Drogi królowej Jadwigi” – film dok. 2.15 „Za i przed klauzurą”

TVP2

7.5 „Sport telegram” 7.30 „Dziennik krajowy” 7.50 „Studio urody” 8.00 Program TV Kraków 8.30 „Złotopolscy” – serial 9.00 „Świat kobiet” 9.35 „Krok za krokiem” – serial 10.00 „Jak w rodzinie” – australijski serial dok. 10.30 „Duety do mety” 11.00 „Zapach perfum” – serial obyczajowy 12.00 „Komiczny Odcinek Cykliczny” 12.30 „Familiada” 13.00 „Panorama” 13.20 „Dziennik krajowy” 13.40 „Detektywi w krótkich spodenkach” – serial 14.15 „Piosenki z Karczmy Piwnej” (1) – pr. rozr. 15.10 „Gdzie diabeł mówi dobranoc” – serial kryminalny USA 16.00 „Panorama” 16.10 „W okolicie Stwórcy” 16.30 „Świat wokół nas” – „Bliżej Europy” 17.00 „Krzyżówka szczęścia” 17.30 Program TV Kraków 18.00 „Panorama” 18.10 „Kronika” (TV Kraków) 18.35 „Va banque” 19.05 „Camerimage '98” – reportaż 19.35 „Studio Sport” – „Przed Ligą Mistrzów” 20.00 „Linia specjalna” – program publicystyczny 21.00 „Z archiwum X” – serial sensacyjny USA 22.00 „Panorama” 22.35 „Sport telegram” 22.40 „Ekspres reporterów” 23.15 Kocham Kino: „Wojna zimowa” – fiński dramat wojenny (1989), reż. Pekka Parikka, wyk.: Taneli Mäkelä, Vesa Vierikko 1.20 „Peter Gunn” – serial sensacyjny USA

TV POLONIA

7.05 „Dziennik krajowy” 7.25 „Sport telegram” 7.30 „Dziecko – troski i radości” 7.45 „Domsfera” 8.00 „Południk 19.” 8.25 „Kolorowe nutki” 8.30 „Bajki pana Bałagana” 9.00 Wiadomości 9.10 „Mówi się...” 9.30 „Pamiętnik pani Hani” – polski film obyczajowy 11.10 „Twoja lista przebojów” 12.00 Wiadomości 12.10 „Tydzień prezydentów” 12.30 „Klan” 12.55 „Auto-Moto-Klub” 13.05 „Krzyżówka szczęścia” 13.30 „Śwój” 14.00 „Maria Skłodowska-Curie” 15.00 „Panorama” 15.30 „Oto Polska” 16.00 „Klan” 16.30 „Pierścienie i róża” 17.00 „Teleexpress” 17.15

„Zaproszenie” 17.35 „Liga przebojów” 18.00 „Szcześliwa trzynastka” 19.00 „Tata, a Marcin powiedział...” 19.10 „Reporter” 19.20 „Dobranoc” – „Fortele Jonatana Kota” 19.30 Wiadomości 20.05 „Śmieciarz” – serial 21.30 „Scena Country” 22.00 „Wieczór reporterski” 22.30 „Panorama” 23.05 „W centrum uwagi” 23.20 „Henryk Mikołaj Górecki – Ad Matrem, II Symfonia Kopernikowska” 0.25 „Magazyn parlamentarny” 0.50 „Fortele Jonatana Kota” 1.00 Wiadomości 1.30 „Liga przebojów” 2.30 „Panorama” 3.05 „Śmieciarz” – serial 4.30 „Scena Country” 5.05 „Sport z satelity” 5.35 „Klan” 6.00 „W centrum uwagi” 6.15 „Liga przebojów” 6.40 „Zaproszenie”

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 „Bajki dla Jasia i innych dzieci” 7.30 „Podróże bez biletu” 7.55 „Mysz i kret” 8.00 „Kronika” 8.10 „Słodki ciężar” 8.30 „Indianie północnoamerykańscy” 9.05 „Gorzką dziedzictwo” 9.55 „Cywilizacja” – serial dok. 10.45 „Sto niemieckich lat” – serial dok. 11.15 „Tajemnice zaginionego ludu Ameryki” – film dok. 12.10 „Lekcja martwego języka” – polski film obyczajowy 13.55 „Wielka historia małych miast” – „Frombork” 14.15 „Telewizyjna encyklopedia multimedialna” 14.30 „Z plecakiem i walizką” 14.50 „Podpowiedzi w plenerze” 15.10 „Dajcie to na pierwszą stronę” – serial 16.10 „Kronika” 16.15 „Cyklomotoabecadło” 16.40 „Gorzką dziedzictwo” 17.30 „Pejzaż regionalny” 18.00 „Ludzie i wydarzenia” 18.10 „Kronika” 18.30 „Portrety” 19.00 „Universitas” 19.15 „Temat dnia” 19.30 „Magazyn nie tylko sportowy” 20.00 „Cywilizacja” – serial dok. 21.00 „Magazyn sportowy” 21.30 „Kronika” 21.45 „Sport” 22.00 „Lekcja martwego języka” – polski film obyczajowy 23.40 „Młody Picasso” – serial hiszpański 0.30 „Sto niemieckich lat” – serial

POLSAT

6.00 „Piosenka na życzenie” 7.00 „Kto się boi wstąpi?” 7.45 „Polityczne graffiti” 7.55 „Poranne informacje” 8.00 „Garfield” 8.30 „Renegat” 9.30 „Żar młodości” 10.30 „Nowe przygody Robin Hooda” 11.30 „Baza Pensacola” 12.30 „Życie jak poker” 13.00 „Idź na całość” 14.00 „Link Journal” 14.30 „Piramida” 15.00 „Maska” 15.25 „Drzewko szczęścia” 15.50 „Michael Logozzo przedstawia” 16.00 Informacja 16.15 „Sto procent dla każdego” 16.45 „Nowe przygody Robin Hooda” 17.40 „Świat według Bundy” – serial 18.10 „Perla” – serial komediowy USA 18.45 Informacja 19.05 „Renegat” – serial sensacyjny 20.00 „Posterunek 13” – serial komediowy 20.30 „Miodowe lata” – serial komediowy 20.50 „Lotto” 21.00 „Ślepa sprawiedliwość” – western USA 22.45 „Wyniki Lotto” 22.50 „Informacje i biznes informacja” 23.15 „Polityczne graffiti” 23.25 „Życie jak poker” 23.55 „Motowiadomości” 0.25 „Muzyka na bis”

POLSAT 2

6.00 „Przytul mnie” 7.00 „Dżana Music” 7.30 „Szok-blok” 8.00 „TV Shop” 8.30 „Kapitan Jastrząb” 9.00 „Allo, allo” 9.30 „Robocop” 10.30 „Aniolki Charliego” 11.35 „Żar młodości” 12.00 „Tajemnicza dama” 13.30 „Superstar” 14.00 „Szok-blok” 14.30 „Dżana Music” 15.00 „Piosenka na życzenie” 16.00 „Domek na preri” 17.00 Informacja 17.10 „Sally czarownica” 17.35 „Aniolki Charliego” 18.00 „Bobby kontra wapniaki” 18.25 „Allo, allo” – serial komediowy 19.00 „Micalela” – serial 20.05 „Dziwny traf” – serial 21.00 „Zabójcy” – film kryminalny USA 22.40 „Dom clownów” – horror USA 0.20 „Przytul mnie” 1.20 „Piosenka na życzenie”

Telewizja Nova

6.30 „Dzień dobry w TVN” 6.35 „Kropka nad i” 6.55 „Dzień dobry w TVN” 7.00 „Prawnicy z Miasta Aniołów” – serial 7.45 „Inspektor Gadżet” 8.10 „Nowe przygody Różowej Pantery” – serial 8.35 „Conan” 9.00 „Gillette” 9.30 „Esmeralda” – serial 10.30 „Manuela” – serial 11.30 „Jolanda” – serial 12.00 „Telesklep” 12.30 „Czas to pieniądz” – teleturniej 13.00 „Gotuj z Kuroniem” 13.30 „Fakty, ludzie, pieniądze” 13.55 „Inspektor Gadżet” – serial anim. 14.20 „Nowe przygody Różowej Pantery” – serial 14.45 „Conan” – serial 15.15 „Pod koszem” – serial 15.45 „USA High” – serial 16.15 „Pacific Drive” – serial 16.45 „Co za dzień!” 17.15 „TVN Fakty Regionalne” 17.30 „Nie do wiary” 18.00 „Esmeralda” – serial meksykański 19.00 „TVN Fakty” 19.30 „Bezpieczna kasa Briana” 20.00 „Pojedynki oszustów” – komedia sensacyjna USA 22.00 „Dellaventura” – serial 23.00 „TVN Fakty” 23.05 „Kropka nad i” 23.30 „Automaniak” 0.00 „Sprawiedliwi” – serial sensacyjny 1.00 „Supergliny” – magazyn 1.30 „Granice na ekranie”

7.00 „Calimero i przyjaciele” 7.30 „Kłown Bozo przedstawia” 8.00 „Latający lekarze” – serial 9.00 „Oprah Winfrey przedstawia” – talk show 10.00 „The Main Floor” 10.30 „Inny świat” – serial 11.30 „Port Charles” – serial 12.00 „Sąsiedzi” – serial obyczajowy 12.30 „Cosby” – serial 13.00 „Wszystkie moje dzieci” – serial 14.00 „St. Tropez” – serial obyczajowy 15.00 „Kłown Bozo przedstawia” 15.30 „Drogi świętoszki” – telenowela 16.00 „Wakacje miłości” – serial obyczajowy 17.00 „Cosby” – serial 17.30 „Dallas” – serial obyczajowy 18.30 „Moda TV” 19.00 „Oprah Winfrey przedstawia” – talk show 20.00 „Fałszywa naręczona” – serial obyczajowy 21.00 „Malowana pani” – serial obyczajowy 22.45 „Seks w wielkim mieście” – serial 23.15 „Lekkomyślny” – dramat angielski 1.00 „Dogtown” – film obyczajowy USA 2.45 „Stan posiadania” – dramat polski

6.20 „Miłość i dyplomacja” – serial 6.45 „Na zawsze” 7.30 „Odjazdowe kreskówki” 8.15 „Świat pana trenera” – serial 8.40 „Dziewczyna z komputera” 9.05 „Sunset Beach” – serial obyczajowy USA 9.50 „Marzenia robota” – film sf. USA 11.30 „Głos serca” – serial angielski 13.00 „Telezakupy” 14.15 „Miłość i dyplomacja” – serial holenderski 14.40 „Podaj dalej” 15.10 „Ukryta kamera” 15.30 „Odjazdowe kreskówki” 16.45 „Dziewczyna z komputera” – serial komediowy USA 17.10 „Sliders” – serial sf. 18.00 „Sunset Beach” – serial obyczajowy 18.50 „7 minut” 19.00 „Zoom” – magazyn 19.30 „Podaj dalej” – teleturniej 20.00 „Sens życia według Monty Pythona” – komedia angielska 21.35 „Wieczór z wampirem” 22.45 „7 minut” 23.00 „Mister Frost” – thriller USA 1.00 „Śladami Stefana Peyrona” – „Titicaca” – serial dok. 1.55 „Sliders” – serial sf. 2.35 „Zoom”

Nasza TV

7.45 „Świat biznesu” 8.00 „Opowieści z kłownego miasta” 8.30 „Niezlomny detektyw” 9.00 „Nie ma jak w domu” 9.25 „Nasz sklep” 9.40 „Płonąca pochoźnia” – serial 10.30 „Cinema” 10.55 „Ręce do góry” 11.25 „City” 11.50 „Nasz sklep” 12.10 „Antonella” – serial 13.05 „Nasz sklep” 13.30 „City” – serial 14.00 „Tylko jedno życie” – serial 14.55 „Szcześliwa ósemka” 15.00 „Wielcy kreatorzy mody” 15.30 „Loving” 16.00 „Już czwarta” 16.20 „Niezlomny detektyw” – serial 16.50 „Opowieści z kłownego miasta” 17.20 „Nie ma jak w domu” – serial obyczajowy 17.50 „Nasze wiadomości” 18.00 „Świat biznesu” 18.10 „Antonella” – serial 19.00 „Zoom” 19.30 „Podaj dalej” 20.00 „Sens życia według Monty Pythona” – komedia angielska 21.55 „Wieczór z wampirem” 23.00 „Nasze wiadomości” 23.25 „Ośmiornica” – serial kryminalny

Zapiski Jakuba Klenia

PRZERWA W PODRÓŻY

To było gdzieś między Stalową Wolą a Kraśnikiem. Pod koniec sierpnia. W połowie lat siedemdziesiątych. Nazwy miejscowości niestety już nie pamiętam. To była czwarta godzina jazdy samochodem i postanowiłem zatrzymać się na krótki odpoczynek. Po to, by rozprostować kości i zrobić mały spacer po urokliwym terenie. Gdzieś, wśród łąk dojrzałem wodę. To był staw. Niewielki. Może z pół hektara. Z jednej strony otoczony starymi dębami, z drugiej z otwartym widokiem na łąki i majaczący w oddali las. Woda była interesująca. Część brzegu obrośnięta sitowiem. Gdzieś tam skupiska rdestnicy i grupy pięknych grzebieni. Chwila wahania i... wróciłem do samochodu po sprzęt.

Dwie gruntówki zarzuciłem w pobliże roślinności. Widoczne lekkie zmaczenia pod powierzchnią wody sugerowały, że mogą tam buszować leszcze ryjące swoimi pyskami w dennym mułu, w poszukiwaniu pokarmu. A może trafi się jakiś karpik? Białe robaczki na jednej wędecku i czerwone na drugiej wydawały się być przynętą dość uniwersalną na nieznaną wodzie.

Po dwudziestu minutach na kiju z czerwonymi robakami drgnęło. Styropianowa bombka lekko uniosła się w górę. Opadła. Uniosła się raz jeszcze. Zjechała w dół i wolno zaczęła przesuwać się w górę. Zaciąłem. Wygięta szczytówka mówiła wszystko. Jest! Ryba ruszyła w lewo, w kierunku skupiska roślin. Przykręciłem hamulec starając się zmęczyć przeciwnika. Zatrzymała się. Po chwili ruszyła znowu. Zatrzymała się po raz drugi. Zaczęłem zwijać żyłkę. Przez parę sekund rybi przeciwnik zdawał się być pogodzony z nową sytuacją. Ucieczki spróbował raz jeszcze. Popuściłem mu parę metrów bojąc się zerwania przyponu. To była jego ostatnia ucieczka. Po dziesięciu minutach ryba była w podbieraku. Lin. Pierwszy jakiego złowiłem po wielu latach przerwy. Prawie czterdzieści centymetrów złotawozielonego cielska. Miałem szczęście. Nieczęsto zdarza się złowić z marszu tę wyjątkowo ostrożną rybę. Tym razem warto było zrobić małą przerwę w podróży.

JAKUB KLEN

Za kierownicą

REKORD ZUŻYCIA PALIWA

Wśród światowych producentów samochodowych coraz popularniejsza zaczyna być formuła trzylitrowa. Nie idzie przy tym o pojemność skokową silnika, lecz o zużycie paliwa w litrach na każde przejechane 100 kilometrów. Jeszcze nie tak dawno przeciętne zużycie paliwa w granicach 8–10 litrów na 100 km zdawało się w Polsce szczytem oszczędności. Ale też polscy kierowcy wychowani byli na „warszawach” kontentujących się w lecie spożyciem ok. 13 litrów benzyny na przestrzeni 100 kilometrów, a w zimie nie gardzących i 19 litrami. W tej sytuacji paliwożerny na obecne czasy „polonez” zużywający 10–12 litrów/100 km wydawał się wzorcem oszczędnego auta. Dziś producenci, zwłaszcza samochodów z silnikami wysokoprężnymi, coraz bardziej zbliżają się rzeczywistości do granicy 3 l/100 km, a nawet schodzą minimalnie poniżej. Takie rewelacyjne osiągnięcia możliwe są jednak na razie tylko w odniesieniu do specjalnych silników montowanych w najmniejszych autach, czego przykładem „seat arosa” z silnikiem diesla o bezpośrednim wtrysku czy bliźniaczy mu „volkswagen lupu” jednak w specjalnej super oszczędnej wersji wysokoprężnej.

Ile będzie kosztował „VW lupu” i po jakim przebiegu wydatki na zakup takiego auta zrekompensowane zostaną zmniejszonymi kosztami paliwa – na razie nie wiadomo. Pewne jest jednak, że wcale nie potrzeba specjalnych konstrukcji silników wysokoprężnych, by normalny, seryjny samochód przebywał odległość 100 km za równowartość 3 butelek piwa. Niemożliwe? A jednak prawdziwe...

Takim samochodem o rewelacyjnym wręcz zużyciu paliwa jest dostępny na polskim rynku „peugeot 206” z silnikiem wysokoprężnym. Ten najnowszy produkt najstarszej francuskiej firmy motoryzacyjnej ma wolnossący (bez turbodoładowania) silnik diesla określany mianem 1.9 D. Nie jest to jednak silnik o pojemności 1905 cm. sześć. (o identycznej konstrukcji jak diesel w „polonezie” importowany od CITROENA), lecz silnik zupełnie nowej generacji o pojemności 1868 cm. sześć. Jest szybkoobrotowy – moc 70 KM osiąga przy 4600 obr./min., zaś maksymalny moment obrotowy o wartości 12,5 występuje już przy 2500 obr./min. Zatem jest to silnik elastyczny, nie wymagający zbyt częstej zmiany biegów. Nie wiem jednak, czy brano pod uwagę podczas jego konstruowania, iż zużycie paliwa zbliży się w nim do granicy 3 litrów/100 km. Wedle normy CEE 93/116 „peugeot 206” z nowym silnikiem diesla zużywa (dane fabryczne) 7,8 l/100 km w cyklu miejskim (z rozruchem na zimno), 4,5 l/100 km w cyklu pozamiejskim i 5,7 l/100 km w cyklu mieszanym. Naprawdę zaś jeden z właścicieli „peugeota 206 D” – zakupionego w firmie AUTO CENTRUM GOLEMO S.C. – na trasie z Krakowa do Zakopanego i z powrotem (prawda, że w idealnych warunkach atmosferycznych – sucha jezdnia, pora nocna bez dużego ruchu) zużył 3,63 l/100 km. Zatem przejazd trasy 100 km kosztował go (przyjmując cenę litra oleju napędowego na 1,40 PLN) 5,08 PLN. Bilet autobusowy na tej trasie kosztuje 7 PLN. Jeżeli na trasie Kraków – Zakopane „peugeotem 206” z dieslem jedzie 5 osób to każdą z nich podróż kosztuje 1 złotówkę... W mieście jest nieco drożej. W czasie ostatnich mroźnych dni i przy opadach śniegu podczas jazdy po Krakowie „peugeot 206 D” zużył 6,35 l/100 km. Zdaje się, że tyle pali „maluch”, ale na pewno nie w mieście i na pewno nie w zimie. Choć prawdą jest, że „fiat 126” jest trzy razy tańszy od „peugeota 206 D” i na pewno trzy razy mniej wygodny...

WOJCIECH MACHNICKI

TVP1

6.00 „Kawa czy herbata?” 8.00 „A teraz Susan” – serial 8.20 „Gielda” 8.30 Wiadomości 8.45 „Artur” – serial 9.10 „Mama i ja” 9.30 „Domo- we przedszkole” 9.55 „Porozma- wiajmy o dzieciach” 10.05 „Mila- gros” – serial 10.45 „Kiedys Heresz, dziś Grzegorz” – rep. 11.20 „ABC brydża” 11.30 „Mały leksykon wiel- kiej polityki” 11.40 „Katalog zabyt- ków” 11.50 „Anatomia sukcesu” 12.00 Wiadomości 12.10 „Agrobi- zes” 12.20 „Magazyn Notowań” 12.45 „Więści ze świata” 13.15 „Mickiewicz dla dorosłych” 13.30 „Kompozytorzy” – „Piotr Czajkow- ski” 13.35 „Arcydzieła” 13.45 „Saga rodu Ganzegal” 14.00 „Cza- rodziejski flet” – uwertura 14.10 „Do góry nogami” 14.35 „Dziew- czyna z oceanu” – australijski serial przygodowy 15.05 „Rzeczpospolita samorządowa” 15.30 „Teleexpress Junior” 15.40 „Rower Błażeja” 16.30 „Moda na sukces” 17.00 „Teleexpress” 17.25 „Klan” – serial 17.50 „Gość Jedyński” 18.00 „Mi- liard w rozumie” 18.30 „Flesz” 18.35 „We własnym domu” 19.05 „Wieczorynka” – „Muminki” 19.30 Wiadomości 20.10 „Niczje dzie- ci” – dramat USA (1994), reż. Da- vid Wheatley, wyk.: Ann-Mar- gret, Dominique Sanda 21.50 „W centrum uwagi” 22.05 „Kronika kryminalna” 22.35 „Pop kanał” 23.00 Wiadomości 23.15 „Studio Sport” – Liga Mistrzów (skrót) 0.20 „Artur Rimbaud” (1) – fran- cusko-kanadyjski film biograficz- ny (1995), reż. Marc Rivette 1.50 „Słoneczna” – film dok. 2.05 „Tłu- maczenie gęsi” – felieton

TVP 2

7.30 „Sport telegram” 7.30 „Dziennik krajowy” 7.50 „Studio urody” 8.00 „Program TV Kraków 8.30 „Złotopolski” – serial 9.00 „Świat kobiet” 9.35 „Krok za kro- kiem” – serial 10.00 „Jak w rodzi- nie” – serial dok. 10.30 „Obrońcy” – serial 11.00 „Doktor z alpejskiej wioski” – serial 11.50 „Biesiada we- selna w Węgrowie” 13.00 „Panora- ma” 13.20 „Dziennik krajowy” 13.40 „Detektywi w krótkich spodenkach” – serial 14.10 „Piosen- ki z Karczmy Piwnej” (2) 15.10 „Gdzie diabeł mówi dobranoc” – se- rial 16.00 „Panorama” 16.10 „Ape- tyt na zdrowie” 16.35 „Jeden na je- den” 17.00 „5x5 – wygramy ra- zem” 17.30 Program TV Kraków 18.00 „Panorama” 18.10 „Kronika” (TV Kraków) 18.35 „Jeden z dzie- ściu” 19.05 „Reporterzy Dwójki przedstawiają” 19.35 „Artysta i dzieci” – „Magdalena Abakanow- iecz” 20.00 „M.A.S.H.” – serial ko- medijny USA 20.55 „Studio Sport” – „Liga Mistrzów” (w prze- rwie „Panorama”) 22.45 „Panora- ma” 23.05 „Sport telegram” 23.10 „Wszyscy ludzie rodzą się wolni” – film dok. 23.40 „Szczurowa” – film dok. 0.00 „Wieczór artystyczny” – „Festiwal Media School '98” 0.40 „Art noc” – „Lydia Lunch” – kon- cert 1.30 „Peter Gunn” – serial sen- sacyjny USA

TV POLONIA

7.05 „Dziennik krajowy” 7.25 „Sport telegram” 7.30 „Kwadrans z medycyną” 7.45 „Dania do poda- nia” 8.00 „Koszalek Opalek” 8.20 „Tęczowa bajeczka” 8.30 „Bajki pana Bałagana” 9.00 Wiadomości 9.10 „Na skrzydłach Iłara” 9.30 „Śmieciarz” – serial 10.50 „Dania na weekend” 11.00 „Listy śpiewają- ce” 12.00 Wiadomości 12.10 „Ma- gazyn parlamentarny” 12.30 „Klan” 13.05 „Liga przebojów” 13.30 „Skarbiec” 14.00 „Liga przebojów” 15.00 „Panorama” 15.30 „Krwawa korona” 16.00 „Klan” – serial oby- czajowy 16.30 „Polskie ABC” 17.00 „Teleexpress” 17.15 „Prze- gląd prasy polonijnej” 17.30 „Krzy- żówka szczęścia” 17.55 „Pięć dni z życia emeryta” – serial 19.05 „Pol- ska – świat 2000” 19.20 „Dobranoc- ka” – „Makowa panienka” 19.30 Wiadomości 20.05 „Wizja lokalna 1901” – dramat polski 21.35 „Chwile przemijania” – film dok. 22.00 „Szycie z resztek” 22.30 „Wi- nobranie” – reportaż 22.45 „Panora- ma” 23.05 „W centrum uwagi” 23.35 „Mury” – reportaż 23.35 „Świadkowie XX wieku” – „Mury” – reportaż 0.30 „Przegląd prasy po- lonijnej” 0.50 „Makowa panienka” 1.00 Wiadomości 1.30 „Pięć dni z życia emeryta” – serial 2.30 „Panora- ma” 3.05 „Wizja lokalna 1901” – dramat polski 4.45 „Chwile prze- mijania” – film dok. 5.00 „Szycie z resztek” 5.35 „Klan” – serial oby- czajowy 6.00 „W centrum uwagi” 6.15 „Krzyżówka szczęścia” 6.40 „Magazyn kulturalny”

7.00 „Miś Rupert” 7.20 „Mysz i kret” 7.30 „Duszek z antypodów” 8.00 „Kronika” 8.10 „Kufer babci Aliny” 8.30 „Magazyn sportowy” 9.00 „Gorzkie dziedzictwo” 9.50 „Dzikie skarby Europy” – serial 10.45 „Oczywiste, nieoczywiste” – cykl dok. 11.15 „Wbrew wszyst- kim” – program popularnonaukowy 11.45 „Reportaż społeczny” 12.15 „Księżna Aleksandra” – serial fran- cuski 13.50 „Historia krzemowej doliny” – „Narodzony przemysłu” – serial popularnonaukowy 14.30 „Krajobrazy Wiktora Zina” 15.00 „Big Day – Kalejdoskop” – koncert 16.10 „Kronika” 16.15 „Dzielo, ar- cydzieło” 16.40 „Gorzkie dziedzic- two” 17.30 „9 i 1/2” 18.00 „Ludzie i wydarzenia” 18.10 „Kronika” 18.30 „Tak było. Jak jest?” 19.15 „Temat dnia” 19.30 „Stulecie motoryzacji” – niemiecki serial dok. 20.00 „Dzi- kie skarby Europy” – serial przyro- dniczy 21.00 „Reportaż społeczny” – magazyn kulturalny 21.30 „Kroni- ka” 21.45 „Sport” 22.00 „Księżna Aleksandra” – serial francuski 23.35 „Historia krzemowej doliny” – „Na- rodzony przemysłu” – serial popu- larnonaukowy

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 „Miś Rupert” 7.20 „Mysz i kret” 7.30 „Duszek z antypodów” 8.00 „Kronika” 8.10 „Kufer babci Aliny” 8.30 „Magazyn sportowy” 9.00 „Gorzkie dziedzictwo” 9.50 „Dzikie skarby Europy” – serial 10.45 „Oczywiste, nieoczywiste” – cykl dok. 11.15 „Wbrew wszyst- kim” – program popularnonaukowy 11.45 „Reportaż społeczny” 12.15 „Księżna Aleksandra” – serial fran- cuski 13.50 „Historia krzemowej doliny” – „Narodzony przemysłu” – serial popularnonaukowy 14.30 „Krajobrazy Wiktora Zina” 15.00 „Big Day – Kalejdoskop” – koncert 16.10 „Kronika” 16.15 „Dzielo, ar- cydzieło” 16.40 „Gorzkie dziedzic- two” 17.30 „9 i 1/2” 18.00 „Ludzie i wydarzenia” 18.10 „Kronika” 18.30 „Tak było. Jak jest?” 19.15 „Temat dnia” 19.30 „Stulecie motoryzacji” – niemiecki serial dok. 20.00 „Dzi- kie skarby Europy” – serial przyro- dniczy 21.00 „Reportaż społeczny” – magazyn kulturalny 21.30 „Kroni- ka” 21.45 „Sport” 22.00 „Księżna Aleksandra” – serial francuski 23.35 „Historia krzemowej doliny” – „Na- rodzony przemysłu” – serial popu- larnonaukowy

POLSAT

6.00 „Piosenka na życzenie” 7.00 „Kto się boi wstać?” 7.45 „Politycz- ne graffiti” 7.55 „Poranne informa- cje” 8.00 „Maska” 8.30 „Renegat” 9.30 „Zar młodości” 10.30 „Nowe przygody Robin Hooda” 11.30 „Nocny patrol” 12.30 „13. posteru- nek” 13.00 „Disco Relaks” 14.00 „4x4” 14.30 „Miłość od pierwszego wejrzenia” 15.00 „Garfield” 15.30 „Link Journal” 16.00 Informacje 16.15 „Piramida” 16.45 „Star Trek: Stacja kosmiczna” 17.40 „Świat wed- ług Bundych” – serial 18.10 „Ży- cie jak poker” 18.45 Informacje 19.05 „Renegat” – serial sensacyjny 20.00 „Był sobie złodziej” – serial sensacyjny 20.50 „Lotto” 21.00 „Nikita” – serial 21.55 „Tok szok w Polsce” 22.55 „Lotto” 23.00 „In- formacje i biznes informacja” 23.20 „Polityczne graffiti” 23.35 „Telewi- zyjne Biuro Śledcze” 0.05 „As z ręk- awa” – film sensacyjny USA 1.05 „Muzyka na bis”

POLSAT 2

6.00 „Przytul mnie” 7.00 „Dżana” 7.30 „Szok-blok” 8.00 „TV Shop” 8.30 „Sally czarownica” 9.00 „Allo, allo” 9.30 „Dziwny traf” 10.35 „Aniołki Charliego” 11.35 „Zar młodości” 12.30 „Micaela” 13.30 „Junior” 14.00 „Szok-blok” 14.30 „Dżana” 15.00 „Piosenka na życze- nie” 16.00 „Domek na prerii” 17.00 Informacje 17.10 „Kapitan Ja- strząb” 17.35 „Aniołki Charliego” 18.25 „Allo, allo” 19.00 „Tajemni- cza dama” 19.50 Informacje 20.05 „Central Park West” 21.00 „Co się zdarzyło Baby Jane?” – dramat psychologiczny USA 22.50 „Inny wymiar” – czarna komedia USA 0.40 „Przytul mnie” 1.40 „Piosenka na życzenie”

tvn Telewizja Nova

6.30 „Dzień dobry w TVN” 6.35 „Kropka nad i” 7.00 „Dellaventura” 7.45 „Inspektor Gadżet” 8.10 „Nowe przygody Różowej Pantery” 8.55 „Conan” 9.00 „Magazyn NBA” 9.30 „Esmeralda” 10.30 „Manuela” 11.30 „Jolanda” 12.00 „Telesklep” 12.30 „Bezpieczna kasa Briana” 13.00 „Wszystko albo nic” 13.55 „Inspektor Gadżet” 14.20 „Nowe przygody Różowej Pantery” 14.45 „Conan” 15.15 „Pod koszem” 15.45 „USA High” 16.15 „Pacific Drive” – serial 16.45 „Co za dzień!” 17.15 „TVN Fakty Regionalne” 17.30 „Teleplotki” 18.00 „Esmeral- da” – serial 19.00 „TVN Fakty” 19.30 „Czas to pieniądz” – teletur- niej 20.00 „Beverly Hills 90210” – serial 21.00 „Melrose Place” – serial obyczajowy 22.00 „W kręgu podej- rzeń” – serial 23.00 „TVN Fakty” 23.05 „Kropka nad i” 23.30 „W mrocznym kręgu” 0.30 „Beverly Hills 90210” – serial 1.30 „Big Star Party” 2.15 „Granie na ekranie”

WIZJATV

7.00 „Calimero i przyjaciele” 7.30 „Kłown Bozo przedstawia” 8.00 „Latający lekarze” 9.00 „Oprah Winfrey przedstawia” 10.00 „Moda TV” 10.30 „Inny świat” 11.30 „Port Charles” 12.00 „Sąsiedzi” 12.30 „Cosby” 13.00 „Wszystkie moje dzieci” 14.00 „St. Tropez” – serial 15.00 „Kłown Bozo przedstawia” 15.30 „Drogie świętości” 16.00 „Wakacje miłości” – serial 17.00 „Cosby” – serial 17.30 „Dallas” – serial 18.30 „Przymierzalnia” 19.00 „Oprah Winfrey przedstawia” 20.00 „Razem raźniej” – serial komedio- wy 20.30 „Jedną nogą w grobie” – serial 21.00 „Rodzinne pieniądze” – serial 22.00 „Niezwykłe siły” – serial 23.00 „Morderstwo przy Devil's Glen” – dramat USA 0.45 „Nocny gość” – dramat polski 2.30 „Dale- ko od ogrodu” – dramat hiszpań- ski 4.15 „Panowie i dzieci” – ko- media francuska

RTL 7

6.20 „Miłość i dyplomacja” 6.45 „Na zawsze” 7.30 „Odjazdowe kre- skówki” 8.15 „Świat pana trenera” 8.40 „Dziewczyna z komputera” 9.05 „Sunset Beach” 9.50 „Sens ży- cia według Monty Pythona” – ko- media angielska 11.40 „Wieczór z wampirem” 13.00 „Teleszakupy” 14.15 „Miłość i dyplomacja” 14.40 „Podaj dalej” 15.10 „Ukryta kame- ra” 15.30 „Odjazdowe kreskówki” 16.45 „Dziewczyna z komputera” 17.10 „Sliders” 18.00 „Sunset Beach” 18.50 „7 minut” 19.00 „Zoom” 19.30 „Podaj dalej” 20.00 „Raven Hawk” – film sensacyjny USA 21.40 „Dogonić śmierć” – se- rial 22.35 „7 minut” 22.50 „Poli- cjan z Miami” 23.45 „Gwiazdy Hollywood – Faye Dunaway” 1.10 „Potwór z bagien” 0.35 „Śladami Stefana Peyrona” – „Yellowstone” 1.20 „Sliders” 2.05 „Zoom”

Nasza TV

7.45 „Świat biznesu” 8.00 „Opo- wieści z klonowego miasta” 8.30 „Niezlomny detektyw” 9.00 „Nie ma jak w domu” 9.25 „Nasz sklep” 9.40 „Płonąca pochodnia” 10.25 „Wygraj! Wyśpiewaj!” 11.10 „W- cztery oczy” 11.25 „City” 11.50 „Nasz sklep” 12.10 „Antonella” 13.05 „Nasz sklep” 13.30 „City” 14.00 „Tylko jedno życie” 14.55 „Szczęśliwa ósemka” 15.00 „Wiel- cy kreatorzy mody” 15.30 „Loving” 16.00 „Już czwarta” 16.20 „Nie- zlomny detektyw” 16.50 „Opo- wieści z klonowego miasta” 17.20 „Nie ma jak w domu” 17.50 „Nasze wiadomości” 18.00 „Świat biznesu” 18.10 „Antonella” 19.00 „Zoom” 19.30 „Podaj dalej” 20.00 „Raven Hawk” – film sensacyjny USA 21.40 „Dogonić śmierć” – serial 22.35 „Nasze wiadomości” 23.10 „Wytrych damski” 23.30 „Nasto- latki” – komedia USA

Prawnik radzi

CZY MOŻNA ODLICZYĆ OPŁATĘ ZA KURS SYNA?

– *Mój syn uczęszcza na kurs języka angielskiego do domu kultury. Czy opłatę za kurs mogę odliczyć od podatku?* – pyta Monika L. z os. Niepodległości. – *Przy okazji proszę o przypomnienie, jakich odli- czeń od podatku dochodowego mogą dokonać rodzice kształcących się dzieci.*

Niestety, opłaty za kurs językowy syna nie może Pani odliczyć od podatku dochodowego. Ustawa z 26 lipca 1991 roku o podatku docho- dowym od osób fizycznych przewiduje trzy rodzaje odliczeń z tytułu ponoszonych przez podatników podatku dochodowego wydatków zwi- anzanych z kształceniem dzieci własnych oraz przysposobionych. Odli- czenia te ustanowione zostały w przepisach art. 27 a. Pierwsze z nich dotyczy poniesionych przez podatnika w roku podatkowym wydatków na dojazd dzieci własnych i przysposobionych do podstawowych, za- wodowych i średnich szkół publicznych i niepublicznych o uprawnie- niach szkół publicznych, położonych poza miejscowością stałego lub czasowego zamieszkania dzieci. Drugie umożliwia odliczenie od po- datku wydatków poniesionych przez podatnika na odpłatne kształcenie w szkołach wyższych w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co w praktyce oznacza ustawę z 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym. Odliczenie z tego tytułu przysługuje podatnikowi, na które- go utrzymaniu pozostaje osoba kształcąca się, jeżeli nie ukończyła 25 roku życia i nie uzyskuje dochodów zwolnionych od podatku dochodo- wego. Trzecie odliczenie dotyczy wydatków związanych z odpłatnym kształceniem dzieci własnych i przysposobionych w podstawowych, za- wodowych i średnich szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych. Jak z tego wynika, wydatki poniesione przez naszą Czy- telniczkę na kurs językowy syna nie mieszczą się w żadnej z wymienio- nych kategorii. (sp)

CZYNNA TAKŻE W SOBOTY!

w godz. 9.00–13.00

w pozostałe dni przychodnia czynna 7.30–19.00

os. Kazimierzowskie 30, tel. 648-02-52

WIELOSPECJALISTYCZNA LEKARSKA SPÓŁDZIELNIA PRACY

poleca m.in. usługi:

- szeroki zakres badań analitycznych
- badania profilaktyczne: wstępne, okresowe, do ksz- ą- żeczki zdrowia, badania kierowców i kandydatów na kierowców, kwalifikacyjno-okresowe
- szeroki zakres badań specjalistycznych: internista, pediatra, ginekolog, chirurg, urolog, laryngolog, oku- lista, neurolog, dermatolog

WYNIKI BADAŃ W TERMINIE 1-2-DNIOWYM!

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE ŁAZIENEK

wyroby krajowe i importowane

WANNY, KABINY, BATERIE, RABAT 5%
MEBLE ŁAZIENKOWE, FLIZY (z ogłoszeniem)

SUPER KOMFORT S.C.

© os. Wandy 30 © plac targowy Mogiła
Tel. 643-21-09, wew. 20

BETON

NISKIE CENY – WYSOKA JAKOŚĆ

WŁASNY TRANSPORT
ORAZ POMPA STETTER

PPU „VICAT”

Kraków, ul. Na załączu 1
(Budostal 5)

Tel. 644-55-30, 644-85-44 w. 281

PROWADZIMY SPRZEDAŻ
PIASKU Z TRANSPORTEM

TVP1

6.00 „Kawa czy herbata?” 8.00 „Inny świat” – serial 8.20 „Gieda” 8.30 Wiadomości 8.45 „Wesoły ciucholand” – serial 9.10 „Mama i ja” 9.25 „Domowe przedszkole” 9.55 „Porozmawiajmy o dzieciach” 10.00 „Kraina marzeń” – serial 10.55 „Edukacja naszego wieku” 11.20 „Gotowanie na ekranie” 11.40 „Blues Rock Guitar II” 11.50 „Anatomia sukcesu” 12.00 „Wiadomości” 12.10 „Agrobiznes” 12.25 „Magazyn Notowań” 12.50 „Kwadrans z medycyną” 13.10 „Przez Karpaty” 13.25 „Reportaże ze świata owadów” 13.35 „Zwierzęta świata” – „Cień wędrownego sokola” 14.00 „Narodziny” – serial dok. 14.10 „Małe musicale” 14.35 „Dziewczyna z oceanu” – serial 15.05 „Diariusz rządowy” 15.30 „Teleexpress Junior” 15.40 „Rower Błażeja” 16.30 „Moda na sukces” 17.00 „Teleexpress” 17.25 „Jaka to melodia?” 17.50 „Gość Jedyński” 18.00 „Credo” 18.25 „Flesz” 18.30 „Sport bez granic” 18.50 „Reporter” 19.00 „Wieczorynka” – „Dziwny świat kota Filemona” 19.30 Wiadomości 20.10 „Nash Bridges” – serial sensacyjny USA 21.00 „W centrum uwagi” 21.15 „Zawsze po 21” 21.50 „Automania” 22.05 „Czas na dokument” – „Polowanie z sokółkiem” 22.30 „Pegaz” 23.00 Wiadomości 23.15 „Bar o Metr” 23.45 „Pająk i róża” – australijski film obyczajowy (1994), reż. Bill Bennett, wyk.: Ruth Cracknell, Simon Bossell, Max Cullen 1.15 „Saga rodu Gancega” 1.30 „Grajmy w szachy” 1.40 „Cross” – film dok. 1.55 „Królów gór” – reportaż 2.10 „Piotruś, jeszcze nie pan” – reportaż

TVP2

7.30 „Sport telegram” 7.30 „Dziennik krajowy” 7.50 „Studio urody” 8.00 „Program TV Kraków” 8.30 „Złotopolscy” – serial 9.00 „Po prostu żyć” 9.30 „Krok za krokiem” – serial 10.00 „Jak w rodzinie” – film dok. 10.30 „Obróńcy” – serial 11.00 „Królewskie igraszki” – czechosłowacka komedia kostiumowa (1969), reż. Karel Steklý 12.40 „Publicystyka kulturalna” 13.00 „Panorama” 13.20 „Dziennik krajowy” 13.40 „Detektywi w krótkich spodenkach” – serial 14.10 „Dzwolone od lat 40” 15.10 „Gdzie diabeł mówi dobranoc” – serial 16.00 „Panorama” 16.10 „Baptyści – ludzie księgi” – program ekumeniczny 16.30 „Studio Sport” – „Euroleki przegląd piłkarski” 17.00 „5×5 – wygramy razem” 17.30 Program TV Kraków 18.00 „Panorama” 18.10 „Kronika” (TV Kraków) 18.35 „Jeden z dziesięciu” 19.05 „Polaków portret własny” 19.35 „Klub pana Rysia” 20.00 „Prawda o Monice Lewinsky” – angielski film dok. 20.55 „Studio Sport” – „Euroliga koszykówki kobiet” 22.00 „Panorama” 22.35 „Sport telegram” 22.45 „997” – magazyn kryminalny 23.10 Studio Teatralne Dwójki: Stanisław Witkiewicz – „Tak zwana ludzkość w obiedzie”, reż. Jerzy Grzegorzewski, wyk.: Jacek Rymonowski, Beata Fudalej, Jan Nowicki, Jerzy Trela 0.10 „Studio Sport” – „Po Lidze Mistrzów” 1.10 „Henryk Mikołaj Górecki – Beatus vir” – koncert 1.40 „Peter Gunn” – serial 2.25 „Studio Sport” – „Światowa piłka”

TV POLONIA

7.05 „Dziennik krajowy” 7.25 „Sport telegram” 7.30 „Dzieci takie jak nasze” 7.45 „Zrób to lepiej” 8.00 „Krasnal Tymoteusz” 8.30 „Pierścień i róża” 9.00 Wiadomości 9.10 „Zwierzołub” 9.30 „Wizja lokalna 1901” – dramat polski 11.10 „Chwile przemijania” – film dok. 11.25 „Szybie z resztek” 12.00 Wiadomości 12.15 „Przegląd prasy polonijnej” 12.25 „Magazyn gospo-

darczy” 12.55 „Krzyżówka szczęścia” 13.20 „Krwawa korona” 13.50 „Pięć dni z życia emeryta” – serial 15.20 „Panorama” 15.25 „Uczmy się polskiego” 16.00 „Magazyn gospodarczy” 16.30 „W krainie władcy smoków” 17.00 „Teleexpress” 17.15 „Polska piosenka” 17.35 „Sport z satelity” – Euroliga koszykówki kobiet (Fota Porta Gdynia – Jezica Lublana) 19.10 „Reporter” 19.20 „Dobranoc” – „Miś Uszatek” 19.30 Wiadomości 20.00 Teatr TV: Antoni Czechow – „Iwanow” 21.35 „Z pamięci wyjęte” – film dok. 21.55 „Mdm” 22.30 „Panorama” 23.05 „W centrum uwagi” 23.20 „Kryptonim Turyści” – serial sensacyjny 0.25 „Diariusz rządowy” 0.50 „Miś Uszatek” 1.00 Wiadomości 1.30 „Ślady – Andrzej Strzeński Łomien” – film dok. 2.30 „Panorama” 3.05 Teatr TV: Antoni Czechow – „Iwanow” 4.35 „Z pamięci wyjęte” 4.55 „Mdm” 5.30 „Magazyn gospodarczy” 6.00 „W centrum uwagi” 6.15 „Polska piosenka” 6.40 „Polska – świat 2000”

TELEWIZJA KRAKÓW

7.00 „Szeherazada” 7.25 „Mysz i kret” 7.30 „Ekologia dla młodzieży” – serial dok. 8.00 „Kronika” 8.10 „Rola” 8.30 „Miska ryżu” – „Małpi interes” – serial dok. 9.00 „Gorzkie dziedzictwo” 9.50 „Knut Hamsun” – film dok. 10.50 „Farmacja a medycyna na Bałkanach” – serial dok. 11.45 „Ludzie, pasje i...” 12.10 „Dwie przyjaciółki” – australijski film obyczajowy 13.30 „Telewizyjna encyklopedia multimedialna” 13.45 „Niewiarygodne sporty” 14.10 „Telewizyjna encyklopedia multimedialna” 14.30 „Moja Wielka Brytania” – magazyn kulturalny 15.00 „DAAB – To, co najlepsze” (2) – koncert 16.10 „Kronika” 16.15 „Magazyn rodzinny” 16.40 „Gorzkie dziedzictwo” 17.30 „U siebie” 18.00 „Ludzie i wydarzenia” 18.10 „Kronika” 18.30 „Zapraszamy” 19.00 „Autostrada” 19.15 „Temat dnia” 19.30 „Święta w Europie” – serial dok. 20.00 „Knut Hamsun” – francuski film dok. 21.00 „Ludzie, pasje i...” 21.30 „Kronika” 21.45 „Sport” 22.00 „Alicja już tu nie mieszka” – film obyczajowy USA 23.50 „Niewiarygodne sporty” – serial dok. USA

POLSAT

6.00 „Piosenka na życzenie” 7.00 „Kto się boi wstać” 7.45 „Polityczne graffiti” 7.55 „Poranne informacje” 8.00 „Garfield” 8.30 „Renegat” 9.30 „Zar młodości” 10.30 „Star Trek: Stacja kosmiczna” 11.30 „Nikita” 12.30 „Życie jak poker” 13.00 „Dyżurny satyryku kraju” 13.30 „Halo, miliard” 14.00 „Piramida” 14.30 „Kalambury” 15.00 „Maska” 15.30 „Czekam na telefon” 16.00 Informacje 16.15 „Rekiny kart” 16.45 „Star Trek: Stacja kosmiczna” 17.40 „Świat według Bundych” 18.10 „Perła” – serial komediowy 18.45 Informacje 19.05 „Renegat” – serial 20.00 „Szalony zięć” – komedia USA 20.50 „Lotto” (w przerwie filmu) 21.45 „Ostry dyżur” – serial obyczajowy USA 22.45 „Lotto” 22.50 „Informacje i biznes informacja” 23.10 „Polityczne graffiti” 23.20 „Życie jak poker” 23.50 „Czas na biznes” 0.25 „4×4” 0.55 „Muzyka na bis”

POLSAT 2

6.00 „Przytul mnie” 7.00 „Dżana Music” 7.30 „Szok-blok” 8.00 „TV Shop” 8.30 „Kapitan Jastrząb” 9.00 „Allo, allo” 9.30 „Central Park West” 10.30 „Aniolki Charliego” 11.30 „Zar młodości” 12.30 „Tajemnicza dama” 13.30 „Afficionado” 14.00 „DJ Club” 14.30 „Soundtrack” 15.00 „Piosenka na życzenie” 16.00 „Domek na preri” 17.00 Informacje 17.10 „Sally czarownica” 17.35 „Aniolki Charliego” 18.25 „Allo, allo” 19.00 „Micaela”

20.05 „Kobra” – serial 21.00 „Witaj, słoniu!” – komedia włoska 22.45 „Inny wymiar” – czarna komedia USA 0.20 „Przytul mnie” 1.20 „Piosenka na życzenie”

tvn Telewizja Nova

6.30 „Dzień dobry w TVN” 6.35 „Kropka nad i” 6.55 „Dzień dobry w TVN” 7.00 „Automania” 7.30 „De De Reporter” 7.45 „Inspektor Gadzet” 8.10 „Nowe przygody Różowej Pantery” 8.35 „Conan” 9.00 „Rzut za 3” 9.30 „Esmeralda” 10.30 „Manuela” 11.30 „Jolanda” 12.00 „Tele-skep” 12.30 „Czas to pieniądź” 13.00 „Big Star Party” 13.55 „Inspektor Gadzet” 14.20 „Nowe przygody Różowej Pantery” 14.45 „Conan” 15.15 „Pod koszem” 15.45 „California Dreams” 16.15 „Pacific Drive” – serial 16.45 „Co za dzień!” 17.15 „TVN Fakty Regionalne” 17.30 „Maraton uśmiechu” 18.00 „Esmeralda” 19.00 „TVN Fakty” 19.30 „Bezpieczna kasa Briana” 20.00 „Co dalej?” – film obyczajowy USA 22.00 „Millennium” – serial 23.00 „TVN Fakty” 23.05 „Kropka nad i” 23.30 „Magia kina” 0.00 „Melrose Place – Nick Cave” – serial 0.50 „MTV – Seal” 1.35 „Granie na ekranie”

WIZJATV

7.00 „Calimero i przyjaciele” 7.30 „Kłown Bozo przedstawia” 8.00 „Latający lekarze” 9.00 „Oprah Winfrey przedstawia” 10.00 „Podróżujący smakosz” 10.30 „Inny świat” 11.30 „Port Charles” 12.00 „Sąsiedzi” 12.30 „Cosby” 13.00 „Wszystkie moje dzieci” 14.00 „St. Tropez” 15.00 „Kłown Bozo przedstawia” 15.30 „Drogi świętoszki” – serial 16.00 „Wakacje miłości” 17.00 „Cosby” 17.30 „Dallas” 18.30 „Och, la, la” 19.00 „Oprah Winfrey przedstawia” 20.00 „Titanic: Ci, którzy przetrwali” – film dok. 21.00 „Niepokój serca” – serial obyczajowy 22.00 „Nieugięci” – film kryminalny USA 23.45 „Desperaci” – dramat USA 1.30 „Różne charaktery” – komedia romantyczna USA 3.15 „Pocahontas” – komedia USA

RTL7

6.20 „Miłość i dyplomacja” 6.45 „Na zawsze” 7.30 „Odjazdowe kreskówki” 8.25 „Świat pana trenera” 8.50 „Dziewczyna z komputera” 9.15 „Sunset Beach” 10.00 „Raven Hawk” – film sensacyjny USA 11.35 „Dogonić śmierć” 13.00 „Telezakupy” 14.15 „Miłość i dyplomacja” 14.40 „Podaj dalej” 15.10 „Ukryta kamera” 15.30 „Odjazdowe kreskówki” 16.45 „Dziewczyna z komputera” 17.10 „Sliders” 18.00 „Sunset Beach” 18.50 „7 minut” 19.00 „Zoom” 19.30 „Podaj dalej” 20.00 „Columbo” – serial 21.25 „Wydział zabójstw” – serial 22.20 „7 minut” 22.35 „Policjanci z Miami” 23.25 „Kariera maklera” – serial 0.15 „Śladami Stefana Peyrona” – serial dok. 1.05 „Sliders” – serial 1.50 „Zoom”

Nasza TV

7.45 „Świat biznesu” 8.00 „Opowieści z klonowego miasta” 8.30 „Niezlomny detektyw” 9.00 „Nie ma jak w domu” 9.25 „Nasz sklep” 9.40 „Płonąca pochodnia” 10.30 „Propozycje do listy przebojów podwórkowych” 10.55 „Piękni i sławni” 11.25 „City” 11.50 „Nasz sklep” 12.10 „Antonella” 13.05 „Nasz sklep” 13.30 „City” 14.00 „Tylko jedno życie” 14.55 „Szczęśliwa ósemka” 15.00 „Wielcy kreatorzy mody” 15.30 „Loving” 15.55 „Propozycje do listy przebojów podwórkowych” 16.00 „Już czwarta” 16.20 „Niezlomny detektyw” 16.50 „Opowieści z klonowego miasta” 17.20 „Nie ma jak w domu” 17.50 „Nasze wiadomości” 18.00 „Świat biznesu” 18.10 „Antonella” 19.00 „Zoom” 19.30 „Podaj dalej” 20.00 „Columbo” – serial 21.25 „Wydział zabójstw” – serial 22.20 „Nasze wiadomości” 22.40 „Horoskop” 22.45 „Nastolatki” – komedia USA 0.30 „Bez trzymanki” – serial 1.00 „Techno Party”

HURTOWNIA ZABAWEK I ROWERKÓW DZIECIĘCYCH ORAZ ARTYKUŁÓW SPORTOWYCH ZAPRASZA NA ZAKUPY

os. NIEPODLEGŁOŚCI 2 – podziemia PRZYCHODNI REJONOWEJ NR 13

godz. otwarcia: poniedziałek–piątek 9.00–17.00, w soboty 9.00–13.00

Tel. 648-26-52, tel./fax 643-21-92

Polecamy zabawki firm:

CAVALINO, GRANNA, TREFL, CO-MO LEGO, INTEX, BURAGO, DINO-TOYS, FARO

- ♦ rowerki trójkołowe: Tajwan
- ♦ rowerki włoskie: „10”, „12”, „14”, „16”
- ♦ łyżworolki

BIUROTECH

oferuje w ciągłej sprzedaży:

- duży wybór krzeseł dzieciennych
- meble na indywidualne zamówienie
- meble biurowe, krzesła, fotele
- maszyny do pisania, kalkulatory
- taśmy i kasety do maszyn i kalkulatorów
- wałeczki barwiące do kalkulatorów
- papier komputerowy, maszynowy, ksero, fax
- druki akcydensowe
- bogaty asortyment drobnych artykułów biurowych

Nowa Huta: os. 2 Pułku Lotniczego 1, tel. 649-94-99
Kraków: ul. Racławicka 1, tel./fax 636-24-88

RATY

ONDULINA: 31 zł/szt.

DACHÓWKI: > CERAMICZNE > BETON. – od 15 zł/m²

Róben Róben Róben Róben

DOCIEPLENIA: → BOLIX 19,49 zł – komplet materiałów/m²
→ KABE 23,79 zł – komplet materiałów/m²

„DREWOS”, tel. 0501 180-793
Kraków, ul. Kocmyrzowska 5

HURTOWNIA „SAMANTA”

TEL. 649-06-66

OFERUJE:

- ★ BIELIZNĘ DAMSKĄ
- ★ RAJSTOPY
- ★ SKARPETY
- ★ GETRY

OS. NA LOTNISKU (pawilon spożywczy niemiecki)
Zapraszamy pon.–piąt. 8–18, soboty 8–14

Podręczniki szkolne

- ♦ lektury
- ♦ leksykony
- ♦ albumy

KSIEGARNIA „SÓWKA”

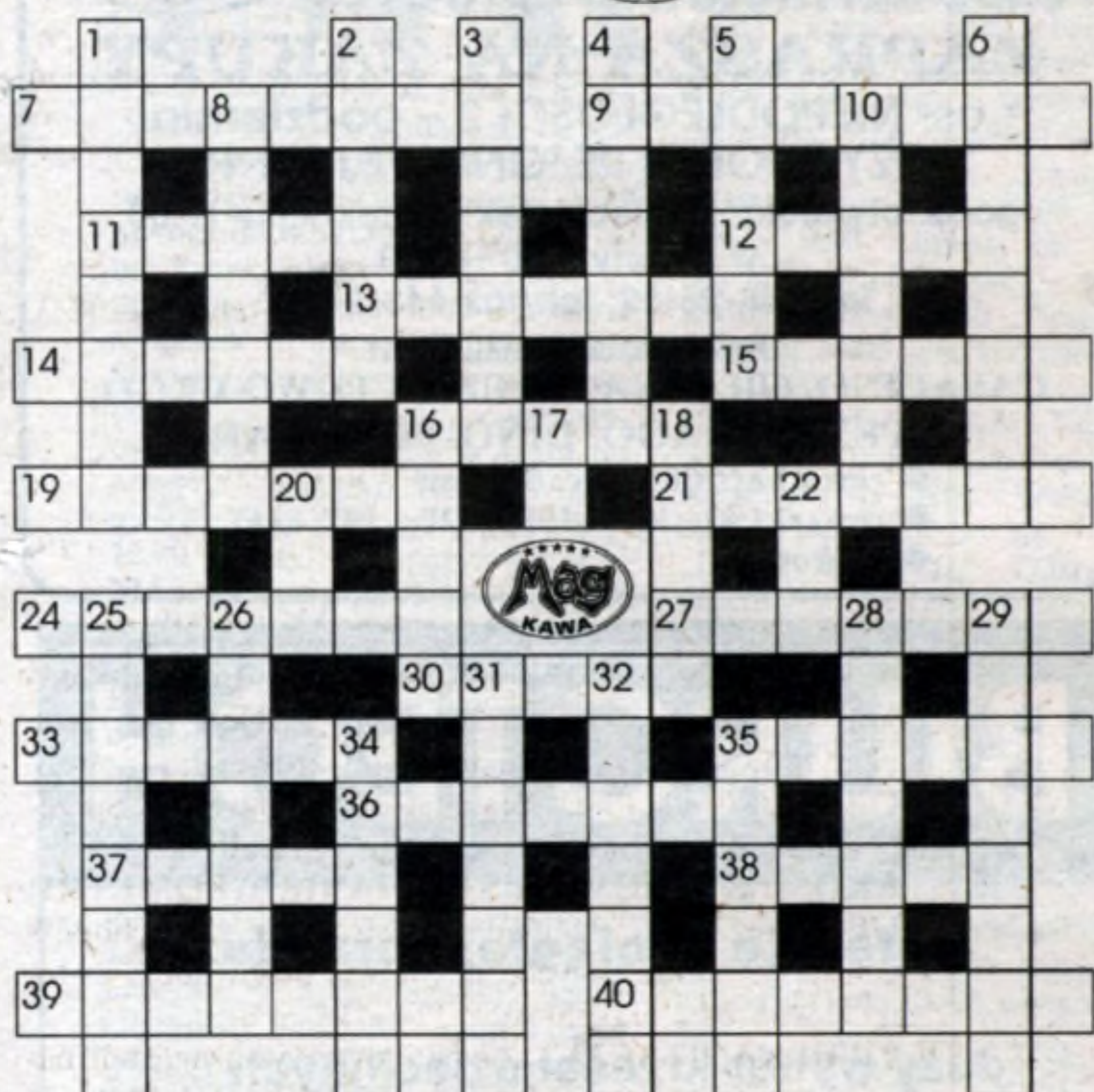
os. Szklane Domy 1, tel. 644-63-55

TANIA KSIĄŻKA

KRZYŻÓWKA 49

z kawą

POZIOMO: 7. chilijski generał, dla jednych krwawy dyktator, dla innych zbawca narodu, 9. jeden z największych poetów rzymskich (43 p.n.e. – 17 n.e.), 11. pierwiastek chemiczny o l.a. 24, 12. dynastia panująca w Anglii w latach 1485–1603, 13. pisarz i dramaturg francuski rumuńskiego pochodzenia (1912–1994), twórca teatru absurdu, 14. Biały, książę krakowski i sandomierski, syn Kazimierza Sprawiedliwego, próbował opanować Ruś Halicką (1186–1227), 15. miasto w Masywie Centralnym nad Loarą, 16. ilościowy system płacy, 19. akcent na dźwięku spotykany w jazzie, 21. Miś z telewizyjnej „Wieczorki”, 24. łaciński przekład Biblii, 27. pasemka włosów, 30. pisemne lub ustne porozumienie stron, 33. wzdłużne wiązanie szkieletu kadłuba statku, 35. kilof, 36. lista przebojów, 37. narciarska konkurencja alpejska, 38. względy, przychylność, wspaniałość, 39. część całości, element, 40. czas urzędowania wybranego urzędnika.

PIONOWO: 1. niemieckie psy obronne, 2. domowy gryzoń, 3. urząd Horeszki z „Pana Tadeusza”, 4. znawca, 5. drukarz krakowski (1480–1546), twórca antyki, 6. bałtyckie kąpielisko w woj. koszalińskim, 8. zostaje po zjedzeniu jabłka, 10. stan w USA ze stolicą w Indianapolis, 16. miasto w Szwajcarii, stolica kantonu Argowia, 17. przepływa przez Nowosybirsk, 18. widelki na burcie służące do osadzania wiosł, 20. prawy dopływ dolnej Wisły, 22. ściągają pieniądze na nasze emerytury, 25. Górne i Dolne w Bieszczadach, 26. nimfa wodna z jeziora Gopło, 28. indiański but, 29. cera, 31. wojskowe lub harcerskie naczynie, 32. roślina wsiewana na pole zajęte przez inną uprawę, 34. belgijskie góry, 35. wyrobienie towarzyskie.

Rozwiązania krzyżówki prosimy przysłać do 11 grudnia.

Rozwiązanie krzyżówki nr 48:

POZIOMO: 5. koralowce, 8. brzana, 9. Orlean, 12. Bardot, 13. klisza, 14. niska, 15. jarosz, 17. spacer, 19. kolizja, 20. Karelia, 23. agrafa, 25. ustasz, 27. Izera, 28. Eneas, 30. chałwa, 31. doremi, 32. Ofelia, 33. Gibraltar.

PIONOWO: 1. Hobart, 2. „Latarnik”, 3. fotoliza, 4. oczlik, 6. Grodno, 7. panika, 10. fatamorgana, 11. dzieciństwo, 16. Syzyf, 18. Parys, 21. Kazimierz, 22. Syrokomla, 24. amator, 26. tragik, 29. Ziemia, 30. cielak. Nagrodę za poprawne rozwiązanie krzyżówki nr 47 wylosował Tadeusz Duduś, os. Krakowiaków 39/5. Nagroda jest do odebrania w redakcji w godz. 9–15. Po odbiór należy przyjść z „Głosem” i dowodem osobistym.

FIRMA HANDLOWA MAREK MICHALIK

PL. BIEŃCZYCE, PAW. 4
KRAKÓW, TEL. 643-73-67

OFERUJE:

- ★ CHOINKI SZTUCZNE – KOZIENICE – NAJNIŻSZE CENY
- ★ PIANY, SILIKONY, KLEJE „SODAL”
- ★ FARBY, LAKIERY, USZCZELKI DO OKIEN
- ★ SPRAYE 150 ML, EMULSJE KOLORYZUJĄCE „MOTIP”

NOWOŚCI:

- NIE PĘKAJĄCY KIT SZKLARSKI
- SPRAYE ML: POLONEZ, CINQUECENTO, DAEWOO
- PRZYJMujemy ZDJĘCIA DO WYWOŁANIA, CENA OD 0,49 ZŁ/SZT.

ZAPRASZAMY: PON.-PT. 8-18, SOB. 8-13

• W minionym tygodniu w Straży Miejskiej oddziału Nowa Huta zgłoszono 78 interwencji. Pouczono 26 osób. Ukarano mandatami karnymi 20 sprawców wykroczeń na kwotę 1165 zł. Założono 2 blokady na koła nieprawidłowo zaparkowanych pojazdów.

NA STRAŻY MIASTA

• Funkcjonariusze grupy ekologicznej ukarali 12 właścicieli posesji, którzy nie wywiązywali się z ciążących na nich obowiązków, wynikających z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13.09.96 r.

• Agent, który nie wywiązał się z obowiązku odśnieżania chodników przy os. Na Skarpie, został ukarany mandatem w wysokości 100 zł.

• Natomiast agentka, za nieodgarnięcie śniegu z dróg wewnętrznych, a także za nieposypywanie piaskiem śliskich chodników, została ukarana mandatem w wysokości 300 zł.

• Pijanego mężczyznę, który tarasował wejście do przychodni przy os. Krakowiaków, odwieziono do Izby Wyrzeźwień.

• Strażnicy miejscy przy ul. Bora Komorowskiego i Okulickiego zabezpieczali miejsce potrącenia pieszo do czasu przybycia karetki pogotowia i policji. (sp)

Dyplomowany bioenergoterapeuta • kręgarz • masażysta
HENRYK POWĘSKA

Pomaga skutecznie w dolegliwościach: układu ruchu – kręgosłupa, stawów; układu mięśniowego; układu pokarmowego; w chorobach psychosomatycznych (nerwice, bezsenność, migreny, padaczki); chorobach kobiecych (mięśniaki, guzy, przekwitanie); schorzeniach wieku starczego w tym słuchu, oczu, prostaty, kamicy; wzmacnia układ immunologiczny; uwalnia od nałogów.

Rozpoznaje choroby i diagnozuje. *W krótkim czasie po wizycie u mnie możesz pozbyć się bólu głowy, barku, kręgosłupa, a także bólów niewiadomego pochodzenia...*

Przyjmuje w Salonie Odnowy Biologicznej NCK pok. 08 w poniedziałki i wtorki w godz. 10.00 – 18.00. Przyjęcia pacjentów po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym: 644-43-80 i 658-32-36.

Z KRONIKI POLICYJNEJ

TROCHĘ STATYSTYKI

W minionym tygodniu odnotowano w Nowej Hucie 114 zdarzeń o charakterze przestępczym, w tym 5 rozbojów, 6 pobić, 1 zgwałcenie.

Włamanie się do 8 mieszkań, 14 obiektów handlowo-usługowych i 13 innych (piwnic, wózkowni itp.). Zarejestrowano 40 przestępstw samochodowych. Skradziono 12 aut, włamanie się do 26, uszkodzono 2.

Zanotowano 6 zgłoszeń o kradzieżach, 2 pożary i 1 samobójstwo.

NAIWNYCH NIE BRAKUJE
28 listopada, ok. godz. 11.00 do sklepu ogólnospożywczego przy Rondzie Czyżynskim przyszedł mężczyzna, który zażyczył sobie wypłacenia 600 zł za niuregulowane jak twierdził – faktury. Żadana należność otrzymał. Nie był znany wierzycielowi, który nawet go nie wylegitymował. Pieniądze wypłacił mu syn właściciela. W chwilę później poszkodowani zgłosili policji fakt oszustwa.

UJĘTO WANDALI
27 listopada, ok. godz. 19.00, kierowniczka Ośrodka Kultury w os. Górali zgłosiła policji, że wybito szyby w oknach klubu. Funkcjonariusze ujęli dwóch wandalów. Są nimi 14-letni chłopcy mieszkający w os. Centrum A. Straty wyliczono na 700 zł.

ZEMSTA?
29 listopada policjanci zatrzymali mieszkańca starego Krakowa, który w tym dniu podpalił fiata 125 p parkującego przy ul. Wąwozowej. Auto było własnością jednego z członków rodziny. Domniemywano zemstę. Z uwagi na fakt, że podpalenie było działaniem człowieka nie zrównoważonego sprawę umorzono. Podpalacza przewieziono do szpitala.

ZATRZYMANO
29 listopada, o godz. 1.00 w nocy,

mieszkaniec os. Tysiąclecia zgłosił policji o włamaniu do fiata 126 p i kradzieży koła zapasowego oraz narzędzi. Straty wycenił na 400 zł. Podjęte przez policję działania doprowadziły do ujęcia sprawcy. Jest nim mieszkaniec os. Złotego Wieku. Skradzione rzeczy, odzyskano i zwrócono właścicielowi. Pijanego włamywacza odwieziono do Izby Wyrzeźwień.

UDANY WŁAM

Złodzieje, prawdopodobnie w nocy z 27 na 28 listopada, włamali się do drink-baru w os. Dywizjonu 303, o czym o godz. 11.30 poinformowała policję właściciel. Sprawcy wyważyli drzwi od zaplecza na parterze, pokonali metalową kratę i dostali się do środka, skąd skradli alkohole różnych marek, orzeszki, papierosy i telefon komórkowy firmy „Panasonic”. Właściciel straty wycenił na 3 tys. zł.

Prowadzący dochodzenie w tej sprawie funkcjonariusze stwierdzili też włamanie do znajdującego się w barze automatu gier zręcznościowych, z którego skradziono nie ustaloną sumę pieniędzy. Stwierdzono także włamanie do innego pomieszczenia (w tym pawilonie) zajmowanego przez SM „Czyżyny”. Tam złodzieje weszli wyważając drzwi wejściowe. W tym przypadku strat nie ustalono, gdyż wymaga to przeprowadzenia inwentaryzacji.

ROZBOJE

Ok. godz. 14.30, 23 listopada, w os. 2 Pułku Lotniczego sześciu młodych mężczyzn napadło na 15-latkę. Skradli mu zegarek casio wartości 70 zł.

W nocy z 17 na 18 listopada, trzech pijanych mężczyzn wyważyło drzwi do domu jednego z mieszkańców os. Teatralnego. Pobili go i skopali. Skradli mu 1500 zł.

(jdz)

SKLEPY FABRYCZNE

Kraków, os. Willowe 30
tel. 643-33-37

AGD - PRALKI, CHŁODZIARKI, KUCHNIE

polar

SIEDMIOLETNIA GWARANCJA

Mastercook
WROZAMET S.A.

BEZPŁATNY MONTAŻ KUCHNI

Serwis fabryczny: 644-40-69, 644-87-64

TANIEJ Z "GŁOSEM"

Księgarnia Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19 – pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu” na zakupy z 5-proc. bonifikatą książek, które są promowane obok. Kupon jest ważny do 11 grudnia 1998 r.

Nazwisko i imię:

Adres:

Wśród kuponów zostaną rozlosowane nagrody książkowe.

Księgarnia „SKARBNIKA” w tym tygodniu poleca książkę „Austriackie gadanie, czyli encyklopedia galicyjska”, wydaną przez wydawnictwo „Anabasis”. Jest to zapis niespotykanych i nadzwyczajnych historyjek z czasów CK Austrii, zebranych przez Leszka Mazana i Mieczysława Czumę.

TANIEJ Z "GŁOSEM"

Księgarnia „SKARBNIKA” mieszcząca się przy pl. Centralnym proponuje Czytelnikom „Głosu – Tygodnika Nowohuckiego” zakup z 5-procentową bonifikatą książek, które są promowane obok.

Kupon upoważnia do zakupu książki o 5% taniej i jest ważny do 11 grudnia 1998 r.

Nazwisko i imię:

Adres:

Wśród kuponów zostaną rozlosowane nagrody książkowe.

W tym tygodniu księgarnia „ZŁOTY WIEK” rekomenduje „Oczyszczenie” Wiktora Suworowa, wydaną przez oficynę „Adamski i Biliński”. Jest to pasjonująca książka o czasach reżimu stalinowskiego, kiedy generalissimus rozgrywał decydującą partię o losach świata posiadając „piątego” asa w rękawie.

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

WIZYTY DOMOWE LEKARZY

- ◆ **SPECJALISTA PEDIATRA**, tel. 647-21-80.
- ◆ **LEKARZE SPECJALIŚCI. WIZYTY:** pediatrów, internistów + EKG, laryngologów, chirurgów, gastrologów, reumatologów, dermatologów. Odtruwanie poalkoholowe. Pielęgniarki. Tel. 658-56-64, 0601 4852 62.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

- ◆ **OŚRODEK TERAPII LASEROWEJ**, os. Złota Jesień 15b. Tel. 648-20-22, w. 296.
- ◆ **CHIRURGIA** (dr med. M. Trystuła) – choroby sutka, naczyń kończyn dolnych (żylaki, owrzodzenia żylakowe), odbytu (hemoroidy, szczeliny, przetoki), usuwanie znamion, blizn i narośli skórnych, leczenie nieoperacyjne laserem hemoroidów I° i II°, usuwanie tatuażu laserem.
- ◆ **ORTOPEDIA** (lek. W. Mierniczek) – leczenie bólu laserem w schorzeniach reumatologicznych i neurologicznych.
- ◆ **GINEKOLOGIA** (lek. A. Spaczyńska, lek. M. Korab-Chrzanowski) – konsultacje, nieoperacyjne leczenie laserem nadżerek szyjki macicy, cytologie, kolposkopie.
- ◆ **SPECJ. CHIR. RĘKI** (dr med. M. Bonczar).
- ◆ **STOMATOLOGIA** (specj. stom. zachowaw., lek. stom. Monika Trystuła) – stomatologia zachowawcza, protetyka (tel. 422-97-92).
- ◆ **GABINET MASAŻU LECZNICZEGO** (dypl. tech. Paweł Kaczor), os. Uroczę 6, tel. 644-43-07, pon.–piątek 14–19. Masaż klasyczny, regeneracyjny, manualne leczenie kręgosłupa, drenaż limfatyczny, moxibustion, yumeiho.
- ◆ **PRACOWNIA USG – LEK. MED. B. STĘPIEŃ** – os. Handlowe 8, tel. 644-78-26: badania jamy brzusznej, tarczycy, ginekologia, ciąża. Codziennie od 9.00 do 13.00. Tel. 648-94-60 po południu.
- ◆ **SOLARIUM EDEN**, os. Kościuszkowskie 1, tel. 649-71-02.
- ◆ **GABINET LECZENIA NERWIC „OPTA”**, ul. Cerków 5, (os. Na Skarpie). Przyjęcia: środy 17–19, tel. 644-57-99.
- ◆ **PRACOWNIA PROTETYCZNA WAM-DENT**, os. Centrum C 1, tel. 425-75-66, od poniedziałku do piątku 10.00–14.00 i 15.00–17.00.
- ◆ **NAPRAWA • PROTEZY • EXPRESS**
- ◆ **KRAKOWSKA PORADNIA TERAPII NERWIC**, Lenartowicza 14, tel. 633-12-03. Psychoterapia dzieci i dorosłych, hipnoza, leczenie zaburzeń seksualnych, zaburzeń łaknienia, odwyk palenia papierosów.
- ◆ **QUANTRONIC** – materac leczniczy, os. Szklane Domy (pawilon koło kościoła), tel. 655-14-89.
- ◆ **BIOENERGOTERAPEUTA, KRĘGARZ HENRYK POWĘSKA** przyjmuje w NCK, pokój 08, poniedziałek i wtorek w godz. 10–18. Tel. 644-43-80.
- ◆ **REZONANS MAGNETYCZNY** – leczenie wszystkich schorzeń. Rej. tel. 643-20-91 (po 20.00).
- ◆ **GABINET MASAŻU LECZNICZEGO** – bioterapia, akupresura. Rej. tel. 643-20-91 (po 20.00)
- ◆ **USŁUGI MEDYCZNE „IZAMED”**, os. Strusia 6, kl. I, parter, 0602-826-147 – badania analityczne • szczepienia • konsultacje lek. specj. • zabiegi pielęgniarstwa.
- ◆ **GABINET ZIOŁOLECZNICTWA** – leczenie prostaty i inne. Tel. 642-11-36, os. Szklane Domy 7, przy kościele.
- ◆ **CITO-TEST**, Centrum B, bl. 11, p. 22 (przychodnia), od poniedziałku do czwartku 17–18, tel. 657-54-40 w godz. 8–13. HORMONY TARCZYCY, PŁCIOWE, PSA, HELICOBACTER I INNE.
- ◆ **ALERGIA**. Testy na 126 alergenów aparatem BICOM-BRT, bez pobierania krwi, klucza. Odczulanie. AMED. Włoczków 20, rej. 634-31-26, (0501) 188 149.
- ◆ **PSYCHOLOG** – porady, terapia. 647-17-72.

KWIACIARNIE

- ◆ **KWIACIARNIA „STOKROTKA”**, Adam Nawrocki, os. Niepodległości, obok bloku nr 11, tel. 649-92-42, czynne od poniedziałku do piątku w godz. 10–18, soboty 8–18. Parking za kwaciarnią.
- ◆ **KWIACIARNIA „KALINA”**, os. Centrum D, bl. 1, czynna od pn. do pt. w godz. 8–19, w soboty godz. 8–17, w niedziele godz. 9–13. Tel. 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.

USŁUGI RÓŻNE

- ◆ **„MicroART” – KOMPUTERY I OPROGRAMOWANIE** – sprzedaż, modernizacja, konserwacja, Internet, zakładanie sieci, doradztwo, naprawa. Kraków, os. Centrum E 18, otwarte w godz. 9–18. Tel./fax 643-16-03.
- ◆ **KODAK EXPRESS UNIVEX CO.**, os. Centrum B 3. Tel. 425-75-60. 8–19, sob. 8–14. Usługi fotograficzne, atelier: zdjęcia ślubne, okolicznościowe, legitymacyjne. Studio grafiki komputerowej: skład tekstów, projekty graficzne, wydruki barwne, foldery, identyfikatory, wizytówki, przegrywanie zdjęć i slajdów na kasety video.
- ◆ **PANELE BOAZERYJNE I PODŁOGI PANELOWE**. Sprzedaż – montaż. Tel. 649-35-06 w godz. 9–17.
- ◆ **„DRYL” s.c.** – rewindykacja zadłużeń, 411-21-87.
- ◆ **USŁUGI SZKLARSKIE**, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu), tel. 647-86-50, godz. 10–18.
- ◆ **ZESPÓŁ „DYSONANS”** zagra na weselach i imprezach okolicznościowych. Tel. 649-24-63, 0-90 354-100.
- ◆ **HYDRAULIKA, flizowanie** – solidnie. Tel. 645-32-36.
- ◆ **CZYSZCZENIE DYWANÓW** karcherem, Tel. 645-32-59.
- ◆ **CZYSZCZENIE KARCHEREM** – tanio, 643-08-28.
- ◆ **PIECZĄTKI** – pełny zakres usług, wizytówki na drzwi, Centrum B 7 (obok PZU), tel./fax 643-63-85 (10–18).
- ◆ **CZYSZCZENIE dywanów i tapicerki** – 644-65-41.

AGENCJE TURYSTYCZNE

- ◆ **„ANNA TOUR”**, os. Centrum A, bl. 1, tel. 644-13-66 i 644-26-76 ◆ kwatery ◆ ubezpieczenie Polisa, Hestia, Warta, Polonia, Fortuna, Stu ◆ wczasy ◆ wycieczki krajowe i zagraniczne ◆ bilety autobusowe, promowe – Polferries, samolotowe ◆ paszporty. Bogata oferta zagraniczna ◆ oferta Scan Holiday. Sprzedaż międzynarodowych kart telefonicznych.
- ◆ **AGENCJA USŁUGOWA „OROS”**, ul. G. Zapolskiej 38, tel. 637-63-23. ◆ Wczasy ◆ „zielone szkoły”: w górach, nad jeziorami i nad morzem, organizujemy plenerowe imprezy. **NAJNIŻSZE CENY!**
- ◆ **BIURO TURYSTYCZNE „SIBU”**, Kraków, os. Złota Jesień 6, tel./fax: 641-17-24, tel. 0602-49-22-63. Specjalizacja: ZIELONE SZKOŁY, ponadto: wyjazdy grupowe oraz indywidualne w górach i na wybrzeżu, zimowiska, kolonie, obozy językowe, obozy sportowe, wczasy, weekendy. W ramach współpracy ze szkołami fundowanie pomocy naukowych oraz sponsorowanie drużyn sportowych. Istnieje możliwość negocjacji cen.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

- ◆ **„PRYMUS” – BIURO KSIĘGOWO-PODATKOWE**, 31-946 Kraków, os. Teatralne 24. Tel. 643-41-28, tel./fax 643-71-91. UMOWY LEASINGOWE, przedstawicielstwo Europejskiego Funduszu Leasingowego.
- ◆ **PEŁNY zakres usług księgowych – VAT**. Tel. (012) 647-83-22.

USŁUGI RTV

- ◆ **NAPRAWY i INSTALACJE anten**. Tel. 425-92-72.
- ◆ **TELE-RADIO-SERWIS RTV-VIDEO**, os. Oświecenia 9, tel. 648-97-57 i 648-20-39.
- ◆ **NAPRAWIAMY** wszystko, co gra i pokazuje obrazki. Półroczna gwarancja. Tel. 645-47-65.
- ◆ **NAPRAWIAM TELEWIZORY** w domu klienta, daję gwarancję. Tel. 648-13-55.
- ◆ **AUTORYZOWANY serwis Curtisa** – naprawy telewizorów, magnetowidów, os. Centrum A, bl. 5, tel. 644-34-70.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

- ◆ **NIERUCHOMOŚCI** – kupno, sprzedaż, najem, mieszkanie, lokale, domy, atrakcyjna oferta. Centrum B 7 (obok PZU), tel./fax 643-63-85, 0602-244-735, w godz. 10–18.

UBEZPIECZENIA

- ◆ **NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA AC, OC W POLSCE**. Tel. 411-52-03.
- ◆ **UBEZPIECZENIA** – „Warta”, „Polisa”, „Compensa”, „Samopomoc”, „Filar”, „Polonia”, „Inter-Fortuna”, Bilety autobusowej komunikacji międzynarodowej, Agencja Poczta – przyjmowanie opłat – **DALEW s.c.**, os. Słoneczne 2 tel. 643-05-48 w godz. 8.00–17.30.

NAUKA JAZDY

- ◆ **TEST** – Ośrodek Szkolenia Kierowców, os. Kościuszkowskie 2, pok. 11, tel. 641-51-30 od pn. do pt. w godz. od 12 do 18.
- ◆ **AUTO SZKOŁA**, os. Strusia 6, wt., czw., w godz. 19–20. Tel.: 644-72-77, 647-54-67, 647-59-16.
- ◆ **NAUKA JAZDY**, Andrzej Tworzydło. Tel. 647-74-68 (w godz. 19–22).
- ◆ **AUTOSZKOŁA**, os. Złota Jesień 13, tel. 648-20-22, w. 224., pon.–pt. 12.00–16.00, kat. A, B, E.
- ◆ **OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW**. Os. Na Wzgórzach 21. Tel. 645-47-05 w godz. 13–18.
- ◆ **AUTO SZKOŁA, UNO**. Ryszard Kundyski. Tel. 411-60-00.
- ◆ **„MAK” – PRAWO JAZDY**. 413-85-34, 0501-188-079.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

- ◆ **WULKANIZACJA** pełny zakres napraw dętek i opon, komputerowe wyważanie kół – „KRAWAL”, ul. Kocmyrzowska (przy Cienistej i Bulwarowej), TEL. 425-70-08. Pon. – piątek 8–17, sobota 8–14. Sprzedaż ogumienia „Stomil” i „Michelin”, „Pirelli”.
- ◆ **KOMPUTEROWE USTAWIANIE GEOMETRII KÓŁ** (zbieżności), przeglądy rejestracyjne samochodów osobowych i ciężarowych, ul. Siewna 26, w godz. 8–16. Tel. 411-68-04 i 411-66-50 w. 114.
- ◆ **WULKANIZACJA** – komputerowe wyważanie kół, naprawa opon i dętek, sprzedaż opon; RUDYK, al. Jana Pawła II 154, pon. – pt. 8–18, sob. 8–14, tel. 648-34-18.
- ◆ **RADIOODTWARZACZE, ALARMY, URZĄDZENIA GŁOŚNO MÓWIĄCE DO TELEFONÓW GSM** – sprzedaż, montaż. Jana Pawła II 154, tel. 648-34-18.
- ◆ **KONSERWACJA ANTYKOROZYJNA SAMOCHODÓW**, Zygmunt Zajackowski, Autoryzacja FIAT i DAEWOO, al. Jana Pawła II 156, tel. 648-66-44, 267-63-60, w weekendy 10% zniżki za konserwację.
- ◆ **AUTOALARMY, BLOKADY MECHANICZNE, IMMOBILIZERY, CENTRALNE ZAMKI, ZNAKOWANIE POJAZDÓW**, zniżki ubezpieczeniowe, gwarancja. Bieńczyce, ul. Cienista 12, tel. 644-45-17.
- ◆ **AUTO-SERVICE**: autoryzowany dealer firmy CASTROL Piotr Fijałkowski, os. Słoneczne 8A – tel. 644-37-43 czynne w godz. 8–16 poleca **laserowy pomiar geometrii i komputerowe wyważanie kół, bezstykową zmianę opon, pneumatyczne smarowanie, podciśnieniową wymianę olejów, mycie podwozia i nadwozi oraz silników. Oleje CASTROL po promocyjnych cenach. Opony DĘBICA.**

- ◆ **AUTO CENTRUM BLASK**, ul. Bulwarowa 33, AUTOMYJNIA tel. 644-89-06 czynna od pon. do sob. 8–20, niedziele 8–15, SKLEP MOTORYZACYJNY tel. 643-49-50, czynny od pon. do pt. 8–17, CAFE BISTRO.

- ◆ **AUTOALARMY, BLOKADY, IMMOBILISERY**. Tel. 644-37-41, 413-80-63.
- ◆ **AUTOALARMY – MONTAŻ** – 5-letnia gwarancja, unikalne systemy alarmowe, montaż radioodtwarzaczy i zestawów głośno mówiących, al. Jana Pawła II 37, obok Politechniki Krakowskiej, tel. 090 354 100.
- ◆ **AUTOMYJNIA. MYCIE RĘCZNE**. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.
- ◆ **AUTORYZOWANY ZAKŁAD** montażu autoalarmów, centralnych zamków, autogaz. Najniższe ceny – raty, ul. Kocmyrzowska 27 (Grębałów). Tel. 090-26-17-86

GIEŁDA SAMOCHODOWA „SOL-HUT”

- ◆ **fiat 126p**: 98 – 10,0–11,5 tys., 96 – 13,8–15,5 tys., 95 – 13,6–14,6 tys., 94 – 12,6–12,9 tys., 93 – 8,5–8,6 tys., 92 – 7,5–7,8 tys., 91 – 6,5–7,0 tys., 90 – 5,5–6,7 tys., 89 – 4,5–5,7 tys., 88 – 3,5–4,5 tys., 87 – 3,6–4,5 tys., 86 – 3,4–3,9 tys.
- ◆ **polonez**: 97 – 16,5 tys., 96 – 14,3–14,5 tys., 95 – 11,7–13,9 tys., 94 – 9,6–12,8 tys., 93 – 7,9–9,6 tys., 92 – 6,8–8,1 tys., 91 – 5,3–7,5 tys., 90 – 4,3–6,5 tys., 89 – 4,0–4,2 tys., 88 – 4,0 tys.
- ◆ **cinqucento 700**: 98 – 18,1–19,2 tys., 97 – 15,3–17,5 tys., 96 – 13,8–15,5 tys., 95 – 13,6–14,6 tys., 94 – 12,6–12,9 tys., 93 – 8,5–8,6 tys., 92 – 7,5–7,8 tys., 91 – 6,5–7,0 tys., 90 – 5,5–6,7 tys., 89 – 4,5–5,7 tys., 88 – 3,5–4,5 tys., 87 – 3,6–4,5 tys., 86 – 3,4–3,9 tys.
- ◆ **cinqucento 900**: 98 – 20,5 tys., 95 – 15,5–16,0 tys., 92 – 12,5–12,7 tys.
- ◆ **audi 80 1,6**: 92 – 32,0 tys.
- ◆ **bmw 320**: 85 – 11,0 tys.
- ◆ **citroen ZX 1,4**: 94 – 20,5 tys.
- ◆ **ford escort**: 94 – 25,0 tys.
- ◆ **mercedes 200 D**: 44 – 10,5 tys.
- ◆ **toyota celica 2,0**: 92 – 25,5 tys.

**CZY TWOJĄ FIRME
ZNAJDZIEMY W TYM INFORMATORZE?**

Spółka KRAKODLEW S.A. rozpoczęła działalność w lipcu 1995 r. Powstała na bazie dawnego Wydziału Wlewnic huty, produkującego od 1966 r. Rozszerzając asortyment odlewów dla nowych gałęzi przemysłu, odlewnia pozostaje nadal największym w kraju producentem wlewnic stalowniczych i osprzętu. Spółka zatrudnia dzisiaj około 370 osób.

kład odlewnia Zamech w Elblągu, którą kupiła ABB. Potem są odlewnie skupione w Odlewniach Polskich, utworzone pod egidą Exbudu. Są też indywidualne odlewnie kupowane przez zagranicznych inwestorów, jak Texit zakupiony przez Włochów. My również szukamy inwesto-

został ukończony. Mamy nowoczesne urządzenia odpylające na topialniach. Najbliższe zamierzenia związane z polepszeniem jakości produkcji i warunków pracy ludzi to zakup śrutownicy, urządzenia do oczyszczania powierzchni odlewów. Do tej pory robiono to ręcznie, teraz praca ręczna zo-

O trudnym rynku odlewniczym rozmawiamy z Józefem Mondkiewiczem, prezesem KRAKODLEWU S.A.

KTO SIĘ OBRONI, TEN PRZETRWA

● 4 grudnia odlewnicy obchodzą swoje święto. Jak wygląda sytuacja spółki dzisiaj, kiedy hutnictwo – największy odbiorca waszych wyrobów – ogranicza produkcję? – pytamy Józefa Mondkiewicza, prezesa spółki KRAKODLEW S.A.

– Rzeczywiście wielkich powodów do radości nie mamy, gdyż w tym roku mniej produkujemy. Gorszy jest pod tym względem szczególnie koniec roku. A to dlatego, że największy nasz odbiorca – Huta Katowice – zamówił mniej wlewnic. Ogólnie w kraju jest mniejsze zapotrzebowanie na stal, a my głównie jesteśmy związani z tą branżą.

● Czy produkuje jeszcze wlewnice dla Huty im. T. Sendzimira?

– Tak. Gdy prowadzony jest remont linii ciągłego odlewania stali lub zachodzi potrzeba odlania stali do produkcji blach transformatorowych, wtedy stal odlwana jest do wlewnic. Nie są to jednak ze strony HTS S.A. ilościowo duże zamówienia. Stanowią około 23 proc. produkcji w skali roku.

● Zatem kto jest największym odbiorcą produkowanych w KRAKODLEWIE wlewnic?

– Huta Lucchini Warszawa, Centrozap i Huta Katowice, która teraz przez dwa czy trzy miesiące nie będzie odbierać wlewnic, ponieważ nie uruchomiła po remoncie trzeciego pieca i złożyła mniejsze zamówienia.

● W lutym tego roku uruchomiliście w odlewni nowy piec indukcyjny. Jak on się sprawdza w produkcji?

– Muszę tu wyrazić słowa uznania pod adresem naszych pracowników. Gdy pod koniec ub. roku piec był w rozruchu, wszyscyśmy się tego pieca trochę „bali”: zarówno obsługa, jak i dozór techniczny. Dzisiaj urządzenia pracują bardzo dobrze i bez awarii. Można powiedzieć, że nastąpiła symbioza między piecem a pracownikiem.

● Piece były budowane z myślą o produkcji lepszej jakości żeliwa. Czy na naszym rynku jest zapotrzebowanie na taki ulepszony produkt?

– Do czasu uruchomienia pieców mogliśmy produkować tylko odlewy z surowki modyfikowanej. Teraz, po rozruchu pieców, możemy produkować żeliwo wyższego gatunku i wyroby z żeliwa sferoidalnego, a także szarego stopowego i wernikularnego. To poszerza naszą ofertę rynkową. Ale... od razu klientów na duże zamówienia zdobyć się nie da. Dokonaliśmy wstępnego rozpoznania rynku, wysłaliśmy informacje na ten temat do naszych potencjalnych odbiorców krajowych i zagranicznych.

● Jakie gałęzie przemysłu mogłyby być tą nową odmianą żeliwa zainteresowane?

– Generalnie – przemysł metalowy, produkujący części do maszyn, obciążniki do urządzeń dźwigowych, jezdnych.

● Gdzie dzisiaj KRAKODLEW eksportuje swoje odlewy?

– Do Włoch i Niemiec, z którymi handluje przez Centrozap. Ta współpraca datuje się jeszcze z czasów, gdy byliśmy wydziałem huty. Już w czasach istnienia spółki stosunki handlowe z naszymi zagranicznymi odbiorcami zostały utrzymane i poszerzone. Dzisiaj musimy przekonać do nowej jakości wyrobów inne firmy. Beler i British Steel, liczące się w świecie, zamówiły u nas serię wlewnic z żeliwa sferoidalnego. Jeżeli będzie im odpowiadać jakość naszych produktów, to, mam nadzieję, złożą następne zamówienia... Odbiorcą naszych produktów z żeliwa sferoidalnego jest również Norwegia. Podejmujemy się również wykonywania dużych odlewów dla przemysłu hutniczego, także na eksport. Są to kadzie żeliwne z żeliwa sferoidalnego, o pojemności 16 m sześciennych żeliwa, ważące 24 tony. To jeden z większych gabarytów naszych produktów. Odbierają go Włosi i Szwedzi, a z polskich hut: HTS S.A. i Huta Stalowa Wola.

● Jak wygląda sytuacja na polskim rynku odlewniczym?

– Zmiany zachodzące w hutnictwie, szczególnie wprowadzanie ciągłego odlewania stali, ograniczają zapotrzebowanie na wlewnice. Ale ciągle będzie istnieć zapotrzebowanie na gatunki stali, których nie opłaca się, ze względu na ograniczone ilości, odlewać w sposób ciągły, np. stale niklowe i chromoniklowe...

Dodatkowo sytuację na rynku pogorszył spadek zapotrzebowania na wyroby hutnicze, co oczywiście odbiło się zmniejszonym zapotrzebowaniem na odlewy. Chcąc złagodzić skutki kryzysu, uruchamiamy produkcję nowych asortymentów odlewów. Ale nie jest łatwo wprowadzić nowy asortyment na rynek...

● Do polskich odlewni wchodzi obcy kapitał. Czy i do KRAKODLEWU wejdzie zagraniczny inwestor?

– W Polsce istnieje podział na trzy grupy przedsiębiorstw. Pierwszy – nowoczesne odlewnie, którymi zainteresował się obcy kapitał, tak jak na przy-

kład na przykład wejście kapitałowe do naszej spółki, jednej z central handlu zagranicznego.

● Czy budowa pieca indukcyjnego była ostatnią dużą inwestycją w zakładzie?

– Nie tylko, powstało bowiem stanowisko do sferoidyzacji żeliwa i linia do produkcji surowki odlewniczej w „gąskach”. Są one półwyrobem, wykorzystywanym później jako wsad do odpowiednim składzie chemicznym do dalszego przetapiania. Podjęliśmy tę produkcję, gdyż oceniliśmy, że w tej dziedzinie istnieje jeszcze nisza rynkowa. Sami wykonaliśmy maszynę do odlewania gąsek surowkowych. Dzisiaj maszyna do produkcji gąsek jest w fazie rozruchu. Była to inwestycja dość kosztowna.

Poza tym, nałożone przez Wojewodę na zakład zobowiązania ekologiczne, zmusiły nas do działań mających na celu ulepszenie systemu odpylania w rejonie topialni, gdzie metal przygotowywany jest do produkcji. System ten był wdrażany przez PRODLEW Kraków i już

stanie wyeliminowana. Takie urządzenie zainstalujemy w pierwszym kwartale. Zamierzamy je kupić w likwidowanym zakładzie.

● Czy w związku z trudną sytuacją na rynku odlewniczym przewidywane są zwolnienia pracowników?

– Dzisiaj KRAKODLEW zatrudnia nieco ponad 370 pracowników i będziemy, niestety, musieli ograniczyć zatrudnienie. Nie ma bowiem dla wszystkich pracy. Dziś pracujemy na dwie zmiany, ale wkrótce niektóre odcinki będą pracowały na jedną zmianę. Na pewno nie będzie zwolnień grupowych... Na początku chcemy ograniczyć zatrudnienie w sposób naturalny, poprzez odejścia na renty i emerytury, by było to łagodniej-
sze dla ludzi...

● Co dalej?

– Odlewnia, która wreszcie stała się odlewnią żeliwa, musi iść w tym kierunku, nie zniechęcać się i rezygnować, chociaż czas jest trudny... Rywalizacja na rynku jest duża i wszystkie odlewnie zaczynają szukać klienta. Kto się obroni, ten będzie dalej funkcjonował.

Mniejsze zapotrzebowanie na odlewy w Polsce sprawia, że zdolności produkcyjne polskich odlewni wykorzystywane są w 60 procentach. Kto robi lepiej i taniej – wygra. Potrzebne są więc inwestycje, zmniejszenie kosztów. Trzeba też patrzeć w kierunku rynków zagranicznych. Naszą szansą jest Zachód, gdzie odchodzi się od przemysłu odlewniczego, ale gdzie zapotrzebowanie na odlewy pozostaje. Lecz klient zachodni wymaga i tym wymaganiom musimy sprostać. Dlatego od roku pracujemy nad wprowadzaniem systemu jakości ISO 9002. Zdobyć tego certyfikatu uwiarygodniłoby naszą firmę w oczach klientów zachodnich. Mamy nadzieję, że nastąpi to w pierwszym kwartale przyszłego roku.

● Dziękujemy bardzo za rozmowę.

HUTNICZY SYLWESTER

HUT-PUS SA i w tym roku, tradycyjnie już organizuje sylwestrowe szaleństwo w Sali Teatralnej budynku „S”, Centrum Administracyjnego HTS S.A.

Bawić się tu mogą do białego rana pracownicy zarówno huty, jak i hutniczych spółek.

Bilety w cenie 170 zł od osoby do nabycia w Dziale Żywnienia HUT-PUS, pok.12, tel. 50-42 w godz. 7.30 do 12.30 u pana Wojciechowskiego.

W cenę biletu wliczono oczywiście konsumpcję!

„ROLHUT”

sp. z o.o.

31-752 Kraków, ul. Wąwozowa 34b (obok Biura Pracy)

**AGENCJA POŚREDNICTWA
HANDLU NIERUCHOMOŚCIAMI**

TEL. 645-16-01, 644-57-33, wew. 157, FAX 645-10-07.

e-mail: rolhut@ci.comarch.pl

AGENCJA ZRZESZONA W KONSORCJUM AGENCJI NIERUCHOMOŚCI KAN

DYSPONUJEMY SETKAMI OFERT:

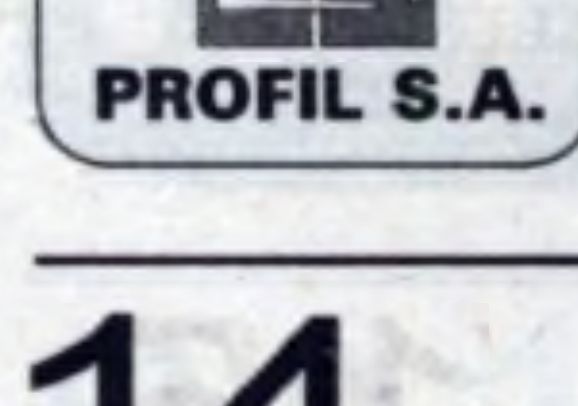
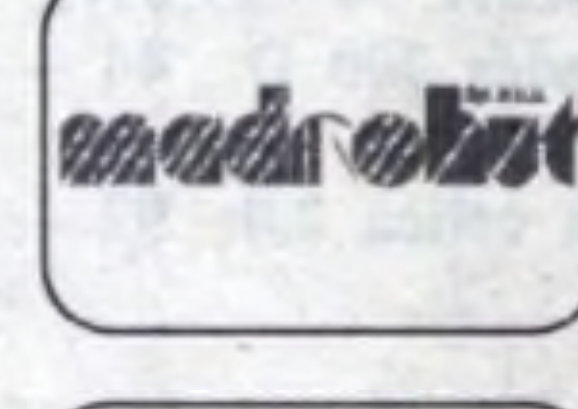
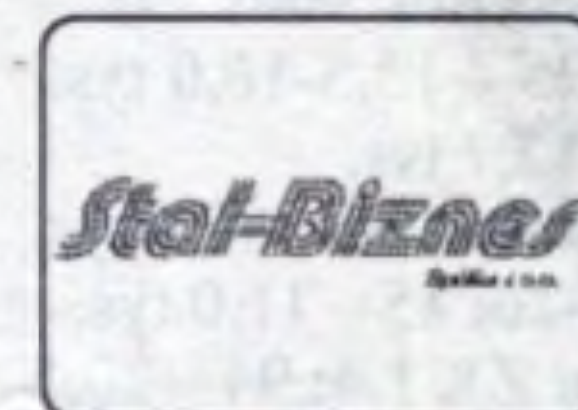
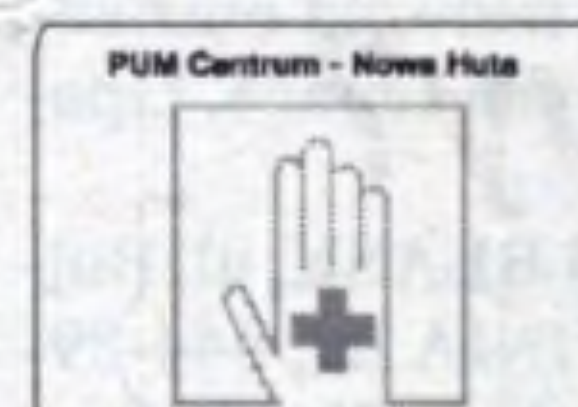
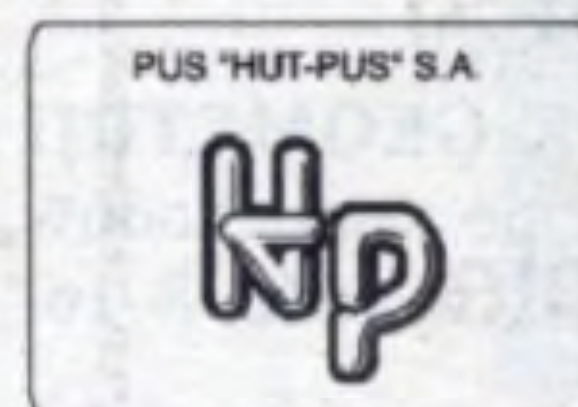
**KUPNA – SPRZEDAŻY – WYNAJMU MIESZKAŃ –
DOMÓW – DZIAŁEK – LOKALI Z TERENU KRAKOWA
I OKOLIC**

Firma Centrum Informatyki „HTS-ComArch” S.A.

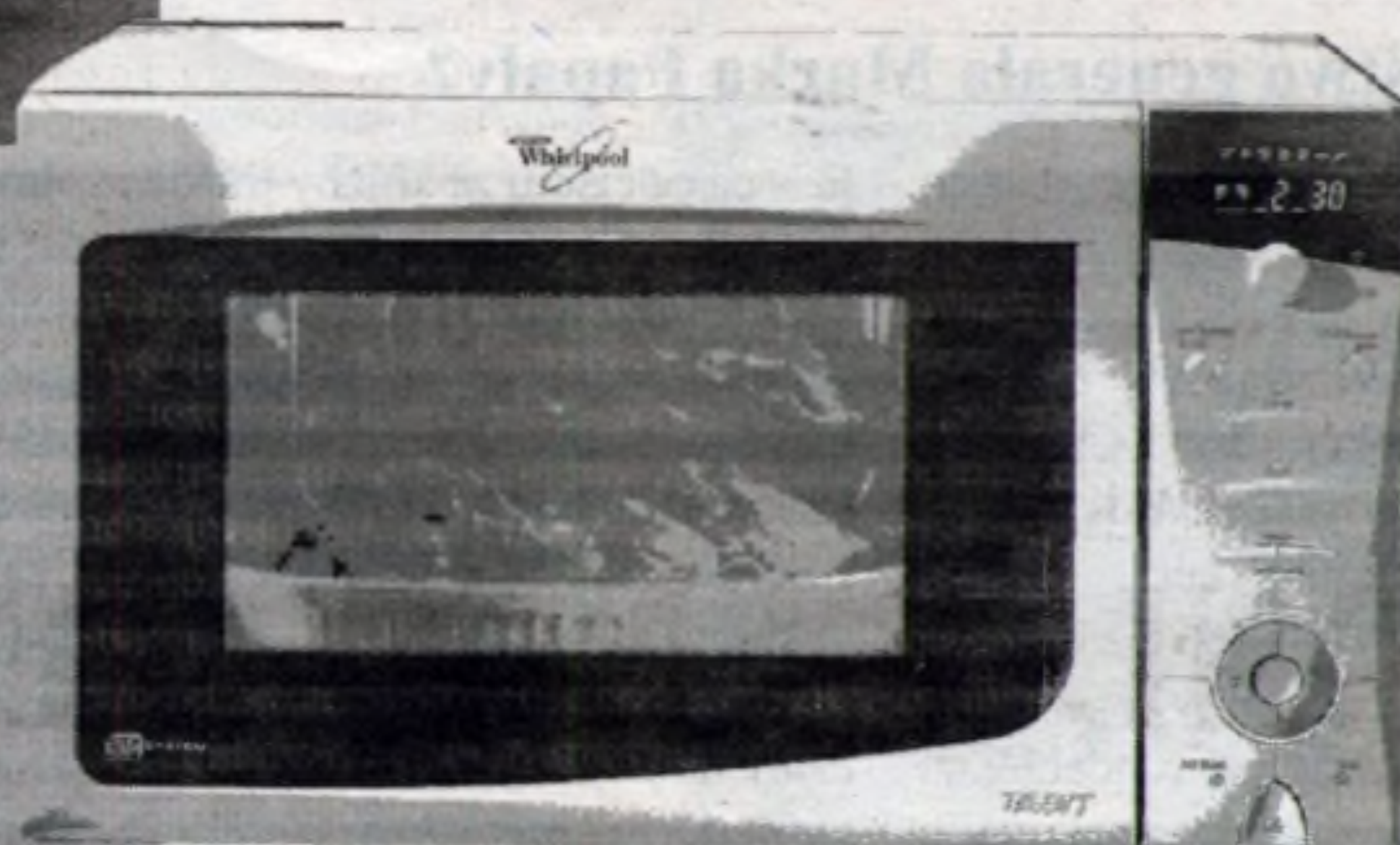
zaprasza do swoich sklepów komputerowych:

w Krakowie, ul. Królewska 57, tel. 636-13-40,
ul. Czarnowiejska 66, tel. 633-95-27,
w Nowej Hucie, ul. Ujastek 10 (obok C.A. HTS),
tel. 643-03-56, wew. HTS 69-17.

Więcej szczegółów naszej oferty na stronach ogłoszeniowych.

DOMAX

MIKROFALE W PIEKARNIKU?

KRAKÓW:

os. Albertyńskie 37a,
tel./fax: 649 66 60;
ul. Wielicka 76,
tel: 655 04 75;
ul. Dietla 97,
tel: 429 18 78;
ul. Zwierzyniecka 25,
tel.: 422 04 03;
ul. Mogilska 40
(DOMAR),
tel: 411 65 19;

TARNÓW:

pl. Łazienny (Burek)
tel.: 22 49 17,
Hala Tuchowska
tel.: 26 81 87.

NOWY SACZ:

DH Lach
tel.: 444 11 12

Co łączy nową, supernowoczesną gamę kuchenek mikrofalowych Whirlpool TALENT z zwykłym piekarnikiem? To nasz ukłon w stronę sprawdzonych, tradycyjnych rozwiązań - drzwi kuchenek TALENT uchylają się do dołu. Dzięki temu umożliwiają swobodny dostęp do wnętrza i mogą funkcjonować jako poręczna półka (o udźwigu do 20 kg!). Reszta „talentów” to już zaawansowana technologia: System emisji fal 3 D, gwarantujący równomierne rozchodzenie się mikrofal, unikalna funkcja Crisp (opiekanie „na chrupko”), Błyskawicznie rozgrzewający się, 950-watowy kwarcowy grill oraz funkcja Jet, umożliwiająca natychmiastowe uzyskanie pełnej mocy do szybkiego podgrzania potrawy. Gama Whirlpool TALENT to modele: MT 263 (z termoobiegiem), MT 245 („Szósty zmysł”), MT 243 i MT 232.

Tą kuchenkę oraz pełną gamę sprzętu AGD i RTV: pralki, kuchnie, lodówki, telewizory i mnóstwo innych znajdziecie Państwo w sklepach DOMAXu

TYLKO W DOMAXIE PŁACIMY ZA STARE GRATY!

Oddając stary, zużyty (nawet nie sprawny) sprzęt AGD lub RTV, przy zakupie nowego, podobnego otrzymujesz rabat. Nie musisz też martwić się o transport ciężkich sprzętów, sami odbierzemy starego grata i przywieziemy wybrany przez Ciebie artykuł. Jeżeli będzie to kuchnia gazowa zamontujemy ją bezpłatnie.

To już ostatni moment, aby wygrać FIATA!

O szczegóły promocji pytaj w sklepach DOMAXu.

**AGD
RTV****CL
sprzedaż na
raty**

**Potrzebujesz komputera do pracy, nauki, dobrej zabawy?
- ten komputer na pewno zaspokoi Twoje potrzeby**

WIELKA ŚWIĄTECZNA PROMOCJA

**Komputer z procesorem
AMD K6™-2 333 MHz**

W skład zestawu wchodzi:

Płyta główna 100MHz AGP, pamięć DIMM 32MB 100MHz,
dysk twardy 3.2GB UltraDMA, stacja dysków 1.44MB,
karta graficzna 3D VirgeDX 4MB, obudowa MiniTower,
klawiatura Win95 BTC, mysz+pad,
monitor 14" Samsung - cyfrowy.

2399,-**Komputer z procesorem
Intel® Celeron™ 300A
128kB Cache L2**

W skład zestawu wchodzi:

Płyta główna 440LX AGP, pamięć DIMM 32MB,
dysk twardy 3.2GB UltraDMA, stacja dysków 1.44MB,
karta graficzna Trio3D 4MB AGP, obudowa MidiTower,
klawiatura Win95 BTC, mysz+pad,
monitor 15" Daewoo - cyfrowy.

2749,-

Ceny zawierają podatek VAT 22%.

Softman Computers

os. Teatralne 9a, 31-946 Kraków
tel: (012) 644-39-40
fax: (012) 643-46-95
e-mail: sft@softman.krakow.pl

Niniejsza informacja nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.
Pentium jest zastrzeżonym znakiem towarowym, a MMX i Celeron jest znakiem towarowym Intel Corporation.
Wszystkie nazwy firm i produktów są znakami towarowymi lub zastrzeżonymi znakami towarowymi ich właścicieli.

UKŁAD SCALONY

Kto mógł zlecić zabójstwo generała Marka Papalę?

– Marek Papala albo chciał się wycofać z układu, w który został wmanewrowany, albo dowiedział się dostatecznie dużo, by układ ten móc rozbić. Podobno kilka dni przed śmiercią powiedział: „Ja ten układ roz..., niech tylko znajdzie się w Brukseli” – mówi oficer prowadzący śledztwo w sprawie zabójstwa byłego komendanta głównego policji. O jaki układ chodziło generałowi Papale?

– Wszyscy sądzą, że najgroźniejsi w Polsce przestępcy to Dziad, Pershing czy Oczko. Prawda jest inna – to nie tego rodzaju ludzie trzymają i pociągają za sznurki. Czy oni byliby w stanie przerzucić broń na Bałkany albo osłaniać narkotykowe szlaki? – pyta nasz informator. Układ powstaje po połączeniu się kilku sfer interesów. Jego najważniejszym elementem są byli oficerowie służb specjalnych i ich agentura. – Właśnie ta zdegenerowana agentura to przeważnie głośni obecnie przestępcy. Czy tylko przypadkiem wiele śledztw prowadzonych przeciwko nim kończy się umorzeniem postępowania? – zastanawia się wysoki oficer Komendy Głównej Policji. Najbardziej jaskrawym dowodem na „niebezpieczne związki” oficerów SB i pospolitych bandytów była fala włamań do mieszkań opozycjonistów w latach 1988–1989. Oficerowie dokładnie wiedzieli, który z nich i kiedy wychodzi z więzienia, kiedy spotyka się na widzeniu z członkami rodziny, zlecali więc włamania, podczas których pospolici przestępcy mieli zabrać z mieszkań wszelkie „obciążające” właścicieli materiały.

Część układu wywodząca się z dawnej SB kontroluje przede wszystkim handel bronią (zajmują się nim zarówno firmy posiadające licencje, jak i spółki robiące to nielegalnie) oraz szlaki przerzutu narkotyków. Stąd pochodzą ogromne pieniądze trafiające potem do legalnie działających przedsiębiorstw kontrolowanych przez byłych oficerów

SB. – Układ mógł funkcjonować praktycznie bezkarnie, ponieważ najważniejsi ludzie byli i są znajomymi ważnych osób z politycznego świecznika – niektórzy doradzali byłym ministrom. Mają też znajomości w biznesie – niektórych przedsiębiorców sami nawet wykreowali – wyjaśnia pracownik Komendy Głównej. Podaje przykład: – Założmy, że – czynni jeszcze wtedy – pracownicy SB chcieli ulokować kogoś w pobliżu władz ważnej, amerykańskiej organizacji polonijnej. Robili mu więc „legendę” biznesmena – otrzymywał pieniądze na własny interes (powiedzmy, że pieniądze pochodziły ze sprzedaży broni do Ameryki Południowej). Nasz X od dawna może już nie być tajnym współpracownikiem, lecz prowadzący go wtedy oficerowie cały czas mają go w ręku. Dziś jest po prostu „ich” biznesmenem. Zwraca uwagę to, że interes rozkręcił dosłownie z niczego.

Z czasem układ się poszerza. Byli wysocy oficerowie służb specjalnych i policji namawiają na przykład znanych polityków do założenia fundacji, mającej działać na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego. Pod skrzydłami fundacji szybko chronią się agencje ochroniarskie, których szefowie pracowali razem z niektórymi założycielami fundacji. Ale firmy ochroniarskie pracują w zupełnie innym interesie, toteż zdarzają się im dziwne wpadki: w napadach na chronione przez nich kantory giną na przykład duże sumy pieniędzy. Pomysłodawcy osiagają jednak swój cel: wciągają do układu ko-

lejne ważne osobistości – często bez ich wiedzy – przez co układ staje się jeszcze mniej czytelny dla osób z zewnątrz, w tym dla policji i prokuratury. Próbuja też docierać do policjantów – jako sponsorzy lub oferenci.

W latach 1990–1992 z inspiracji policji bądź przy jej udziale zaczęły powstawać fundacje, na przykład poznańska Asekuracja czy warszawska Fundacja Sportu w Policji Fair Play, mające zdobywać darowizny dla policyjnych komend różnego szczebla. Darczyńcami były firmy ubezpieczeniowe, agencje ochrony, hurtownie, restauracje oraz osoby prywatne, ale byli też biznesmeni z „układu”. W połowie lat 90. fundacje zbierały przeciętnie 130–170 mld starych złotych rocznie. Praktykę przyjmowania darowizn skrytykowała NIK. Pomoc nie mogła być skuteczna – stanowiła zaledwie nieco ponad 1 proc. nakładów budżetowych na policję – dawała natomiast sponsorom możliwość wpływania na obdarowanych, wyciągania od nich informacji. Niektóre darowizny policjanci przyjmowali „do ręki”, a tylko niewielki odsetek tych datków po latach wpisano do ewidencji. To stanowiło okazję do delikatnego szantażu.

W 1996 r. Marek Papala został zastępcą komendanta głównego policji odpowiedzialnym za finanse, łączność i zaopatrzenie. Znalazł się w środku systemu, w którym nie stosowano praktycznie przetargów, a zamówienie choćby długopisów dla ponad 100 tys. funkcjonariuszy oznaczało wydatkowanie wielkich sum. Wzrastały one niepomiernie przy kupowaniu samochodów, mebli, telefonów, sprzętu łączności. Oferentami były też oczywiście firmy należące do „układu”. Policjantów, których udało się skorumpować, można by potem wciągnąć do interesów. I z niektórymi tak się sta-

ło – po odejściu ze służby trafili do rad nadzorczych fundacji i spółek (przeważnie zajmujących się sprawami bezpieczeństwa lub handlujących bronią). Marek Papala mógł się wtedy zorientować, jak dużymi możliwościami dysponuje „układ”.

– Marek Papala był wyjątkowo czuły na poparcie ze wszystkich stron politycznej sceny. Najbardziej obawiał się złej opinii o sobie, dlatego zabiegał o przychylność bardzo różnych ludzi – mówi jeden z jego najbliższych byłych współpracowników. Ta cecha charakteru byłego komendanta mogła zwrócić uwagę osób z „układu”, tym bardziej że część z nich spotykał na korytarzach MSW, na imprezach towarzyskich. Po odejściu ze służby nie musiał już tak uważać na to, kim są jego rozmówcy. Dla nich z kolei pokazywanie się w towarzystwie Papalę mogło stanowić swoiste alibi. Zapraszano go w bardzo różne miejsca. W dniu śmierci był na przykład gościem – wraz z biznesmenem Edwardem Mazurem – Józefa Sasina, emerytowanego generała SB, kierującego w PRL Departamentem V (ochrony gospodarki).

Jedną z hipotez śledztwa dotyczy „układu administracyjnego” – poszukuje się zleceniodawcy tego morderstwa w grupie byłych funkcjonariuszy służb specjalnych i policji oraz urzędników państwowych, którzy wzajemnie gwarantowali sobie bezpieczeństwo, gdyby prokuratura zainteresowała się ich interesami rozkręconymi po odejściu ze służby i państwowych posad. Gdyby Marka Papalę uznano za osobę, która za dużo na ten temat wie i nie gwarantuje utrzymania tej wiedzy w tajemnicy, stanowiłby dla nich śmiertelne zagrożenie. Policja potwierdza, że handlarze bronią i narkotykami najczęściej „uciszają” osoby niewygodne, wynajmując płatnych morderców.

Inna hipoteza śledztwa zakłada, że Marek Papala padł ofiarą wojny nieufności między gangsterami a byłymi pracownikami MSW i UOP kontrolującymi najbardziej dochodowe interesy. Czasem byli oficerowie prowadzący zwyczajnie „wystawiali” dawnych podopiecznych, by odwrócić uwagę od własnych interesów. Policjanci konfidenci ulokowani w gangach zgodnie informowali, że kilka tygodni przed śmiercią Papalę do grup przestępczych docierały informacje, że „wystawia” ich były wysoki oficer komendy głównej. Prowadzący śledztwo sądzą jednak, że sami gangsterzy nie zdecydowali się na zastrzelenie tak wysokiego oficera policji, jakim był Marek Papala.

UOP sprawdza zagraniczne wątki sprawy, czyli interesy „układu” w handlu bronią i przerzucie narkotyków. Całkiem możliwe, że część operacji prowadzili na polskie zlecenie byli oficerowie Stasi i służb specjalnych ZSRR. Policja sprawdza natomiast wątki towarzyskie. – Często się zdarza, że pierwotne instynkty i namietności biorą górę nad interesami. Nie wykluczamy, że taki był prawdziwy motyw morderstwa. Zleceniodawcy musieli się przecież liczyć z tym, że śledztwo będzie bardzo żmudne i drobiazgowo, więc trafimy na wiele ciemnych spraw, które normalnie mogłyby nigdy nie zostać wykryte – mówi oficer prowadzący śledztwo. Policja potwierdza, że istotnie dotychczasowe dochodzenie prowadzone wspólnie z UOP dostarczyło wielu cennych informacji na temat działania „układu”, czyli polskiej mafii. Teraz trzeba je tylko przełożyć na materiał procesowy.

STANISŁAW JANECKI

(za tygodnikiem „Wprost” z 29 XI 98)

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe

„ADREM” SPÓŁKA AKCYJNA

31-956 KRAKÓW, os. SŁONECZNE 3, skr. poczt. 70

tel. (012) 644-24-12, fax (012) 644-10-62

(012) 644-81-44, (012) 644-81-50

(012) 644-88-78, (012) 644-10-62

Przedsiębiorstwo świadczy usługi w zakresie:

- * Zarządzania budynkami
- * Administrowania budynkami
- * Konserwacji budynków mieszkalnych

Zakład Remontowy i Transportu
ul. Makuszyńskiego 19

tel. (012) 644-12-37
(012) 644-83-71

oferuje usługi:

* budowlano-murarskie	* wod.-kan.-gaz-co
* stolarskie	* elektryczne
* ślusarskie	* konserwacji terenów zielonych
* malarskie	* montaż okien – SYSTEM PCV
* dekarские	firmy THYSSEN
* posadzkarskie	* transportowe, łącznie z wywozem
* drogowe	nieczystości

KSIĘGI WIECZYSTE

„Pierwszy raz w życiu stałem się właścicielem nieruchomości. Pierwszy też raz miałem do czynienia z księgą wieczystą. Chciałbym na ten temat poznać więcej szczegółów” – pisze pan Andrzej B. z os. Kolorowego.

Księgi wieczyste prowadzi się w celu ustalenia stanu prawnego nieruchomości. Zakłada się je wtedy, gdy nieruchomość księgi nie ma albo została ona zniszczona czy też zaginęła. Księgi są jawne, dlatego nikt nie może zasłaniać się niezajomością wpisów w nich uczynionych.

W razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym osoba, której prawo nie jest wpisane, jest to zrobione błędnie albo dotknięte nie istniejącym obciążeniem czy ograniczeniem, może żądać usunięcia nieprawdźwanych danych.

Poza prawami rzeczowymi w księdze wieczystej mogą być ujawnione także prawa osobiste i roszczenia. Chodzi m.in. o:

1. prawo najmu lub dzierżawy, prawo odkupu lub pierwokupu, prawo dożywocia,

2. roszczenie o przeniesienie własności nieruchomości lub użytkowania wieczystego czy też o ustanowieniu nieruchomości lub użytkowania wieczystego, czy też o ustanowienie ograniczenia prawa rzeczowego. Dotyczy to także roszczeń przyszłych i warunkowych,

3. roszczenie wynikające z określenia zarządu lub sposobu korzystania z nieruchomości przez współwłaścicieli lub wieczystych użytkowników,

4. roszczenie współwłaścicieli wyłączające uprawnienie do zniesienia współwłasności.

Prowadzenie ksiąg wieczystych należy do właściwości sądów rejonowych. Sprawy o wpisy rozpoznają one w postępowaniu nieprocesowym. Wnioski o wpis składa się na piśmie. Mogą to czynić oso-

by, na rzecz których wpis ma nastąpić, których prawo ma być wpisem dotknięte. Powinny one być ujęte w aktach notarialnych, których treścią jest ustanowienie, zmiana lub zrzeczenie się prawa ujawnionego w księdze. Czynności sądu w zakresie prowadzenia tych ksiąg mogą od 1 stycznia br. wykonywać referendarze sądowi.

Dla każdej nieruchomości prowadzi się odrębną księgę wieczystą. Dotyczy to także lokali oraz nieruchomości, w których zostały one wyodrębnione. Księga dla tych ostatnich zawiera też sposób zarządu nieruchomością.

Księga wieczysta ma 4 działy:

– pierwszy obejmuje oznaczenie nieruchomości oraz wpisy praw związanych z jej własnością,

– drugi zawiera wpisy dotyczące własności i użytkowania wieczystego,

– trzeci ma wpisy dotyczące ograniczonych praw rzeczowych z wyjątkiem hipoteki, wpisy ograniczeń w rozporządzeniu nieruchomości lub użytkowaniem wieczystym oraz wpisy innych praw i roszczeń (oprócz hipotek),

– czwarty przeznaczony jest na wpisy dotyczące hipotek.

Podstawą oznaczenia nieruchomości w księdze wieczystej są dane z ewidencji gruntów i budynków, a dla lokali i domu jednorodzinnego – prócz wyżej wymienionych – także zaświadczenie o położeniu i powierzchni wydane przez spółdzielnię.

Sądy i organy administracji państwowej zawiadamiają sąd rejonowy właściwy do prowadzenia ksiąg wieczystych o każdej zmianie właściciela nieruchomości.

Podstawa prawna: Dz. U. z 1982 r., Nr 19, poz. 147 z późn. zm. Ost. – 1997 r., Nr 140, poz. 940. (sp)

GRUNWALD W WERSJI MACIEJA MIEZIANA

Z zainteresowaniem przeczytałem polemikę Pana Adama Obuszki i spieszę z wyjaśnieniem swojego punktu widzenia na sporne kwestie.

Co do źródeł historycznych dotyczących bitwy pod Grunwaldem, to z żalem trzeba stwierdzić, że nie mamy ich zbyt wiele. Najbardziej rzetelnym tekstem byłaby tu zaginiona „Kronika konfliktu Władysława, króla polskiego z Krzyżakami” pióra któregoś z uczestników bitwy (najprawdopodobniej **Mikołaja Trąby** lub **Zbigniewa Oleśnickiego**). Znamy ją, niestety, tylko ze skrótu zamieszczonego w jednym z XVI-wiecznych kazań poświęconych rocznicy tej bitwy. Kroniki **Długosza** są już dziełem późniejszym, powstałym pięćdziesiąt lat po bitwie. I choć kronikarz (ur. w 1415 r.) opierał się na dostępnych mu źródłach, to gros wiadomości czerpał z ustnych relacji uczestników, emocjonalnie związanych z tamtym wydarzeniem. Już wtedy oddzielanie faktów od subiektywnych ocen i interpretacji było nie lada zadaniem. Kolejne teksty na ten temat także są już tylko interpretacjami. Tak naprawdę nie wiemy, ile żołnierzy liczyły wojska pod Grunwaldem. Wszelkie liczby, podawane m.in. w książce Karola Górskiego, traktować należy jako hipotezę. „Kronika konfliktu” podaje, że gdy Krzyżacy wyczerpali swoje rezerwy i zostali zmuszeni do odwrotu, wiele hufców królewskich jeszcze w ogóle nie weszło do bitwy. Naszych wojsk było na pewno więcej. Czy wiele więcej, czy tylko półtora raza więcej – tego nie jesteśmy w stanie dziś rozstrzygnąć.

Kolejna sprawa podniesiona przez mojego Polemistę to obyczaje rycerskie. Odnosiłem w swoim felietonie, że wojska polskie odbiegały w tej kwestii od zwyczajów przyjętych w Europie.

Nadmieniam o tym większość badaczy historii, także i autorzy cytowanych przez mojego Adwersarza opracowań. Nasze rycerstwo już od 1241 roku miało do czynienia z Tatarami i Litwinami, którzy na wojnie stosowali zupełnie nowe, obce Zachodowi, metody walki: manewr, zaskoczenie, pozorowane odwroty, stosowanie trucizn, działania psychologiczne itp. Wielki mistrz zachowywał się pod Grunwaldem jak hrabia **Roland** w wąwozie Roncevaux. Ustąpił przeciwnikowi pola, opuszczając umocnione pozycje, potem uderzał od czoła na przeważające siły przeciwnika, a na koniec sam wziął udział w walce, osobiście prowadząc ostatnie rezerwy. **Jagiello** działał o wiele bardziej racjonalnie. Opóźniał rozpoczęcie bitwy, licząc, że lipcowy upał bardziej dokuczy stojącym w otwartym polu Krzyżakom niż jego wojskom, ukrytym w cienistych lasach. Sam nie brał udziału w bitwie, pozostawiając sobie rolę czujnego stratega, który panuje nad całym terenem walk i reaguje na rozwój sytuacji. Uderzał z rozmysłem pragmatyka, celowo poświęcając niektóre oddziały, by osiągnąć efekt taktyczny. Wygrał. I od tej pory tylko to winno się liczyć.

Dlatego właśnie krytycznie, czy też raczej z rezerwą, odnoszę się do następnych poczyną Polaków. Wygrana pod Grunwaldem nie była li tylko zwycięstwem moralnym, ale zwycięstwem jak najbardziej rzeczywistym, dającym nam prawo do kolejnych ruchów i wyciągnięcia zeń należytych korzyści. Czy wykorzystaliśmy tę szansę?

Otóż późniejsze nieudolne działania armii polskiej kładzie się cieniem na grunwaldzką wiktoryę. Przez wiele (nazbyt wiele!) kolejnych dni Polacy nie mogli dojść spod Grunwaldu do Malborka,

choć mieli siły, które nie brały udziału w walce. Idąc pod Grunwald robili po 30–40 kilometrów dziennie – teraz na przejście 100 potrzebowali aż dziesięciu dni! Wróg w tym czasie pilnie przygotowywał się do obrony.

Ale mimo opieszałości wojsk polskich, Malbork i tak miał ograniczone możliwości stawienia im czoła. Czy istotnie był taką „twierdzą nie do zdobycia”? Otóż można mieć co do tego wątpliwości. Pierwsze polskie oddziały wdarły się do owego bastionu bez większego trudu (pisze o tym **Długosz**). Rycerze **Jakuba z Kobylan** i **Dobiesława z Oleśnicy** z marszu zburzyli mur i weszli na podzamcze. Niestety, król nie dał im potem żadnego wsparcia. Pozostawieni sami sobie, chcąc nie chcąc musieli zawrócić. Szansa zdobycia Malborka została przez Polaków zaprzepaszczona.

Czy „rozczałam się” nad Krzyżakami? Sądzę, że mimo patriotycznej dumy należy oddać sprawiedliwość i wrogowi – **von Plauen** w czasie walk w Malborku wykazał się determinacją, której zabrakło Jagielle i Witoldowi.

Na koniec podstawowa kwestia – gdyby w 1410 roku ostatecznie załatwiono sprawę państwa krzyżackiego, nie miałby nas kto rozbiierać w 300 lat później. Czy leżało to w mocy Witolda i Jagielly, trudno dziś ocenić. Jedno jest pewne – nie zrobiono wszystkiego. Grunwald pozostał więc tylko zwycięstwem moralnym, symbolem, pomnikiem narodowej sławy – a mógł być czymś więcej. Szkoda.

Dziękuję Panu Adamowi Obuszce za możliwość szerszego podyskutowania o historii. Konfrontowanie poglądów, interpretacji i ocen to przecież cały smak badania dziejów!

MACIEJ MIEZIAN

KOMPUTERY MULTIMEDIA

Świąteczna Promocja!
Rabaty! .. oraz wartościowy prezent niespodzianka do każdego zakupionego zestawu komputerowego

ZAPRASZAMY RÓWNIEŻ W SOBOTY 5,12,19 XII

ul. Ujastek 10 (obok C.A. HTS) tel. 643-03-56, 643-08-56, 643-03-15 tel. wew. HTS 69-17

ZARZĄD RADY DZIELNICY XV

Przewodniczący: Stanisław Zięba, **zastępca przewodniczącego:** Szymon Piszczkiewicz, **członkowie zarządu:** Regina Rogozik, Piotr Świątek, Jan Grzegorz Zynek.

KOMISJE POWOŁANE

Najważniejszym zadaniem II sesji Rady Dzielnicy XV, która odbyła się 26 listopada br., było powołanie komisji problemowych. Warunkiem sprawnego i zarazem skutecznego działania Rady są jej komisje. To w nich odbywa się zasadnicza część pracy radnych. Tutaj, w wyniku głębokiej analizy, radni oceniają propozycje uchwał przedłożone przez Zarząd. Kompetencje członków komisji mają wpływ na jakość uchwał wychodzących z Rady. Dlatego tak ważne jest ile i jakie komisje zostaną powołane. Biorąc pod uwagę te przesłanki Zarząd przygotował propozycje komisji i ich najważniejsze zadania. Przedstawiając propozycje przewodniczący Zarządu, Stanisław Zięba stwierdził, że kompatybilność komisji na styku Miasto-Dzielnica jest gwarantem skutecznego działania. Dlatego komisje te i ich zadania są w pewnym stopniu odwzorowaniem istniejących w Radzie Miasta. Radni jednogłośnie poparli propozycje podane przez Zarząd. W dalszym punkcie sesji Rada uchwaliła, że każda komisja może liczyć do dziewięciu członków, w tym maksymalnie dwóch spoza Rady. Mając na celu skuteczną pracę, radni postanowili pracować najwyżej w dwóch komisjach. Po serii głosowań, powołując przewodniczących i ich zastępców, radni uchwaili następujące stałe komisje problemowe:

I. Komisja Budżetowa, Mienia i Rozwoju Gospodarczego

przewodniczący – Krzysztof Bogusławski
zastępca przew. – Krzysztof Wlazło

II. Komisja Infrastruktury Komunalnej, Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska

przewodniczący – Bronisław Bednarski
zastępca przew. – Ewa Kościuszko

III. Komisja Edukacji, Kultury i Sportu

przewodnicząca – Helena Widerska
zastępca przew. – Elżbieta Welna

IV. Komisja Zdrowia i Profilaktyki

przewodnicząca – Krystyna Targosz

zastępca przew. – Andrzej Mazur

V. Komisja ds. Rodziny, Pomocy Społecznej i Mieszkalnictwa

przewodniczący – Stanisław Gonciarzyk

zastępca przew. – Eugeniusz Budzyński

VI. Komisja Praworządności i Porządku Publicznego

przewodniczący – Jan Orzel

zastępca przew. – Zbigniew Winiarczyk

VII. Komisja Rewizyjna

przewodniczący – Wiesław Zajac

Doraźnie, w celu zapoznania się i przejęcia dokumentacji z kadencji ubiegłej Rady, powołano **Komisję Inwentaryzacyjno-Sprawozdawczą**. W skład tej komisji m.in. weszli przewodniczący stałych komisji problemowych. Wszyscy mamy nadzieję, że decyzje podjęte na blisko sześciogodzinnej sesji będą dobrze rzutowały na pracę Rady.

***

Z racji rozpoczęcia Nowego Roku Liturgicznego i trzeciej kadencji Rady Dzielnicy XV, w niedzielę 29.11.98 o godz. 18 odbyła się Msza św. W mistrzejowskim kościele. Ponieważ Rada działa na terenie dwóch Parafii, tj. Parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy oraz Parafii p.w. św. Maksymiliana Marii Kolbego, Mszę św. koncelebrowali **proboszczowie – księża prałaci: Józef Łuszczek i Józef Prorok**. Radni, przybyli wraz z rodzinami, serdecznie dziękują za skierowane do nich słowa. Po Mszy św. księża poświęcili dwa krzyże, które zawisną w pomieszczeniach Rady. Następnie gospodarz, ksiądz proboszcz Józef Łuszczek, zaprosił wszystkich na kawę. Korzystając z miłej atmosfery zebrani goście mogli się bliżej poznać.

Serdeczne „Bóg Zapłać” obu księżom

Stanisław Zięba
Przewodniczący Rady Dzielnicy XV

Od 7 bm. można odbierać w punktach dystrybucyjnych TP S.A.

NOWE SPISY TELEFONÓW

Wreszcie po kilku latach oczekiwań wydano nowy spis telefonów dla województwa krakowskiego. Ukaże się on w nakładzie 370 tysięcy egzemplarzy i powinni go otrzymać wszyscy abonenci bezpłatnie.

Spisy telefonów podmiotom gospodarczym i instytucjom otrzymującym faktury zbiorcze VAT za usługi telekomunikacyjne zostaną doręczone przez przedstawicieli spółki „Polskie Książki Telefoniczne”. Firmy które zamieściły płatne reklamy lub ogłoszenia dodatkowo otrzymają nowe wydanie spisu przesyłką poleconą. Natomiast osoby prywatne oraz podmioty otrzymujące indywidualne faktury VAT będą mogły odbierać spisy w punktach dystrybucji TP S.A. od 7 grudnia br. w godz. od 8.00 do 19.00 w dni powszednie i od 9.00 do 16.00 w soboty. Podstawą do otrzymania książki telefonicznej będzie okazanie listopadowego rachunku telefonicznego. W Nowej Hucie punkty dystrybucji znajdują się w: os. Centrum B 6 oraz 11, os. Uroczym 11, os. Na Lotnisku 11 i os. Piastów 42. Informacje o dystrybucji książki można uzyskać na bezpłatnej linii telefonicznej 644-71-66.

Dla ułatwienia posługiwania się spisem informacje w nim podane zostały podzielone na cztery części. Niebieska zawiera bogato opracowaną bazę wstępną: numery alarmowe, informacyjne, objaśnienia korzystania z usług telekomunikacyjnych, wykaz miej-

scowości i numerów kierunkowych, numery telefonów urzędów centralnych i terenowej administracji oraz instytucji zajmujących się problemami osób niepełnosprawnych. Część biała stanowi alfabetyczny spis abonentów prywatnych województwa krakowskiego z podziałem na miasto i pozostałe miejscowości. Te dwie części w całości opracowała TP S.A. Część różowa, także dzieło TP S.A., zawiera wykaz firm i instytucji w kolejności alfabetycznej uzupełniony przez Polskie Książki Telefoniczne informacjami pozyskanymi w kampanii sprzedaży. Część żółta całkowicie opracowała ta spółka. Zawiera ona indeks haseł branżowych poprzedzony instrukcją jak należy z niego korzystać.

Zawarte dane w spisie są aktualne na dzień 1 września 1998 r. i uwzględniono w nim przewidywane zmiany numerów mające mieć miejsce do końca bieżącego roku. Spis niestety straci już swoją aktualność po 1 stycznia 1999 r. wraz z wejściem w życie reformy administracji terytorialnej. Wypada zatem jak najszybciej przystąpić do opracowania nowego spisu bądź przynajmniej jego uzupełnienia.

(SP)

Mimo możliwości wzięcia tylko ślubu kościelnego, nie nastąpił gremialny odwrót par narzeczeńskich z Urzędu Stanu Cywilnego.

Dzisiaj można wziąć tylko ślub kościelny, a małżeństwo będzie miało skutki cywilne: wystarczy by narzeczeni taką wolę wyrazili przed kapłanem. Jednakże wcześniej muszą dostarczyć do parafii pobrane z USC zaświadczenie o zdolności do zawarcia związku małżeńskiego. Natomiast osoba duchowna wypełnia drugą stronę zaświadczenia i w ciągu pięciu dni od daty ślubu kościelnego musi złożyć je w USC,

KONKORDATOWE DROŻSZE

gdzie akt zawarcia związku małżeńskiego zostanie zarejestrowany.

– *Radykalnej zmiany nie widać. 50 lat w obyczajowości to dużo, ludzie się do wcześniejszego ślubu cywilnego przyzwyczaili. Do tej pory wycofało się zaledwie kilka par. W USC zarejestrowano około 20 ślubów konkordatowych – mówi Janina Anna Sawicka-Rożdzeńska kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie.*

Okazuje się, że wydatki poniesione na zgromadzenie dokumentów potrzebnych do wzięcia ślubu wyłącznie konkordatowego są nieco wyższe od obowiązujących w przypadku równocześnie ślubu cywilnego i kościelnego. Kandydaci muszą bowiem opłacić koszt zaświadczenia, włącznie z podaniem, a potem – sporządzenie aktu ślubu. Za wydanie zaświadczenia płać w sumie 6,5 zł, za sporządzenie aktu ślubu, tak jak do tej pory – 50 zł.

(kl)

OCHRONA RÓŻ W AL. RÓŻ

Zima zdomowała się już na dobre. Śnieg przykrył trawniki, a i mróz trzyma od wielu dni. W poniedziałek, w ub. tygodniu, nasz reporter zauważył pracowników obkładających zeszlými liśćmi róże w al. Róż. Czy aby nie za późno podjęto te zabiegi? Zobaczmy na wiosnę.

(SP) Fot. Autor

MIKOŁAJKOWY TURNIEJ MINI-PIŁKI SIATKOWEJ

Już po raz czwarty Święty Mikołaj odwiedzi sportową Szkołę Podstawową nr 87, by tradycyjnie wręczyć upominki uczestnikom Ogólnopolskiego Mikołajkowego Turnieju Mini-Piłki Siatkowej Dziewcząt i Chłopców. W turnieju cieszącym się dużą popularnością, weźmie udział 200 dzieci z całej Polski. Są to młodzi sportowcy z klas V i VI, a także młodszy – wszyscy zafascynowani piłką siatkową.

Turniej odbędzie się w dniach od 4 do 6 grudnia, a mecze rozgrywane będą w hali BKS „Wanda” oraz w salach gimnastycznych SP 87 i XI LO. Uroczyste otwarcie odbędzie się 4 grudnia, o godz. 11.00 w hali BKS „Wanda”, a zakończenie 6 grudnia, o godz. 13.00.

Śledząc imprezę w ubiegłych latach można być pewnym, że i tym razem osoby zaangażowane w pracę szkoły oraz klubu sportowego „Dobry Wynik” staną na wysokości zadania jako organizatorzy i dostarczą gościom wielu atrakcji a św. Mikołaj sprawi wiele radości uczestnikom turnieju.

ARANKA WRÓBLEWSKA

Krakowskie Stowarzyszenie „Dajmy Szansę” organizuje w miejscowości Muszyna-Złocień (sanatorium „Grot”) turnus rehabilitacyjny dla rencistów I, II i III grupy. Termin: 5.01–19.01.99. Zgłoszenia: ul. Mrozowa 4/27, w godz. 8–15. Informacja: tel. 644-46-66, 644-95-00, wew. 38-61 lub 39-72. Liczba miejsc ograniczona.

SPAC-TANK proponuje

SUPERCENY PALIW

Na wielu krakowskich stacjach ceny paliw stopniowo idą w górę. Najpopularniejsze benzyny, „żółta” i EUROSUPER bezołowiowa, kosztują w granicach 1,83–1,87 zł za litr, a za olej napędowy trzeba płać powyżej 1,40 zł za 1 litr. Są jednak stacje firmy SPAC-TANK, proponujące wysokiej jakości paliwa płynne o kilka groszy tańsze, a gaz nawet o kilkanaście groszy. Wszystkie paliwa pochodzą z płockiej PETROCHEMII. I tak na całodobowej stacji paliw tej firmy w al. Jana Pawła II 37 (obok Politechniki Krakowskiej) można kupić bezołowiową etylinę EUROSUPER po 1,81 zł/l, „żółtą” E-94 po 1,84 zł/l, a olej napędowy po 1,37/l. Gaz do tankowania aut jest w cenie superpromocyjnej, bo po 69 groszy za 1 litr. Podobne ceny paliw są w pozostałych stacjach SPAC-TANK, tj. całodobowej w Myślenicach (przy wyjeździe na Gdów) oraz stacjach przy ul. Głowackiego, Nad Drwiną (niedaleko pł. Rybitwy) i w Sieprawiu. Te trzy ostatnie stacje są czynne od poniedziałku do piątku w godz. 7.00–19.00 i w soboty w godz. 8.00 do 15.00. Ponadto gaz jest oferowany całodobowo na stacji przy ul. Babińskiego 79 (kierunek Skawina).

(p)

Dużo zdrowia, uśmiechu fortuny, spełnienia najskrytszych marzeń

Pani BARABRZE MACHOWSKIEJ
Z OKAZJI IMIENIN

życzy Grono wypróbowanych PRZYJACIÓŁ

BIURO EKONOMICZNE EKONOMIKA, FINANSE, KSIĘGOWOŚĆ

mgr Andrzej Kochmański

doradca podatkowy nr 00854
informuje PT Klientów, że do dnia 21.12.1998
przyjmuje zapisy na obsługę księgową
w 1999 roku.

Biuro obsługuje wyłącznie osoby
prowadzące działalność gospodarczą.

Adres biura:

31-943 Kraków, os. Spółdzielcze 5A
tel. 643-44-88

MISS NOWEJ HUTY - MISS „GŁOSU”

Kończymy prezentację kandydatek do Konkursu MISS NOWEJ HUTY i MISS „GŁOSU”. Chętnych było ponad 40. Zaprezentowaliśmy 22. W tym tygodniu zamieszczamy jeszcze krótkie informacje o 2 kandydatkach. Wszystkie dziewczyny, których sylwetki prezentowaliśmy w „Głosie” od lipca br. powinny przybyć na casting w poniedziałek 7 bm. o godz. 17.00 do redakcji „Głosu”, NCK, bud B. 10 dziewcząt przejdzie do kolejnego etapu konkursu. Ich zdjęcia zostaną zamieszczone w następnym numerze i Czytelnicy wybiorą spośród nich MISS „GŁOSU”. Ponadto te dziewczyny wezmą udział w koncercie 10 stycznia 1999 r. i spośród nich wybrana zostanie MISS NOWEJ HUTY.

Przypominamy nazwiska i imiona wszystkich prezentowanych na łamach „Głosu” kandydatek (w kolejności zamieszczenia informacji), które w najbliższy poniedziałek powinny przybyć na casting, aby przejść do kolejnego etapu naszego konkursu: Anna KACZOR, Katarzyna OSTASZ, Izabella ŁACKA, Magdalena OBIDZIŃSKA, Katarzyna ŚWIERK, Iwona PILAWSKA, Ewa OTTO, Dorota KWAŚNIAK, Katarzyna KYĆ, Ewa MAZANEK, Beata PATER, Urszula BULAT, Joanna WIECZOREK, Małgorzata OSIKA, Karolina CIEŚLIK, Agnieszka KSIĄŻEK, Anna DOMAGAŁA, Anna BADOWSKA, Katarzyna BOGACKA, Justyna BOGDAŃSKA, Marta KARDAS i Anna KARCZEWSKA.

MARTA KARDAS

Lat 18. Mieszka w os. Strusia. Jest uczennicą XII LO im. C.K. Norwida. Lubi słuchać zespołu ERA, a z aktorów ceni Cezarego PAZURĘ. Jej ambicją życiową jest w przyszłości udane życie rodzinne i zawodowe. Uczy się pilnie od lat języków obcych i być może w przyszłości wykorzysta umiejętności lingwistyczne w pracy zawodowej.

ANNA KARCZEWSKA

Niestety nie zdążyliśmy zrobić zdjęcia kandydatce. Pewnie uczynimy to, jeżeli przejdzie do kolejnego etapu. Ma 15 lat i uczęszcza do I klasy XI LO. Mieszka w os. Teatralnym. Pasjonuje się tańcem towarzyskim. (sp)

Agencja RORES MODELS zaprasza na II Krakowską Galę Mody, która odbywa się podczas Targów „Kobieta i Jej Dom” w Centrum Targowym Chemobudowa przy ul. Klimckiego 14.

W gali zostaną zaprezentowane renomowane firmy i projektanci.

GALA MODY

Gali towarzyszy casting na modelkę i modela dla światowych agencji z Mediolanu, Monachium, Hamburga, Paryża i Barcelony. Do Krakowa przyjeżdża dyrektor mediolańskiej agencji RICCARDO GAY. Jest to czołowa agencja świata, reprezentująca m.in. Naomi Campbell i Valerie Campbell, Kate Moss. Na castingi do Krakowa przyjedzie około 150 dziewczyn nie tylko z Polski.

Castingi odbywają się w godz. 10-12 (sobota, niedziela) w Centrum Targowym.

W finale konkursu wystąpi 5 dziewczyn z Nowej Huty: Ewa Mazanek, Katarzyna Świerk, Agnieszka Książek, Anna Domagała, Anna Karczevska. Wszystkie biorą udział w naszym konkursie MISS GŁOSU i MISS NOWEJ HUTY. Tym bardziej życzymy im sukcesu. Podajemy program głównych imprez GALI MODY: 4 bm. (piątek) godz. 15.00 – pokazy firmowe, 5 bm. (sobota) godz. 15.00 – gala projektantów, 6 bm. (niedziela) godz. 13.00 – finał konkursu SUPERMODEL MAŁOPOLSKI. (p)

KSEROKOPIARKI

NOWE, UŻYWANE, SPRZEDAŻ, SERWIS, MAT. EKSPLOAT.

PROMOCJA ŚWIĄTECZNO-NOWOROCZNA

W NASZEJ OFERCIE OPRÓCZ NOWYCH KSEROKOPIAREK ZNAJDZIECIE PAŃSTWO RÓWNIEŻ UŻYWANE Z 12-MIESIĘCZNĄ GWARANCJĄ I PEŁNYM SERWISEM. POSIADAMY DUŻY WYBÓR KSEROKOPIAREK FORMATU A3/A4. PONIŻEJ ŚRODKA TRWAŁEGO. NAPRAWIAMY (RÓWNIEŻ U KLIENTA) KSEROKOPIARKI, KALKULATORY, MASZYNY DO PISANIA ORAZ SPRZEDAJEMY MATERIAŁY EKSPLOATACYJNE DO TYCH URZĄDZEŃ. W PROMOCJI DO KAŻDEGO ZAKUPU POWYŻEJ 1000 ZŁ LUB USŁUGI POWYŻEJ 200 ZŁ OTRZYMACIE PAŃSTWO **EKSPRES DO KAWY LUB TELEWIZOR GRATIS**. OKRES PROMOCJI OD 01.12.98 DO 31.01.99.

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE

F.H.U. „OFFICE SERVICE”

Kraków, ul. Makuszyńskiego 22

TEL. 644-72-43, 0501 436-506

ZAPRASZAMY:
PONIEDZIAŁEK
PIĄTEK
8.00-16.00

„DAJAN”

ul. Ptaszyckiego 19 (vis a vis stadionu „Hutnika”)

PANELE PODŁOGOWE HDF

od 34,78 z VAT – import Austria (10 000 obr.)

PANELE BOAZERYJNE MDF

od 14,40 z VAT

NAJTAŃSZE WYKOŃCZENIA

Ponadto montaż, tani transport.

FIRMA POSZUKUJE ODBIORCÓW HURTOWYCH

WSPANIAŁA UZDROWICIELKA

MISTRZ BIOENERGOTERAPII

IRENA WAJDA

zmieniła siedzibę gabinetu i obecnie zaprasza osoby cierpiące na os. **HANDLOWE 7**, godziny przyjęć: poniedziałki 11.00-18.00, środy, czwartki, piątki: 15.00-18.00. Tel. 0601 93-68-87.

Skutecznie wspomaga leczenie konwencjonalne w:
❖ bólach głowy ❖ niedoczynności tarczycy ❖ nadciśnieniu
❖ kamicy żółciowej i nerkowej ❖ wrzodach żołądka i dwunastnicy ❖ cystach jajników ❖ mięśniakach macicy ❖ hemoroidach ❖ reumatyzmie ❖ schorzeniach dziecięcych.

Uwaga: 7 grudnia uzdrowicielka przyjmować będzie cały dzień bezpłatnie – prezent Nikolaiewy!

Mieszkania buduj z nami!

Nowa Huta – prężnie rozwijająca się dzielnica Krakowa, dzielnica z przyszłością. W centrum „starej” Nowej Huty, na osiedlu Spółdzielczym, w otoczeniu zieleni powstanie estetyczny budynek mieszkalny. Możecie Państwo posiadać mieszkanie oddalone o dwa przystanki od placu Centralnego w pobliżu planowanego nieopodal handlowego centrum Carrefour. Choć budynek ten położony będzie w doskonale dostępnym komunikacyjnie miejscu, to jednak miejsce to jest ciche i spokojne, zasłonięte innymi budynkami od gwaru ruchliwych arterii. To zapewne ostatnia okazja, by zdobyć nowe mieszkanie w nowym budynku w atrakcyjnym rejonie centrum administracyjno-handlowego Nowej Huty. To okazja, by wykorzystać jeszcze w tym roku ulgę podatkową.

Kraków, os. Spółdzielcze – powstanie tu trzypiętrowy budynek wykonany w tradycyjnej technologii w centrum „starej” Nowej Huty. Tylko 24 mieszkania o powierzchniach od 27 do 40 m² z możliwością łączenia. W budynku znajdują się garaże.

Kraków, rejon ul. Wrocławskiej (Odrowąża) - mieszkania o powierzchni 36 do 50 m² w nadbudowywanym budynku.

Oferujemy również mieszkania: os. Teatralne, pow. 62,40 m²
62,65 m²
48,63 m²

Os. Spółdzielcze pow. 32,00 m²

Gremi – kim jesteście?

- Działamy na polskim rynku od ponad 7 lat w farmacji i nieruchomościach.
- Posiadamy w Krakowie ponad 23 tys. m² powierzchni mieszkalnych i użytkowych (w tym 10 budynków w Nowej Hucie).
- W naszych budynkach mieszka ponad 200 rodzin.
- Posiadamy dwa ośrodki wypoczynkowe w okolicach Zakopanego.
- Teraz stawiamy budynek mieszkalny w centrum Nowej Huty i budujemy mieszkania w rejonie ul. Wrocławskiej.

Mieszkania buduj z nami!

Informacje: tel. 0601 94 33 00
Gremi, ul. Bularnia 5, 31-222 Kraków

Właściciel
Gregorz Jędraszek

BIURO OGŁOSZEŃ

DO WSZYSTKICH
GAZET
KRAKOWSKICH
NOWOHUCKIE
CENTRUM
KULTURY
TEL. 643-44-33

SKLEP

Nowa Huta
os. Centrum D 7

PRZEDŚWIĄTECZNA
PROMOCYJNA
SPRZEDAŻ
BLUZEK

Zapraszamy!!

Zyskasz na czasie

wystarczy podpis

Okazałam dowód, złożyłam podpis i po kilku minutach stałam się właścicielką ROR BPH. Teraz nie muszę się martwić o terminy płatności rachunków za mieszkanie, gaz, prąd. Moje pieniądze są bezpieczne i procentują. Stałe mam je w zasięgu ręki, a jednocześnie oszczędzam.

Anna Zielińska, nauczycielka

ROR w Banku Przemysłowo-Handlowym SA*

Bez zbędnych formalności.

• Wystarczy dowód osobisty i podpis.

Bez opłat.

• Otwarcie rachunku i pierwsza karta bankomatowa.
• Przyznanie limitu zadłużenia.

Bez przeszkód.

• Minimalna deklarowana wpłata - 100 zł.
• Kwartalna kapitalizacja odsetek.
• Limit zadłużenia do 6-krotnej wysokości miesięcznej wpłaty.
• Przyznanie limitu zadłużenia na czas nieoznaczony.
• Możliwość otrzymania powiązanych z rachunkiem kart:
BPH - VISA Classic, BPH - Eurocard / MasterCard, BPH - PolCard.
• Bezpłatne ubezpieczenie kosztów leczenia z granicą i assistance
dla wszystkich posiadaczy kart:
BPH - VISA Classic, BPH - Eurocard / MasterCard.
• Usługa VisaPhone dla posiadaczy karty BPH - VISA Classic.

Zapraszamy do naszych placówek w Nowej Hucie:

os. Boh. Września 39, os. Centrum B bl. 1, os. Jagiellońskie 19, os. Kolorowe 10, ul. Ujastek 1.

bezpłatna infolinia
0800-130075
internet: www.bph.pl

BANK BPH
Bank, który myśli o Tobie

II ODDZIAŁ BPH SA w Krakowie, os. Centrum B, bl. 1, tel.: 425 88 85, 643 19 64

Filia nr 1 - os. Boh. Września 39, tel.: 425 88 85, 648 67 44

Filia nr 2 - os. Jagiellońskie 19, tel.: 425 88 85, 648 77 67

Filia nr 3 - os. Kolorowe 10, tel.: 425 88 85, 644 56 65

Filia nr 4 - ul. Ujastek 1, bud. „Z” HTS SA, tel. 425 88 85

SUPEROFERTA!!!

USŁUGI ASENIZACYJNE NA TERENIE MIASTA KRAKOWA I OKOLIC

- USUWANIE NIECZYSTOŚCI PŁYNNYCH (opróżnianie szamb przydomowych, poj. 9000 l),
- CENY KONKURENCYJNE,
- RACHUNEK WYSTAWIANY U KLIENTA,
- USŁUGI WYKONYWANE:
TERMINOWO I SOLIDNIE,
W TERMINIE DOGODNYM DLA KLIENTA.

Kontakt telefoniczny: 012 645-09-85
0602 236-113

OKAZJA!!! WYPRZEDAŻ!!!

DUŻE ROZMIARY

PŁASZCZE ★ KOSTIUMY ★ ŻAKIETY

TANIEJ DO 20%

OS. KAZIMIERZOWSKIE 37
UL. GRZEGÓRZECKA 6

ROSA

STUDIO ODNOWY BIOLOGICZNEJ

BODY-THERM

- redukuje tkankę tłuszczową
- usuwa cellulitis
- leczy reumatyzm

SAUNA FINSKA (tylko 4 zł)

SOLARIUM TURBO

MOŻESZ TO MIEĆ ZA DARMO!

Zapraszamy 7 dni w tygodniu od 9.00 do 19.00

os. Młodości 8 tel. 642-11-11

WIELKA PROMOCJA W EURO TAXI

96-64
2666-111

0601-44-96-64

**TERAZ TANIEJ
PRZECZ CAŁĄ
DOBĘ**

KUPON UPOWAŻNIA
DO ZNIŻKI 30%

Dzieci chore
na białaczkę
i inne nowotwory
oczekują
Twojej pomocy!

Fundacja Przyjaciół
Dzieci z Chorobą
Nowotworową
„Wyspy Szczęśliwe”
działająca przy Klinice
Hematologii
Dziecięcej PAIP CM UJ
w Krakowie
PKO BP I/O Kraków
nr 10202892-164294-270-1-111

OGŁOSZENIA DROBNE

- * **ANGIELSKI**, niemiecki. Kursy 350 zł. Tel. 413-85-34, 0501-188-079.
- * **ANTENY** - 648-30-42.
- * **ATRAKCYJNE** kursy prawa jazdy - poranne, popołudniowe. Tel. 413-85-34, 0501-188-079.
- * **CHŁODNICTWO**, pralki. 648-00-30.
- * **CZYSZCZENIE** KARCHEREM - tanio. 643-08-28.
- * **DO ŚLUBU** zawiozę. 645-83-74.
- * **FIRMA** Usługowa „BUD-REM” - malowanie, tapetowanie, flizy, panele, zabudowy. Tel. 0602-511-700.
- * **GARAŻ** sprzedam. 644-27-57.

- * **KIEROWCĘ** kat. D z Nowej Huty zatrudnię. Tel. 645-59-17.
- * **KOMIS**, skup, komputery - RTV. Serwis, modernizacja. Os. Kalinowe 4. (012)648-25-88.
- * **KUPIĘ** lub wynajmę mieszkanie. 0501-406-227.
- * **KUPIĘ** mieszkanie do 45 m kw., Huta, 1-IIp., balkon, telefon (bez pośrednictwa). 647-62-53 (16.00-18.00).
- * **LODÓWKI**, zamrażarki - naprawa u klienta, gwarancja. 647-51-22, 425-86-14.
- * **LOMBARD** - os. Centrum D 2. 643-22-12.
- * **LOMBARD** - os. Kazimierzowskie 23/5 (za ABC). Tel. 641-13-77.
- * **LUFCIKI** okienne - montaż. 644-87-28.
- * **MONTAŻ** wodomierzy. 422-91-62.

- * **NAPRAWA** piecyków. (012)643-09-69.
- * **NAPRAWA** pralek, lodówek, os. Złota Jesień 13. Tel. 647-39-73.
- * **NAPRAWIAM** telewizory w domu klienta. 648-13-55.
- * **„PC-KOMIS”** - skup - komputery, telefaksy, inne. Urocz. 2. 644-93-18.
- * **SZCZENIĘTA** sznauclery sprzedam. Tel. 425-76-60.
- * **SZKLARSKIE** pogotowie. 649-15-94.
- * **SZKLARZ**, oprawa obrazów, os. Szkolne 30. Tel. 644-27-07.
- * **ZAMIENIĘ** garsonierę na 2-pokojowe w okolicy Mistrzejowic (wysokość dopłaty do uzgodnienia). 647-68-11.
- * **ZAMIENIĘ** pokój z kuchnią na większe. Tel. 645-72-63.

- * **ZASTRAJKOWAŁ** Twój telewizor? Dzwon 645-47-65. Najdłuższa gwarancja!
- * **ZGUBIONO** legitymację Kamila BYSTRZONOWSKA. Tel. 644-28-71.

SPRZEDAM DOM

Okolice Nowej Huty.
Tel. 634-30-91.

Młoda, dyspozycyjna rencistka podejmie pracę (prowadzenie biura, księgowość komputerowa, handel). Tel. 647-61-56, w godz. 18-20.

**BLACHARSTWO
I LAKIERNICTWO
SAMOCHODOWE**
Kraków, ul. Wąwozowa 9a
Tel. 644-09-11

OGŁOSZENIA DROBNE BEZPŁATNE

- **POKÓJ** z kuchnią, 30 m kw. zamienię na większe. Tel. 643-44-78.
- **ZAMIENIĘ** mieszkanie spółdzielcze, 1 pokój z kuchnią, komfortowe na większe 2- lub 3-pokojowe, spółdzielcze. Tel. 649-77-35.
- **SPRZEDAM** mieszkanie 2-pokojowe, 37 m kw., ciemna kuchnia - bez pośrednictwa. Tel. 647-99-81.
- **ZAMIENIĘ** mieszkanie kwaterekowe, 52 m kw. na dwa oddzielne (pokój z kuchnią + garsoniera). Tel. 649-38-17.
- **KUPIĘ** garaż blaszak z lokalizacją lub wydzierżawię teren, okolice ronda Kocmyrskiego. Tel. 643-69-44.

Ośrodek
Szkolenia
Kierowców

„KRZYS”

os. Oświecenia 33

KRZYSZTOF STAROWICZ, tel. 090 271016

STANISŁAW WÓJCIK, tel. 649-12-46

organizuje szkolenia kursowe i eksternistyczne
na prawo jazdy kat. A, B, C, D, E

Zapisy: pon.-pt. 12³⁰-17⁰⁰ ROZPOCZĘCIE KURSU -

Tel. 649-51-09

10.12, godz. 17.00,
Szk. Podst. 130, sala 22

**Hurtownia Napojów
„U Jakuba”**

poleca w sprzedaży hurtowej i detalicznej

- wody mineralne: Krynica, Buskowiec, Muszynianka, Babią Górę, Krakowiankę, Piwniczanek,
- wody lecznicze: Jan, Zuber,
- 1,5-litrowe wody mineralne: MULTI-VITE (gazowana, niegazowana, zmineralizowana), EKO-VITE, ŻYWIEC ZDRÓJ (gazowana, niegazowana), NAŁĘCZOWIANKĘ (gazowana i niegazowana),
- 1,5-litrowe napoje firmy EKO (cytryna, tonik, grapefruit, pomarańcza, kiwi),
- napoje słodkie: Pepsi-Colę (0,25 l, 1,5 l), MIRINDE (1,5 l), SEVEN-UP (1,5 l),
- pełny asortyment soków i napojów z TYMBARKU (0,33 l oraz w kartonach (1 l)).

Kraków, ul. Ławnicza 8, tel. 644-73-64.
Zapraszamy: pon.-pt. 8-20, sobota 8-16.

Biuro Rachunkowe „RYNEK” s.c.

mgr Henryka Hady – doradca podatkowy z listy Ministra
Finansów nr 3064. Kraków, os. Zi. Wieku 19/20. Tel. 648-49-96
oferuje usługi w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych

MEBLE-KARNISZE NAJTAŃSZE SKLEPY MEBLOWE W KRAKOWIE

1500 m², os. Zielone 9, 180 m², ul. Szybka 25
(plac targowy Bieńczyce)
850 pozycji handlowych

**SYSTEMY XXI
BLACK
RED
WHITE
80 ELEMENTÓW
– SKŁADASZ
JAK CHCESZ**

**Olbrzymi wybór karniszy
POLECA FIRMA HANDLOWA „CORSO”
RATY W 10 MINUT!
Tel. 644-29-45, 643-63-13**

**OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW
„TEST”**

os. Kościuszkowskie 2, tel. 641-51-30
0601 52-75-40, organizuje szkolenie kursowe
na prawo jazdy B, T, C, E → RATY

Zgłoszenia w sekretariacie ośrodka od poniedziałku do
piątku w godz. 12-18 (telefonicznie lub osobiście), pok. 11

UBEZPIECZENIA

- budynki, mieszkania, domy
- zakłady, hurtownie, sklepy
- osób, wycieczek, kolonii
- koszty leczenia
- ŻYCIOWE, EMERYTALNE

**ZAŁATWISZ, NIĘ WYCHODZĄC Z DOMU.
USTAL SPOTKANIE.
TEL. 643-66-62, 644-33-03.**

KARCH-DYWAN

**PROFESJONALNE
CZYSZCZENIE
DYWANÓW, FOTELI,
WYKŁADZIN, WERSALEK
I TAPICERKI
SAMOCHODOWEJ.**

Tel. 647-52-91
Tel. kom. 0601 962-822

**SKŁAD
DREWNA
„PRODREW” s.c.**

oferuje:

- ♦ więźby dachowe
- ♦ tarcicę
- ♦ styropian

Kraków

Ul. Stadionowa 4
Tel. 0602 264 097

PRZERÓBKI KRAWIECKIE

- × Jeans × Skóra × Overlok ×
- × Obszywanie firan
i zasłon ×
- × Wszywanie zamków ×
- × Inne ×

ZAPRASZAMY

os. Albitańskiego 37/91 parter
tel: 647-97-06
pon-pt 10-19, sob 9-17

**AUTO
ALARMY**

Kraków, al. Jana Pawła II 37
(teren Politechniki) tel. 090 354 100

- radioodtwarzacze
- systemy alarmowe
- nagłośnienia auto-radio
- centralne zamki
- instalacja zestawów głośnomówiących
do tel. komórkowych

**montaż - serwis
5 lat gwarancji**

co 10-ty klient
radioodtwarzacz gratis !!!

**KUPON Zachowaj !!!
RABATOWY 10%
RATY RATY RATY RATY RATY**

**PRODUCENT POLECA
WEŁNIANE PŁASZCZE,
KURTKI, ŻAKIETY
os. Zielone 1
pon.-pt. 11-18, sob. 10-14**

**ZAKŁAD KSIĘGOWO-FINANSOWY
Sp. z o.o. Z UPRAWNIENIAMI
WYKONUJE USŁUGI
PROWADZENIA PEŁNYCH
KSIĄG HANDLOWYCH,
SPORZĄDZANIA DEKLARACJI I INNE.**

30-969 Kraków, ul. Mrozowa 9, p. 112
e-mail: zkf@pp.com.

**WIZJA TV – PROMOCJA
599,- zł**

**AUTORYZOWANY
PRZEDSTAWICIEL,
ZAKŁAD INSTALACJI
ANTEN RTV-SAT**

Informacja: 644-60-61,
649-28-50,
kom. 0601-40-77-00
0601-24-31-01.

**FIRMA HANDLOWA
METALEX s.c.**

ul. Kocmyrzowska 29
poleca w dużym wyborze:

- ♦ zamki ♦ klamki do drzwi ♦ karnisze do firan
oraz 1001 drobiazgów

dla Twojego domu

SERDECZNIE ZAPRASZAMY NA ZAKUPY
w godz. 9-19

**RESTAURACJA „PIASTOWSKA”
OS. TYŚCIĄLECIA 42, TEL. 648-27-26**

zaprasza codziennie w godz. 9⁰⁰-22⁰⁰

- ★ organizujemy przyjęcia okolicznościowe,
wesela i bankiety;
- ★ oferujemy wyroby garmazeryjne w cenach zbytu
dla odbiorców zbiorowych i indywidualnych;
- ★ tanie obiady po 4,00 zł.

**HANDEL ☆ USŁUGI ☆ PRODUKCJA
oraz BIEŻĄCA INFORMACJA
O OGŁOSZENIACH PRASOWYCH
Tel. 94-77**

Telefoniczna Agencja Informacyjna
poniedziałek–piątek od 9 do 18.

31-751 Kraków
ul. Bulwarowa 33a
tel. (012) 644-89-06

**UWAGA, OKAZJA!!!
WYPRZEDAŻ KŁOCKÓW I FILTRÓW
Polecamy klocki firmy LUCAS
oraz filtry firmy FIAAM w okazyjnie niskich cenach**

- ul. Boruty Spiechowicza (obok
parkingu NCK) tel.: 643-32-25
- ul. Grzegorzewska 32
tel./fax: 422-42-37
- ul. K. Wielkiego 53 tel.: 423-33-64

- ♦ PŁYTY MEBLOWE ♦ BLATY KUCHENNE
- ♦ PŁYTY PILŚNIOWE
- ♦ SKLEJKI ♦ DREWNO
- ♦ AKCESORIA
- DOCINANIE MATERIAŁU NA MIEJSCU
- OSTRZENIE TARCZ WIDOWYCH

DELPHI

P.H.U. „WEGA”
Kraków, os. Teatralne 24,
tel. 644-31-95

- ★ AMORTYZATORY
- ★ UKŁADY KIEROWNICZE

**OPAKOWANIA
PAPIEROWE, FOLIOWE, JEDNORAZOWE
„PAPAK”**

KRAKÓW, OS. KOLOROWE 16A

papier pakowy szary i biały, torebki papierowe, reklamówki, woreczki, folie pakowe,
taśmy do wszystkich typów kas rejestracyjnych i metkownic, metkownice, taśmy do
kartonów, opakowania dla gastronomii, kubki, sztućce, opakowania z polistyrenu dla
producentów żywności, worki papierowe, torebki kolorowe i papier ozdobny, papier
komputerowy, ksero, kasety barwiące do kas, drobne artykuły biurowe, sznupek

**DOSKONAŁA JAKOŚĆ, NISKIE CENY
NAJSZYBSZE DOSTAWY NA TELEFON**

**REKLAMÓWKI MIKOŁAJOWE Z KOLOROWYM NADRUKIEM -
U NAS JUŻ SĄ**

TEL./FAX 6-433-433, TEL. 644-06-79
zapraszamy pon.-pt. 8.00-16.00, wszystkie soboty 8.00-12.00

Z

Zdrowie i uroda

SUPER NOWOŚĆ

- ❖ TWÓJ WIZERUNEK WPISANY W KOMPUTER
- ❖ ZOBACZYSZ SIĘ W GÓTOWYCH OKULARACH
- ❖ OCENIASZ! DECYDUJESZ!

- LEKARZ OKULISTA
- REALIZACJA RECEPT

W OPTYK

WIESŁAW KOCZOROWSKI
os. Niepodległości 3

649-66-66, 649-48-88
10-18, soboty do 14
www.wkoptyk.com.pl

TERAPIE NATURALNE

- * POLINEZYJSKI MASAŻ MA-URI
  - * ENERGOTERAPIA
  - * ŚWIECOWANIE I KONCHOWANIE USZU wg Indian Hopi
- Rezerwacja terminów:
(012) 647-76-12
(012) 643-64-13

PRODENT

Ekspresowe naprawy i wykonywanie protez, korony, mostki. 30% zniżki dla emerytów i rencistów. Możliwość spłat ratalnych.

Stomatologia zachowawcza (plombowanie), usuwanie w znieczuleniu.

Informacja całodobowa:
os. Niepodległości 3 (pawilon).

Tel. 649-07-67, 0601-502-835.
Codziennie 10-18, soboty 10-14.

PRZEMYSŁOWA PRZYCHODNIA LEKARSKA

NOWA HUTA, os. Tetralne 16
tel./fax 644-61-07, 644-99-84
REJESTRACJA: 644-37-32

*BADANIA PRACOWNICZE:

- wstępne
- okresowe
- na książeczkę zdrowia
- kierowców kwalifikacyjno-okresowe

* LEKARZE

- internista
- neurolog
- chirurg
- laryngolog
- okulista
- dermatolog
- ginekolog
- reumatolog
- stomatolog
- psycholog

* PRACOWNIA ANALITYCZNA

- wszystkie badania

* EKG

* USG (ciężowe, jama brzuszna)

* RENTGEN (zębów, kręgosłupa, klatki piersiowej - małowobrazkowy)

* REHABILITACJA LECZNICZA

* ZABIEGI PIĘŁGNIARSKIE

BADANIA W DNIU ZGŁOSZENIA!!!
ZAPRASZAMY

POPATRZ Z DYSTANSEM

Nie można wszystkiego traktować zbyt serio, gdyż dojdzie do tego, że każdy dręczący drobniak wywoła lawinę złości. Ciągły stres, dowiedziono to naukowo, niszczy zdrowie. Trzeba świadomie radzić sobie ze stresem.

Najlepiej popatrzeć z dystansem na sprawę, która wyprowadza nas z równowagi. Pomyśleć przez chwilę, czy ten problem lub problemik będzie ważny za tydzień, miesiąc, rok. Warto też uczyć się śmiać z życia, także i z samego siebie. Błędy są rzeczą ludzką i każdemu się zdarzają. Warto też nie przeceniać swoich sił i śpieszyć się powoli, by nie zapracować na zawał serca.

Psycholodzy radzą też, by nie starać się za wszelką cenę być perfekcjonistą. To prowadzi do nieustannego niezadowolenia z siebie. Stawiamy sobie cele osią-

galne. Dobrze jest zmieniać styl pracy, a w ogóle pracę przeplatać rozrywką, zabawą. Jeśli też sensownie pomyślimy o całym swoim życiu, o kondycji organizmu, to powinniśmy, mimo zapracowania, znaleźć chociaż 20 minut na codzienne ćwiczenia. Jeśli cechuje nas nadgorliwość, nadobowiązkowość, spróbujmy od czasu do czasu zrezygnować z wykonania kilku spraw lub odłożyć na później. Te kilka rad, jeśli o nich będziemy pamiętać, może być doskonałą przeciwstresową kuracją.

(R)

HORMONY STRESU

Stresy zabijają komórki mózgu, niszczą ich vitalność. Hormony stresu zdaniem naukowców odpowiedzialne są za przyspieszenie starzenia się. Szczególnie wrażliwe są tu obszary w mózgu, które kierują zapamiętywaniem, uczeniem się. Najogólniej rzecz biorąc, zaobserwowano, że ludzie nieszczęśliwi, zestresowani częściej chorują.

W tej grupie są osoby, które w dzieciństwie nie zaznały miłości. Te, które w młodości przeżyły jakiś poważny szok psychiczny, były całkowicie podporządkowane opiekunom. W gorszej kondycji fizycznej i psychicznej są także osoby oczekujące od otoczenia ciągłej akceptacji i od tego uzależniające opinie o sobie. Częściej chorują osoby samotne żyjące z uczuciem niespełnionych oczekiwań. Mają trudności z nawiązywaniem kontaktów, a także ci, którzy uważają się za niezdarnych, śmiesznych, gorszych. Takie postawy, z którymi trudniej żyć, kształtują się od najwcześniejszego dzieciństwa. Oszczędzajmy więc już maluchom powodów do niepotrzebnych stresów. (R)

GDZIE SZUKAĆ WITAMIN?

Żurawiny są kopalnią witaminy C. Mrożone owoce wystarczy przepłukać i zmiększyć z cukrem. Pyszne jako mus, dodatek do kisielu lub napojów.

Włóż do doniczki kilka cebul – po paru dniach wyrośnie świeży szczypiorek.

Założ domową hodowlę kielków – będzie to stała dostawa cennych

witamin (A, B, C, E), minerałów (żelazo, magnez, potas, cynk), białka i błonnika. Potrzebne są organizmowi zwłaszcza teraz, po zimie. Najwartościowsze nasiona to słonecznik, rzodkiewka, dynia, pszenica. Polecamy specjalne naczynie do kielkowania (można je kupić w sklepach ze zdrową żywnością).

(sp)

CENNY KWAS FOLIOWY

Coraz częściej słyszy się, że kwas foliowy wykazuje działanie przeciwnowotworowe. Okazało się, że osoby przyjmujące preparaty wielowitaminowe (zawierające kwas foliowy) rzadziej chorują na nowotwory jelita grubego. Kwas foliowy może być także przyswajany w diecie. Znajdziemy go w wątróbce, fasoli, szpinaku, sałacie i brokułach, a także w soku pomarańczowym. Jego niedobór prowadzi do niedokrwistości, a u kobiet ciężarnych może być przyczyną wrodzonych wad płodu.

(f)

ZAMIAST MIĘSA?

Ryby są bardzo zdrowe. Powinno się je jeść 2-3 razy w tygodniu. Zarówno chude, jak i tłuste. Tłuszcz zawarty w rybach składa się z nienasyconych kwasów tłuszczowych i jest bogaty w witaminy A i D. Jest jedynym tłuszczem zwierzęcym, który odgrywa w naszym organizmie pozytywną rolę: zapobiega miażdżycy i powstawaniu zakrzepów.

Ryby zawierają sporo wysokowartościowego białka, wystarcza-

jaco dużo, żeby zastępować nimi dania mięsne. Dostarczają też organizmowi składników mineralnych, głównie wapnia, fosforu, magnezu, żelaza, potasu i witaminy B. Świeże ryby, oprócz węgorza, są niskokaloryczne. Więcej kalorii i dużo sodu zawierają ryby wędzone. W 100 g wędzonego węgorza jest 854 mg sodu, a w 100 g świeżego – 55 mg.

(sp)

Lekarz pediatra prof. J. ARMATA przyjmuje w chorobach dziecięcych w poniedziałek, środę i piątek w godz. 17-18. Nowa Huta, os. Na Skarpie 54/8.

JB

GABINET STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ
LEK. STOM. BARBARA BOROWSKA-JACHYM

- korekta kształtu i koloru zęba
  - chirurgia stomatologiczna, resekcje
  - protezy natychmiastowe, mosty, porcelana
  - specjalny program leczenia zębów u dzieci
  - możliwość płatności ratalnej
  - ortodoncja
- Czynny: Pon.-Pt. 9-12 i 15-20, sob. 9-12
Kraków,
os. Tetralne 10
(kino „Świt”)
TEL. 644-89-01

**PRZEDSIĘBIORSTWO
USŁUG MEDYCZNYCH
„CENTRUM MEDYCZNE
- NOWA HUTA”**

ul. UJASTEK, tel. 644-24-96

DOBRZE MIEĆ

LEKARZA-PRZEWODNIKA

Ostatnio obiecywałem przybliżyć pewne praktyczne wiadomości dotyczące funkcjonowania naszego układu odpornościowego. Po pierwsze muszę przypomnieć, że wdzięczną pamięcią powinniśmy otoczyć Pasteura, Miecznikowa, Virchowa, Lansteina, Hirszwelda i wielu innych, którzy od ponad stu lat odkrywają tajemnice funkcjonowania mechanizmów odpornościowych.

Od dziecka wiemy, jaki kłopot ma nasze ciało ze zwykłą drzazgą. To, jak skóra reaguje na drzazgę, rozumiemy bardzo dobrze. O tym jednak, że kropelka zakażonej śliny sąsiada z autobusu lub drobinka kurzu spod szafy może być znacznie bardziej niebezpieczna niż drzazga – tego nie wiemy i wiadomości takiej nie akceptujemy. Pod autobus boimy się wpaść (wiadomo dlaczego), ale do stołu siadamy z brudnymi rękami, bo bakterie są małe, a więc w naszym przekonaniu niegroźne. Wierzyć mi Państwo, czasem bezpieczniej zwichnąć nogę niż złapać jakąś infekcję!

Pomyślicie, że to austriackie gadanie, bo nie sposób ustrzec się infekcji. Nieprawda! Można się jej ustrzec, tylko nie zawsze chce się nam o tym na czas pomyśleć. Od wczesnej młodości mamy zakodowane, że nasze zdrowie jest wspaniałe, a układ odpornościowy pracuje jak dobrze naoliwiona maszyna, której nie trzeba pomagać. Tak myśleli zapewne nasi przodkowie, a tu nieprzejmomość: epidemia dżumy, która zmioła ponad połowę XIV-wiecznej populacji Europy. Nikt nie podejrzewał, że zarazki przenoszą się ze szczurów wędrownych na człowieka za pośrednictwem specjalnej pchły o wdzięcznej nazwie xenopsylla cheopis. Nasze pchły (pullex irritans) są chyba niewinne, przynajmniej w zakresie przenoszenia dżumy. Cóż, nasi przodkowie nie zawracali sobie głowy takimi drobiazgami jak pchły czy szczury. Przyszło im za to zapłacić najwyższą cenę. Dlatego proszę: słuchajcie swoich lekarzy. Proszę, zwłaszcza tych nieco starszych: musicie znaleźć złoty środek. Przez życie wędrujemy bardzo wąską kładką, pod którą czają się śmiertelne niebezpieczeństwa. My, lekarze, patrzymy w lewo, a tu alergeny, robaki, bakterie, wirusy... Każde żyjątko chce żyć naszym kosztem. Czasami tak bardzo, że niechcący może nasz usmiercić. Patrzymy w prawo, a tam obywatel tak przemądry, że na najmniejszą infekcję reaguje antybiotykiem trzeciego rzutu. Na nic tłumaczenie, że leczenie to sprawa trudna i nader odpowiedzialna. Myśli nasz mądrasek, że jak będzie miał w kredensie silny antybiotyk, to już po problemie i bez lekarza się obejdzie. Sprawa prosta: poczeka na pierwsze objawy i już antybiotyk w robocie. Tymczasem nie bierze on po uwagę, że w ten sposób rozbija własny system odpornościowy. Nie dowiedział się bowiem, że oprócz zwalczania infekcji i infestacji (co to znaczy?) zasadniczą rolę układu immunologicznego jest rozpoznawanie i eliminowanie komórek nowotworowych – a te powstają samoczynnie w naszym ustroju w zastraszającym tempie. Cóż, nasz mądrasek nie chce chorować na banalne infekcje, to padnie na raka. Chodzenie po wąskiej ścieżce zdrowia to naprawdę trudna i niebezpieczna wędrówka. Dobrze mieć na niej oprócz Anioła Stróża także lekarza-przewodnika.

doc. dr hab. MAREK STĘPNIEWSKI

ARYTMIA CZY FIZJOLOGIA?

Z dr. Krzysztofem IDECIEM, specjalistą chorób wewnętrznych i kardiologiem z „Centrum Medycznego – Nowa Huta”, rozmawia Jan L. Franczyk.

• **Panie Doktorze, porozmawiajmy o akcji serca. Czy może się ona zmieniać nawet podczas robienia zwykłego ekg?**

– Pamiętam okres studiów i początki swojej pracy zawodowej, gdy do miarowości rytmu serca przykładano bardzo istotną wagę. Uważano, że najlepsze ekg to takie, w którym serce „bije” idealnie miarowo. Potem stopniowo okazywało się, że prawidłowo akcja serca powinna być zmienna nie tylko w okresie snu i czuwania, ale nawet może być inna w krótkich, następujących po sobie, odstępach czasu. Obecnie z kolei niepokoi nas, gdy rytm serca jest idealnie miarowy.

• **Z jaką częstością powinno bić zdrowe serce?**

– Za prawidłową częstość akcji serca w spoczynku uznaje się 60-90 uderzeń na minutę. Częstość ta może się obniżyć w godzinach nocnych podczas snu do 50/min, jak również przyspieszyć w godzinach dziennych przy wysiłku fizycznym do 120/min. Trzeba też pamiętać, że serce osób ciężko pracujących fizycznie czy sportowców bije wolniej, mniej przyspiesza podczas wysiłku, akcja zaś serca osób nie wytrenowanych bardzo szybko przyspiesza nawet podczas umiarkowanego wysiłku.

• **Kiedy możemy mówić o arytmii?**

– Gdy podczas prawidłowej akcji serca występują skurcze dodatkowe, spowodowane przez bodźce wytworzone przez inne ośrodki niż węzeł zatokowo-przedsionkowy. Skurcze te mogą być pojedyncze, mogą występować parami, salwami, mogą też występować cyklicznie co kilka prawidłowych skurczów serca. O arytmii możemy mówić również wtedy, gdy częstość akcji serca jest miarowa i szybka, oraz nie jest spowodowana przyspieszeniem fizjologicznego rytmu zatokowego.

• **Czy stwierdzenie arytmii jest jednoznaczne z podjęciem leczenia?**

– Niestety nie. Dziś ostrożniej rozpoczynamy leczenie arytmii. Są pewne jej postacie, które nie wymagają leczenia, są takie, w których nie udowodniono korzyści z podawania leków, takie, które wymagają bezwzględnie leczenia, a nawet takie, w których podawanie leków może nie przynieść żadnego efektu, a nawet pogłębić zaburzenia rytmu czy przewodzenia.

Sport

Z NOTESU KIBICA

Nowohuckich sympatyków sportu czeka kolejny weekend, w którym nie będą mieli wielkiego wyboru. W naszej dzielnicy odbędą się bowiem tylko dwie imprezy, obydwie siatkarskie. Planowany na sobotę mecz pingpongistek Wandy z Cyfralem Łódź został przeniesiony bez żadnego powiadomienia krakowskiej prasy na środę, 2 grudnia. Po tygodniu Wanda spotka się w swojej hali z AZS Częstochowa. Ma on dla krakowianek duże znaczenie. Obydwa zespoły znajdują się w dole tabeli i każde, punkty są dla nich bardzo ważne. Można zatem spodziewać się, że AZS przyjedzie w najsilniejszym składzie.

Koszykarze Hutnika jadą do Chorzowa, gdzie spotkają się z Albą. Także wyjazdowe spotkanie czeka szczypiornistów tego klubu, którzy w Łodzi zmierzą się z San Pellegrino.

5.12 (sobota) – godz. 16 III liga siatkówki mężczyzn: Hutnik – Dunajec Nowy Sącz (sala SP 87); godz. 18: Wanda Intro Dajwór – Okocimski Ib Brzesko.

9.12 (środa) – 17, ekstraklasa tenisa stołowego kobiet: Wanda – AZS Huta Częstochowa.

RUCHOME CENY BILETÓW

Chwaliliśmy w poprzednim numerze działaczy sekcji koszykówki Hutnika za bardzo dobrą organizację spotkań na Suchych Stawach. Pochwały owe oczywiście podtrzymujemy, podsuwając jednocześnie jeden pomysł. Nie każdy przeciwnik jest na tyle atrakcyjny, jak np. Resovia, aby wypełniła się hala na Suchych Stawach. W ostatnim meczu krakowian z SMS Warka na trybunach było pustawo. Spory wpływ na mniejszą frekwencję miały zapewne ceny biletów, podniesione przed dwoma tygodniami. Nie wszystkich młodych kibiców, uczniów szkół średnich (płacą 8 zł) stać co tydzień na bilet, tym bardziej że nieraz odbywają się dwie imprezy. Może warto więc wprowadzić ruchome ceny biletów, np. obniżając je na spotkania z mniej atrakcyjnymi rywalami (uwaga ta dotyczy także spotkań szczypiornistów).

(dan)

ZE ŚWIATOWYM TRENDEM

HUTNIK – SMS WARKA 77–53 (42–28).

HUTNIK: Dymacz 22, Bżykot 14, Trojan 14, Szczerbakow 12, Moryto 5, Pyła 5, Jedlewski 2, Nowak 2, Krzywański 1, Fryźlewicz.

W Szkole Mistrzostwa Sportowego w Warce zgromadzono uzdolnionych (podobno) koszykarzy z całego kraju. Mają tam zdobywać średnie wykształcenie i jednocześnie podnosić umiejętności sportowe (albo inaczej – przy okazji się uczyć). Jak się edukują – trudno nam powiedzieć. Możemy natomiast stwierdzić, że raczej żadnych nowych umiejętności koszykarskich nie nabędą. Otóż mają za trenera (jednocześnie wychowawcę) młodego jegomościa, który uważa, iż idzie ze światowym trendem (pewien sekretarz KC PZPR mawiał trynd), ucząc podopiecznych biegania i agresji. Technika przy takim szkoleniu wydaje się mniej ważna. Ten pan zdaje się jednak nie wiedzieć, że w świecie naj-

pierw uczy się młodych zawodników podstawowych umiejętności i proces ten trochę trwa. Bo wpoić walkę można i 30-latkowi. Cóż z tego jednak, skoro nie będzie on umiał grać. Ów źle wychowany nauczyciel nie wydaje się też cenić doświadczeń trenerów, którzy mogą pochwalić się osiągnięciami. Z lekceważeniem mówi – *tak się grało 30 lat temu* – mając na myśli grę ładną, techniczną, a jednocześnie skuteczną. Nie można się więc dziwić, że naszą reprezentację bije coraz więcej rywali, jeśli mamy takich trenerów – jak ten z SMS – odpowiedzialnych za szkolenie młodzieży.

Krakowianie ten mecz wygrali z dużą swobodą – choć w 10 min zdarzyło im się przegrywać 12–16 –

gdyż są zespołem lepszym, mają większe umiejętności i doświadczenie. Ale po efektownym pojedynku z Resovią widać, że przyszła pewna obniżka formy. Być może wydawało im się, iż rywal padnie przed nimi, gdyż są w czubie tabeli. Tymczasem przyjeźdźni przez cały czas uprawiali swoją antypropagandę basketu, biegając, faulując. Głównie za ich sprawą sobotni mecz nikomu się nie podobał. Po prostu był brzydki. A jego „urodę” współtworzyli wrocławscy sędziowie, pozwalając gościom na faulowanie. Przez nich zapewne pogubili się sędziowie stółkowi, którzy „zgbili” jeden punkt dla SMS, który zdobył 54 pkt. Tymczasem w protokole mają 53.

Pomimo zwycięstwa Hutnik – 24 pkt, spadł na czwarte miejsce, gdyż Mitex Kielce wyprzedził go różnicą małych punktów. Liderem grupy A II ligi pozostaje AZS Politechnika Wrocław – 25 pkt. (dan)

W DEBLU NA „PRZEWAGI”

BURZA WROCŁAW – WANDA 4–2.

Punkty dla drużyny nowohuckiej zdobyli: **Jolanta Szatko-Nowak 1, Wirginica Jakob 1.** Grała też **Anna Rączka.**

Wrocławskie pingpongistki także bronią się przed spadkiem z ekstraklasy, toteż mecz z Wandą miał dla nich duże znaczenie. Ale i nowohuckie zawodniczki znajdują się blisko strefy spadkowej, więc można było się spodziewać walki. Można było również założyć, że nie do pokonania będzie Litwinka **Yolanda Prusiene**, toteż punktów Wanda miała szukać w grach z pozostałymi rywalkami oraz w deblu. I rzeczywiście Prusiene swoje pojedynki wygrała, cho-

ciaż musiała się napracować w starciach z Rączką i Szatko-Nowak (w II secie krakowianka prowadziła 19–17). Decydujący okazał się jednak debel (2–1 dla miejscowych), a zwłaszcza 1. partia. Wygrała ją Burza na „przewagi” 26–24, pomimo że Szatko-Nowak i Jakob dwukrotnie prowadziły w końcówce. W ten sposób wrocławianki doprowadziły do remisu 2–2, zwyciężając w dwóch kolejnych pojedynkach i w całym meczu.

Dalej na czele ekstraklasy tenisa stołowego kobiet znajduje się bez porażki Telwolt Tarnobrzeg – 12 pkt. Wanda spadła na ósme miejsce – 4 pkt. (dan)

„CZARNY DIAMENT” WIERZBY

Na ringu w Myszkowie odbył się XXII Międzynarodowy Turniej Bokserski juniorów o „Czarne Diamenty”. Wzięło w nim udział ponad 100 zawodników z Czech, Litwy, Niemiec, Ukrainy i Polski. Wspaniale spisał się w zawodach pięściarz NKB Hutnik, wicemistrz Polski juniorów, **Łukasz Wierzba.**

Nowohucki bokser okazał się naj-

lepszy w wadze półśredniej. Najpierw po bardzo ładnej walce stunkiem głosów 3–2 pokonał mistrza RFN, **Andreasa Sortera.** Równie podobał się emocjonujący pojedynek krakowianina ze **Slawomirem Bacą** (Victoria Jaworzno), zakończony takim samym wynikiem. Finałowym przeciwnikiem Wierzby był wicemistrz Ukrainy,

Aleksander Mektijew. Krakowianin uzyskał w tym starciu tak wielką przewagę, że trener Ukrainca poddał swego podopiecznego w czwartej rundzie.

Na tym jednak nie koniec sukcesów Wierzby. Został on bowiem uznany za najlepszego zawodnika turnieju. (dan)

BĘDĄ MISTRZOSTWA NA RINGU

W maju ubiegłego roku Nowohucki Klub Bokserski Hutnik wspólnie z OZB w Krakowie przeprowadzili w hali na Suchych Stawach mistrzostwa Polski juniorów młodszych w boksie. Po imprezie nowohucki działacz uzyskał od krajowego związku wysoką ocenę za organizację. Nic zatem dziwnego, że wiosną bieżącego roku w Nowej Hucie odbyły się kolejne mistrzostwa, tym razem juniorów starszych i znowu krakowscy działacze pięściarstwa usłyszeli słowa uznania. Postanowili zatem starać się o młodzieżowe mistrzostwa Polski 1999. Ich starania zakończyły się pomyślnie i NKB Hutnik ma wiosną przeprowadzić kolejne zawody. Sęk w tym, że nie wiadomo, gdzie ten turniej się odbędzie. Trudno bowiem w Krakowie o halę. Być może mistrzostwa odbędą się w Nowym Sączu, w którym jest tylko jedna hala, ale nikt nie robi żadnych problemów.

(dan)

PRZENOSINY BOKSERÓW

Przez kilka lat po reaktywowaniu w Nowej Hucie sekcji bokserskiej NKB Hutnik prowadził swoją działalność w hali Kusego na Suchych Stawach. Ćwiczyli w niej młodzi amatorzy pięściarstwa i tam też odbywały się różne zawody. 1 października hala została przekazana przez Urząd Miasta aktem notarialnym firmie Tomex SA, a użytkownikiem jej jest Klub Sportowy Tomex. Nie dla wszystkich zmiana ta okazała się szczęśliwa. Tomex żąda wyższych opłat za wynajem sal i z tej też przyczyny halę na Suchych Stawach opuszcza NKB Hutnik, przenosząc się do Szk. Podst. 37 w os. Stalowym. (dan)

HUTNIK W STATYSTYCE

● W rundzie jesiennej zespół piłkarzy Hutnika wystąpił w 14 meczach, uzyskując 5 zwycięstw, 3 remisy i 5 porażek, przy stosunku bramkowym 15–17.

● W spotkaniach I rundy wystąpiło 23 piłkarzy: **Romuzga 14** (w tym 13 meczów po 90 minut), **Wawrów 14** (6), **Stanek 13** (13), **Sosin 13** (10), **Stolarz 13** (8), **Ozimek 12** (11), **Ziółkowski 12** (11), **Gruchala 12** (4), **Strojek 12** (1), **Duda 10** (10), **Prokop 10** (8), **Moskal 10** (5), **Kloc 10** (3), **Zięba 9** (2), **Lacabidze 8** (7), **Krupa 8** (0), **Bernas 3** (2), **Ndjina 3** (1), **Przytuła 2** (0), **Latos 1** (1), **Bania 1** (0), **Stanula 1** (0), **Chiemeze 1** (0).

● Bramki zdobywali: **Sosin – 4, Wawrów – 3, Ozimek – 2, Duda, Ziółkowski, Romuzga, Krupa, Gruchala i Lacabidze – 1.**

● Czerwone kartki: **Ziółkowski, Ozimek.**

● Żółte kartki: **Prokop, Romuzga, Stolarz – 3, Stanek, Ziółkowski, Ozimek, Wawrów, Ndjina – 2, Duda, Kloc, Sosin, Strojek, Lacabidze, Prokop – 1.** (teka)

GIMNASTYCZNY PUCHAR

W Łodzi odbył się klubowy Puchar Polski w gimnastyce artystycznej. W każdej konkurencji mogła wystąpić tylko jedna przedstawicielka klubu. Nowohuckiego Krakusa reprezentowały **Magdalena Gawara i Katarzyna Borgiasz** (wychowanki trener **Beaty Piwnik**) oraz **Aleksandra Drązek i Anna Jajko** (trener **Ewa Wądołowska**). W klasie mistrzowskiej na piątym miejscu w wieloboju znalazła się Gawara. Dziewiątą lokatę w kl. 1 zajęła Jajko. Najwyżej z krakowianek – na trzeciej pozycji w wieloboju w kl. 2 – uplasowała się Borgiasz, która

była pierwsza w rywalizacji ze wstążką. Najmłodsza z gimnastyczek Krakusa i całych zawodów, ośmioletnia Drązek, była piętnasta w kl. 3. Drużynowo nowohucka drużyna zajęła dziewiąte miejsce.

Najlepszą z krakowianek, Gawara, jest reprezentantką Polski i jako członkini kadry olimpijskiej Sydney 2000 trenuje w Ośrodku Przygotowań Olimpijskich w Gdyni. Wspólnie z koleżankami z ośrodka zajęła pierwszą lokatę w mistrzostwach kraju w układach zbiorowych. (dan)

HAJDAS BYŁ CZWARTY

Do kolejnej w tym roku zmiany na stanowisku trenera piłkarzy Hutnika doszło 1 grudnia. Dotychczasowy szkoleniowiec, **Bogusław Hajdas** przestał z tym dniem pełnić swoje obowiązki. Przypomnijmy, że Hajdas był czwartym w tym roku trenerem Hutnika. Przed nim zespół prowadzili **Romuald Szukielowicz, Waldemar Kocoń, Bogdan Ciućmański.** W najbliższych dniach nowohucki piłkarze będą zatem mieli piątego opiekuna.

Zapytany przez nas o powody odejścia trener Hajdas powiedział: *„Po prostu złożyłem rezygnację. Jeśli pracuję z jakimiś ludźmi i zarządem, a są pewne niedomówienia, bezpodstawne zarzuty, robi się nieprzyjemna atmosfera i kierownictwo nie jest zadowolone, to uważam, że powinienem odejść. Tym bardziej, że poinformowano mnie, iż zarząd wyraził wobec mnie wotum nieufności. Tymczasem nie przedstawiłem żadnej analizy, gdyż nie dano mi szansy jej zaprezentowania. A przecież w każdym klubie po zakończeniu sezonu trenerzy przedstawiają swoje wnioski. Co mi zatem pozostało. Przejąłem zespół od 1 września. Miałem za zadanie wywindować drużynę – w której była nie najlepsza atmosfera i która nie przedstawiała wtedy wielkiej wartości – jak najwyżej. W tym czasie Hutnik rozegrał osiem spotkań, zdobywając 14 pkt. przy stosunku bramkowym 9–6. Za ten okres drużyna uplasowała się na 5–6 miejscu w naszej grupie. To było jednak za mało dla niektórych osób. Oczywiście zajęte miejsce także nie zadowalało moich ambicji. Przy moim warsztacie, umiejętnościach, doświadczeniu powinniśmy uzyskać więcej punktów i uplasować się wyżej. Ale doszły też niefortunne mecze, gdzie nie wszystko było zależne od zespołu i w efekcie zajęliśmy w ostatecznym rozrachunku 11 miejsce. Uważam, że jednak spełniłem wymagania. Przecież ja wcześniej nie przygotowywałem tych piłkarzy do rozgrywek, a po przepracowaniu z zespołem zimy walczyłbym o znacznie wyższe pozycje.*

Prezes Hutnika, **Janusz Popiołek:** Początkowo zespół grał jakby bez koncepcji. Po przyjeździe trenera Hajdasa widać było zmianę na lepsze, ale wszyscy oczekiwali wyższej lokaty. Tymczasem znaleźliśmy się pod „kreską”, na jedenastym miejscu, wśród zespołów zagrożonych spadkiem. Latem mieliśmy zgłosić inne zamierzenia. Wszyscy oczekiwaliśmy walki o awans.

Teraz działacze Hutnika prowadzą podobno rozmowy (mają zakończyć się w tym tygodniu) z czterema szkoleniowcami. We wtorek PAP podała nawet, że Hutnik ma nowego szkoleniowca (była to nieprawdziwa informacja). Miał nim zostać **Wojciech Łazarek**, z którym nowohucki klub negocjował już w sierpniu i który rzeczywiście ma największe szanse na objęcie krakowskiego zespołu. Latem Łazarek związał się z Widzewem Łódź, a obecnie ma także propozycję ze Śląska Wrocław, którego właściciel, **Ryszard Raczkowski** (wcześniej Varta Namysłów), już ogłosił, że „Baryła” został trenerem jego zespołu, choć rozmowy nie zostały jeszcze zakończone.

Wśród innych kandydatów wymienia się trzy osoby z naszego miasta: **Aleksandra Brożyniak, Piotr Kocąba, Albin Mikulski.** Wszystko są to informacje nieoficjalne, gdyż szefowie Hutnika wolą rozmawiać w spokoju i tym też tłumaczą brak oficjalnego komunikatu o rezygnacji z usług Hajdasa, którą to decyzję długo utrzymywano w tajemnicy.

Trudno zatem cokolwiek wyrokować o zmianach w kadrze piłkarskiej, choć wieści o rezygnacji z niektórych zawodników pojawiły się wcześniej. Nowy szkoleniowiec może inaczej patrzeć na grę swych podopiecznych. Można się jednak spodziewać, że kadra zostanie odchudzona, gdyż obecnie jest za liczna. (dan)

F.H. AUTO-GAMA KRAKÓW-NOWA HUTA,
os. KOMBATANTÓW 9, Tel. 647-48-98, tel./fax 649-85-75
e-mail: AutoGama@sponsor.com.pl
Zaprasza: pn-pt. 8⁰⁰-18⁰⁰, sob. 9⁰⁰-14⁰⁰

OFERUJE CZĘŚCI ZAMIENNE DO SAMOCHODÓW:
DAEWOO, POLONEZ, FIAT, CINQUECENTO, ŻUK,
NYSA, STAR, JELCZ, LUBLIN, AUTOBUSY
ORAZ WIELE AKCESORIÓW SAMOCHODOWYCH:
AKUMULATORY, OLEJE, OPONY I INNE

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III - 19 IV). Nie wszystko ułoży się po Twojej myśli. O niektóre sprawy musisz zdecydowanie zabiegać, ale jeśli się nie zniechęcisz i konsekwentnie będziesz się trzymać swoich racji, wygrasz.

BYK (20 IV - 20 V). W pojedynkę niewiele osiągniesz, choć należysz do ludzi nieprzeciętnych. Na razie wesprzyj się na czymś mocnym ramieniu. Szukaj protekcji wśród możnych tego świata, a nieźle na tym wyjdiesz.

BLIŹNIĘTA (21 V - 21 VI). Nie unikniesz większego towarzystwa i licznych zaproszeń na spotkania i pogaduszki, chociaż tak naprawdę

chciałbyś się zaszyć w cichy kątek, pomarzyć, poczytać, odpocząć.

RAK (22 VI - 22 VII). Ogranicz wydatki, bo ani się spostrzeżesz, a domowy budżet będzie świecić pustką. Tymczasem święta i rodzinne uroczystości za pasem, a nic nie zapowiada zauważalnej poprawy finansowej.

LEW (23 VII - 22 VIII). Znakomity czas na renesans uczuć. Każdy dzień jest ważny. Nie odkładaj więc na później, by w jeszcze korzystniejszych warunkach upewnić bliską osobę o swoim przywiązaniu i gorących uczuciach.

FOTO COLOR STUDIO

os. Wysokie 20d, tel. 648-56-35

WYKONUJEMY:

- ★ ZDJĘCIA ŚLUBNE W STUDIO I W PLENERZE
- ★ FOTOGRAFIA REKLAMOWA
- ★ WIDEOFILMOWANIE
- ★ FOTOGRAFIA AMATORSKA 9x13, 10x15
- SEANS ŚLUBNY - PORTRET GRATIS
- WYSOKA JAKOŚĆ USŁUG!

PANNA (23 VIII - 22 IX). U Ciebie huśtawka nastrojów, od łez do niepohamowanej eksplozji radości. Potrzebujesz solidnego wypoczynku. Pracowite dni bardzo wpłynęły ostatnio na Twoje złe samopoczucie.

WAGA (23 IX - 22 X). Poważniejsze plany życiowe odłóż na rok przyszedł. Teraz zajmij się przede wszystkim swoim zdrowiem. Gdy się uporasz z dolegliwościami poświęć trochę czasu pozostawionym sobie dzieciom.

SKORPION (23 X - 21 XI). Najbliższy tydzień jest znakomity na załatwianie spraw zawodowych. Jeśli nie byłś pewien reakcji szefa, to zaufaj, że teraz Ci się powiedzie. Pozyskasz sympatię i zainteresowanie dla przedstawionych propozycji.

STRZELEC (22 XI - 21 XII). Rozlicznych obowiązków Ci nie brakuje, ale i powodów do satysfakcji też będzie sporo. Cieszą Cię efekty krzątania, zarówno w firmie, jak i w domu. To bodziec do dalszego działania.

KOZIOROŻEC (22 XII - 19 I). Wszystko dobrze się ułoży i osiągniesz to, na czym Ci zależy. Poprawa sytuacji materialnej sprawi, że świat wyda Ci się kolorowy mimo szarych, grudniowych dni końca kalendarzowej jesieni.

WODNIK (20 I - 18 II). Nie wszystko da się osiągnąć wymachując mieczem. Pomyśl nad lepszym i skuteczniejszym sposobem. Stać Cię przecież na odrobinę dyplomacji, a i sprytu odmówić Ci nie można.

RYBY (19 II - 20 III). Jak tak dalej będziesz tkwić na swoich pozycjach, bez odrobiny ustępstw, to konflikt w rodzinie zaostreży się jeszcze bardziej. Zmień taktykę, by w okresie przedświątecznym poprawić nastrój.

SAMANTA

SZYBKIE POŻYCZKI BANKOWE

os. Złota Jesień 6,
LEASING OD RĘKI
tel. centr.: (012) 648-78-66,
648-78-72, w. 360

HUMOR

Fryzjer do praktykanta:

– Stasiu, znów przy goleniu zaciąłeś pana Kowalskiego!

– Ciiiicho – panie szefie! To znak dla jego córki, że dziś spotykamy się pod kinem...

★★★

Na ławeczce rozmawia dwóch emerytów:

– Powiedz mi, Józiu, kiedy po raz pierwszy poczułeś, że nie jesteś już młody?

– Kiedy mrugnąłem do pewnej pięknej kobiety, a ona zapytała, czy wpadło mi coś do oka...

★★★

Po trzeciej rundzie wyczerpany bokser pyta trenera:

– Czy mam jeszcze jakąś szansę?

– Oczywiście! Jeśli nadal będziesz tak wymachiwał rękami, twój przeciwnik dostanie zapalenia płuc od przeciągu.

★★★

– Panie starszy – woła Nowak do kelnera. – Co pływaj w tej zupie?

– Nic.

– No właśnie, a miała być z ryżem.

Akta sprawy...

§

Cena wolności

Po raz pierwszy w Polsce nowohucki sąd rejonowy zdecydował się skorzystać z zeznań świadka koronnego. Mechanizm, znany w Stanach Zjednoczonych już w XIX wieku, polegający na zwolnieniu z odpowiedzialności karnej jednego z podejrzanych za cenę zeznań pogrążających jego współników, od razu wzbudził sporo kontrowersji.

W październiku w jednym z podkrakowskich domów natrafiono na kilkanaście obrazów, porcelanę i biżuterię skradzione w jednym z krakowskich mieszkań. Były to łupy pochodzące z serii rabunków kolekcji dzieł sztuki, których od ponad dwóch lat zanotowano w Krakowie aż 12. W ich trakcie zginęło przeszło 150 płócien i ikon o wartości ponad 1,3 mln zł.

Przy przeszkaniach zatrzymano kilku podejrzanych, brakowało jednak tych najważniejszych. Trzech z zamieszanych w przestępstwo otrzymało areszty, był wśród nich także paser, który zdecydował się złożyć zeznania obciążające złodziei. Na ich podstawie niedawno zatrzymano Huberta B., uznanego za przywódcę grupy, i Mariusza Z. Pierwszemu zarzucono kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą i kradzież dzieł sztuki o wartości ponad 840 tys. zł. Oprócz cennej porcelany jego łupem padły m.in. płótna Axentowicza, Chelmońskiego i Kossaka. Policjanci znaleźli je opakowane w folię i zapakowane do metalowych

skrzyń. Prawdopodobnie miały być wywiezione z kraju.

Ostatnie aresztowania to nie tylko efekt śledztwa, ale także wprowadzenia w życie od września tego roku nowej ustawy o świadku koronnym. Przepis ten to nie pierwsze nowe rozwiązanie prawne, jakie zastosowano w reformowanym polskim prawie. Wcześniej pozwolono na korzystanie z przeróżnych rodzajów prowokacji policyjnej, dotyczącej m.in. zakupu i przesyłki kontrolowanej oraz instytucji świadka incognito. Teraz przez trzy lata sądy będą mogły podczas rozpatrywania spraw brać pod uwagę zeznania świadka koronnego – osoby, która przestaje być podejrzanym, a zostaje tym, kto zobowiązuje się do złożenia przed ławą sędziowską wyczerpujących zeznań. Oczywiście nie każdy przestępca może liczyć na zwolnienie w ten sposób od odpowiedzialności – zeznania takie dotyczyć mogą tylko przestępstwa zorganizowanej i związanych z nią morderstw, kradzieży, włamań, handlu bronią czy narkotykami.

Institucja ta, którą znamy na razie tylko z amerykańskich filmów, budzi już teraz sprzeczne opinie. Policjanci są zadowoleni, prokuratorzy też. Pozwoli im to wybrnąć z wlokących się śledztw i procesów poszlakowych. Prawnicy akademicki i etycy mają wątpliwości dotyczące zburzenia podstaw szeroko rozumianej sprawiedliwości społecznej. Przecież każdy winny przestępstwa powinien zostać ukarany, szczególnie gdy się do tego przyzna. Tymczasem instytucja świadka koronnego zwalnia taką osobę od jakiegokolwiek odpowiedzialności karnej.

Ten nietypowy prawniczo-etyczny odcinek „Akt sprawy...” kończę bardzo osobistą refleksją – jeżeli zatrzymuje się dwie osoby podejrzane o zabójstwo i każda obwinia drugą, a wreszcie prokurator wspólnie z sądem wybiera jedną z nich na świadka koronnego, to komu wierzyć? Czy nie pospieszono się zbyt z tymi rozwiązaniami? Czy nie lepiej było dopracować działania operacyjne pozwalające policji i UOP skuteczniej wchodzić w struktury zorganizowanej przestępczości?

(mar)

atlantic

FRANCUSKA TECHNIKA GRZEWCA

OGRZEWANIE • CIEPŁA WODA • WENTYLACJA

OFERUJE KOMFORTOWE

* KOTŁY GRZEWcze **Guillot**
(do domków w komplecie)

* PODGRZEWACZE WODY
o poj. od 10 do 500 l,
5 lat gwarancji

* KONWEKTORY ELEKTRONICZNE
Z PROGRAMATOREM TYGODNIOWYM

INFORMACJI UDZIELA I KATALOGI WYSYŁA
IMPULS NIGA, KLASZTORNA 2, tel. 643-12-64
643-53-24

fax 643-75-22,

a fachowej informacji handlowo-technicznej udziela przedstawiciel, tel. 0602 522 185.

ZAPRASZAMY RÓWNIEŻ DO NASZEGO SKLEPU, ul. Klasztor-na 2, po najtańsze urządzenia pomiarowe, grzejniki c.o., armaturę, hydraulikę, instalacje i na stoisko stałe wystawy budowlanej, ul. Klimeckiego 14.

DUŻE WESELA,
OKOLICZNOŚCIOWE BANKIETY
(100-250 OSÓB),

ORGANIZUJE **REDA**

W PRZEPIĘKNEJ HISTORYCZNEJ SALI
DAWNEGO DMR, OS. STALOWE 16, tel. 644-57-38.
Organizujemy także imprezy i przyjęcia okolicznościowe w miejscach wskazanych przez Szanownego Klienta (do dyspozycji samochód chłodnia)

FCS

os. Uroczę 5,
tel. 644-84-36, fax 644-58-10

MIKOŁAJ PREZENTY NIESIE!
KUP KOMPUTER W FCS-ie!

Przy zakupie zestawu komputerowego
miły upominek dla każdego.
Serdecznie zapraszamy od poniedziałku do soboty.

NOWA PIZZERIA „PICCOLO”

os. 2 Pułku 12
ZAPRASZA NA TANIĄ, PYSZNĄ PIZZĘ
PIZZA NA TELEFON → 648-82-68
DOSTAWA BEZPŁATNA

Sentencja tygodnia

Na chorobę pyszałka nie ma lekarstwa.

Z Mądrości Syracha